ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Velinsky_Jaroslav-Strasidlo_minulosti.pdb

PDB Name: Velinsky - Strasidlo minulosti
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 7.7.2008
Modification Date: 7.7.2008
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Jaroslav Velinský
STRAŠIDLO
MINULOSTI

OSMÝ PŘÍBĚH BEZDĚČNÉHO DETEKTIVA OTY FINKA

Zdeňku Storchovi,
který v roce 1983 jako první pochopil Otu Finka
a pomohl mu na svět

Všechny osoby románu jsou vymyšlené
a za jejich jednání neodpovídám.
Právě tak i místa, kde se děj odehrává,
a rekvizity v ději nepostradatelné
jsou jen stylizovanými obrazy
míst a věcí skutečných.

© Jaroslav Velinský 2002 a 2007

1
Člověk někdy neví, jak začít.

Andersen, Božena Němcová nebo bráchové Grimmů by se s tím nepárali a rozjeli by to podle svýho zavedenýho mustru: "Byl jednou jeden brejlatej houbař…"
Jenže já nemám šajna, jestli to byl zrovna houbař a ještě k tomu brejlatej; prostě si říkám, kdo asi jinej by do toho pustýho lesa lez, a kdo jinej by se spouštěl do kdejaký podezřelý díry. Totožnost onoho nešťastníka je mi celkem vzato šmafú, jak nonšalantně říká Fanouš Kelner, a vám může bejt šmafú zrovna tak.
Tenhle houbař, v našem případě spíš hypotetickej než brejlatej, je kapánek dobrodruh; nemá svý utajený místečka s plantážema pravejch hřibů, ale radši vyhledává pustý pralesy, kam lidská noha léta nevkročila. Bloumá sem a tam, v košíku má pár žampionů ovčích, sebere kloboukatou růžovku a brejlí jí na sukýnku, jestli je plizovaná, protože kdyby nebyla, mohlo by jít o smrtelně jedovatou muchomůrku hlíznatou; chvíli nato se pro změnu s kapesním Atlasem hub od Jedličky a Zejbrlíka zadumá nad trsem penízovek sametonohejch na pařezu a srovnávaje s obrázkem čirůvky sírožlutý, opěnky lipůvky a tak dále. Není to jen dobrodruh, je to i sportovec, kterej chodí na houby, i když nerostou, a zatímco pravověrní hříbkaři se útrpně usmívaj nad jeho košíkem s pár prašivkama, on si o nudný sklizni stovek praváků kosou myslí svý.
A jak tak pomalu zalejzá do pořád hlubší lesa hloubi, až mu praskaj klouby (trampská píseň), přibrouzdá mokrým listím k jakýsi roklince a na jejím dně zahlídne něco jako hromádku klacků a klacíků zbavenejch kůry; a jelikož tam kromě tý hromádky dříví vidí taky něco špinavě růžovýho a vedle toho navíc hnědozelenou hlavu poněkud časnýho kapitálního hřibu, podrží se smrčků okolo a spustí se dolů do roklinky. Nadává si přitom do magorů, dobře ví, že tady lišky dávaj dobrou noc, a kdyby si příkladně kvůli jednomu masáku zlámal haksnu, moh by časem těm zdvořilejm liškám (případně další havěti) posloužit jako vhodnej doplněk jídelníčku. Tímpádem kouká spíš pod vlastní nohy, než na to, k čemu šplhá, a když konečně zabrzdí v jehličí a pozvedne svůj brejlatej houbařskej bystrozrak, je kapánek vyvedenej z míry. Zdánlivý klacky totiž nejsou klacky, přinejmenším ne klacky dřevěný; spíš to vypadá na nějaký kosti, a protože už jsou zezelenalý mechem, musej se tu válet nejmíň od loňska, jestli ne dýl.
Mohla to bejt laň, ale taky třeba jelen dvanácterák, pomyslí si náš hrdina, a rozhlídne se, jestli se tam někde neválej parohy, protože ty by si samozřejmě odnes domů, i když se to přísně nesmí a zákony o myslivosti to zařazujou mezi lesní pych. A jak se tak rozhlíží, najednou si uvědomí, že to narůžovělý není muchomůrka růžovka, nýbrž zbytek nějaký blůzičky; nato mu padne do oka roztrhaná plátěnka a otevřenej ruksáček s pár hadříkama, nějakým hřebínkem a kartáčkem na zuby, to všechno napůl zavátý plesnivějícím loňským listím, úlomkama větviček a jehličím…
Načež obejde to, co považoval za hlavu hřibu královskýho, a začne mu pomalu ale jistě docházet, že tohle v atlasu pánů Jedličky a Zejbrlíka nenajde, žádnej hřib, i kdyby byl sebekrálovštější, přece nemá obličej - nebo spíš to, co z obličeje zbejvá, když to ostatní zlikvidujou zuby, kusadla a počasí… Jen bezvadnej chrup si zachoval původní vzhled. Včetně úsměvu.
V tý chvíli už to dotyčnej badatel nevydrží, a kdo by to taky vydržel, chcete sebrat hříbek a najednou se na vás cení kostlivec… No já nevím; na jeho místě bych zařval uááá, horempádem bych vyletěl po tý krkolomný stráni nahoru a uháněl někam pro policajty.
Což dotyčnej zřejmě udělal, protože jinak bych vám těžko moh vyprávět pohádku O strašidle minulosti.

2

Na začátek června byl docela slušnej hic.
"Dopr…," povídá šofér zájezdovýho ikaruse ČSAD, vedle kterýho jsem seděl jakožto zlatý ručičky a obsluha ústředny Tesla. "Zrovna teďka, když to máme do tý hospody nějakejch šest sedm kiláků."
Za náma poklimbával společensky unavenej bigbend Pragokov a svazáckej zpěvně-recitační soubor Mládí.
"Třeba je to jenom kolem tady toho," já na to.
TADY TO byla závora se značkou PRÁCE NA SILNICI; vedle byla šipka objížďky a ukazovala na zakroucenou okresku někam do kopce. Pár polonahejch maníků za závorou házelo lopatama vějíře šedivejch kamínků do zrcadlově černejch čadících louží, za příkopem dýmal kotel s dehtem a v pozadí před parním válcem dva další chlapi pobíhali s kropícíma konvema.
Šofér zatáh brzdu a otevřel. "Skoč se zeptat, jo?"
Vylez jsem a šel k tomu důležitýmu, kterej měl čepici a košili. "Dobrý den," povídám, "prosím vás, jak je ta objížďka dlouhá?"
"Patnáct kilometrů, mladej."
"Dostáném se tamtudy do Choltic?"
"Malejch?"
"Jsou taky nějaký jiný?"
"Bodejť, mladej. Velký a Luční."
"A všecky jsou u silnice?!"
"Jenom Malý." Některý lidi dovedou kolem jedny pitomý otázky, na kterou by mohli odpovědět najednou, rozpoutat řečí jako na výroční schůzi Svazu konferenciérů. "Tak teda Malý Choltice," povídá konečně, "to je asi pět kiláků. Jenže silnice je uzavřená dobrejch deset. Proto se to taky dělá v neděli."
"Helejte, pane mistr," já na to, "vracíme se do Prahy ze zájezdu… A v těch Malejch Cholticích jsme se měli stavět na oběd."
Ne že by na nás snad v družebním podniku byli jak na cizí; jenže po projuchaný noci jsme snídali pozdě a vyjeli až kolem jedenáctý. Ty Choltice byly naplánovaný, na oběd nám připlatilo ROH a šofér říkal, že tam dobře vařej.
"Tak to máte holt smůlu," povídá ten vrchní baraba.
"Fakt se tam nikudy nedostáném?"

"Autobusem? Dneska těžko. Leda po svejch."
"Hm… Tak to je špatný."
"Ale na tý objížďce se taky můžete naobědvat."
"V nějaký vesnici?"
"To ani ne… Bejval to velkostatek, za války tam přej byl výcvikovej lágr hitlerjugend a teď tam má rekreaci porcelánka. Je u toho docela slušná hospoda."
"A vařej tam i pro cizí?"
"Nejspíš jo… Choděj tam z traktorky. Taky houbaři a turisti… a tak. Čepujou tam plzeň."
"Najdeme to?"
"Nemůžete zabloudit." Ukázal na tu ouzkou okresku. "Furt po tý objížďce."
Poděkoval jsem a vrátil se do autobusu.
"Dobrý…," povídá šofér, když jsem mu to tlumočil. "Jenom jestli tam někde nezlámem autobus vejpůl."
Zezadu se mi opřel o rameno kapelník Honza Benda. "Co je? Objížďka…?"
"Musíme do jiný hospody," řekl jsem.
"Do jaký? Do tyhle jsme přece byli objednaný."
"Jenže tam nejspíš nevěděli, že to tady uzavřou. Ten člobrda povídal, že na tý objížďce je taky restaurace."
"Aby to nebyl jenom nějakej výčep."
"Přej se tam vaří a čepujou plzeň."
Šofér zařadil jedničku, začal otáčet na okresku a kapelník se odpotácel dozadu. "Cesta do pravěku," hlásil. "Prazdroj, přesličky, brontosauři."
Lidi se probouzeli, utírali si zpocený čela a zátylky a vyptávali se, co se děje, zatímco autobus šplhal na jedničku do kopce.
Svýho času jsem si někde přečet, že neexistujou věci nemožný; nanejvejš prej nepravděpodobný - teda takový, co se nestávaj, ale stát se můžou. Jsem sečtělej, přelouskal jsem nejen všecky Bigglese, jaký se dali sehnat, Princeznu z Marsu od toho chlápka, co se po našem jmenoval Rejže a vymyslel Tarzana, ale i Hraběte Monte Cristo a Paměti lékařovy od Dumase - i když ty až napodruhý a tu a tam jsem nějakou tu stránku přeskočil. Zato v raketách, lítání do vesmíru, nekonečnu, strojích času, robotech a různejch Atlantidách jsem byl jako doma a nikdy jsem nevynechal ani písmeno.
Taky nesmím zapomenout na jednu knížku o předválečnejch automobilovejch závodech, ze který (aby mi ji táta nevyhodil), jsem musel vytrhnout těch pár chlápků v kožeňákách a kloboukách se štětkama a hlavně ten obrázek, na kterým si autor knížky Hans Stuck s uneseným ksichtem potřásá rukou se samotným Ádou s hákošem na rukávu. Jasně, moh jsem knížku dát do sběru celou, ale nedokázal jsem to kvůli obrázkům těch mercedes-benzů, maseratek, auto-unionů, alf-romeo a bugatek, který za nějakýho Ádu a jeho hákoš nemohly, stejně jako to fáro, o kterým ještě bude řeč. Do toho by si Hans Stuck nebo Rudi Caracciola jistě taky docela rádi sedli, a třeba by si dal říct i ten Adolf s hákošem, ale to už se fakt zakecávám.
Mnohem důležitější je to, o čem jsem se dočet v jedny z těch knížek o raketách a strojích času. Myslím ty nepravděpodobný věci, co nejsou k uvěření a přece se můžou stát, když pánbu dá, jak říkávala moje babička. Dobrá, pánbu v tom asi nebude. Ale něco podivnýho v tom bejt musí, snad nějaký neznámý zákonitosti vesmíru, protože zrovna mně se taková zdánlivě nemožná věc stala a nebejt mě, pár lidí by bejvalo zůstalo naživu a o tý věci a o jejích příšernejch důsledkách by se nikdy nikdo nedověděl. Nebejt mě a mý první smrtelně vážný lásky - teda takový, kdy už si zamilovanej kluk před spaním nepředstavuje, jak dotyčnou zachraňuje před drakem, ale spíš s ním bolestně cloumá vědomí, že by tím drakem byl nejradši sám.
Asi bych měl začít trošku srozumitelnějc, třeba jako ve verneovce: 14. srpna 1947 panovala v celé střední Evropě vedra, jakých nebylo pamětníka. Rtuť teploměru překročila 98° stupnice Fahrenheitovy, nebo kolik, stejně nemám šajna, kolik stupňů je to po našem.
V sedmačtyřicátým prostě byly šílený pařáky a já za sebou měl první rok učení na obráběče kovů ve strašnickým n. p. Pragokov; ČSM se tenkrát jmenoval SČM jako Svaz český mládeže, na Slovensku měli SSM jako Svaz slovenský mládeže, nosili jsme modrý košile a na brigády jsme všichni chodili s nadšením, jelikož se tam kromě budování užila taky spousta srandy. Jo, kde ty loňský sněhy jsou, jak to napsal ten básník, kterej měl možná v sedmadvacíti stejně jako já ten blbej pocit, že mládí je pryč a do důchodu daleko.
Bylo mi něco mezi patnácti a šestnácti; prvně v životě jsem se ocit na čtrnáctidenní brigádě s fabriční skupinou SČM a byl to pro mě úžasnej zážitek už proto, že jsem do tý doby kromě ke strejdovi do Čenětic nevytáh paty z Prahy, a teď najednou do takový dálky… Na západní hranici to bylo co by kamenem dohodil, za nocí se lesama okolo plížili werwolfové a kopečkáři a ve studánkách nekonečnejch luk, na kterejch jsme sklízeli seno, vyvěrala minerálka. Samota, kde jsme noclehovali na slamníkách nacpanejch voňavým senem, se jmenovala Pozorka, a když jsme se odtamtud po čtrnácti dnech celí rozlámaní vraceli do Prahy, byl jsem strašně nesťastnej kvůli Lucii a myslel jsem si, že ten oprejskanej a lebedou zarostlej barák mezi dvěma nebo třema zříceninama jinejch baráků už nikdy v životě neuvidím - ale kvůli Lucii na něj do smrti nezapomenu…
Za dvanáct let jsem samozřejmě zapomněl na Lucii i na ten barák; takže jsem byl kapku vedle, když náš zájezdovej ikarus najednou zastavil rovnou u něj.

3
Lucie mi tehdy jednou nebo dvakrát řekla, jak ráda si se mnou povídá a jakej prej jsem hodnej kluk. Jenže vždycky, když jsme se vraceli na valníku z luk na Pozorku, seděla na blatníku traktoru a držela se za rameno toho místního frajera,

kterej nosil takovej srandovní blbej klobouk a říkal si Rob. Byl jsem jí dobrej akorát na to povídání při shrabování sena; na to, co vyváděla s tím zatraceným traktoristou po večerech, jsem se snažil radši nemyslet. Stejně jsem kvůli tomu často ani nemoh usnout, taky proto, že jsem musel poslouchat řeči starších kluků. Že Lucie pod kraťasy a tričko nenosí vůbec žádný prádlo, byla nejspíš pravda; taky mi dalo děsnou práci furt nečumět, kam jsem neměl. Ale když potom machrovali, jak si s ní včera v tom slejváku užívali v kupce sena, musel jsem hryzat do polštářku, kterej mi s sebou dala máma, abych měl něco pod hlavou.
Věřil jsem, že kecají; jenže mně bylo jenom půl šestnáctá roku a Lucii jsem strašně miloval.
Nepřijela s naší brigádou; spolu s náma tam byli svazáci z Prahy II a Lucie patřila k nim. Na lukách se to samozřejmě promíchalo, já se hned druhej den dostal vedle ní, dala se se mnou do řeči a já byl v tu ránu ztracenej. Ji nejspíš blažilo, že jí žeru všecky pražský známosti, znala se s Cortésem i Soňou Červenou a při hrabání si prozpěvovala fláky z Divotvornýho hrnce, co zrovna dávali v Karlíně. To byla od nás ze Skalky výprava na celej den, chodili jsme leda do dvou strašnickejch biografů - do ABC na Starostrašnický a do Vesny v Olšinách. Divadlo v Karláně a sametem potažený premiérový bijáky na Václaváku, to pro nás byla cizina.
Lucie měla oči jako temný studny, celá byla tmavá, žádná zlatovláska, o jakejch se zdá puberťákům, spíš vášnivá Turkyně, Indka nebo Řekyně. Navzdory svejm úžasnejm známostem chodila v nejrozdrbanějších kraťasech, jaký jsem kdy viděl, a v lautr stejným růžovým tričku, který si snad tu a tam přemáchla v potoce; asi jí na tom nezáleželo jako ostatním holkám, který se fintily, jako kdyby louky okolo Pozorky byly nejmíň Riviéra a oprejskaná jídelna hotel Šroubek.
Co bych povídal; byl jsem z Lucie celej pryč, a když se některej den ocitla na druhý straně louky a povídala si tam s někým jiným, div že jsem se neutrápil k smrti.
Ještě víc jsem se trápil, když jsme se jednou po večeři setkali vzadu na cestičce, která vedla k lesu, ani nevím jestli to byla náhoda, nebo jestli jsem čekal já na ni nebo ona na mě… Najednou mě vzala za ruku, neřekla nic, ale těma rukama to běželo jako telegrafním drátem, bylo to svíravý až k bolesti a chvilku nato Pozorka za náma zmizela za stromama… Před náma byly zalesněný kopce, vycházel nad nima strašidelnej bledej měsíc a cestička vedla přímo tam, kde se snad mělo, nebo nemělo odehrát něco velikýho, něco, co jsem zatím nezažil a na co jsem se bál i pomyslet…
A druhej den už jsme odjížděli.
A teď najednou stojíme před Pozorkou; nikdo z kapely ani z pěveckýho souboru tady tenkrát s brigádou nebyl, buď v Pragokovu ještě nedělali, nebo teprv chodili do školy; nikomu ten osamělej barák nic neříká, a nebejt mlhavý a najednou hořce bolestný vzpomínky na Lucii, by možná nic neřek ani mně; je celej nově omítnutej, má novou střechu, lebeda a kopřivy okolo jsou vysekaný, zříceniny odklizený a na lomenici, kde bejvala jen díra pro holuby, se teď roztahuje velkej nápis RESTAURANT POZORKA a pod ním menší, že je to i rekreační objekt n. p. Porcelán. Místo hromady starejch cihel je před hlavním vchodem vybetonovaná zastřešená terasa a u dvou stolů tam sedí pár strejců u piva.
Jen ty zalesněný kopce v pozadí, nad kterejma tenkrát vycházel strašidelnej bledej měsíc, se nezměnily.

4
"Kdo by to řek, že v takový zakopaný díře…"
"Vepřo náramný a žádnej oschlej knedlík."
"Pivčo je taky akorát."
Hospoda hučí, bigbend má mastný huby a z pěny bílý fousy, svazačky ze souboru Mládí do sebe lejou lepkavý perlivý ovocenky, koukám, jak do Radmilky od vrtaček, který se pro její lepý tvary říká anatomická bomba, vaří Fanda Kelner, pěvec naší kapely a světák, a že Kukačka si došel pro svý zednický piáno. Místní fotři pokyvujou, jenom ať se ta mládež předvede, tak ňákou od podlahy, jo, třeba tu… A já myslím na Lucii, myslím na ni při vepřovým, při zelí i při knedlíku a pak si na ni dám jedno vychlazený pivo; ať žije. Kdyby tenkrát nebylo toho frajera… Nejspíš za mý trápení nestála; i když jsem byl o hlavu větší, ona zase byla o dva roky starší - a co by si se mnou v tom lese počala?
Možná by mě zkusila líbnout někde pod smrčkem a divila by se, že to neumím, a pak by mě zase odvedla zpátky, abych se do půlnoci převaloval na slamníku a myslel na to, jestli po tý pěšince vyrazila ten samej večer ještě jednou, pro změnu s Robem, kterej nosil ten blbej srandovní klobouk a jezdil na zetoru pětadvacet.
Jenže se to vyvinulo jinak; sešli jsme lesní pěšinkou k zákrutu silnice dole, zrovna jsme se ji chystali přejít a zapadnout do voňavýho lesa s mechovejma paloukama na opačný straně, když zahučel motor a objevila se ta proudnicová neboli aerodynamická tatra, ten zatracenej auťák, co mě pak strašil ve snech ještě hezkejch pár tejdnů.
Tak holt ještě jedno pivo na Lucii… Jo, ať žije.
"Vypadáš unavenej, Oto," řekla mi Růžena Brandejsová, má předpotopní láska, sólistka svazáckýho souboru Mládí a snad už nadosmrti předsedkyně závodní skupiny ČSM. "Asi je to nervák, obsluhovat ten starej zesilovač a ještě se muzikantům o všecko starat. Ty ses moc nevyspal viď?"
"Ale jo. Jenom přemejšlím."
"O čem? Jako kdyby ses něčím trápil."
"Jasně. Stejská se mi po nějaký funkci."
"Už ti otrnulo, že jo?"
"Ále prdlajs," já na to, "ze svazáckýho věku už jsem stejně výrost. Jo, stárneme, stárneme, soudružko. Však už bys s tím předsedováním taky měla praštit a nechat to mladším."
"Stárneš," řekla, "ale jinak jsi pořád stejně protivnej. Co jsem ti udělala, Oto?"
"Mně nic. A pro mě taky ne."
Zrudla; chvíli na mě metala blesky, pak se otočila na patě a řekla hystericky: "Soudruhu Kukačko, jestli tady

soudruhům chceš něco zahrát, tak už bys měl začít. Za dvacet minut odjezd."
Aby nebyly zbytečný dohadovačky: Loni kvůli mně jeden chlápek ležel dlouho ve špitále a já si proto odmakal pár měsíců v lágru v Bernarticích, přestože se to stalo v rámci mejch nejlepších úmyslů. Ve Svazu jsem samozřejmě jako bejvalej kriminálník nebyl žádoucí, i když jsem svou funkci brigádního a zlepšovacího referenta vždycky vykonával k všeobecný spokojenosti.
Růžena pro mě při všech těch průserech mohla udělat leccos, ale ani prstíkem nehnula. Nebylo pro ni ideologicky a politicky únosný hejbat pro mě čímkoli jen pro to, co mezi náma kdysi bejvalo.
"No tak neblbni, Růženko," řekl Honza Benda, plánovač a už dávno ne svazák, "času dost. I když vypadnem za hodinu, pořád jsme v Praze nejpozdějc v šest - a nikdo z nás nejde na noční. Nebo jo? (Sbor: Ne!) Co říkáte, pane Hartl?"
"Mně je to fuk," na to šofér od svýho kafe a limonády. "Hradí to vaše fabrika a čéesádé mi přesčasy platí. Hlavně aby už nebyly žádný objížďky."
"Tak už tam ňákou vrzni," škemrali strejcové.
Všelijaký ty Kalinky a Kaťuši, který má v repertoáru soubor Mládí (neoficiálně zvanej Vrána), nejsou to jediný, co Kukačka válí na harmoniku; po hospodách a na svatbách je jako doma, takže pro něj nebyl žádnej problém štamgastům vyhovět. CO JSTE HASIČI, CO JSTE DĚLALI (Sbor: trá-rá!) zabere vždycky. Dědkové si podupávali, mládežnickej soubor Vrána se napůl hihňal a napůl zkoušel druhý hlasy, Fanda Kelner vyzval Radmilku k tanci, další páry se přidaly…
Jako tenkrát v neděli, když ta parta z Prahy II v tomhle lokále, tehdy pustým, špinavým a prázdným, uspořádala svazácký odpoledne… Hrál se politboj, recitovaly se obvyklý básničky, Duní, duní zrady zvon a Díky tobě, Staline, pak se za doprovodu podobný harmoniky zpívaly častušky jako třeba Išla Duňa na špacír nebo Soldatušky a nakonec se všichni vzali za ruce a tancovali kolečko za zpěvu duchaplnýho fláku Ptala se Zuzanka Kuby, jestli má veverka zuby, Lucie byla mezi dvěma frajírkama od nich a já byl dočista plonkovej; jen jsem se koukal, jak jí hulákaj do uší Mááá-rýýý-ša, pusu daj… a měl jsem vztek.
Dneska byla plonková Růžena a ode mě by bejvalo bylo džentlmenský, kdybych se o ni postaral; možná že na to dokonce čekala, jenže mně se do toho lautr nechtělo. Zatvářil jsem se, že nutně musím někam skrz to pivo, a vypad jsem do předsíně; do tý důvěrně známý předsíně, která měla dva východy.
První ved k silnici, kde parkoval náš autobus.
Druhým se vyšlo na zpustlej dvůr, kde tenkrát stával prkennej hajzlík s věčnou frontou a v houštinách dvoumetrovýho plevelu rezavěly zemědělský mechanizmy a mezi nima německej hakl; za haklem vedla díra ve zdi rovnou na tu pěšinku do lesa.
Nedalo mi to a šel jsem se podívat.
Už tu nebyly starý sukovitý dveře se železnou kovanou klikou, ale ušmudlaná dřevotříska, která měla místo kliky díru a zamykala se dvěma visacíma zámkama na vodorovně položený ocelový závoře. Bylo pootevřeno a když jsem otevřel úplně, kromě těch kopců na obzoru jsem neuviděl nic, co by mi bylo aspoň povědomý, když už ne známý. Dvůr byl hladce vybetonovanej, zeď vzadu opravená a ohozená, po plevelu a všech těch rezavejch krámech ani stopa; stála tu nová garáž a vedle garáže nízkej barák s malejma oknama ze skleněnejch cihel těsně pod zeleně natřeným okapovým žlabem.
Před vratama garáže se nějakej chlápek vrtal pod kapotou blankytně modrýho Spartaka.
Bejval by mi byl volnej stejně jako ten neznámej vybetonovanej dvůr - kdyby bejval neměl na palici takovej blbej starej umaštěnej a srandovní klobouk.
"Tady ne," povídá. "Je to rovnou naproti lokálu."
Ohlíd se jenom na půl ksichtu a mně zatrnulo, když jsem zahlíd rudý a mrtvolně bledý fleky, beztvarej nos a divný strnulý oko bez obočí.
Bejval bych měl něco říct, ale nic mě v tu chvíli nenapadlo, leda otázka, kdo ho takhle zřídil. Měl nějaký to kilo navíc a trochu se hrbil k jedny straně. Napadlo mě, že tenkrát musel bejt starší, než jsem si myslel, teď mu bylo jistě kolem čtyřicítky. Ale byl to on.
"Neříkávali vám Rob?" zeptal jsem se.
Jakžtakž se narovnal a položil šroubovák. "Říkaj mi tak furt," odpověděl. "Ale jenom kamarádi."
"No… Já vlastně jsem takovej skoro kamarád."
Když se ke mně otočil naplno, vypadal ještě hůř, jelikož až na šedavej pytlík pod druhým okem a hlubokou vrásku od nosu dolů se mu levá půlka obličeje za těch dvanáct let moc nezměnila, takže to dohromady připomínalo něco nahonem spíchnutýho ze dvou rozdílnejch jedinců, přičemž jeden byl už pár tejdnů po smrti.
"Měl bych si vás pamatovat?" zeptal se.
"Tenkrát jsem byl ani ne šestnáctiletej vejrostek."
Udělal ke mně dva kroky. "Šestnáctiletej… To muselo bejt někdy před desíti rokama, co?"
"Před dvanácti. Brigáda z Prahy."
"No jo, sena. Takovejch brigád tady tenkrát bylo…"
"A pěknejch holek."
"Jo, to taky. A co má bejt?"
"Nepamatujete si na Lucii? Vozil jste ji na blatníku."
"Sakra… Ahá… Už jsem doma. Ta - černá, že jo."
Chvíli se na mě díval jedním okem; druhý se ani nehnulo a mně došlo, že je skleněný.
"Snad nejsi ten kluk, co se okolo ní věčně ochomejtal?!" zatykal mi. Možná se přitom usmál, ale abych si tím byl jistej, na to bych byl potřeboval tejden.

"Že jste si mě tenkrát vůbec všimnul?!" řekl jsem.
Podrbal se kloubem ohnutýho malíku na tom divným růžovým klaunským nose. "Třeba bych si bejval nevšimnul," řekl. "Nebejt všelijakejch blbejch keců. Milej zlatej… Byla s tebou celý dni, kamaráde."
"Jasně. A ještě s padesáti dalšíma."
"A co tenkrát, jak pršelo?"
"Co mělo bejt, když pršelo?"
"Jak jste si spolu zalezli do tý kupky. Kluci od vás mi potom vyprávěli, jak nad váma tu kupku strhli a ta holka tam s tebou byla dočista nahatá." Ušklíb se a labužnicky opakoval: "Na-ha-tá. Vůbec se nestyděla a ještě jim prej řekla, jestli se nechtěj přidat."
"To že vám vyprávěli?"
"A co má bejt? Třeba ti fakt nebylo ani šestnáct; jenže jsi vypadal spíš na těch jejích sedmnáct, nebo kolik - a jí to bylo fuk; byla pěkný numero a ty jsi určitě byl o moc lepší. Nebo snad jo?!"
"To od nich byl jen blbej fór, aby vás naštvali. Každej přece věděl, že máte o Lucii zájem."
"Tenkrát jsem měl zájem o kdejakou, a nouzi jsem o ně taky neměl. Ale naštvanej jsem byl, to jo."
"Mně zase řekli, že s ní byli v tý kupce oni… Všichni najednou. Kecali."
"Nebo teď kecáš ty."
"Co bych z toho měl, kdybych to zapíral?"
"Já nevím, co bys z toho měl. Ostatně já z toho tenkrát taky neměl nic."
"Nic? Já myslel -"
"Já taky myslel. Kamaráde… Buď kecáme oba, nebo naopak oba mluvíme pravdu; no a co? Teď už na tom stejně nezáleží. Ono na tom vlastně nezáleželo už tu neděli, co jste odjeli."
"My odjeli v sobotu."
"Já bych řek, že se končilo v neděli."
"To byla ta druhá parta, co v ní byla Lucie."
"Jo… Svazáci z Prahy dvě." Pošoup si tu svou umaštěnou hučku do čela a zase nazpátek. "Takže ty jsi patřil k těm z tý fabriky."
"Ze strašnickýho Pragokovu."
"A kde ses tady dneska vlastně vzal?"
Plác jsem něco o našem fabričním zájezdu a objížďce před Cholticema. "Je to náhoda," dodal jsem. "Já už dávno zapomněl, kde jsem tenkrát na tý brigádě byl. Akorát ten název Pozorka jsem nezapomněl."
"Já tu nebyl osm let," na to Rob. "V osmačtyřicátým jsem odtud vypad do Plzně a jezdil jsem po montážích. Zpátky na Pozorce jsem teprv dva roky, po tuhletom," ukázal na svůj strašidelnej ciferník. "Nikoho z těch, co tady tenkrát bejvali, už jsem nezastih. Na tu holku a na tebe si pamatuju leda pro ten šrumec, co z toho tenkrát byl. No jo; Lucka Nádvorníková…"
"Šrumec? Jakej šrumec? A - z čeho?"
Popad se za bradu. "Vás se na nic neptali?"
"Kdo?"
"Esenbáci."
"A na co by se nás jako měli ptát?!"
Esenbák, kterej tenkrát po brigádě přišel do fabriky, si kromě jinejch dal zavolat do zasedačky eróhá i mě a vyptával se, jaký to bylo na brigádě, s kým jsem tam nejvíc kamarádil a o čem jsme se bavili, ale nedověděl se nic. Že jsem se tam ochomejtal okolo Lucie, to na mě zřejmě někdo prásknul a já to nezapíral. Ale o tom auťáku jsem mlčel, protože jsem dal čestný slovo…
"Takže jste si se soudružkou Nádvorníkovou jen tak povídali…?" zeptal se mě ten esenbák nakonec.
"Jo, jenom tak, o muzice a o biografech," já na to.
Pokyvoval, pokyvoval a poslal mě zpátky do dílny.
Pak jsem se nenápadně poptával, o co šlo, ale pokud vůbec někdo něco bližšího věděl, neměl zájem svěřovat se s tím patnactiletýmu učedníkovi. Akorát jsem se doslech, že když jsme byli v tom pohraničním pásmu, tak holt esenbáci maj zájem, jestli si tam třeba někdo neokukoval, kudy za kopečky, a nepustil si o tom hubu na špacír.
Vrtalo mi to hlavou a nakonec jsem udělal něco, co bych si asi bejval netroufnul, nebejt těch divnejch esenbáckejch otázek; od Lucie jsem přibližně věděl, kde bydlí, bylo to na Vinohradech, kousek za Flórou… Sed jsem na kolo, tenkrát jsem ještě neměl žádnýho favorita, jenom starou cestovní stadiónku, a jel jsem tam.
Našel jsem to a dostal se až za dveře bytu, ale zazvonit jsem se bál. Tak jsem tam pak kroužil na kole dvakrát třikrát v tejdnu, stavoval jsem se tam, když jsem se vracel ze školy, ale vždycky jsem jenom donekonečna chodil ulicí sem a tam a doufal, že Lucii potkám, a až se jí zeptám, proč esenbáky tolik zajímalo, o čem si se mnou na lukách u Pozorky povídala, bude si se mnou možná povídat dál a třeba mě zas popadne za ruku a já jí to řeknu… Jenže jsem ji nepotkal, a když přišla zima, zakládali jsme v místní skupině pěveckej kroužek… Já teda nejsem žádnej velkej zpěvák, ale protože tam chodila taky jedna nová, jmenovala se Věra a měla oči, jaký maj antilopy, přihlásil jsem se taky a potom jsme měli plno zkoušek na pásmo písní sovětský armády.
Když v klubovně končila zkouška, bejvalo už dávno po setmění a ve skaleckejch ulicích je od jedny lucerny ke druhý dobrejch padesát metrů… Doprovázel jsem ji domů těma loužema tmy a samozřejmě jsem se do ní zamiloval… A jelikož jsem jí to řek a ona zase řekla něco podobnýho mně, nakonec jsem na Lucii pomalu ale jistě zapomínal, až jsem zapomněl docela; nevzpomněl jsem si už na ni, ani když mi Věru přebral jinej frája, než jakým jsem se před Věrou snažil bejt já. Od tý doby, co jsem byl s brigádou v pohraničí, už tenkrát uplynul rok - a to je pro mladýho kluka děsně dlouhá

doba, i když, jak vidíte, po dvanácti letech může proběhnout hlavou za pár vteřin.
Rob se vrátil k autu, opřel se o blatník, popad ten odloženej šroubovák a začal si jeho špičkou vyšťourávat smír z drážek na dlani. "Hele," řekl pomalu, "takže ty o tom vlastně vůbec nic nevíš…?"
"O čem? Tu sobotu dopoledne jsme odjeli a o Pozorce už jsem nikdy neslyšel - a o Lucii teprv ne."
"Jenže, kamaráde," řekl Rob a šroubovák v jeho dlani se zastavil, "my už tady o Lucii taky nikdy neslyšeli - a jestli o ní v tyhle republice kromě toho parchanta vůbec někdy někdo ještě slyšel, to nevím."
Ve dveřích za mnou se zjevil Fanda Kelner a povídá: "Pardon… Kde je tady vécé?"
"Naproti lokálu," řekl jsem.
"To jsem teda slepej jak patrona. Dík, Oto."
"Aha," řekl Rob. "Ota. To jsem zapomněl."
"No jo," povídám, "Ota Fink, jasně."
Napřáh ke mně dlaň. "Robert Žabka… Pro tebe teda Rob, když už se známe tak dlouho." Zasmál se a já už si na ten jeho šklebzačal zvykat, ale žádný velký veselí by v tom nejspíš nebylo, i kdyby měl obě půlky obličeje stejný. "Je to ale překvápko," dodal. "Koho by napadlo, že se ještě někdy uvidíme."
Potřás jsem jeho zašmírovanou prackou. Když se člověk baví s někým takhle poznamenaným, neví, jestli se má tvářit, jako že to nevidí. Každej takovej samozřejmě ví, že ten druhej to vidí zatraceně dobře, a jestli se tváří, že mu to nevadí, tak je to určitě z falešnýho soucitu a ne proto, že by mu to opravdu nevadilo.
"No jo," povídám, "a ty tu ještě pořád jezdíš s traktorem?"
"Od tý doby," řekl, "co mi bouchnul do ksichtu ten sud s benzinem, už jezdím leda tímhle." Ukázal palcem přes rameno na spartaka. "Teď jsem v částečným invalidním a dělám správce tady tý rekreačky."
"A co se tu teda tenkrát stalo?"
Místo odpovědi se zeptal, kdy jsem viděl Lucku naposled. Říkal Lucka; pro mě to byla Lucie.
"Naposled jsem ji viděl v sobotu dopoledne," řekl jsem. "Chvíli předtím, než jsi nás odvez na tom svým valníku na nádraží."
Přišla za mnou, že prej za ten včerejší večer nemůže; že se fakt se mnou chtěla procházet po lese a povídat si, že to prej zrovna hrozně moc potřebovala a něco mi chtěla říct… Jenže já měl vztek sám na sebe a odnesla to ona. "Hele," řekl jsem jí, "třeba jsi spíš potřebovala toho frajera v tatrovce. Tak si choď při měsíčku po lese s ním a mě nech na pokoji."
"Já si fakt myslela, že seš jinej," na to Lucie. "Jenže ty seš asi taky jenom obyčejnej blbej kluk a samozřejmě to všechno vykecáš."
Co asi čekala od patnáctiletýho? Přece musela vědět, že jsem se do ní za těch skoro čtrnáct dní zabouch jako blázen. Pak si mě vyčíhá, popadne mě za ruku a nechá mě, abych si myslel, že jdu s holkou, kterou miluju, na opravdický rande; abych čekal kdovíco, třeba i všechno… Jenomže do toho vjede ulízanej blonďák s tatrovkou, zastaví, stáhne okýnko a povídá s neodolatelným šklebem: "Slečno, my se určitě odněkud známe, můžete na moment?" Nebo tak něco. Načež Lucie vyškubla prsty z mý zpocený niky a šla k němu, jako by se dávno znali… Stát se to dneska, ty prsty by mi zaručeně nevyškubla, a kdyby se to snad tomu fešákovi nelíbilo, obdržel by pumelici do těch kalodontovejch řezáků. Jenže tenkrát jsem se akorát otočil na patě a utek na Pozorku hryzat ten maminčin polštář… A Lucie si pak ještě myslela, že mě uchlácholí řečma, jak moc mě potřebovala a kdovíjaký tajemství mi chtěla svěřit…
"Co že vykecám?" zeptal jsem se jí.
"No - o tom autě," řekla.
"A proč bych to měl vykecat?"
Podívala se na mě, usmála se a řekla: "Promiň. Ty to nikomu neřekneš, viď?"
"Jestli nechceš…"
"Hele, o nic nejde. Ale byla bych ráda, kdybys -"
A já, protože jsem v tu chvíli byl děsnej hrdina, jsem jí dal čestný slovo, že o tom auťáku se ode mě nedoví nikdo na světě. Pak jsem se vyšplhal na ten Robův pitomej valník a polykal slzy. Polykal jsem slzy, protože… Co bysme si sakra povídali?! Nebylo mi ani šestnáct a takový věci jako zastavit fáro a říct SLEČNO, MY SE URČITĚ ODNĚKUD ZNÁME, MŮŽETE NA MOMENT - to bych bejval nedokázal ani ve snu.
"Oni odjížděli v neděli…," povídá Rob.
"Jo. No a co?"
"Ztratila se."
"Ztratila se…? Jak to myslíš, člověče?"
"Jak to povídám. Nakládali na valník bagáž a najednou někdo přišel, že Lucka nikde není. Začali ji shánět a přitom zjistili, že tady není ani její pingl… Našli jen špinavěj kapesník a přetrženou tkaničku od plátěnky. Ten jejich brigadýr počkal snad půl hodiny, dýl to určitě nebylo - a zavolal na esenbé. Přijeli za dost dlouho, vyslýchali, čmuchali, ale brigádu nakonec museli pustit domů. Pak tu byl pár dní pěknej blázinec, pamatuješ, o čem se tu tenkrát furt kecalo, agenti ze západu, werwolfové… Většinou planý poplachy, ale kdo moh vědět… Chápeš? Přijela kriminálka, snad přej až z Varů, zase tu všude šmejdili, z každýho tahali rozumy… No - Lucku nenašli a za pár dní toho nechali."
"Ale kam se mohla ztratit?!"
"Kdyby se bejvala chtěla ztratit," na to Rob, "tak to bych věděl. Nebyla by totiž první."
"Myslíš, že -"
"Třeba se na tu brigádu přihlásila, aby se dostala co nejblíž k čáře. Chtěla zdrhnout za kopečky, kamaráde. A z nás si jen utahovala. Byla o moc chytřejší než my a počítala se vším. Možná tu čekala na někoho, kdo znal cestu. A když přišel, zabalila a vypadla s ním."
"Ty jsi někoho takovýho viděl?"

"Ne. Ale existovat moh. Proč by tu taky dřela čtrnáct dní, kdyby šla sama? Mohla praštit hráběma hned druhej den. Proto si myslím, že tu čekala, až dorazí ten její komplic. Jenomže to byl nejspíš grázl, kterej šel po tom, co měla s sebou."
"A co by s sebou jako měla mít?!"
Začalo se mi zdát, že na mě dělá chytrýho; že se u něj po tom úrazu vyvinul takovej ten napoleonskej, teď si honem nevzpomenu, jak se to jmenuje, myslím takový to, co nutí mrňavý lidi pořád dokazovat, že jsou vlastně velký, ty blbý zase chytrý a tak dále.
"Co by s sebou měla mít?" ušklíb se. "Koruny těžko, ty by jí tam k ničemu nebyly. Ale třeba doma nebo kde čajzla nějaký zlato, ne?"
"Žádný jsem u ní neviděl."
"No jo, ty jsi asi chodil k ní do komůrky."
"Copak nespala ve společný ložnici s holkama?"
"Nedělej, že mi to žereš," na to Rob. "To se ví, že neměla žádný separé. Ale kdo moh vědět, co má v pinglu nebo kde? Nikdo se jí v tom přece nehrabal."
"Ty, Robe," řekl jsem, "máš fakt děsnou fantazii. Co se teda podle tebe stalo potom?"
Najednou jsem měl sucho v krku; snad to bylo jenom těma zalesněnejma kopcema v pozadí, ale snad i předtuchou něčeho strašnýho.
"Bejt ti těch patnáct co tenkrát, asi bych ti to neřek," zabručel Rob. "V jedny zarostlý rokli asi čtyřicet kiláků odtud se dva roky nato našla ženská kostra. Nevím o tom nic bližšího, to už jsem tu nebyl… Ale prej se povídalo, že to byla ona."

6

Když jsem v pondělí po dopolední šichtě přišel domů, měl jsem v hlavě jenom jedinou myšlenku: že ten grázl, kterej Lucii kdovíco slíbil a potom s ní kdovíco udělal, musel bejt ten chlápek v proudnicový tatře. Taky jsem si uvědomil, že kdybych bejval tenkrát tomu esenbákovi o tom auťáku řek, možná by ho bejvali dostali. Jenže já chtěl držet slovo, mlčel jsem, chlap zůstal neznámej - a co bylo horší: od zmizení Lucie tenkrát uplynulo pár dní a možná byla ještě naživu… Jediný, co ji mohlo zachránit, byla informace o tom autě, kterou neměl nikdo, jen já. Teď už nemělo smysl o tom někomu říkat, jestli byla dvanáct let po smrti…
A s kým bych o tom taky mluvil? Komu bych se moh svěřit s tím, že jsem se zachoval jako blbec, když jsem dostál čestnýmu slovu, který jsem dal svý milovaný, a možná tím způsobil její smrt?!
"Ty seš dneska nějakej tichej," povídá, máma a kouká, jak vydloubávám ze závodkový sekaný svíčkový ty špekový nudličky, bůhví, kde se tam vzaly. "Nestalo se ti něco ve fabrice?"
Já na to, že mě bolí hlava.
"Ale chuť k jídlu máš."
"No jo, tu mám vždycky."
"Tak proč se v tom tak nimráš, Otíku?"
"Ale, o něčem přemejšlím," řekl jsem a honem jsem napích na vidličku celej ten roztřesenej plátek růžový sekaný upatlanej moučnou omáčkou s příchutí tymiánu a bobkovýho listu.
"A o čem přemejšlíš?"
"Nech ho," povídá táta ze svý pojízdný židle, "o čem by měl přemejšlet? Každej holt občas má svý brouky."
Napadlo mě, že by moh vědět, o co tenkrát šlo tomu esenbákovi; i když byl od pětačtyřicátýho v invalidním důchodu, chlapi z fabriky za ním chodívali na kus řeči a občas ho dokonce vzali i s vozejkem na pivo. To, co se tenkrát moh dovědět, a co zatajil před patnáctiletým učedníkem, moh dneska říct svýmu dávno dospělýmu synovi. Co když se ten upocenej staršina ptal taky na nějakej automobil? Nebo na chlápka s kalodontovejma řezákama?
"Představte si," řekl jsem, "že jsme včera obědvali na Pozorce."
"Co je to za hospodu?" zabručel táta.
"Je to u Choltic… V sedmačtyřicátým jsme tam byli ubytovaný s brigádou."
"Tenkrát na těch hranicích?"
"Jo, tam. Obraceli jsme tam seno."
"To byla ale nezodpovědnost, brát tam učedníky. Taky jsem jim to tenkrát řek. Lesy byly plný německejch záškodníků…"
"Já tam žádnýho neviděl."
"No jo, aby sis z toho nedělal srandu."
"Copak se tam něco stalo? Prosím tě, vždyť tam byly i holky."
"To taky nebylo jó rozumný," řekla máma. "Holky a kluci takhle pohromadě v jedny noclehárně."
‚Ale jdi," na to táta a mrknul na mě. "Přece tam nespali v jedny cimře."
"To jsme teda fakt nespali."
Pro tátu to tím nejspíš bylo vyřízený, protože s děsným praskotem a šustěním obrátil stránku a pokračoval ve čtení.
"Vzpomněl jsem si na jednoho kluka, se kterým jsem tam kamarádil," řekl jsem. "Tenkrát mi říkal, že bydlí Na Maninách a že bych za ním moh někdy přijít."
"Maniny jsou velký," povídá máma. "A kdoví, jestli tam vůbec ještě bydlí. Vždyť už je to dvanáct let."
"Proč by tam neměl bydlet?"
"Ty, Otíku… Nebyla to náhodou holka?!"
"Proč by to měla bejt holka?"
"A proč by neměla?" řekl táta za novinama.

"Otíku, to by nemělo žádnou cenu," pokračovala máma. "Dneska je to jistě dávno vdaná paní."
"Jasně," já na to. "Její manžel dělá ředitele v Kolbence a maj strašně rozmazlenýho fakana Arnošta, kterej se v devíti letech ještě počůrává."
"Kdybys někdy bral vážně, co ti říkám…"
"Nech ho," řekl táta. "Je velkej."
"Ale za paničkama by nemusel -"
"Krycajhýml…," naštval se táta, "tu paničku sis vymyslela ty, ne? Já si taky kolikrát vzpomenu na všelijaký lidi, se kterejma jsem byl kamarád, i když jsme se znali pár dní. Zrovna třeba v květnu pětačtyřicet; na ty barikádě jsme si všichni slibovali, jak se sejdem a zapijem to; nějakej Jindra, příjmení jsem neznal, tenkrát se mnou šel do fabriky kvůli ty náloži, co tam ty parchanti esesácký nechali…"
"Prosím tě…" Máma nemá ráda, když táta vzpomíná zrovna na tohle, protože tam málem přišel o nohu.
"No jo, pořád. Jenom jsem chtěl říct, jaký jsme museli bejt dobrý kamarádi a v životě jsme se pak už neviděli… A taky jsme si vyměnili adresy. Já ten papírek ztratil a on nejspíš zrovna tak."
Za posledních pár let jsem jim nadělal jenom hromadu starostí a radost žádnou, když nebudem brát v úvahu mý slušný vejdělky. Táta měl jen ten invalidní důchod, mámě toho v komunále taky moc nedali, a ještě pořád přemejšlela, kdy už si konečně s tetou z Čenětic zapláčou na mý svatbě, ačkoli při mým životním stylu mohli s nadějí očekávat spíš to, že si zapláčou na mým pohřbu.
Teď by se ty dvě dobrý rodičovský duše kvůli mně málem pohádaly, ale co se stalo před dvanácti lety na Pozorce, o tom nemaj ani šajna.
"Já se za ním mrknu," řekl jsem. "Třeba bude rád."

7
Bylo pěkný vlahý odpoledne, kapánek pod mrakem, tak akorát na kolo. Možná by bejvalo bylo jednodušší říct, že jedu na okružní cestu kolem republiky, než si vymejšlet kámoše z brigády a ještě tak pitomě. Mohlo mě sakra napadnout, že to máma zná Na Maninách?! Než jsem se dostal ven, málem mi namalovala plánek.
Vyhrnul jsem si pravou nohavici, zamknul dřevník a za dvacet minut jsem zaparkoval na stinný straně ulice kousek za vinohradským pivovarem. Za těch dvanáct let jsem dávno zapomněl, kterej barák to byl. Měl jsem dojem, že číslo 34, jenže tam jsem na seznamu nájemníků jméno Nádvorník nenašel; tak jsem se přesunul do čísla 36, kde jsem taky nenašel nic. Jaký to zklamání! Mohlo mě to napadnout hned (a neříkám, že mě to taky nenapadlo), že po dvanácti letech už tam Nádvorníkovi dávno nemusej bydlet, stejně jako ten můj vymyšlenej kluk na Maninách. Mohli se odstěhovat kdovíkam.
A jak tak čumím na to nájemnický tablo a přemílám v hlavě, proč jsem sem vlastně jel a co jsem tady chtěl dělat (ale stejně jsem to věděl: chtěl jsem mít jistotu, co se s Lucií doopravdy stalo, protože Rob na Pozorce o tom přece nevěděl nic jistýho), najednou se vynoří na schodech ze sklepa dejchavičná bába sehnutá ke straně plným uhlákem.
"Paní, já vám s tím pomůžu," děl jsem ctnostně jako Mirek Dušín a hbitě přiskočil.
"To budete hodnej, mládenče," na to bábrdle jak vystřižená z téhož mravoučnýho seriálu. "Ke komu jdete, že jsem vás tu nikdy neviděla?"
"No jo," povídám, "měli by tady někde bydlet nějaký Nádvorníkovi… Jenže jsem zapomněl číslo."
"Vy jste od sociálky?"
"Já, inu," zabrebtal jsem se, protože proč bych sakra měl bejt od sociálky kvůli tomu, že hledám Nádvorníkovy, "vlastně… Jo, asi tak něco." A dokončil jsem to úplně geniálně: "Víte, já jsem ve zkušební době."
"Jo tak, ve zkušební době… Takže vy ji teda nejspíš neznáte, co?"
Postavil jsem uhlák, protože jsme právě došli do prvního poschodí. "To jako koho?" povídám.
"Tady radši ne," zasyčela a zachrastila klíčema. "Popadněte ten uhlák. Pojte."
Šel jsem. Z temný předsíně vedly jedny dveře do pokoje jen o málo světlejšího, odkud se ozvalo něco jako zavrzání gauče nebo lenošky a tuberáckej kašel.
"Tam ne," dirigovala mě bába. "Tudyhle."
Zavedla mě do kuchyně a zavřela dveře.
Kredenc s pohlednicema zastrkanejma za sklem, sporák, čtyřhrannej stůl s vikslajvantovým ubrusem, u něj dvě židle a u sporáku stolička. Obyčejná kuchyň, která se od naší moc nelišila, leda tím, že zatímco na Skalce byla mezi malejma domkama spousta světla, tady aby se svítilo i v létě pomalu celej den.
"Muž je v invalidním," řekla.
Postavil jsem uhlák ke sporáku. "Můj táta taky," řekl jsem. "Po zranění z pětačtyřicátýho."
"Sedněte si, pane…"
"Vodsloň Pavel."
"Jo. Pane Vodsloň. My jsme ňáký Kratochvílovi. Tak on váš tatínek taky… Z tý revoluce, jo?"
"No jo, paní Kratochvílová. Z revoluce."
"Vidíte… Muž to má taky z revoluce. Ale moc mu toho nedávaj, protože… Třeba byste nám moh pomoct, pane Vodsloň."
"To já nevím, jestli bych sám… A o co jde?"
"Ono je to těžký, víte."
Chvíli okolkovala, načež mi po kouskách (s přestávkama na vzdechy a smrky) vyložila, jak je to s Kratochvílem. Jeho invalidita měla dost zarážející původ -, když devátýho května odpoledne honily revoluční gardy Němce na rozebírání barikád, zastal se nějaký frojlajn, který chtěl jeden z těch hrdinů vyřezat nožem do čela háknkrajc. Ostatní gardisti dali

Kratochvílovi nakládačku, ze který se těžko vzpamatoval a zůstaly mu trvalý následky. A když pak žádal o invalidní důchod za zranění v Pražským povstání, nenašel nikoho, kdo by svědčil v jeho prospěch - a nakonec moh bejt rád, že ho ještě nepopotahovali za spolupráci s Němcema.
"Já se na to podívám, paní Kratochvílová."
Ne že bych se za svou lež nestyděl; ale co když dejme tomu bába taky lhala a ten její byl opravdu, i když třeba jen trochu, kolaborant? Takovejch případů bylo… Jak jsme se na ně dívali tenkrát v pětačtyřicátým, to si dobře pamatuju sám, i když bych se za to ani bohovi nedokázal mstít na nějakejch frojlajn a Kratochvílech.
"To byste byl hodnej, pane Vodsloň."
"To víte, nic vám zaručit nemůžu."
"Kdopak dneska může, že jo."
"No právě. A co ti Nádvorníkovi?"
"Jenom stará Nádvorníková."
"A bydlí tady?"
"Tady ne. Vedle v osmatřicítce, dole v přízemí. Dělá uklízečku na žižkovským nákladovým nádraží, a co si tam vydělá, prochlastá."
"Ona je rozvedená… nebo vdova?"
"To nevíte?"
"Ale," máv jsem rukou, "holt mě zkoušej, tak mi o ní nic neřekli. Jenom že nějaký Nádvorníkovi… Tady někde. Abych to prověřil."
"No, já toho teda sama moc nevím… Nádvorníková byla vdova už na začátku války; ten zamračenej chlap, co u ní byl za Němců snad rok či dva v podnájmu, její manžel nebyl. Když se od ní odstěhoval, tak žila nějakej čas sama - teda jenom s dcerkou…"
"Takže ona se stará o dítě."
"Teď už ne. A jak se starala dřív, to nevím."
"Proč říkáte, že teď už ne?"
"Koukejte, pane Vodsloň -, já nechci dělat drby. Ale něco divnýho tam muselo bejt. Když bylo Nádvorníkový Lucce nějakejch sedmnáct nebo tak, jela někam do pohraničí na brigádu a už se nevrátila. Nejdřív se povídalo, že snad zdrhla za kopečky… A potom ji prej tam někde našli, představte si, zamordovanou."
"Neříkejte."
"Na mou duši, pane Vodsloň. Potom ji sem odtamtaď přivezli… Žádnej slavnej funus to nebyl, to teda ne, a Nádvorníková chodila ve smutku akorát ten den, co tu chudinku nebožku pohřbívali na Vinohradským hřbitově. Nádvorníková od tý doby chlastá, i když teda ani předtím nebyla nic moc; a teď má ještě k tomu šamstra, kterej je většinou v hospodě. Jeden aby se divil, jak se vůbec udržej naživu s těma pár korunama."
‚A jak na tom byla dřív, dokud měla dceru ještě doma? Neutekla jí, protože strádala? Co když Nádvorníková byla alkoholička už předtím?"
"Bylo by to možný, i když si nepamatuju, že bych ji někdy viděla nakupovat nějaký pití. Ale věčně byla někomu dlužná a Lucka chodila ve všelijakejch hadrech, co jí kdo dal. Lidem jí bylo líto, ona byla takovej hezkej snědej žabec. Ale pozdějc už ne."
"Co pozdějc už ne?"
"Pozdějc už jí nikomu líto nebylo. Jo, pane Vodsloň, to ta puberta. Najednou vám z ní byl takovej drzej necudnej parchant… a prolhanej, až to hezký nebylo. Nikdo ji tady neměl rád a děti s ní nesměly mluvit."
"Třeba to nebylo pubertou," pravil jsem hlasem psychologicky vzdělanýho sociálního pracovníka. "Spíš to byl šprajc za ty léta předtím, kdy se na ni každej díval jako na chudinku."
"Možná máte recht," na to Kratochvílová. "Když byla malá, ani neměla kamarádky. Smály se jí, že chodí otrhaná. Pozdějc ji zas nevzali na gymázium, to víte, za Němců… Ona nebyla zrovna nordickej typ. Spíš takovej ten jižní… Asi po tátovi."
"Jižní po tátovi? Jak to myslíte, on byl z Budějovic?"
"Proč by měl bejt z Budějovic?"
"Jsou na jihu."
"Copak tam jsou lidi jiný než tady?"
"To víte, že jo," řekl jsem. "Taky jinak mluvěj."
Podívala se na mě podezíravě, až jsem si řek, že jsem to s těma Budějovicema přepísk. "Tak jak to bylo s tím Nádvorníkem, paní Kratochvílová?" zeptal jsem se.
"On se nejmenoval Nádvorník," řekla. "Prej někdy ve třicátým roce… Byl to nějakej taliánskej voják z toho jejich vyslanectví, ale to se tady jenom tak povídá. Nádvorníkovic tu tenkrát nebydleli."
"Ta Lucka teda - byla nemanželský dítě?"
"To ne, on si Nádvorníkovou vzal a prej si ji dokonce odvez do Itálie. Jenomže za tý habešský války musel na frontu - a někde v tý Africe padnul. Nádvorníková prej potom dostala jeho vyznamenání… Možná jí taky zaplatili stěhování zpátky do Prahy. A ona se vrátila ke svýmu příjmení za svobodna."
"A její dceru za protektorátu nevzali na gymnázium? Copak nevěděli, že její táta byl válečnej hrdina?"
"Jo, může se to zdát divný. Ale to mohlo bejt proto, že holt Němci koukali na Taliány zvejšky. Přece jenom nebyli nordická rasa a na tý Lucce to bylo sakramentsky znát… A co že se o Nádvorníkovou najednou zajímá naše sociálka? Snad jí nechtěj dát podporu jako válečný vdově? Teďkon to přece kór není žádná zásluha, že její nebožtík manžel padnul za Muzolíniho."

"To nevím," řekl jsem. "Já dělám jen ten průzkum. Co její známí, nevíte o nich něco?"
"Leda sousedi. S kým se kamarádí ten její v hospodě, to já nevím. A s kým ona na tom nádraží…"
"Myslíte, že ji teď zastihnu doma?" zeptal jsem se.
Podívala se na kuchyňský hodiny. "Půl pátý, to už by doma bejt mohla. Vídám ji kolem čtvrtý. Ale jestli s ní budete mluvit, tak u nás jste nebyl. Nejsem ňáká drbna. Jo - a na mýho muže se teda zeptáte?"
Slíbil jsem jí to. Jako Pavel Vodsloň jsem moh slíbit kdeco. Jako Ota Fink jsem toho měl spoustu na přemejšlení. Například mi nebylo jasný, jak se ta otrhaná holka mohla seznámit s Cortésem. Díky řečný paní Kratochvílovy jsem si uvědomil, že vznešenej nadhled, se kterým Lucie kašlala na parádu a nosila rozdrbaný kraťasy s ušmudlaným trikem, moh bejt jen z nouze ctnost. Nejspíš na sebe nic lepšího neměla. A že možná na louky nenosila prádlo, aby si ho ušetřila pro lepší příležitost.
Pro jakou?
Snad pro toho chlápka s proudnicovým fárem?!
S těmahle ponurejma myšlenkama jsem v nejtemnějším koutě přízemí čísla 38 zazvonil u jejích dveří.

8

Po zazvonění se dlouho nic nedělo, tak jsem zazvonil ještě jednou. A potřetí. Někde daleko za dveřma se něco zachrulo, pak se ozvaly dost nepravidelný šouravý kroky a když se zastavily na druhý straně dveří, ozval se vyšeptalej hlas jako v telefónku z režný nitě a dvou pivních kelímků: "To seš ty, Džúzepe?"
Někdy mívám šílený nápady. "Si, si," povídám.
Na víc jsem se nezmoh, protože italsky už umím leda makaróny, bambíno a árivederči, Roma. A to jsem si ještě nebyl jistej, jestli to si není španělsky. Ale mělo to nečekanej úspěch - v zámku zaskřípal klíč a dveře se otevřely. Ovanul mě nepříjemnej smrad zatuchlýho cigaretovýho kouře, kyselýho potu, nejmíň tři dni starýho neumytýho nádobí a možná i následků chlastu.
Co jsem si to vlastně představoval, když jsem sedlal favorita a vyrážel na tuhle dějepisnou exkurzi? Inu, přátelé - asi jsem si Lucii ve vzpomínkách kapku zidealizoval, ostatně patnáctiletýmu klukovi nepřijde, že je holka ušmudlaná, když nemá pod tričkem podprsenku a umí kroutit pánví. Ale i tak jsem měl představu její matky jako zlomený dámy se zbytkama bejvalý krásy, která truchlí pro zesnulou dceru. Až jí řeknu, že jsem ji znal a nikdy na ni nezapomněl, zavede mě do pokoje s háčkovanejma dečkama a smutečním věnečkem slaměnek pod Luciiným obrázkem, nabídne mi hrnek bledýho čaje a bude mi sonorním altem vyprávět o prvních krůčkách svýho ztracenýho dítěte…
Paní Nádvorníková neměla ani háčkovaný dečky, ani zbytky bejvalý krásy; byla to hubená odbarvená blondýna s ohavnou trvalou, měla bezbarvý oči a spoustu vrásek, ze kterejch trčel ostrej špičatej raťafák; v jedny ruce měla poloprázdnou půllitrovku rumu tuzemskýho, v druhý kliku od dveří a v opuchlejch rtech pomačkanou lípu. Od hlavy k patě se halila do županu, kterej se zdál bejt vystřiženej z rezavýho plechu, na nohou měla pánský pantofle, a jestli přišla před hodinou z práce, musela nasávat už cestou, pokud ovšem tu půlku flašky nevypila na ex. Podívala se na mě krhavým zrakem a povídá: "Ty nejsi Džúzepe, kamaráde. Ty seš Fanfán Tulipán."
S tím se bohužel setkávám furt. Nemůžu za to, že mu jsem kapánek podobnej, a že si toho vždycky všimnou jenom ženský; chlapi nikdy. "Já můžu bejt všecko, na co si jen vzpomenete, paní Nádvorníková," řekl jsem a vypálil to na ni rovnou: "Jsem nějakej Pavel Vodsloň a znával jsem vaši Lucii."
Škytla a pokusila se zaostřit. "Kde?" zeptala se.
"Co kde?" já na to.
"Kde jste ji znával? Ve Vídni nebo v Paříži?"
"Tam jsem v životě nebyl."
"Tak v Bruselu."
"Kdepak. Jednou na brigádě."
Chvíli na mě bezduše civěla, pak jí najednou v očích blejsklo a řekla: "Na brigádě… Aha. Tak pojďte dál, nebudem se přece bavit mezi dveřma. Jestli vám teda nevadí, že zrovna nemám uklizíno."
Já na to, že je mi to fuk, a nejspíš jsem si ji tím získal, protože jí to taky bylo fuk. Přinejmenším už pár let. Kdybych měl podrobně popisovat ten neuvěřitelnej binec, musel bych bejt jedním z těch básníků, co píšou: Jsem jenom výblitek po hodování bohů, až půjdu do kytek, polib mi, milá, nohu. Jestli si myslíte, že takovýhle kraviny nikdo nepíše, můžu vám doporučit neznámýho mistra, kterej se podepisuje Laurentius B. Špóna a publikuje na pánskejch záchodkách v Pragokovu. U paní Nádvorníkový by se jistě taky uplatnil a nemusel by s tím ani na hajzl.
Šel jsem za ní do něčeho, co snad bejval obejvák kříženej s ložnicí, dokud do něj na sedm let nezavřeli stádo šílenejch kocourů.
"Tak si sedněte, pane Vodsloň."
Překvapilo mě, že si to pamatuje. Sednout si nebylo kam, tak jsem se jen opřel o futro dveří. Nádvorníková klesla do haldy špinavejch hadrů na jedny půlce manželskejch postelí a lokla si z flašky. Protože si předtím zapomněla vyndat z huby cigáro, upadlo jí do postele. Bylo jí ukradený, zašmátrala po upatlaný desce nočního stolku, shodila budík a hrnek od kafe, našla další cigáro a hledala sirky, zatímco z jejího pelechu stoupal utěšeně mohutnící kouřovej stalagmit.
"Hoří vám postel," řekl jsem.
"No a co," odpověděla a hledala dál.
Vyšel jsem do předsíně, někde jsem nahmatal vodovod a jinde sklenici, natočil jsem do ní vodu a vrátil se k hostitelce, která vizionářsky hleděla do plamenů.
"Uhněte, Johanko," řekl jsem. "Přijeli hasiči."
"Ach jo," na to Nádvorníková najednou takovým docela obyčejným hlasem uklízečky z nákladovýho nádraží, která se

před chvílí vrátila utahaná z práce. "Ten mizera Hostouňskej, nejradši by byl, kdybysme ty vagóny vylizovaly, ale za jaký srandovní peníze to děláme, ho nezajímá. Potřebuju to k něčemu? Jenom proto, abych…" Podívala se na mě, jak hasím peřinu. "Víte, kde dělám, pane Vodsloň?"
"Nemám ponětí. Ale povídala jste, že tam děláte proto, abyste… Abyste co?"
"Není vám to jasný? Člověk přece musí bejt v nějakým tom pracovním poměru, aby nebyl příživník, ne? Uklízím na nákladovým nádraží. Vy nikde neděláte?"
"Ale jo, dělám. V jedny fabrice."
"Říkal jste, že znáte Lucii."
Napadlo mě, že tu opilost předtím jenom hrála, ale zrovna tak mohla mít v přemíře chlastu krátkej světlej okamžik, kterej bych neměl propást.
"Byl jsem s ní jenom na brigádě," řekl jsem. "Ale to už je hrozně dávno. Říkala jste, že byla ve Vídni, v Paříži a v Bruselu…"
"Jo, tam někde."
"Asi je jí tam líp, než vám tady."
"Právě proto tam šla. Dělá tam manekýnku."
"V Praze se jí nelíbilo?"
"Jak by se jí tu mohlo líbit? Sousedi svejm fakanům zakazovali s ní kamarádit… Proto začala chodit do toho Svazu mládeže."
"Tam ji měl každej rád," řekl jsem, ačkoli jsem si nebyl zrovna jistej. Když jsem na to vzpomínal teď, těžko jsem to moh vidět jinak, než že tam po ní všichni kluci jeli a všecky holky na ni kvůli tomu měly vztek.
"Jo, jo," vzdychla Nádvorníková, "to je hezký, že mi to říkáte. Jenomže stejně zdrhla a mámu tady nechala. Myslíte, že jsem tak blbá, abych nemohla dělat něco pořádnýho? Nejsem, ale nemůžu. Protože moje dceruška je na Západě. Mohlo ji to napadnout."
"Napsala vám aspoň někdy?"
Zamyslela se. "No… Vona teda párkrát jo," řekla. "Odkud bych taky věděla, kde je, že jo. Jenomže jsem si to radši neschovávala, kdyby mi tady třeba to… Byly ty procesy a věšelo se. Člověk se moh dostat do maléru ajn cvaj."
"To máte pravdu."
Lokla si z flašky, kterou snad měla přilepenou k ruce, že z ní při tom vrávorání a převalování ani neucmrndla, najednou na mě upřela vytřeštěnej pohled a vyrazila ze sebe, jako když plivne: "Já bych toho hajzla mizernýho bejvala zabila; ale co by se tím spravilo? Nebejt jeho, Lucinka by tu byla dodneška se mnou."
"Jakýho hajzla mizernýho, paní Nádvorníková?"
Zašilhala po flašce. "Já nevím," řekla. "Možná bych udělala líp, kdybych neletěla na ty vaše rošťácký oči, milej pane Vodsloň. Protože byste taky třeba moh bejt od nich."
"Od koho?"
"Od těch všelijakejch - kádrováků."
"Čestný slovo, že nejsem. Fakt jsem byl s Lucií na tý svazácký brigádě a byl jsem do ní zamilovanej."
Podívala se na mě kriticky. "To už je ale deset let."
"Dvanáct. A já ji taky dvanáct let miluju. Ani jsem se kvůli tomu dodneška neoženil, paní Nádvorníková."
"Mně nikdo neříká paní Nádvorníková," odpověděla. "Říkaj mi jenom Nádvorníková." Zahihňala se. "Nebo taky soudružko. Ale nejvíc mi říkaj Marto."
"Mně Pavle," řekl jsem.
Už jsem z toho byl drobet nervózní. Kratochvílová odvedle mi přece potvrdila, co jsem se dověděl od Roba. Lucie byla mrtvá a její máma mi vykládá něco jinýho, ačkoli jí byla na pohřbu na Vinohradským hřbitově. Taky se mě musela co nejdřív zeptat, proč jsem jí o tý svý nešťastný lásce přišel říct až po dvanácti letech, a já si musel vymyslet nějakej přijatelnej důvod. Jenomže mě žádnej nenapadal.
"Proč jste za mnou nepřišel dřív, Pavle?"
No jasně. Jako bych to přivolal.
"Protože jsem neznal adresu," řekl jsem.
"A odkud jste věděl, že je v zahraničí?"
"Přece z tý brigády. Když najednou zmizela…"
Nechtěl jsem jí připomínat, že to vím od ní. Třeba by to najednou popřela a mně se radši chtělo věřit, že si to nevymyslela v rumovejch párách.
"Jo, z tý brigády…," zamumlala. "No jo, to jo. A kdo vám řek, kde bydlím?"
"Náhodou jsem to našel na městským výboru čéesem ve starejch přihláškách."
"Že jste si to tam nenašel už tenkrát?!"
"Myslíte, že jsem se chtěl rejpat ve vlastním trápení? Na brigádě jsme si dali slovo (taková blbost, jak v Prodaný nevěstě!), jenže ona se mi pak už vůbec neozvala. Byl jsem nešťastnej a taky uraženej, to snad chápete."
"To chápu. Chtěl jste ji vymazat ze svýho srdce. Náramně dojemnej příběh. Tak vy jste si dali slovo?"
"No jo. Byla to holt taková láska, Marto."
"Kolikpak vám tenkrát bylo?"
"Osmnáct pryč."
"A to jste chtěl kupovat zajíce v pytli…?" Otřásla se tichým podivným smíchem; jak přitom nabírala dech, zakuckala se.
Šel jsem ji bacit do zad, ale zadržela mi ruku. "To je dobrý," řekla s námahou.
Zeptal jsem se, co jí přišlo k smíchu.

"Co asi," řekla. "Nejste náhodou nějakej ten evangelík, českej bratr, nebo tak něco?"
Já na to, že nic takovýho teda nejsem, a zeptal jsem se, proč bych měl bejt. "Protože," řekla a zas ji přitom chytal záchvat toho divnýho smíchu, "zdravej osmnáctiletej kluk by musel bejt buď úplně blbej, a to vy jste určitě nebyl, nebo věřící, co se zasnouběj, oženěj a teprv potom to pro ně není hřích."
"A proč si myslíte, že jsme s Lucií -"
"Já si to nemyslím; vím to." Vypadala čím dál střízlivějc. "Člověče," pokračovala, "proč myslíte, že jsem si vzpomněla na toho hajzla mizernýho? Jednou jsem přišla o něco dřív z práce a zrovna z holky slejzal. Potom mi to Lucka všecko řekla… Dělal to s ní, ještě jí nebylo třináct, a vyhrožoval, že ji zabije, když to prozradí. Co myslíte, že to s ní asi udělalo?! Nechtěla žádnýho chlapa nadosmrti ani vidět. Jestli vám opravdu něco slíbila, byla to jen taková hra. Určitě vás nenechala ani šáhnout. A jestli jste na to šel trošku hr, hr, radši se vám holt nakonec vyhnula. Buď jste se jí tím zhnusil, nebo vás holt měla taky ráda a stejně ten odpor nedokázala překonat. Jenomže co teď s tím, milej zlatej…? Lucka je dávno pryč a vy byste holt udělal nejlíp, kdybyste tu svou starou brigádnickou lásku pustil z hlavy." Zatřepala flaškou. "Co takhle panáka, nedal byste si? Já to taky piju jako lék."
"Jako by se stalo," řekl jsem. "Už radši vypadnu."
Podívala se na mě a nepřítomně řekla: "Mohla bych vám udělat pár chlebíčků s kaviárem."
Napadlo mě, že zešílela; poděkoval jsem a couval do předsíně, když se otevřely dveře z chodby a objevil se zakrslík ve vytahaným pepita saku a rádiovce, s kravatou v ofsajdu a papírovým pytlíkem v náručí.
"Ty smrade," zaječel vysokým skřetovským hláskem. "Ty parchante jeden…! Za Martou mi teda lízt nebudeš." Načež upustil pytlík, ze kterýho se vykutálely rohlíky, sejry žervé a ještě něco v mastným papíru, hmat po vypínači, rozsvítil dušičkovou pětadvacítku na stropě a věřte mi nebo ne, rovnou po mně skočil.
Popad jsem ho za flígr, vrazil ho do nejbližších dveří, ze kterejch trčel klíč, a tím klíčem jsem otočil. Málem jsem se přitom přizabil, když jsem uklouz po jednom sejru žervé.
"To je dobrý," řekla za mnou Nádvorníková. "To se seškrábe. Džúzepa omluvte, holt je chudák žárlivej."
Zase jsem toho měl na přemejšlení fůru. To, co jsem vyčmuchal, nemělo hlavu ani patu. Seděl jsem nad večeří jako duchem nepřítomnej, až se mě táta najednou zeptal: "Tak co, našel jsi Na Maninách toho brigádníka? Vypadáš jak zmoklá slepice."
"Umřel," řekl jsem, abych měl od toho předpotopního kamaráda navždycky pokoj. "Vyskakoval na Vinohradech z trojky a upad hlavou na hydrant."
"Trojka na Vinohradech?!" na to táta.
"Zatahovala."
"No tak ho nech," řekla máma. "Vidíš, že je z toho celej špatnej. Chudák kluk… Vyskakovat z tramvaje se nemá. Kolik mladejch lidí už se takhle dostalo do špitálu - a odnesli si trvalý následky. A s kým jsi mluvil, Otíku? S jeho rodičema?"
"Ale ne… Sousedi mi to řekli."
"Byl jsi tam dost dlouho."
"No jo, nejdřív jsem to nemoh najít… A potom jsem jel do Hostivaře."
"Co v Hostivaři?" zeptal se táta. "Na pivo?"
‚Ale ne… Jen tak… Do lesa, k vodě. Vyvětrat se."
"Přijít na jiný myšlenky, viď," řekla máma.
"Jo, tak nějak."
Vytíral jsem z talíře ohřátou svíčkovou omáčku půlkou posledního knedlíku (sekaná už došla), když máma zničehožnic povídá: "Ty, Otíku… Máme něco našetřino, ale radši bysme si o tom napřed promluvili s tebou."
"O čem?"
"O tom televizoru."
"Cože?" vyjevil jsem se. "O jakým televizoru?!"
"No… Koukej, tatínek toho moc nenaběhá, viď -"
"Na mě to nesváděj," zabručel táta. "Ještě pořád mně ty mý knížky a noviny stačej."
Mně není třeba něco říkat dvakrát. "Vy chcete koupit televizor?" zeptal jsem se.
"A proč ne? Jinak přece všechno máme…"
Jasně, měli jsme všechno. Máma si tuhle pořídila nový struhadlo, táta dvě sady náhradních gumovejch násadců na berle a já kedsky za sedmatřicet káblí.
"No jo," povídám, "televizor, proč ne. Tak ho koupíme. Zeptám se kluků ve fabrice, jakej by byl nejlepší. Fanda ho má, Honza Benda taky. Jestli na to máme…"
"To víš," řekla máma, "nejvíc jsem toho stejně ušetřila z tvýho platu… Tak jsme si řekli, že bys o tom měl rozhodnout sám. Možná bys potřeboval něco pro sebe, nebo spíš na sebe. Třeba oblek… Máš jen ten fialovej. Nebo kabát na zimu. Ten tvůj montgomerák už je dávno pro ostudu."
"Ale ne," řekl jsem, "ten je pořád ještě docela dobrej. Nic nepotřebuju. Zejtra se na to zeptám a zařídím to. Taky mi to někdo bude muset odvízt auťákem, takovej televizor něco váží."
"Co Josef Vrba?" řekl táta.
"Jestli má něco pojízdnýho. Možná by stačila ta jeho mašina s lodičkou… Jéžiš - nechal jsem kolo venku."
Honem jsem se hrabal od stolu.
"Na dvorku ti ho nikdo neukradne."
"To ne… Ale napadá mi na něj rosa. Dráty jsou starý a hned chytaj rez."
Zase jsem lhal. Favouš už dávno odpočíval v kůlničce, jenže já potřeboval bejt sám. Šel jsem na dvůr, sed si na klepadlo, koukal jsem, jak na bledým nebi pomalu vyskakujou hvězdičky, a začal jsem z hlavy počítat:

Televizor stojí asi pět a půl tisíce - jako dvěstěpadesátka kejvačka. Je to málo nebo moc, když si vydělám šestnáct set padesát hrubýho?
Pět a půl tácu je dost i na slušnej soustružnickej plat. Na plat uklízečky z nákladovýho nádraží která chlastá a ještě k tomu přilepšuje Džúzepemu, je to takřka astronomická částka.
Přesto jsem v tom smrdlavým pelechu televizor viděl - a nebyl to ten běžnej s pidiobrazovkou a rádiem, ale nejmodernější typ Athos.

10
Když mě máma v pět ráno budila, připadal jsem si, že nelezu z postele, ale z míchačky na beton.
"Zeptáš se teda na ten televizor?" řekla, když jsem se zvěd od snídaně.
Já na to, že jo, a že jsem se na to těšil celou noc.
"Musíš se taky zeptat, jak je to s anténou."
"Jasně. Fanda Kelner mi poradí."
Venku byla na všem rosa a ráno bylo jako čerstvě vymydlený. Šlapal jsem k fabrice, za barákama na Polníku pomalu vylejzalo slunce a život byl krásnej.
Akorát mně tak nepřipadal.
"Nic jinýho než athos asi na trhu není," povídá Honza Benda. A dodal, že prej není nejhorší, i když už zase Tesla připravuje nějakou novinku… A taky že udělám nejlíp, když ho koupím někde, kde se taky postaraj o odvoz, protože třeba do Spartaka se nevejde.
"Neprodraží se to?" zeptal jsem se.
Honza se podrbal za uchem logárem. "O nějakou tu stovku asi jo," řekl. "Ale to už máš jedno, pět a půl tácu nebo pět tisíc osm set."
Tak docela jedno to teda nebylo, za tři stovky jsme měli živobytí na tejden, jestli ne na dva. Když jsem si ale uvědomil, kolik mi to ušetří starostí a času…
Tak jsem Honzovi poděkoval za radu a prchal zpátky do soustružny. Růžena se na mě podívala od svý tosky, jako kde zase courám, když mám stát u mašiny; udělal jsem na ni omluvnej ksicht a šel se zeptat Fandy na tu anténu. Dověděl jsem se, že montáž pochopí kdejakej blbec, a jak ji umístit, aby byl na obrazovce vůbec nějakej obraz, na to že musím přijít sám metodou pokusů a omylů. "Jenom přitom nespadni ze střechy," dodal.
Musí bejt na střeše?" zeptal jsem se.
"Jak kde. Já ji mám na balkóně a jsou kádři, co ji maj v obejváku, nebo ji dokonce vůbec nemaj."
"Tak proč ji máš ty?"
"To je kvůli signálu. Někde je stín, rozumíš? A někde zase stačí obyčejnej dipól -, nebo prostě rozřízneš tu kšandu a natáhneš každej konec jinam."
"Jakou kšandu?"
"Tu televizní anténní dvoulinku."
Řekl jsem, že je mi to jasný, ačkoli mi to zas tak moc jasný nebylo; potom jsem zalez k mašině a až do dvou točil ty zatracený vačky, na který člověk musí bejt jak četník. Výkovky jsou drahý, maj pekelně tvrdou kůru a na každýho zmeťara se málem slejzá komis. Když ve dvě přišel Olda Nývlt, se kterým se na mašině střídám, předal jsem mu obkročáky a upozornil ho, že mašina je vypucovaná.
"Taky jsi moh vykydat špóny, vole," na to Olda.
"Od toho je tady Šůla," povídám. "Nový koště dobře mete. Akorát že je věčně u vrtaček."
Šůla byl pomocnej dělník, kterej opakoval osmou třídu tak dlouho, až ho pustili do devátý, aby od něj měli pokoj. Nato se zapojil do výrobního procesu. A jelikož Mařenka Zvoníčkova dělala školu práce a povýšila ze šponařky a svačinářky na frézařku, převzal její dřevěnou basu, vidle a kolečko. Jak byl nevzdělanej, tak byl vyčůranej, a protože mu pánbu přidal na kráse, co mu na pracovní morálce ubral, většinu šichty prokecal se ženskejma.
"Já ho jednou vole fakt seřvu," řekl Olda. "Jo, hele, abych nezapomněl - řekli jsme si s Ančou, že bysme to mohli udělat někdy na podzim."
"S jakou Ančou?"
"S Ančou Dudkovou, vole. S tou od Homolky."
Jednou jsem byl s Oldou u Homolky na Starostrašnický nakupovat nějaký lepenkový hřebíky, když jsem mu pomáhal s opravou střechy na jejich baráku v Rybníčkách. Zakecal se tam s jednou prodavačkou, byla to taková uhihňaná zlatorůžová panenka a nejspíš letěla na jeho mužnej zjev. "Aha, s tou malou šikovnou," povídám. "A co že byste mohli udělat na podzim?"
"Svatbu, vole," na to Olda. "Budeš svědek."
"Dobrýýý…! Aspoň budu mít u Homolky protekci, až budu shánět kuličky do šlapek."
"Prdlajs, vole. Byla tam na brigádě. Študuje."
"Nepovídej. A co?"
"Na střední ekonomický."
"Aha. Ta ti to teda spočítá, kamaráde. Neměl bys pospíchat do neštěstí."
"Ďjopdele, vole," řekl Olda. "Za prvý je Anča ze mě celá pryč a za druhý už jsme v tom neštěstí oba."
"A kurva," povídám kapánek nepatřičně.
"Nech si to vole zatím pro sebe."
"Jasně. A je to jistý?"
"Jak Stalinův pomník," na to Olda. "Tak s tebou můžu počítat?"

"To víš, že jo. Kdo bude druhej svědek?"
"Její bráchanec, inžinýr. Takovej plašmuška."
"A co vaši?"
"Copak naši, vole. Jsou rádi. U Dudků to bylo horší. Mysleli si, že Anču ušetřej pro nějakýho promovanýho lékaře, vole… A teďka si veme soustružníka."
"Třeba ten promovanej lékař ani tolik nevydělá."
"A že prej bych moh bejt vole aspoň hezčí."
"To řek kdo?"
"Kdo asi. Nastávající tchýně, vole. Anča mi to řekla, celá uřvaná. Povídám: připadám ti vošklivej, vole? No, že prej ne. Že vypadám jako jeden boxer…"
"Jasně, Torma. Ona se s ním zná?"
"Proč by se s ním vole měla znát? Řekla mi to kvůli tomu mýmu héblu."
Myslel tím svůj křivej nos. "No tak, co má bejt," řekl jsem mu, "hlavně že se líbíš nevěstě."
Zadíval se zamyšleně do hromady špón ve vaně. "Nevěstě…," řekl a zavrtěl hlavou. "Týýý vole, tak vona je nevěsta. Já se z toho poseru."
Nechal jsem ho dumat nad krutým údělem nastávajícího otce rodiny a šel jsem do šatny. Ze skříňky jsem si vzal žvanec mytiva, mejdlo a ručník, svlíknul se do trenýrek a vlez do sprchy v prázdný umejvárně.
Když jsem se utíral, přišel dolů Vrba, taky můj dobrej kámoš, seřizoval automaty a jinak míval dost velký slovo nahoře, jelikož byl kádr. Jenže to myslel poctivě - a v poslední době nejen že těch poctivejch, jako byl on, ubejvalo, ale ještě k tomu geometrickou řadou (a to i mezi kádrama) přibejvali chytrolíni, co měli ty poctivý za blbý.
"Prej kupuješ televizi," povídá.
"No jo, Josef," já na to. "Kvůli tátovi, to víš."
"To jste si museli dost utáhnout pásek, co?"
"Ani ne. Máma to ušetřila, ani jsme to nepoznali."
"Jasně, moučko. Protože obědváte dušenou mrkev a ty chodíš deset let v jednom hacafraku. Nedělej machra, Oto… Pro tříčlennou rodinu s invalidním důchodcem, ženskou v komunále a s jediným jakžtakž vejdělečným řemesníkem je takovej televizor nákup za cenu hladu."
"Není to tak hrozný, když se na to šetří dýl. Ale laciný to taky není, a ještě platit za odvoz. Možná tři kila."
"Blbost. Já ti to odvezu."
"Na sajdce?"
"Prdlajs na sajdce. Mám tam dodávkovou dvanáctsetjedničku, něco s dveřma, jen taková prkotina. Majitel si pro ni přijde v pátek, do tý doby to můžeme zmáknout. Kde to budeš kupovat?"
"Nevím. Možná v Labuti."
"Dneska?"
"Spíš zejtra."
"Tak jo. Zejtra nebo ve čtvrtek, jo?"
"Jasně. Tak dík, Josef."
"Není zač. Těbuh."
Zapadnul do umejvárny a já vyrazil za televizorem.
Jenomže ne za naším, alébrž za televizorem paní Nádvorníkový, která si kvůli tomu, aby ho mohla koupit, musela odříct 2750 škatulek lip, eventuálně 171,5 flašky rumu.
Což se mi zdálo bejt na pováženou.

11
Dojel jsem Průběžnou a pak Ruskou do Pieckový a trochu se tam porozhlídnul. Našel jsem asi pět výčepů, kde moh sedět Džúzepe a nasávat svůj denní příděl.
Sice jsem neměl šajna, jak se jmenuje ale moh jsem poskytnout docela slušnej popis vycmrdlýho pidižvíka s uskřípnutým hlasem a rádiovkou na palici a hodit do placu, že bydlí u jedny paní tady opodál.
V prvních dvou hospodách o něm nevěděli.
Ve třetí mi řekli, že to asi bude Pepík Bašta, jestli teda myslím šamstra starý Nádvorníkový, a že sem sice občas zajde, ale spíš je k nalezení Na růžku.
Tak jsem vlez do čtvrtý hospody a tam jsem milýho Džúzepa našel, jak osaměle čučí do půllitru, vedle kterýho stál stejně osamělej velkej panák. Než si mě stačili všimnout, seděl jsem s nima u stolu.
"Bondžorno," povídám. "Jak se vede?"
Panák si mě ani nevšim, zato Džúzepem to trhlo. "Ty rošťáku jeden mizerná," řekl, "jestlipak ty nejseš drzej jak vopice? Kdybys mě bejval nezamk do toho špajzu, bejval bych ti ukázal. Víš, co je to žiju-džicu?!"
Jasně," já na to, "však jsem tě tam taky zamknul, jelikož jsem se tě příšerně bál. Pane vrchní… Dvě skla a ještě dva panáky, jo?"
Džúzepe se dal utáhnout na vařený nudli, pokud byla vařená v rumu. "Ale ty taky nejsi špatnej," řekl uznale. "Ten chvat, teda… Povídala stará, že jsi sháněl Lucku. To má bejt pravda, že jste byli zasnoubený?"
"Ale jo. Jenže mně tenkrát bylo stejně jako jí."
"A co?"
"No, že jsme byli oba stejně blbí."
Vrchní před nás křáp dvěma sklenicema a přišoup tácek s panákama. "To je na vás, pane…?"

Já na to, aby mi to přimáz; vytáh tužku, dvakrát škrtnul, připsal čtyři pade a zase dvakrát škrtnul. Čínskej písař by čuměl, jak jednoduše se u nás v Čechách daj písemně vyjádřit dvě piva a dva velký rumy.
"Lucku já neznal," řekl Džúzepe a hmat po panáku.
"Možná že já taky ne," řekl jsem.
"Tak, hup tam s ním."
"Jo, na zdraví."
Zaklonil se, udělal si z huby trychtýř a velkýho panáka tam zvrh najednou. Já jenom náznakově ucuc.
"Ty teda nejseš moc velkej pijan."
"Jak kdy. Jsem tu na kole."
"Jo… A to jsi přijel za mnou?"
"Jasně. Abych se ti omluvil."
"No ne, to je najednou ňáká zdvořilost. Tak jo, teda, do smrti dobrý." Zvednul prázdnýho panáka a udělal, že mi připíjí, takže jsem chtě nechtě musel objednat dalšího. "O tý Lucce," povídá, když ho poslal za tím prvním, "toho moc nevím. Leda že je dávno pod drnem. A stará měla náramnou kliku, že tam neleží s ní."
Samozřejmě jsem řeči starý Nádvorníkový, že Lucie dělá v Paříži, ve Vídni a v Bruselu manekýnku, nebral vážně. Jak bych taky sakra moh? Rob mi to řek jasně a ještě jasnějc mi to řekla drbna Kratochvílová. Máma ji dala pochovat na Vinohradským hřbitově a v okolí to kdekdo věděl. Dokonce se tu obecně myslelo, že stará Nádvorníková se kvůli tomu dala na chlast. Že se jí nechtělo klábosit o rodinný tragédii s nějakým neznámým chlápkem, nebylo nic divnýho; navíc nejspíš stejně nevěděla, co mluví.
"Proč by tam měla ležet s ní?" zeptal jsem se.
Džúzepe na mě vševědoucně zíral; já jen pokrčil ramenama a mlčel, aby si nemyslel, že jsem na to žhavej. "Když jsi s ní byl na tý brigádě…," povídá, "nevšim sis tam někdy nějakýho divnýho chlapa?"
"Jak divnýho?"
"Nejspíš se snažil bejt nenápadnej, moh tam třeba jako chodit po houbách, nebo tak… Měl by bejt takovej velkej, černej, zamračenej."
"Tak toho jsem tam zaručeně neviděl."
"Bodejť by jo. Schovával se."
‚A kdo to měl bejt?"
"Venca Durych. Ten prasák, co Lucii zneužíval, když jí bylo sotva třináct. Mý starý bejvalej."
"Ten, co ho vyrazila?"
"Jo." Naklonil se ke mně a zašeptal: "Jenomže ona ho nevyrazila, kamaráde. Práskla ho. Nikdo o tom nevěděl, jen policajti a soud. Ono to sice bylo za Němců, ale takovýhle věci se tenkrát braly stejně přísně jako dneska; a nad Lucinkou prej by se byl kámen ustrnul… Tak si holt ten protektorátní soud na chlapovi smlsnul. Dali mu pět let. On prej Lucce řek, že ji zabije, když to prozradí. Lucka to sice neprozradila, nachytala je máma, ale u soudu mu to zavařila hlavně Lucka, když tam podrobně vyprávěla, co jí prej všecko dělal. A ten parchant vylez z kriminálu zrovna ten rok, co jste byli na ty brigádě. Jestli ji chtěl zamordovat, v Praze by to pro něj bylo riziko… Tam si holt Lucku vyčíhal, udělal si s ní, co chtěl, a zahrabal ji… Tenkrát se lidi ztráceli vostopéro a o každým se myslelo, že to vzal pres kopečky do rajchu, tak se ani pořádně nehledalo. Tak je to, kamaráde; našli ji za dva roky nebo takňák, docela náhodou, a leží na Vinohradským hřbitově. Stará si myslí, že to nevím…, ale tady v okolí to ví každej."
"Esenbáci o tom chlapovi věděli?"
"Proč by o něm měli vědět?"
"No… Tvoje stará by jim to snad řekla?"
"To by ji napřed muselo napadnout, že by to moh mít na svědomí zrovna Durych. Je to jen moje soukromá teorie a s ní se o tom radši nebavím."
"Kde myslíš, že teď je?"
"Durych? Kde by asi byl? Přece to měl vykoumaný. Holku rohnul a pro všecky případy zahnul kramle. Jo, kamaráde… Ten je dneska někde, kde může beztrestně vyvádět s malejma holčičkama."
"Copak to se někde může, člověče?"
"Co by nemohlo?! Třeba v Indočíně. Takovej rabiját se klidně moh přihlásit do cizinecký legie. Frantíci by ho nevydali, i kdyby se třeba káplo na to, že je úchylnej vrah."
"A kdo teda posílal tvý starý ty pohledy z ciziny?"
"Jaký pohledy?"
"Od Lucie. Prej z Vídně, z Paříže a z Bruselu."
"Ona ti řekla, že od ní dostala pohledy?"
"Jasně že jo."
"A ukázala ti je?"
"Ne. Prej je spálila, protože se bála; kdyby je u ní našli, třeba by ji ještě k tomu všemu zabásli. Je to klidně možný, tenkrát po válce bejt vdova po fašistickým vojákovi muselo bejt dost blbý - a bejt máma kopečkářky o dva roky pozdějc bylo blbý zrovna tak. To se zase všude hledali špióni a věšelo se za kdejakou kravinu."
Zařehnil se a na jeden zátah vytáh půl piva. "Vona takhle kecá, když je nalitá. Kdyby fakt nějakou takovou poštu dostala, musela by přijít leda z nebe."
"No vidíš, a já myslel, že tvý starý posílá i peníze."
"Proč sis to myslel?"
"Kolik vydělá na tom nákladovým nádraží?"

"Moc ne."
"A kolik vyděláš ty?"
"Já mám invalidní důchod. Na hlavu."
"Ale chlastat můžeš."
"Nemůžu, ale kašlu na to."
Máv jsem znova na vrchního. Když jsem přišel, byla hospoda Na růžku až na Džúzepa, dva šachisty, jednu špinavou bábu a pingla pustá a prázdná- teď se začala plnit štamgastama, vrchní pustil dráťák na plný pecky a děti chodily se džbánkama pro pivo.
"Teď na mě," prohlásil Džúzepe.
"Neblbni," povídám, "z toho důchodu…"
"Hele, na pivo mám vždycky."
"A tvoje stará na rum."
"Jasně. A na cigára. A na všelijaký ty italský směsi a vlašský saláty a ruský vejce."
"Taky na televizor za pět a půl."
Trošku ho to zarazilo, ale jen na moment. "Moh ses jí na něj zeptat rovnou, když ti byl nápadnej. Jo, kamaráde, kdyby ses tam rozhlíd líp, možná by ses divil, co je tam uloženejch prachů." Musel brát ten kamarádšoft se mnou náramně vážně, když si neuvědomoval, jakej mi dává pěknej návod na vykradení bytu. "Hele," pokračoval, "má stará chodí makat jen proto, že se to v tomhle posraným režimu musí. Prachů má dost… Ale ne od Lucky. Kdepak bys řek, že je bere?"
Dostali jsme další pivo a rum. Já měl pořád dvě třetiny toho prvního ve skleničce. Džúzepe jinak nedal, než že to zatáhne. Tak jsem ho nechal.
"Nevím, kde je bere," řekl jsem, když si nalil do svýho trychtýře další půldeci. Načež jsem risknul, že mi toho už víc neřekne, a povídám: "Co je mi po tom."
A zvrh jsem do sebe toho prvního panáka.
"To není nic tajnýho," zakřenil se na mě. "Dostává od Taliánů penzi po svým nebožtíkovi manželovi."
"Po tom fašistickým vojclovi?"
"No jasně. Oni si to tam tak dávno neberou. Padnul za vlast, to je jedno, za jakou. Furt to byla Itálie, Muzolíni sem, Muzolíni tam. Takže teďkon každej měsíc ten drahej zesnulej Džúzepe nasype z nebíčka svý vdově plnou hrst penízků. A mně z toho taky něco kápne - třeba jenom proto, že se jmenuju Josef. To je totiž po jejich právě Džúzepe."
"Ty jsi někdy viděl, jak jí pošťák nosí liry?"
"Jaký liry? Dávaj jí to v korunách. Chodí si pro to na vyslanectví a někdy jí to nosí jejich kurýr."
Přised si nějakej násoska a začal Džúzepemu hučet do ucha. Koukal jsem přitom na žlutavěj začouzenej strop. Pak jsem si přečet pár vývěsek s obvyklejma nápisama včetně HOV. GUL. KN. 5,60 Kčs a MLADISTVÝM DO 18 LET NENALÉVÁME.
"Ty…," šťouchnul do mě najednou Džúzepe, "nemáš pětku? Já bych neměl na outratu… On tuhle Míra -"
Ne že bych zrovna měl na rozdávání, ale pětku jsem vytáh. Míra po ní chňap, strčil Džúzepemu nějakej odrbanej salát bez desek a odšoural se k nálevnímu pultu.
"Seš dobrej," zhodnotil můj samaritánskej čin Džúzepe. "Zejtra ti to vrátím." Naklonil se ke mně a zašeptal: "Míra totiž maká ve sběrně a nosí mi ze starýho papíru knížky." Labužnicky zalistoval v tom ušmudlaným salátu. "No vida. Tygří jed a Dynamitová svíce."
"To ti nosí na čtení?!" podivil jsem se.
"Na co jinýho? Je to lepší než ty pitominy v televizi. Třeba takovej Livrpólskej kohout, o tom šíleným doktorovi, jak kuchal ty lidi zaživa a přitom kokrhal… To napsal nějakej Hugo Flemink podle opravdickýho případu z toho Livrpólu."
Nadále jsem musel podrobně vyslechnout, co Džúzepe čte. Měl podobnej vkus, jakej jsem měl já, když mi bylo čtrnáct, a skončil u Sáhira, kterýho měl ve zvláštní oblibě. Možná proto, že mu byl trochu podobnej.
Když jsem výpad z hospody Na růžku, byl jsem kapku rozjařenej Sáhirem a dvěma panákama, takže jsem šel radši pěšky vedle kola a domů dorazil v sedm. Byla to fajn procházka a měl jsem čas přemejslet; rozhodnul jsem se, že nadále budu hodnej syn a věnuju volnej čas nákupu a transportu televizoru, půlení kšand a v nejhorším případě i lezení po střeše.
Co jsem slíbil, jsem taky dodržel; ve středu odpoledne jsme s Vrbou koupili a přivezli televizor a já vytáh ten starej spodek od kredence, kterej jsem měl v kůlně. Když jsem ho umyl a vyblejskal mosazný chňapny na šuplatech, vypadal dost slušně na to, aby moh sloužit jako podstavec pro ten půlmetrákovej vrchol nejmodernější televizní techniky.
Načež jsem celý čtvrteční odpůldne až do večera uklízel vercajk a nosil do popelnice krámy, který v tý starý kredenci byly předtím.
V pátek odpoledne jsem s tím byl zhruba hotovej a věnoval se instalaci antény, kterou jsem nakonec přidělal zvenku na okno a kšandu protah dírou vyvrtanou v rámu. Pak se konečně na obrazovce začaly dít věci, a že to pro mě bylo stejný zjevení jako pro mý rodiče, čuměli jsme svorně na všechno možný včetně TV-tipů s panem Vajíčkem, dokud si máma takhle nějak před desátou nevzpomněla, že jsme nevečeřeli.
Jedli jsme namazaný chleby, zapíjeli jsme je meltou a koukali po sobě provinile, až nám to přišlo k smíchu a táta povídá:
"Každý ráno zaškrtnu v novinách, na co se budeme koukat."
"Fanda povídal," já na to, "že obrazovka stárne, ať je zapnutá nebo ne."
"A co spotřeba proudu?"
"Jako pětadvacítka žárovka," řekl jsem jen tak z voleje. "Vlastně je divný, že je to tak drahý."
"Kdybys kvůli televizi častějc pobejval doma," řekla máma, "za ty peníze by to stálo."
Slíbil jsem, že se vynasnažím, a vydržel jsem to až do soboty, kdy máma odešla na nějakou besídku esčéespé a táta si

dával odpoledního šlofíka. Sed jsem si k telefonu v kuchyni a vytočil jedno známý číslo.
"Honzákovi," zašveholil mi do ucha skřivánek.
"Dobrý den… Je Vilda doma?"
"A kdo volá?"
"Tady Fink."
"Aha. Tak moment, pane Fink."
Nadporučík Vilém Honzák je pravá ruka jistýho majora, dodnedávna kapitána, kterej vymyslel tak zvanou Moldánkovu větu. Ta věta praví, že ukvapené závěry jsou pro kriminalistu zhouba, a jelikož jí říkám Moldánkova, každýmu by mělo bejt jasný, že její autor se jmenuje Moldánek, a že je kriminalistický eso. Na mě trpěl od začátku naší známosti, a jelikož byl na rozdíl ode mě přesvědčenej, že mám přinejmenším geniální intuici, jestli ne stejnej detektivní talent jako on, lanil mě k esenbákům už čtvrtej rok. Jenomže marně; měl jsem svou hlavu a nechtělo se mi z fabriky, kde jsem byl doma - i když se nedá říct, že by se tam ke mně pořád chovali jako k milovanýmu dítku. Major Moldánek, kterej mě občas seřval, aby vzápětí uhasil nějakej můj průser, nemoh argumentovat v můj prospěch v tý drbárně, jako byl n. p. Pragokov, jelikož všechny jeho případný argumenty podléhaly takovýmu nebo makovýmu utajení.
Abych se vymáčknul srozumitelnějc: Prostě nějakej ďáblík, kterýmu jsem dal jméno Imba Našeptavač podle jedny knížky od Pařízka, mě furt ponoukal, abych strkal nos, kam nemám, a když zrovna nebylo kam, postaral se, aby to netrvalo dlouho… Moc dobře jsem ho viděl, jak na mě minulou neděli u tý objížďky juká ze sudu s dehtem.
"Honzák."
"Jo… Ota. Ahoj, Vildo."
Neviděli jsme se od loňský zimy; tenkrát jsem se namočil do případu, kterej jsem si soukromě nazval Zmizení princezny; všechno, co jsem přitom spáchal, jsem spáchal s těma nejlepšíma úmyslama, ale Moldánek už asi měl mejch detektivních aktivit tak akorát, takže mě přestal dekovat a já si za to pobyl jistej čas v nápravným zařízení, kde jsem musel vyměnit šupléru za zednickej skládací metr. Neměl jsem to Moldánkovi za zlý a taky jsme se brzy smířili díky jinýmu případu…
Honzák mě zezačátku nesnášel, taky proto, že pálil za Moldánkovic Radkou a já mu ji přebral. Jak už to bejvá, skamarádili jsme se, až když nám Radka dala kopačky oběma a vdala se za známýho trenéra dívčí házený. Od tý doby jsme se s nadporučíkem navzájem zvali na pivo ale ne častějc než jednou za půl roku - a na to pivo jsme stejně nikdy nešli, protože nám do toho obyčejně něco vlezlo; naposled to, že se Honzák oženil.
"Nešel bys na pivo?" řekl jsem.
Zasmál se. "Ke Konvici?"
Vysočanská hospoda U konvice je totiž podnik, kam se na to pivo pravidelně zveme. "Ke Konvici ne," povídám, "to máme oba dost z ruky… Co takhle U Slavie ve Vršovicích?"
"Hele," na to Honzák, "jde ti o pivo, nebo je to zase nějaká levota?"
"Já - a levota? Levotama já se nezabejvám."
"Ó jé. Mně se s tebou nikam nechce, kamaráde. Někdo nás uvidí a mám to polepený."
"To myslíš vážně, jo?"
"Jo. Od tý doby, co jsem ženatej, musím dbát na dobrou pověst. Stýkat se veřejně s kriminálníkama, to by mi taky mohlo zarazit postup na kolik let."
"Chápu. Jak znám Moldánka, tak nejmíň na sto."
"No jo… Já dneska nemám čas, Oto. Nanejvejš půlhodinku a to nestačí ani na cestu. O co jde?"
"O takovou levotu, Vildo," řekl jsem. "Co zejtra?"
"Dopoledne?"
"Kdy se ti to hodí."
"Tak dobře. Třeba u tý Slavie?"
"Fajn. V kolik tam můžeš bejt?"
Honzák na to, že v deset. Byl jsem pro.
Pak už jsem byl jenom nervózní. Rozebral jsem přehazovačku u kola a pak jsem ji nemoh dát dohromady, vysypal jsem na podlahu pytlík hřebíků, proklel jsem televizor, kterej mě připravil o takovou šikovnou almaru, že jsem teď nemoh nic najít, večer jsem s tím vším praštil a šel do biografu, jenomže v Míru dávali Probuzenou zkázu, kterou už jsem viděl, a ve Vesně bylo na Sídlo vyprodáno, ačkoliv je to gruzínská veselohra a Leila Abašidze není žádná Gréta Garbo. Tak jsem se zase táh domů, vzal jsem to přes Polník a v hospodě Na hořejší jsem našel Oldu Nývlta s nevěstinkou; ucucávala fuseklovej čaj a Olda nad svým pivem pookřál, když mě viděl. Anču taky potěšilo, že se setkává s Oldovým svědkem, a dokonce si dala nalejt šartrésku.
Když jsem po hodině bezduchejch plků přišel domů, bylo pomalu jedenáct a naši spali před televizorem.
Ošplích jsem se, zalez do peřin na svým kuchyňským gauči a tak jsem si zoufale přál, aby už byla neděle deset hodin dopoledne, že jsem se ani nenadal a seděl jsem v hospodě U Slavie s nadporučíkem Honzákem.
"Vypadáš dobře," povídá, jako kdyby mě neviděl nejmíň od první světový války.
"Nevím, proč bych měl vypadat blbě," já na to. "Stravu mám dobrou a je o mě vzorně pečováno."
Venku bzučely tramvaje a sem tam nějakej auťák. Jinak to bylo nedělní dopoledne jak vyšitý, v hospodě to vypadalo jak v zámku Šípkový Růženky, vzduch se ani nehnul, pingl taky ne, mouchy stály v lufte na jednom místě a u stolů seděly mumie maníků, který manželky poslaly na procházku, aby jim doma nekecali do vaření nedělního oběda. Stejně jako Honzáka.
"Tak hele, Oto," řekl, když jsme se dočkali objednanýho piva a provedli první pozdvihování, "hlavně si nemysli, že s tebou budu kout ňáký pikle Moldánkovi za zádama. S tím nepočítej."

"Žádný pikle," řekl jsem. "Jenom potřebuju, aby ses mi na něco zeptal. Třeba bych moh sám, ale mně by to asi neřekli."
"Kdo?" na to Honzák.
"Ani nevím. Jde o dvanáct let starej případ."
"Jakej případ?"
"Zmizení jedny holky."
"Už zase?!"
"No tak, neblbni," povídám. "Tenkrát mi ještě nebylo ani šestnáct. Nějaká Lucie Nádvorníková, kolem sedmnácti let… Byla na brigádě kousek od Tachova, ta samota, kde byli ubytovaný, se jmenuje Pozorka. Přijela tam se svazáckou brigádou z Prahy dvě."
"A tam měla zmizet?"
"Jo, tam. Poslední den ty brigády."
"Kdy to přesně bylo?"
Řekl jsem mu to a přidal popis Lucie.
"A - ty?!" řekl, když jsem skončil.
"Co já? Jenom bych rád věděl, co se tenkrát zjistilo, když to vyšetřovali. Je to tajný?"
"Jak to mám vědět? Tajný to bejt může, taky nemusí. Proč tě to zajímá?"
"Kvůli jednomu známýmu. Žije s její mámou."
"Známej odkud?"
"Jenom tak… Od piva, Vildo."
"Z Vysočan?"
"Ne. Tam jsem byl naposled s tebou."
"Tak od těch tvejch strašnickejch Dvou stehen?"
"Je to důležitý?"
"Jestli mi to nechceš říct, tak jo." Přiletěla moucha a sedla si mu na okraj sklenice. Odehnal ji. "Hele, Oto… Jako bych tě neznal. Co v tom je?"
"Fakt nic. Ten člověk mi to povídal u piva, jak se tak v hospodě chlapi vykecávaj, znáš to… Ne že bysme se nějak blíž znali - a tu jeho neznám vůbec."
"A proč ti povídal zrovna tohle?"
"Ta ženská, co s ní žije, je tý holky máma. A je prej už dvanáct let celá špatná z toho, že neví, co se s její dcerou stalo. On chodí do hospody, aby pořád nemusel ty její nářky poslouchat… A tak."
"Jo. A co když to neví nikdo, co se s ní stalo?"
"Jestli to neví nikdo, tak to holt neví nikdo. Já si jen myslel, že by snad neškodilo se na to zeptat; tý paní by snad pomohlo i to, kdyby věděla na tuty, že dcera je už dávno mrtvá. Takhle si pořád myslí, že se jí třeba jednou dočká, jo…Ten chlápek ji má rád, a jelikož jí nemůže pomoct, tak holt chodí do hospody a chlastá."
"Ještě jsi mi neřek, do který hospody."
Moucha se vrátila. Honzák ji zase odehnal, ale přiletěla znova. Odehnal ji potřetí a vrátila se s kámoškou.
"Letos je děsně much," řekl jsem.
Mrknul po mně esenbáckým okem a povídá: "Víš co? Tak si tu informaci nech. Je mi lautr jedno, v jaký hospodě jsi tomu nešťastnýmu alkoholikovi dělal vrbu."
Pokračoval jsem za něj: "A taky je ti lautr jedno, jestli se jeho stará doví nebo nedoví, co se s tou chudinkou Lucií vlastně stalo, že jo."
"Ale no tak, Oto. Nežeru lidi."
"Je na tom něco, co bys nemoh udělat?"
Zamával rukama nad půllitrem. "Moh bys mi říct, co na mně ty zatracený mouchy maj? Proč si nesednou na tvý pivo?"
"Ty jsi prostě takovej ten hodnej esenbák," řekl jsem, "kterýho furt někdo otravuje. Dokonce i ty mouchy -"
"Hovno," řekl. "Třikrát. Já se na to zkusím zeptat, ale totožnost toho chlápka znát musím. Jestli nevíš, jak se jmenuje, řekni mi aspoň, do který knajpy chodí."
"Já nevím, jestli tam chodí," řekl jsem. "Byla to náhoda, dali jsme se do řeči, on byl zlískanej a potřeboval se vykecat. Já tam taky vlez náhodou, jel jsem kupovat televizor, bylo vedro, tak jsem zašel najedno do tý hospody U Sládečků, kousek od Flóry."
"Aha. A když se třeba dovím, že ta holka je po smrti, když připustím, že její mámě to nikdo neřek, což je pitomost, protože by musela k identifikaci těla a tak dále, a když ti to nakonec sdělím, ačkoli ti do toho nic není - jak to tomu chlápkovi řekneš, když jsi ho jenom náhodou výslech v hospodě, kam jsi taky přišel náhodou?"
"Já mu nic neslíbil, to mě napadlo až potom, že bych se tě na to moh zeptat. Jestli do ty hospody chodí, tak ho tam nejspíš najdu zas."
"Říkal něco o tom, jak ta holka zmizela?"
"Ne. Prostě se zdejchla."
"Třeba zdrhla za kopečky."
"V sedmnácti?"
"Utíkali mladší… A mohla jít s nějakou partou. Tenkrát na hranicích pochytali spoustu puberťáků - a určitě jich taky hromada přešla. Místní převaděči na tom rejžovali… Když tam někdo ty lesy dokonale znal, nebylo to zas tak těžký. Ostatně je taky možný,, že si to ten chlap vymyslel." Vytáh z kapsičky tužku a nějakou starou obálku. "Jak že se ta holka měla jmenovat?"
"Lucie Nádvorníková."

"A popis?"
"Prej černovlasá, tmavý oči… Taková jako Řekyně."
Radši jsem neřek Italka, abych nevypadal moc informovaně, kdyby se to profláklo. A že se to proflákne, se dalo čekat.
Koukal jsem na mouchu, jak šplhá po uchu Honzákový sklenice, a říkal si přitom, že jsem mu buď měl říct všecko, nebo radši nic. Teď už jsem to musel nechat pánubohu a všem svatejm.
"Říkal jsi Pozorka? Někde u Tachova?"
"Snad jo. V hospodě byl kravál… Ale určitě to byla spíš Pozorka než třeba Ponorka."
Podíval se na mě a mírně zavrtěl hlavou. "Není ti divný, jak se na tebe ty záhady pořád lepej? Vlezeš do putyky, ve který jsi v životě nebyl; v tý putyce sedí chlap, kterej se potřebuje vykecat… A místo svejch známejch ochmelků si vybere tebe."
"Zrovna jako tebe ty mouchy," řekl jsem.
Honzák se zuřivě ohnal a řekl: "Jenže u těch Sládečků přece byla spousta jinejch lidí."
"Jak to víš?"
"Kdo jinej by tam asi dělal ten kravál?"
Udělal jsem uznalej ksicht, jako že jsem nad jeho dokonalou dedukcí celej pryč.
"Já se na to mrknu," řekl, "ale nic nezaručuju, ani neslibuju. Mohlo v tom bejt kdovíco, taky se to třeba stalo jinak, případně se to vůbec nestalo."
Vrchní vstal z mrtvejch, a jestli prej chcem ještě jedno. Ujistili jsme ho, že další šikanování obsluhy z naší strany nehrozí, oželeli jsme ten dvacetník, kterej ve svý prkenici hledal tak dlouho, až z toho upad do kataleptickýho strnuti, a u stanice čtyřky jsme se rozešli.
Já jel na Skalku a Honzák do Nuslí.

13
Nepředpokládal jsem, že nadporučík Honzák se kvůli mně přetrhne samou horlivostí, a za nedělního večera jsem kliďánko nastoupil na noční.
Už jsem kdysi někde povídal, že noční šichta je melouch pro mudrce na poušti, a taky že je. Za oknama je tma, ze který svítej jenom dvě pouliční lucerny, ani ty jiskry z mašin už moc ne, ČSD přechází na dýzláky a kdovíco, a ve velkejch plochách oken rozčtverečkovanejch zelenejma lajsničkama se tímpádem zrcadlí soustružna, což není nic ke koukání.
Jedna taková šichta by měla stačit, aby se člověk dobral smyslu (případně nesmyslu) života a pochopil nekonečno, aby našel ideální nirvánu ve dvou škramflách chleba namazanejch máslem, proloženejch kolečkama salámu a zapíjenejch sedmičkou pivem, případně aby šel a s vytřeštěnejma očima umlátil mistra štanglí oceli C2.
A já takovejch šichet musel absolvovat šest.
Mělo to ovšem i svý výhody; tak jsem například hned po ránu moh sednout na desítku a odjet na Václavák.
Co na Václaváku, tážete se?
Nejdřív jsem se zastavil v Mléčným baru na rohu Jindřišský a dal si tam teplý mlíko a tři loupáčky.
Potom jsem Jindřišskou Avenue odkvačil na Gorkýho ploščaď, kde mi ve vrátnici určitýho baráku jedna soudružka odsouhlasila, že vedle Českýho ústředního výboru ČSM tady vskutku sídlí i obvodní výbor ČSM pro Prahu II, a koho že prej chci.
Věděl jsem prdlajs, koho chci.
"No jo - a co teda s tebou, soudruhu?" starala se.
"Dělám kronikáře závodní skupiny," řekl jsem. "Taky bych rád napsal něco o historii začátků, jo…"
"Áááha," na to soudružka. "A jakejch že začátků?"
Zřejmě se na vrátnici nudila a stačil by jí jen nepatrnej popud (případně ta štangle oceli C2), aby vytřeštila zraky a šla přetáhnout třeba soudruha Hejzlara. "No jo, začátků," potvrdil jsem jí to. "Myslím ještě ty před Vítězným únorem a před slučovacím sjezdem. Našel jsem v matriálech ze starejch stěngazet, že náš závodní esčéem tenkrát jezdíval na brigády společně se svazákama z Prahy II. Tak jsem si řek, že bych tu moh najít nějakýho pamětníka…"
"To by moh bejt soudruh Týče nebo Školaud."
"Třeba jo," já na to. "A jsou tady?"
Mrkla na hodiny. "Měli by tu bejt v osm, soudruhu."
"Tak já přijdu v osm."
"Můžeš počkat."
Viditelně se potřebovala nějak zabavit. "Já tady kousek odsuď ještě něco mám," řekl jsem neurčitě a šel se radši courat ven.
Vrátil jsem se k Jindřišský věži a chvíli se procházel mrňavým parčíkem kolem kostela naproti. Objevil jsem tam náhrobní desku s nějakým vašnostou s krejzlíkem, ale nápis okolo jsem nerozluštil.
Tak jsem si jen tak přemejšlel o všeličems, jako třeba o tom, jestli nejsem magor a podobně, dokud mi moje náramkový pobědy nezvěstovaly, že je osm pryč.
"Soudruh Týče tady zatím není, ale zrovna přišel soudruh Školaud," zvěstovala mi vrátná. "Řekla jsem mu, že za ním přijdeš, a zrovna má čas."
Zeptal jsem se, kde ho najdu.
"Támhletudy," řekla. "Jeď výtahem do druhýho poschodí, tam už to uvidíš, maj to napsaný na dveřích."
Měli tam takovej ten výtah, kterýmu se kdovíproč říká páternoster, což znamená otčenáš (jak mi jednou o svačině prozradil totálně nasazenej řeholník Vaňas).
Hupsnul jsem do jedny z těch škatulí, vyjel do druhýho patra, a jak jsem tam z otčenáše křepce vyskočil, málem jsem

porazil holku ve svazácký košili, která se řítila dlouhou chodbou s balíkem naormigovanejch lejster v náručí; na můj dotaz děla, že za soudruhem Školaudem zrovna jde. Tak jsem se připojil a v tu ránu jsem se ocit v kanceláři ověšený čestnejma uznáníma a diplomama ze STM, zarámovanejma Fučíkama, pozlacenejma Leninama a nařasenejma práporama, zatímco na psacím stole před soudruhem Školaudem byl normální binec s popelníkem plným vajglů a špinavým hrnkem od kafe, jelikož si tu nejspíš kvůli utajení uklízel sám.
"Tady jsou ty formuláře," řekla má průvodkyně. "Celý dvě stovky, soudruhu místopředsedo."
"Dík, Marusjo," pravil Školaud. "Polož to támhle."
"Není zač… Tuhle soudruh tě hledá."
Sebrala ze stolu ten špinavěj hrnek a odklusala.
"Ááá," udělal Školaud, jako by si mě teprv teď všimnul, "to je ten soudruh kronikář…"
Jestli jsem se chtěl něco dovědět o dávný společný brigádě, nemoh jsem zamlčet, odkud jsem přišel. Svoje jméno jsem zamlčet moh, ale nemělo to žádnej smysl. Proč bych se konečně nemoh zabejvat historií, třeba to dělám ze stesku po členství v ČSM. "Fink," řekl jsem.
"Školaud." Podal mi tlustou raku. "Posaď se, soudruhu… Co teda máš na srdci?"
"Víš, soudruhu místopředsedo," řekl jsem, "s tou kronikou je to trochu jinak… Já to soudružce vrátný trochu zjednodušil. Totiž - chci napsat do závodních novin o historii závodní skupiny. Možná jen jeden článek, ale taky třeba celej seriál, když bude dost materiálu. No - a tak ho sháním."
"Vaše fabrika je v Praze dvě?"
"Ne, to není… Ale jezdili jsme na brigády společně s vaším obvodem. Někdy v sedmačtyřicátým."
"Která že to je?"
"Strašnickej Pragokov."
Hmát po telefonu a já se lek, že tam zavolá; hned by to předali Růženě, ta by mě okamžitě shodila, a jakej bych byl. Jenomže Školaud byl naštěstí z těch optimistickejch funkcionářů, kteří při spatření iniciativního soudruha volají: "Ano, právě takovou štiku jsme tu potřebovali!" A sami to tý štice sežerou i s navijákem.
"Čest, Zdeničko," hlaholil do telefonu, "není tam někde soudruh Mydloch? Co… Kde že je? Tak tam pro něj doběhni. Počkám." Podíval se na mě: "Mydloch je tady nejstarší a měl by si to pamatovat…"
Něco jsem radostně zahýkal.
Asi minutu jsme na sebe láskyplně civěli, až ve sluchátku zaškroukalo a Školaud pokračoval v hlaholení: "Hele, Jirko… Mám tady jednoho soudruha, dopisovatele závodních novin, shání materiál o těch brigádách před Únorem… Co v lednu? Že v lednu žádný brigády nebyly? Kdo se tě ptá na leden, člověče, myslel jsem ty brigády v sedmačtyřicátým. No tak, abysme si rozuměli… Kdo že? Nepovídej. A co že s ním má bejt? Prosím tě… No dobře, tak já ho za ním pošlu. A kdybys třeba něco našel sám… Jasně. Tak čestík." Položil sluchátko. "Tak hele, soudruhu… Ty brigády dělal jistej - eh, soudruh Drhla…"
No jasně! DRHLA, DRHLA, BRIGÁDA SE STRHLA… Jak jsem to moh zapomenout, v jídelně na Pozorce visela stěngazeta s názvem BRIGÁDNÍK, denně se na ní vyvěšovaly pracovní výsledky a najednou tam někdo neznámej napsal tohle heslo, načež vypuklo vyšetřování, jestli třeba někdo z nás nemá kulacký předky, když takhle zlehčuje naši nezištnou pomoc lidově demokratickýmu venkovu.
"On s těma brigádama sám jezdil," pokračoval Školaud. "Jenomže potom měl průšvih, víš. Zanedbání povinností. Já sice vím, o co šlo, tak docela za to nemoh, ale v tomhle případě nemám právo… Nejlíp asi uděláš, když si za ním zajdeš. Jestli ti to řekne sám… To už je holt jeho věc. Z obvodu musel odejít a ve Svazu dnes už taky není; ještě letos v březnu prej dělal skladovýho dělníka u védépé, Mydloch ho někde potkal a Drhla mu to povídal. Jestli nevíš, kde to je -"
Kolem ohrady rozsáhlýho komplexu budov s nápisem VDP jsem jezdíval na kole z žižkovskýho Krejcárku do Libně za Pepíkem Vrbou. Vůně kafe, který tam pražili, se za mnou vždycky táhla až dolů na Štrasburk.
"Vím, kde to je," řekl jsem.
"Tak si tam zajdi," na to Školaud a po vteřině zaváhání dodal: "No… Můžeš mu říct, že ho pozdravuju."
Poděkoval jsem.
Školaud na to, že není zač.
Potřásli jsme si rukama.
"Jo, soudruhu," zavolal za mnou, když už jsem zavíral dveře, "jak že jsi to říkal, že se jmenuješ?"
Dělal jsem, že jsem to přeslech. Honem jsem zavřel a vzal to poklusem k výtahu. Když jsem se dole řítil halou, měla vrátná zrovna na uchu sluchátko, a jak mě viděla, začala mávat. Ukázal jsem jí prstem na ulici a zase zpátky a k tomu hejbal pusou, jako že něco povídám. Zakejvala, že rozumí, a do toho sluchátka nejspíš hlásila: "Ten soudruh kronikář zrovna odešel, soudruhu Školaude, ale měl by se hned vrátit, aspoň mi něco takovýho naznačoval. Pravděpodobně si šel koupit Mladou frontu." A soudruh Školaud na to: "Ále, to už je mi jedno, za pět minut mi začíná školení kulturněpolitickovzdělávacích referentů a já se ještě musím našprtat pátou sloku Písně práce, tak už ho za mnou neposílej."
Zdejchnul jsem se jako pára.

14

Po víc než půlhodinovým kodrcání desítkou na Harfu (na kole jsem večer do fabriky nejel, protože jsem pořád měl tu přehazovačku rozebranou) a pár stovkách kroků šourem jsem se dostal až ke vrátnici VDP; místní závodní strážnej, takovej obvyklej vycmrdlej dědula, mě potěšil zprávou, že soudruh Drhla tu pořád dělá, ale že má odpolední, takže ho nejspíš najdu doma; kde on to jenom bydlí, se mi zdá, že… Moment počkej, já se zeptám. Načež se zeptal a mně nezbylo, než celou tu zábavnou štreku absolvovat v obráceným směru. Ten zatracenej brigadýr bydlel kousek od

Gorkáče.
Jestli si někdo myslí, že detektiv amatér nemůže bejt ze svý záliby občas otrávenej, tak to já v tu chvíli byl; dokonce jsem zaváhal, jestli se na to nemám pro dnešek vybodnout. Šlo na mě spaní.
Byl to pětipatrovej oprejskanej činžák, a jak to v těchhle barákách bejvá, každý poschodí mělo svou vlastní vůni, která se na odpočívadlech mezi schodama míchala v neidentifikovatelnej smrad.
Dole na tablu nájemníků jsem našel Drhlovy jako nic, jelikož to měli napsaný redisperem číslo pět.
Bydleli ve třetím patře.
Na historickejch dvoukřídlejch dveřích měli stejnej tučnej výtvor a vevnitř kvičelo něco jako dítě. Zazvonil jsem, načež se jedno křídlo dveří otevřelo a na prahu stanul brigadýr Drhla s nemluvnětem v náručí.
"Aha," řekl. "Já myslel, že je to manželka."
"Soudruh Drhla?" řekl jsem jen tak pro pořádek.
"Jo," odpověděl. "Co nám neseš?"
"Ty si na mě asi nepamatuješ…"
Odstrčil ručičku, kterou se mu dítě zrovna pokoušelo vyloupnout oko, a prohlíd si mě. "Ne," prohlásil.
"Drhla, Drhla," já na to, "brigáda se strhla."
"Kurvanoha… Odkaď tu pitomost znáš?"
"Z Pozorky," řekl jsem. "To byl tenkrát pěknej průser, co? Naštěstí jsem z dělnický rodiny."
"Ale ne… Ty jsi ten - no, přece ten kluk, jak byl furt pohromadě s Luckou Nádvorníkovou. Nebo ne? Nějakej Funke nebo tak."
"Fink."
"Jasně. Olda."
"Ota, soudruhu brigadýre."
"No jo… A co tady děláš?"
"Přišel jsem na kus řeči, ale jestli nemáš čas -"
"Copak to nevidíš? Žena šla nakoupit a nechala mi na krku tuhle Čudlu. Starší holka je ve škole."
Podle všeho, co kromě holý prdelky čouhalo pod košilkou, to byl kluk. "Říkáte mu Čudla?"
"Jo, Čudla. Jmenuje se Rudolf, ale Čudla se mu líbí víc. Tak pojď dál, snad to přežijem, než se žena vrátí."
Zaved mě do obejváku poházenýho plínkama, gumovejma zvířátkama a Čudlovejma počůranejma punčocháčema.
Popad na jednom křesle hromadu prádla na žehlení, mrsknul s ní někam jinam a povídá, abych se posadil. Načež upustil dítě na koberec se slovy: "Hraj si, Čudlo, hraj."
Čudla se rozeřval a pověsil se mu na nohu.
"On je roztomilej," prohlásil Drhla, „jen se mu holt musíš věnovat."
Byl jsem rád, že nemusím, ale Drhla mě z toho okamžitě vyved, když si kluka odtrhnul od nohy i s kusem nohavice a posadil mi ho na klín. "Něco mu vypravuj," řekl. "Já postavím na kafe."
"Vlastně je to docela hezký jméno," řekl jsem. "Rudla Drhla, Rudla Drhla…" Začal jsem kluka houpat.
"Jenom si nevymejšlej ňáký říkanky," houknul na mě odněkud brigadýr. "Zrovna s tou z Pozorky se mě naotravovali až moc, když ji trochu předělali."
Někdo zazvonil u dveří; Drhla šel otevřít a tentokrát to byla paní Drhlová, což mě zachránilo; Čudla totiž najednou udělal veletoč, přičemž jako tělocvičný nářadí použil mý uši. Jeho matka se vřítila dovnitř, vyškubla mi ho z náručí a řekla: "Vy to teda s dětma moc neumíte, co? Že ho držíte hlavičkou dolů."
"Já hlavně nevím," řekl jsem, "jak se v takový rychlosti ty konce rozeznaj od sebe. Není to ani tři vteřiny, co bych bejval přísahal, že je Čudla hlavou nahoru."
Řekla, že mluvím z cesty, jestli jsem někde něco nepil, a že Rudýnek pro mě není žádnej Čudla.
"Váš manžel povídal, že se mu to líbí," já na to.
"A kterej vy jste?"
"To je Ota Fink," řekl Drhla ve dveřích. "Taky dělá u nás. Měl cestu tady kolem… Hodnej kluk to je. Oto… To je paní Drhlová."
"Tak vy taky děláte ve védépéčku?" zeptala se.
"No jo, paní Drhlová. Ve výdejně."
"Ve výdejně čeho?"
"Maj tam všecky možný ty…," řekl Drhla, zoufale se po mně podíval a postavil na stoleček mezi pár uslintanejch dudlíků a ožižlanej rohlík dva hrnky s kafem.
"Jaký - ty…?" Drhlová se nedala odbejt.
"Tlumicí vložky do pražících bubnů," vymejšlel jsem si. "Náhradní kleštiny do baliček, kšandy, pojistky, vercajk… Taky paknšajby a flachcangle."
"Ale fuj," na to paní Drhlová, "nemoh byste bejt slušnej aspoň před tím dítětem?" Jednou rukou posbírala ze stolu dudlíky i s rohlíkem a druhou si nadhodila mimino. "Tak děme, Rudíněčtu," zašišlala. "Ťatínet ši chce še štlejdou dělat šušky šušky… Šušky šušky!" Zatřepala Čudlou, kterej se smíchy zajíknul.
Ve dveřích přehodila hlasovej veksl a zeptala se: "A co to jako je, to -?"
"Popruhy pro transport žoků s kafem," já na to.
"Aha. A proč tomu teda neříkáte popruhy?"
"To je takovej skladnickej žargon, Ivanko," zachraňoval to Drhla.
Chvilku na něj pátravě zírala; pak se ušklíbla, pohodila hlavou, přendala si Čudlu na druhý předloktí, odkráčela do předsíně a zavřela za sebou.

"Ještě že jsi tak pohotovej," řekl Drhla a utíral si čelo Čudlovejma dupačkama. "Promiň, že jsem to tak zamotal. Ona si zakládá na tom, že ví všecko líp, jelikož má maturitu, a taky je příšerně zvědavá. Proto jsem jí radši řek, že děláš u nás… Cos myslel těma chcanglema?"
"Žádný chcangle," já na to. "Flachcangle. Můj táta tím myslí plochý kleště. Cos myslel ty tou předělanou říkankou?"
"Drhla, Drhla, Lucka mu zdrhla."
"Taky se vyšetřovalo, kdo to vymyslel?"
"Prosím tě… To vyšetřování na Pozorce byla horlivost jednoho radikála. Kvůli pitomýmu veršíku…" Zasmál se. "Po sobotní rozlúčce si brigadýři včetně toho radikála dali pár stakanů a k ránu už se zpívalo o tom mlynáři, co mu znárodnili mlejn, na starýho kněze když to vleze a třikrát sedm dvacet jedna, roztáhněte, slečno, stehna. A to byl ještě čajíček proti sprosťárnám, který jsem slyšel od nalítejch komsomolců v Moskvě."
"A kdo předělal tu říkanku?"
"Nějakej Mydloch… Tenkrát se tomu smál celej obvodní výbor. Na ústředním už jim to tak srandovní nepřipadalo. Napálili mi zanedbání povinností a vyrazili mě. Pak jsem nějakej čas dělal kdeco a nakonec jsem se upíchnul jako skladovej dělník v tom védépé. A co ty? Proč jsi přišel a jak jsi mě vůbec našel?"
"Nepotkal jsi v březnu Mydlocha?"
"V březnu? Jo… Mydlocha jsem potkal a mohlo to bejt v březnu. Určitě nějak na jaře."
"Nejspíš jsi mu řek, kde děláš."
"Jasně. Ptal se na to."
"Byl jsem na Gorkýho náměstí."
"A Mydloch ti to řek?"
"Ne. Nějakej Školaud. Ale Mydlocha se ptal telefonem. Školaud povídal, abych tě od něj pozdravoval."
"Dojemný. Hele, mně už jsou všichni ukradený, rozumíš. Ty časy, kdy jsme si vyhrnovali rukávy a posílali byrokraty do fabrik a na uhelný brigády, jsou takňák za náma… Ale proto jsi za mnou asi nepřišel, co?"
"Pro to ne."
Podíval se na mě podezíravě. "Co teď vůbec děláš?"
"Co bych dělal? Soustružníka."
"No jo, vy jste byli z nějaký fabriky…"
"Z Pragokovu."
"Vidíš, Pragokov. Už mi to vypadlo."
"Cos myslel, že dělám?"
"Moh bys dělat ledacos. Třeba fízla."
Napřáh jsem k němu svý zjizvený dlaně se zadřeným šmírem. "Jak vidíš, fízla ne. Jenomže až ti řeknu, proč jsem přišel, bude to tak vypadat. Ty nesladíš kafe?"
"Ale jo… Moment."
Než přines cukřenku, rozhlížel jsem se. Lautr obyčejnej paďourskej obejvák s rozkládacím gaučem, nepohodlnejma křesílkama a konferenčákem, všecko dýha světlej dub. Nad gaučem visel nakřivo obraz rybníčku v lese, nad kterým balancovala nalomená rusalka, a vedle něj zlatě zarámovaná fotografie holčičky s kohoutem a mašlí, nejspíš tý, co byla zrovna ve škole.
U okna stál květinovej stolek, ze kterýho visely mírně pocuchaný šlahouny voděnky, v jednom koutě klubky v hnědobéžový kombinaci a ve druhým televizor, gramorádio Barkarola a drátěnej stojánek na desky. Klidně to moh bejt pokoj někde v hotelu, kdyby se všude neválely plíny a hračky malýho Rudýnka a nesmrdělo to jeho čuránkama.
"Tak hele," povídá Drhla, když se vrátil s cukřenkou, "proč jsi teda přišel?"
"Říkal jsi, že jsem se pořád ometal okolo Lucky."
"No a ne? Celá naše brigáda z toho měla srandu."
"Lucka taky?"
"To nevím. Ona se moc nesvěřovala. Co má bejt?"
"Že zmizela, jsem se dověděl minulej tejden."
"Cože? Chceš říct, že jsi o tom nevěděl - celejch deset - vlastně už pomalu dvanáct let?!"
"Jo. Nevěděl jsem o tom."
"Ale jak je to možný?"
"Naše brigáda odjížděla v sobotu kolem jedenáctý, a to Lucie na Pozorce ještě byla. Vím to, loučil jsem se s ní. Pohřešovat jste ji začali v neděli, kdy už jsme my byli dávno v Praze. Proto se nás nikdo na nic neptal; nic jsme nevěděli, a právě proto, že tam při našem odjezdu ještě byla, jsme vlastně měli alibi. Možný je, že s některejma z našich funkcionářů mluvili, ale jen formálně - jestli k případu nemaj co říct. A ti zas nepovažovali za nutný se s tím svěřovat těm ostatním, pokud jim vůbec esenbáci neřekli, aby si to nechali pro sebe."
"A odkud ses to teda dověděl?"
"Náhodou na Pozorce. Je tam teď rekreační středisko jedny porcelánky a ten traktorista Rob, co nás vozil -jestli si na něj pamatuješ -"
"Pamatuju. Blbej frajer."
"Tak ten tam teď dělá správce."
"A od něj ses to dověděl?"
"Jo, od něj. Já se k němu hlásil, vzpomněl si… Taky se divil, že o tom nevím, než mu došlo, že jsme tenkrát odjeli den předtím."
Pokyvoval hlavou. "A ty… Co? Nejsi už dávno ženatej? Kolik ti to vlastně je…? Osmadvacet?"

"Skoro. Ale ženatej nejsem."
"Neříkej, že kvůli -"
"Prdlajs. Tenkrát jsem do ní sice byl zblázněnej…"
"Nebyl jsi sám."
"Jo. Ten traktorista taky."
"A ještě asi tři kluci od nás. Ona na ně kašlala, ačkoli je klidně možný, že tobě se věnovala jenom proto, aby je provokovala. Esenbáci si je tenkrát podali, ale výsledek veškerej žádnej. Nevěděli nic."
"Tebe si taky podali?"
Mávnul rukou. "Mě si podali nejvíc. K ničemu jim to nebylo, protože zrovna já věděl nejmíň. Jenomže podle nich jsem měl vědět všecko a hlavně jsem neměl dopustit, aby mi z brigády takhle blbě beze stopy zmizela sedmnáctiletá holka, zatímco brigadýři chlastaj. Já za ně byl za všecky zodpovědnej, to je ti snad jasný."
"Co jsi o nich věděl?"
"O kom?"
"No - tak o všech. Přece jste na tý Praze dvě měli nějakou kádrovou politiku, ne?"
"Tenkrát? Leda přihlášky. Co bys chtěl vědět? Něco o těch klukách? To byli obyčejný cucáci, jeden těsně po vyučení a dva gymnazisti."
"Spíš bych rád slyšel něco o ní."
"To ti toho za těch čtrnáct dní o sobě řekla tak málo? V práci jste spolu byli celý dni."
"Každej den taky ne. A povídali jsme si o muzice a podobně. Že přej se znala s Cortésem a se Soňou Červenou… a tak."
Vyvalil na mě oči. "Cože?"
Mlčel jsem a míchal už dávno zamíchaný kafe, nejspíš kradený ze skladu VDP. Bylo mi jasný, že Lucie mi o svejch úžasnejch známostech lhala; jenom jsem potřeboval slyšet názor někoho jinýho, kdo ji znal.
"Kamaráde," řekl Drhla, "ta tě teda parádně tahala za fusekli. Tenkrát jsi jí to žral, co? Ale dneska už snad nejsi tak pitomej, nebo jo?" A když jsem pořád mlčel a míchal kafe, dodal: "Já ji teda viděl jako ušmudlanou couru, napůl cikánku, která si říká o to, aby ji někdo pořádně vyválel v seně. Žádnou radost jsem z její přítomnosti mezi všema těma nadrženejma hošanama neměl a nakonec jsem byl radši, že se zabejvá tebou - i když mě samozřejmě taky napadlo, že na tebe má spadýno; byl jsi kluk, na jakýho ženský letěj, a ona v tý svý makovici určitě nic jinýho neměla. Jenže ty jsi konečně nebyl z mojí brigády."
Napadlo mě, proč si nikdo z našich brigadýrů tyhle starosti nedělal. Snad to bylo proto, že jsme byli fabrika, a tam se to přece jenom tak nebralo.
"Nevíš, jak se taková ušmudlaná napůl cikánka dostala do Svazu?" zeptal jsem se. "A jakej asi mohla mít důvod, aby se do něj přihlásila?"
"Tenkrát byl ve Svazu kdekdo. Mladý se hlásili, aby byli v nějaký partě… Byla to masová organizace a nikdo to nekádroval. To se začalo dělat až později. Navíc přece soudruzi Cikáni… No, víš, jak to myslím."
Kafe mi vystydlo. Vyzunk jsem ho na tři loky a zeptal se Drhly, jestli má na Luciino zmizení nějakej názor.
"Jo, názor," na to bejvalej brigadýr, "člověče, jak já si s tím nalámal hlavu! Povídalo se, že foukla za kopečky; jenomže podle mýho na to byla na jednu stranu blbá a na druhou stranu zas dost chytrá, aby věděla, že by ji tam nic lepšího než tady nečekalo. Já si nemyslím, že zdrhla za kopečky. Spíš se chytla nějakýho z těch všelijakejch chlapů, co tam sekali louky, a odjela s ním někam na Slovensko."
"Já myslel, že to byli místní."
"Prdlajs místní. Většinou to byli zlatokopové, co si tam přijeli nakrást, a když viděli, že už je všecko ukradený, šli makat, aby si vydělali aspoň na vlak. Byli tam nejmíň tři Slováci… Dokonce jeden napůl Maďar."
"Esenbákům jsi to řek?"
"Neřek. Ani na tebe jsem si nevzpomněl… Byl jsem z toho celej špatnej a myslel akorát na ten vlastní průser. Jenže na toho chlapa, jestli nějakej byl, by byli nejspíš stejně nepřišli. Tenkrát u těch hranic nevěděli, kam dřív. A lidi, co tam dělali, se furt všelijak střídali, měnili… Jen si vzpomeň na ty hesla proti fluktuaci. Těžká věc."
"Myslíš, že by ji na Slovensku nenašli, kdyby vyhlásili celostátní pátrání?"
"Prosím tě, tenkrát? Televize nebyla a esenbáci měli jiný starosti. A jestli se tam někde vdala…"
Do dveří strčila hlavu paní Drhlová. "Pane Fink, zůstanete na oběd?!" Zaznělo to, jako kdyby řekla: Doufám, že nezůstanete na oběd, jsme chudý a sami nemáme co do huby.
"Ne, děkuju," potěšil jsem ji. "Už se pomalu loučím. K obědu mě čekaj doma."
S Drhlou jsme si slíbili, že někdy zajdem na pivo.
Stál jsem a čekal na tramvaj; jak jsem přitom koukal na jízdní řády a přejížděl očima po těch čísílkách, bzučelo mi v hlavě třikrát sedm dvacet jedna a o žádnou slečnu a její stehna nešlo. Musel jsem mít těžkýho zapomínáka, že mi to vypadlo, ale nejspíš to bylo tím, že jsem všecky svý boly pustil z hlavy, když jsem se zamiloval do Věry a měl docela jiný starosti.
Jak jsem tenkrát utíkal tím lesem, říkal jsem si to do rytmu vlastních kroků pořád dokola. Zajisté, usmívá se chápavě Dr. Šůs. Podvědomá touha bývalý idol aspoň ve svém vlastním nitru snížit, pošpinit…, pane Fink.
Prdlajs, pane doktore! Mělo to úplně jinej důvod.
Bzučelo mi to v hlavě, když jsem po obědě zapad do peřin. A když jsem usnul, zdálo se mi o Lucii, měla ten úžasnej všeslibující úsměv a vedla mě za ruku do lesa s mechovejma polštářema, aby mě tam naučila, jak se vypočítá ten záhadnej početní příklad 3x7 = 21.
Jenomže do toho vjel ten zatracenej auťák.

15
A zase noc, obrovská černá plocha rozčtverečkovaná hráškově zelenejma lajsničkama, zrcadlo mejch vyšinutejch duševních pochodů, nezřízená touha bacit mistra přes kokos a ve dvě ráno svačina na bedně vedle mašiny, čtení z umaštěnýho novinovýho papíru a tu a tam cesta do osamělý a ztichlý brusírny a zpátky, seřizování nabroušenýho zapichovacího nože, slinění inkoustový tužky a nový čárky na nónius…
Kolik ještě do rána kusů? Sedm… Třikrát sedm dvacet jedna, už aby bylo ráno, na ranní šichtu přijde Vrba a já k němu budu mít odbornej dotaz, jelikož jedině on mi řekne, jestli hora v mý hlavě neporodila myš.
"Hele, Josef…"
Neváhal jsem se vrátit do soustružny umytej a převlečenej, i když to mistři neviděj rádi. Linka automatů je naštěstí až na druhý straně haly, za frézama a vrtačkama, a Pepíka Vrbu mistr kontrolovat nechodí, protože automatům Vrba rozumí líp než on.
"Bejvaly různý," odpověděl Vrba na můj dotaz. "Po válce? Mohly bejt čtyřmístný i pětimístný, protože se fasovaly pořadově. Napřed bylo pokaždý písmeno, za ním pomlčka a potom číslo registrace vozu - třeba em bé a čtyři čísla nebo pět čísel."
"Jaký embé?"
"To byl přiklad, moučko. Mladá Boleslav."
"Proč zrovna Mladá Boleslav?"
"Jen tak. Je tam přece škodovka, ne?"
"To je. A proč tě nenapadla třeba tatrovka?"
"Stojedenáctka by se mi na zahrádku nevešla."
Už jsem snad povídal, že Vrba je expert na opravy a údržbu všech možnejch starejch rachotin od motokol až po limusíny. Má toho šrotu plnou kůlnu i zahradu, a když někdo potřebuje zprovoznit něco, co jezdilo naposled u Verdunu nebo někde na Piavě, vlítne do toho jak do útoku husitský jízdy a já mu občas chodím něco podržet.
"V tatrovce se přece nedělaj jenom nákladňáky," řekl jsem. "Takhle v Pragovce…"
Vrba zastavil jeden z automatů a nadzved průhlednej kryt, zevnitř zastříkanej olejem. "No jo, ty mrcho," zabručel, "už zase ten samej sajťák." Popad imbusák a začal povolovat šrouby nožovýho držáku. "Ty, hele, Oto," povídá, "a o co ti jde? O poznávací značky nebo o nějakej konkrétní bourák?"
"O jednu limusínu tatrovku."
"Někdo ji má?"
"Třeba už je dávno po ní. Viděl jsem ji v sedmačtyřicátým roce."
Vyměnil nůž a začal ho nastavovat. "Aha," zabručel. "To zase bude nějaká speciální příšerná záhada patent Fink. Jediný, co mě na tom uklidňuje, je ten sedmačtyřicátej rok. Tenkrát jsi určitě neproved nic, z čeho bych tě musel tahat až teď. Nebo snad jo?"
"Jasně že ne. Akorát že mi ten frajer s tou tatrou přebral holku."
"Co kecáš, tos byl patnáctiletej hovňousek."
"Náhodou mi šlo na šestnáctej."
"A co? I tak jsi měl na holky čas."
"Já holt začal dřív, Josef. Byl jsem nešťastně zamilovanej už v osmi. Do Zdeňky Sulanový."
"Jasně. Když zpívala Ty lesovský stráně, tekly ti slzy jako hrachy. Diminěkam, blboune."
"Ty jsi jako kluk nebyl nikdy zamilovanej?"
Jenom se ušklíbnul. Byl svobodnej nebo snad rozvedenej, a jak se to u něj má se ženskejma nadále, s tím se mi nesvěřoval. Ve svým baráčku v Libni bydlel jen se psem, uslintaným a strašně hodným boxerem, kterej byl jako hlídač spíš něco jako strašák v zelí; naštěstí na tom Vrbově šrotišti stejně nebylo co ukrást.
"Co to bylo za tatru? Hadimrška?"
Auťáky ho prostě zajímaly víc než ženský.
"Ne," řekl jsem. "Ta proudnicová."
"Osmdesátsedmička?"
"Já nevím, jestli zrovna osmdesátsedmička."
Doťukával desetinku obráceným koncem kladiva a ve druhý ruce držel klíč. "No dobrý," řekl, "tak třeba devadesátsedmička. A o co ti teda vlastně jde?"
"Vzpomněl jsem si na číslo toho auťáku," řekl jsem. "Jenom nevím, jestli to byly tři sedmičky a jednadvacítka, nebo tři-sedm-dva-jedna."
"V sedmačtyřicátým obojí možný. Co písmena?"
"Bohužel."
"A k čemu by ti bylo, kdybys ten auťák dneska našel? Třeba bys objevil tu svou ztracenou lásku, jo? Měla by osmdesát kilo a tři haranty. Abys tomu jejímu dával po takový době do držky -"
"To ne." Hodil jsem mírně nostalgickej úsměv. "Už jsem z toho dávno výrost. Jen mě zajímá, jestli by se ten auťák dal po tolika letech ještě najít."
"Jak vypadal? Novej, nebo spíš předválečnej?"
"Já fakt nevím. Proč?"
"Jen tak. Kolik měl reflektorů? Dva, tři? A byly v tunelech, nebo v blatníkách?"
Já na to, že si to nepamatuju; a taky jsem si to opravdu nepamatoval.
"Tak na který straně měl volant?" zeptal se Vrba.

Viděl jsem, jak ten frája jede, zastavuje a vyklání se z okýnka. "Na pravý, Josef. Tutově na pravý. No jo, že mě to netrklo. Byl předválečnej."
"Hele, Oto, víš co?" na to Vrba, "nejlíp kdybys přijel ke mně, ukážu ti nějaký obrázky. Ten auťák by se třeba dal vystopovat, kdyby se napsalo pár chlapům, co dělaj do tatrovek; většinu jich znám z inzerátů ve Světě motorů… Sháněj náhradní díly stejně jako já. Jenže já na psaní moc nejsem."
Spustil automat a díval se, jak stranovej nůž stáčí pod proudem oleje kulatinu na předepsanej průměr. Jo, kde jsou ty časy, říkal jsem si v duchu, kdy jsme to dělali s Oldou Nývltů na dvě šichty dvakrát tak rychle a ještě nám zbejvalo moře času na blbnutí.
"Tak já k tobě odpoledne přijedu a napíšu to podle tvejch instrukcí," řekl jsem.
"Může bejt," na to Vrba. "Ale vem s sebou dopisní papír a inkoust."
"Ty nemáš inkoust?"
"Už jsi u mě někdy nějakej viděl? Leda inkoustovou tužku. Hele, já když musím napsat dopis, tak si koupím v trafice papír s obálkou a jdu to napsat na poštu."
"Dobrý, tak já přijedu. Ve čtyři?"
"Radši v pět. Možná se tu chvilku zdržím přes čas."
Odkejvnul jsem to a padal. Doma jsem napřed dodělal tu nešťastnou přehazovačku, abych zas nemusel popojíždět Prahou tramvajema jak bludnej Holanďan.
Pak jsem zalez do peřin a snažil jsem se něco naspat.
Byl takovej divnej chcíplej den, máma byla v práci, mouchy dovnitř nemohly skrz síťku na okně, ale vypadaly, že jim to je výjimečně jedno, venku na plácku kluci nečutali a táta respektoval, že mám noční. Čet si vzadu v ložnici a byl jak putička, jen občas to zašustilo, jak obracel stránku.
Ještě chvíli jsem převaloval v hlavě, do jakýho to zas lezu maléru, až už jsem vnímal jenom tikání budíku a potom už nic…
"Honzo, vstávej!"
"Kolik je hodin?" zabručel jsem.
"Jedna vepřová," řekla máma, "a šest knedlíkovejch."
Byla to taková naše dávná hra ještě z válečnejch dob, kdy se mi strašně nechtělo vstávat do školy. Tenkrát to bejvala jedna margarínochlebová a meltová.
Otevřel jsem levý oko a uviděl mámu, jak prostírá na stůl. Otevřel jsem pravý a viděl, že je čtvrt na čtyři.
"My už obědvali," řekla máma. "Ty jsi tak krásně pochrupoval, že jsme tě nechtěli budit."
Táta seděl u okna ve svým vehiklu a luštil křížovku,
"Uáá." Zívnul jsem jako hroch a spustil nohy na podlahu. "Spal jsem jak dřevo. Musím k Vrbovi… Možná pojedu do práce rovnou od něj."
"To tu nebudeš na večeři?"
"A co bude?"
"Co by bylo. Studenej bůček s chlebem a čaj."
"Tak já si to vemu s sebou."
"To abych ti zabalila ještě svačinu…"
"Jo. A dej mi k tomu okurku, jestli ještě máme."
Tyhle rozhovory jsou vždycky stejný. Možná nudný, ale mám je rád. Zvlášť v těch dnech, který se zdaj bejt podivně chcíplý, aby zničehonic obživly nějakou katastrofou. Nevím proč, ale větřil jsem ji v tom nehybným vzduchu, v mouchách, co zvenku dřepěly na organtýnu, i v tom, že na plácku nikdo nečutal. Když člověku sedí v týle takovejhle blbej pocit, neškodí pár dobře míněnejch, i když lautr obyčejnejch vět. Tak například ten hrbatej Richard, jak jsem to tuhle viděl v bijáku: když na něj před bitvou s tím vévodou (hrál ho stejnej herec, jako toho šoféra v Prodanejch životech) nalítávaly dušičky zamordovanejch princátek a všelijakejch lordů, který dal utopit v sudu piva, teda Richard, ne ten šofér, bejvalo by možná stačilo, kdyby tam přišla jeho máma a řekla ve verších: "Ty nebudeš na večeři doma, Říšo? Tak to abych ti zabalila svačinu." A dobře nasvačenej Richard, kór jestli jeho královská matka přibalila pár domácích okurek, by se nejspíš vybodnul na válčení, nevyměnil by království za koně a dějiny Velký Británie by dneska vypadaly úplně jinak.
Lepší vymejšlet takovýhle voloviny, než myslet na to, že nadporučík Honzák, pokud se na to nevykašle, musí narazit na souvislost mezi strašnickým Pragokovem a obvodním výborem bejvalýho SČM z Prahy dvě. Pak zjistí, že jsem tahal informace ze soudruha Školauda. Doví se jaký. Zajde za Nádvorníkovou a ta mu řekne, že jsem u ní byl a plácal tam o svý nehynoucí lásce k její dceři. Když nic jinýho, budu vypadat jako prolhanej šizuňk, kterej zneužívá kamarádšoftu s policajtem. Jenomže Honzák se bude ptát taky na to, proč mu věším na nos náhodný setkání s nějakejma ožralejma strejcema v restauraci U Sládečků, když jsem za Džúzepem Baštou přišel do vinohradský hospody Na růžku záměrně, což dosvědčí místní pingl, případně Baštův kámoš Míra a ta špinavá bába, co tam seděla.
S tím už se Honzák samozřejmě svěří Moldánkovi…
Máma mi udělala kafe, vypil jsem ho a v lógru na dně hrnku jsem spatřil svou černou budoucnost.

16

Pes mi napřed uslintal nohavici, pak se mi pokusil dát packy na ramena a umejt mi obličej, tak jsem mu aspoň strčil zavřenou pěst do tlamy, což vždycky, nevím proč, považoval za náramně srandovní. Vrba už ty naše vítací ceremoniály znal, takže mi rovnou mezi dveřma podal hadr, abych se moh utřít, zatímco mi pes počůral zadní kolo a odebral se kamsi za svejma záležitostma s decentním pochechtáváním.

"Jsem doma teprv deset minut," řekl Vrba. "Musím ty adresy nejdřív najít. Máš inkoust a papír?"
"Plničko. Nemáš pro mě nějakou práci?"
"Pro tebe mám dneska leda pivo."
"To máš vždycky."
Vytáh dvě flašky s odlepenejma vinětama ze škopku s vodou a otevřel je o hranu sporáku. "Smíchovský."
"Tak ahoj."
Napili jsme se. Vrba se utřel předloktím a hmátnul za dvířka kredence, kterou měl přecpanou všema možnejma papírama. Zato talíře měl akorát dva, mělkej a hlubokej, a univerzální hrnek jenom jeden. "Hele," povídá, "musím se mrknout tuhle…" (odhrnul všelikej binec ze stolu a plesknul tam nadmutým sešitem, ze kterýho lezly na všecky strany ušmudlaný papíry) "…a ty si zatím prohlídni tuhleto; snad tam najdeš tu svou tatru, jestli sis z ní kromě toho volantu vpravo zapamatoval ještě něco."
"Třeba se mi to vybaví, když uvidím obrázek."
"Tak hledej… Vem to od konce, ty všelijaký laurinky vepředu nás momentálně nezajímaj."
Vzal jsem to od konce. Byly tam očíslovaný obrázky a popisy k nim byly někde jinde, ale ke škodovce dvanáctistovce nebo jedenáctsetdvojce roadsteru jsem popis nepotřeboval. Objevil jsem tam i poválečnýho superba, kterýho jsme loni v zimě s Vrbou dělali v garáži pod libeňským mostem, tudora… Pak taky jednu tatru, ale ta moje to nejspíš nebyla, i když jí byla podobná. Já si ji tenkrát dlouho neprohlížel, byl to vlastně jen mžik, a kromě tý proudnicový karosérie mi v hlavě zůstalo jen číslo v podobě tý pitomý říkanky a podlouhlý chromovaný žebrování po straně blatníku…
Listoval jsem pozpátku dál - a najednou jsem ji měl.
No jasně, byla to ona. Tři okýnka v řadě za sebou, to chromovaný žebrování, další mezi zadníma dvířkama a náznakem blatníku zadního kola… "Hele, Josef."
"Co? Našels ji?"
"Určitě je to tahle."
Nadzved se na židli a juknul na obrázek. "No jo, Oto, jenže…" podrbal se vzadu na krku a příslušně se k tomu zašklebil, "…to seš vedle jak ta jedle."
"Proč? To je tutově ten auťák."
"Když myslíš, tak jo. Jenže, kamaráde - to není tatra. Je to škodovka."
"To si děláš srandu, ne?"
"Kdepak, nedělám." Popad knihu, mrk na číslo obrázku, zalistoval a ukázal mi prstem: "Koukej, tuhle."
Přečet jsem si: Svůj obchodní i technický předstih se mladoboleslavská továrna snažila udržet zlepšováním vyráběných typů i dalšími vývojovými pracemi. Po celé období třicátých let byla například pilně sledována konstrukce vozů s motorem vzadu; od roku 1932 byla postavena a zkoušena řada prototypů této konstrukce včetně aerodynamické karosérie (viz obr. 327b).
"To přece nemoh bejt prototyp," řekl jsem.
"Proč ne?" na to Vrba.
"Přece by neprodali prototyp soukromníkovi."
"Proč by ne? Tenkrát bylo všechno jinak - klidně ho mohli postavit na zakázku pro nějakýho pracháče, kterej chtěl něco extra. V pětatřicátým roce se takováhle karosérie na silnici nebo před barákem musela vyjímat náramně exkluzivně. Po válce už to ale moh mít kdovíkolikátej majitel, Němci za války auta zabírali, potom jsme je zase zabírali my jim… Zrovna tak je možný, že to někdo získal po osvobození z vybombardovaný fabriky."
"Škodovka byla vybombardovaná?"
"Jo. Devátýho května v pětačtyřicátým ji pár posledních německejch ajroplánů rozmlátilo na hadry."
"Stálo jim to za to?"
"Třeba si chtěli šplhnout u Američanů. Politika někdy dovede bejt děsná prasárna."
Chvíli jsme mlčeli a každej sám pro sebe se tiše divili, kam jsme se to od toho prožluklýho auťáku dostali.
"No, hele," přerušil to Vrba, "jestli seš si jistej, že to byl zrovna tenhle auťák… Ono je to takhle zezadu tatře osmdesátsedmičce dost podobný."
"Má osmdesátsedmička tohle větrání?" Ukázal jsem na chromovanou mřížku na předním blatníku.
"To zaručeně nemá. Ani to vzadu."
"Tak je to ono. Žádná tatra."
Vrba se zasmál. "Ještě by měla mít to tvý číslo."
"Dneska bych si všimnul, že to není tatra," řekl jsem. "Tenkrát mi nebylo ani šestnáct - a pro kluky byla tatra všecko, co vypadalo jako letadlo křížený s ponorkou."
"Ty vole," na to Vrba, "to ani nemusíme psát ty dopisy, možná by stačilo napsat jenom do tý Boleslavi. Je tam nějakej… Jak on se sakra jmenuje… Košťál, nebo tak nějak. Měl jsem tu od něj dopis, ale ten už bych asi nenašel. Je to takovej pamětník, stará se o škodováckej archiv a dává tam dokupy automobilní muzeum. Ten by o tom auťáku moh vědět."

17

Ten pamětník se nejmenoval Košťál, ale Hošťálek.
Byl to takovej pomenší zakulacenej filuta s prošedivělou mušketýrskou bradkou, a protože si vzpomněl na Vrbu, musel si pamatovat kdeco.
"No jo, pan Vrba z Libně, se mi zdá, že Josef, že jo," povídá, když jsem mu řek, kdo mi na něj dal tip, "on nám jednou psal kvůli nějakejm ventilům…"

"Mám vás pozdravovat," já na to.
Bylo příjemný dopoledne, autobus z Florence mě do Mladý Boleslavi dovez za hodinku. Nechtělo se mi smolit s dopisem a čekat, jestli mi vůbec někdo odpoví.
Když jsem na vrátnici AZNP hodil do placu pamětníka, kterej se jmenuje tak nějak jako Košťál, bylo jasný, o koho jde, a taky mi ho hned zavolali.
"Že nechám děkovat," pokejvnul pan Hošťálek. "Taky ho pozdravujte. A co byste si přál, pane Fink?"
Povšimněte si, že jsem dočista nechal plavat Vodsloně. Od chvíle, kdy jsem musel bejt naprosto vygumovanej, že jsem si před Honzákem pustil hubu na špacír, mi bylo lautr jedno, jestli někdo někde odhalí mou totožnost. Ostatně Pavel Vodsloň už začínal bejt profláknutej skoro stejně jako Ota Fink.
A vymejšlet novej pseudonym se mi nechtělo.
"Potřebuju jenom informaci," řekl jsem. "Vy jste tady v pětatřicátým roce dělávali auťáky s proudnicovou karosérií a s motorem vzadu?"
"No, víte," pan Hošťálek na to, "tenkrát se zkoušelo ledacos. Samozřejmě, tyhle typy se tu stavěly, ale jen v prototypech; sériově se dělaly až v tatrovce."
"Bylo by možný, aby některej z těch prototypů jezdil ještě po válce?"
Hošťálek málem zastříhal ušima. "Cože? Nepovídejte, že o nějakým víte. My tady sice jeden máme, jenže nabouranej. Takže kdybyste věděl -"
"To bohužel nevím. Tenkrát jsem ho sice viděl, ale čí byl, nemám tušení. Bylo to někde blízko Tachova a na espézetce měl tři sedmičky… Teda - možná."
"Máte s sebou občanku?" na to pan Hošťálek.
"Jo, to bych měl."
Hošťálek se obrátil k okýnku vrátnice. "Soudružko," povídá, "napiš tuhle soudruhovi propustku."
"Do závodu?" zeptala se vrátná a její kolega v pozadí si mě změřil pochmurným zrakem.
"Ale ne," na to Hošťálek, "jenom do muzea."
Zdálo se, že má něco za lubem.
Přešli jsme pár chodeb s prosklenejma dveřma, nic tu nevypadalo starší než deset dvanáct let, zřejmě to postavili a vybavili znova po tom bombardování. Potom pan Hošťálek jedny z těch dveří odemknul, ukázal mi dovnitř a povídá: "Račte, pane Fink."
Vevnitř to vypadalo trochu jako u Vrby na zahrádce, akorát to všecko bylo uklizenější, míň zrezivělý a hlavně asi stokrát tak veliký. Byly tu podvozky bez karosérií, karosérie bez podvozků, celý auta, půlky aut, čtvrtky aut a kola bez aut, blatníky, volanty, masky, dvířka, nárazníky a k tomu ještě motory jen tak a po zdech zarámovaný plakáty LAURIN & KLEMENT, plechový reklamy s okřídleným šípem a všelijaký starodávný grafy a modráky s půdorysama, bokorysama a průřezama…
"Pane Hošťálek," řekl jsem, "tady by se Vrba nejspíš zbláznil."
"Jo, na fanoušky historickejch aut to takhle zapůsobí vždycky," na to pan Hošťálek. "A zase kdyby jich nebylo… Kdo jinej by si všim třeba takovýhleho káčka, jaký si koupil dokonce japonskej princ Fušimi? Představte si, že tenhle exemplář stál skoro čtyřicet let zaházenej hnojem v jedny stodole u Vodňan a slepice do něj snášely vajíčka. Ale pojďte dál… Támhle dozadu."
Minuli jsme pár dědečků automobilů v různejch stadiích restaurace, zahnuli jsme za roh, obešli dvě montážní jámy, vyhnuli se hákům malýho jeřábu…
"No - tak co říkáte?"
Neodpověděl jsem. Už jsem zase utíkal tím lesem za Pozorkou a pfeříkával si dokolečka třikrát sedm dvacet jedna, třikrát sedm dvacet jedna…
"Po tolika letech to pro vás musí bejt zvláštní setkání, co?" povídá za mnou pan Hošťálek. "Škoda že je nabouranej. Klempířina se holt bude muset udělat znova a není na to čas. No… Tady aspoň ta devastace nepokračuje; jinak už by to bylo na šrot."
Bylo to dost rozmlácený, ale pořád to bylo k poznání.
Jinej auťák to ani bejt nemoh - už proto, že na něm snad z piety nechali pomačkanou a natrženou tabulku s číslem. To číslo bylo P-21777.

18

"Majitel byl z Prahy?" zeptal jsem se.
"Původní jo. Z Prahy."
"A při tý bouračce -"
"Co já vím. Auťák se přetočil na střechu, asi víckrát. Vidíte to, ne…? Něco se urvalo, ale protože celokovová karosérie byla bytelně dělaná, lidem se toho asi moc nestalo. Žádný stopy krve nikde vevnitř nebyly, takže se nanejvejš potloukli."
Nejspíš vás taky napadlo, že ten kalodont vzal Lucii na projížďku, někde na opuštěný silnici boural, Lucie to odnesla… A frája, aby neměl malér, ji někam zakopal. Mohlo se to klidně stát dost daleko od Pozorky, třeba těch čtyřicet kilometrů, jak říkal Rob. Bylo by to logický, kdybych ji ještě druhej den neviděl živou a zdravou.
Jenomže on si s ní moh smluvit rande třeba na sobotu večer, a kdyby ji naložil tam, kde jsme se v pátek potkali, nikdo by o tom nejspíš nevěděl.
"Jak se to auto dostalo do soukromýho majetku, když to byl prototyp, pane Hošťálek?" zeptal jsem se.
"Tenkrát se postavily tři," odpověděl. "Jeden zůstal tady a byl zničenej při náletu v pětačtyřicátým. Jo, pane Fink;

udělala to luftwaffe, parchanti, devátýho května… Kdybyste to bejval viděl… Z hal zůstaly stát jenom zdi a vevnitř ohořelý a poničený kostry aut. Chlapi nad tím brečeli, a kdo by se divil."
Zeptal jsem se, co ty druhý dva.
"Jeden se stavěl pro jistýho velkostatkáře, takovej agrárnickej bařtipán to byl, nějakej Tůma. Dělal ze sebe mecenáše automobilismu, ale rozuměl tomu jako koza petrželi. Tenkrát už jsme stavěli aerodynamický karosérie třeba na rapidy - ale on chtěl stříbrnej šíp."
"Jmenovalo se to stříbrnej šíp?"
"Ale kdepak. On tomu tak říkal."
"Kde ten auťák je teď?"
"Nejspíš v pánu. Ten Tůma se za protektorátu spustil s Němcema, snad se k nim i dal - a auťák přej věnoval nějakýmu hauptšturmfýrerovi… od eses. Hauptšturmfýrer s auťákem dojel až někam pod Elorus a tam asi oba někde skončili - ať dá pánbu tomu auťáku věčnou slávu." Zasmál se. "Třeba si tam kolchozníci dodnes po večerech vypravujou, jak u nich uprostřed válečný vřavy přistáli Marťani."
"A - tenhleten?"
Pan Hošťálek se na mě zkoumavě zadíval. "Tak podívejte, pane drahej… Kdybyste mi nejdřív řek, na co to potřebujete vědět. Nezlobte se na mě; ale ten majitel vám třeba někdy přejel bráchu, vy jste na to jako malej kluk koukal, ty tři sedmičky se vám vtiskly do podvědomí, on tenkrát ujel, nikdo o tom neví, jenom vy, po letech jste si na to číslo vzpomněl… Tak jste si řek, že toho šoféra najdete a dáte ho zavřít, nebo si to s ním vyřídíte sám, oko za oko, zub za zub - a to, že jste ho jednou viděl někde na Tachovsku… Třeba se to stalo zrovna tam, ne? Já vám to nemám za zlý, ale -"
"Pane Hošťálek," já na to, "vy byste moh bejt spisovatel. Já nikdy žádnýho bráchu neměl."
"Nemusel to bejt brácha."
"Nebyla to ani ségra. Proč najednou tolik strachů? O tom Tůmovi jste mi řek."
"No jo, Tůma… Ten ještě sedí, pane."
"Tyhle informace jsou tajný, pane Hošťálek?"
Sklonil hlavu a zasmušile se na mě podíval. "To, co je v papírech," řekl, "jistýmu stupni utajení podléhá."
"A to, co v nich není?"
"Myslíte třeba to, co mám v hlavě?"
"Jestli jste podepsal, že -"
"Ale, starou belu jsem podepsal," přerušil mě. "S tím, co si pamatuju, můžu disponovat podle vlastního uvážení. Tenhle auťák se stavěl pro nějakýho Taussiga; on byl Žid, ale ve víře vlažnej… Nenosil žádnou tu jejich jarmulku, ani do synagogy nechodil a šábes taky nedržel. Byl to prostě normální občan Československý republiky, kterej si nadělal miliónovej majetek chytrejma kšeftama. Měl vilu na Barrandově a byl velkej milovník výstředních auťáků. V garáži měl rollse, hispano-suizu a sporťáka bavora, na všech možnejch automobilovejch podnikách byl pečenej vařenej, dokonce vám jednou jel Zbraslav-Jílovištĕ… No - a když se doslech, co tu stavíme, přilít sem, samozřejmě rovnou na řiditelství, a už ve vrátnici mával šekovou knížkou. Já u toho nebyl, to se ví; ale slyšel jsem o tom. A nevyhovět mu, to prej dost dobře nešlo, jelikož kromě vlivnejch známostí kolem Hradu byl taky akcionář Škodovky."
"Pokud si pamatuju, tenkrát na Tachovsku tohle auto řídil takovej mladší blonďák."
"No jo, jenomže po válce… Jakpak asi dopad ten pan Taussig, co myslíte?"
Co jsem si měl myslet? Taussig byl Žia a fašisti se ho jistě neptali, jestli chodí nebo nechodí do synagogy a nosí karkulku, nebo jak tomu pan Hošťálek říkal. Jestli se nestačil včas zdekovat do Ameriky, přišili mu na kabát hvězdu a poslali ho do Terezína a z Terezína kdovíkam… Nejspíš tam, odkud se nikdo nevrátil.
"Zůstal někde v koncentráku?" zeptal jsem se.
"Pravděpodobně," na to pan Hošťálek. "Ten majetek po něm Němci zaručeně rozkradli… Kdopak ví, kdo si vzal zrovna tenhle auťák, když tam v garáži stál rolls, hispánka a bavorák. Třeba nějakej gestapák, na kterýho zbyl. Tahleta bouračka je až z jednapadesátýho roku. Když jsme se k němu dostali my, to už byl zrušenej a ve Sběrnejch surovinách. Nevyskytnout se tam náhodou jistej osvícenec, kterej nám dal vědět, když si všim škodovácký značky na kapotě, která vypadala na tatru, byl s auťákem už dávno amen."
"A proč jste mi to napřed nechtěl říct?"'
"Právě proto, že nevím, kdo s ním jezdil. Rozumíte, nám tu samozřejmě osud toho chudáka auta není lhostejnej; jenomže takovejch mrzáčků s pohnutejma osudama," opsal rukou rozmáchlej oblouk, "tady máme padesát. A protože tuhleten se našel ve sběrně, spokojili jsme se zkrátka tím, že podle čísla motoru je to ten Taussigův Stříbrnej šíp. Na nějaký pátrání tady nemáme lidi… Co můžu vědět, kde s ním kdo koho kdy přejel? Nebo co jinýho má ten vůz na svědomí? Tak se nedivte, že jsem opatrnej."
Nedivil jsem se, poděkoval jsem, zašel si do Jednoty na lehkej dietní oběd (dvě nožičky krutě přesolený klobásy, bramborovej salát a dvě housky), dal si zdravotní pivo a odjel autobusem ve 14.05.

19

Protože jsem si šel lehnout až kolem čtvrtý odpoledne, měla mě máma vzbudit v devět. Vzbudila mě v půl a vypadala dost vyděšeně. "Táta spí," šeptala. "Otíku, dole na tebe čeká esenbácký auto a máš sebou hodit."
"Esenbácký auto?!"
"Jo… Nějakej od nich tu byl… Já mu řekla, že máš noční a že spíš… Povídal, že tě mám vzbudit, že prej na tebe čeká soudruh Moldánek a on že teda počká dole. Koukla jsem se z okna, je to takový to jejich modrý auto… s tím bílým štráfem." Načež automaticky dodala: "Otíku - co jsi zase proved?!"
"Nic jsem neproved."

"Tak proč tě takhle sháněj?"
"Nejspíš potřebujou poradit."
"V čem bys jim moh poradit, Otíku…?!"
"To by ses divila. Prosím tě, zabal mi sváču; snad mě potom hoděj do práce."
Máma už neřekla ani slovo. Byl jsem rád, že táta spí.
Když jsem klusal dolů, potkal jsem v přízemí Ivanu od nás z baráku, kavárenskou myš, která se mě už asi deset let marně snaží uhnat; nejspíš se vracela odněkud z odpoledního candrbálu v Rádiu.
"Dárlink," řekla svým vykouřeným hlasem, "ty policajti venku čekaj na tebe?"
"Jasně," já na to. "Za půl hodiny mám popravu."
"Ty seš furt stejně blbej," odvětila.
"Blbí choděj do kindrhauzu."
Kindrhaus je běžnej název taneční kavárny v Radiopaláci; hrajou tam šest dní v tejdnu a já tam byl naposled, když náš bigbend Pragokov zaskakoval za taneční orchestr Bobka Bryana. Trsat tam choděj hlavně puberťáci, co místo usedlýho Glenna Millera chtěj Ananas, Tipitipitipso a podobný blbosti.
"Víš, co mně můžeš," odsekla Ivana a plácla po mně kabelkou. "Stejně tě zase brzo zabásnou."
Potlačil jsem nutkání shodit ji ze schodů, odšoup ji stranou a padal před barák. Jeden esenbák tam pokuřoval vedle auta, druhej seděl za volantem.
"Soudruh Fink?" povídá ten s cigárem.
"Jo, to jsem já."
Zahodil vajgla pod auto a otevřel dvířka vzadu. "Tak nasedněte."
Zeptal jsem se, kam jedem.
"Však se to za chvíli dovíte," odpověděl.
"Kdybyste mi to řek, huba by vám neupadla."
"Nechte si ty poznámky."
"No jó," já na to. "Nedělejte z toho vědu."
"Soudruh náčelník řek, abysme vás přivezli."
"Kterej soudruh náčelník?"
"Major Moldánek. Stačí?"
Nechal jsem ho bejt, pohodlně jsem se opřel a koukal z okna, jak auto peláší Slušťckou, zahýbá u krámu paní Radimský ke ztemělýmu fotbalovýmu hřišti a pokračuje Uhříněveskou do Průběžný; pak okolo vily Růži, kde si vždycky vzpomenu na Růženu, směr Praha.
Myšlenky, který mi přitom bzučely hlavou, nebyly nijak povzbuzující, ale protože jsem se nedopustil ničeho jinýho, než zamlčování různejch informací, který esenbáci stejně už dávno znali (když pomineme ten auťák, o kterým určitě neměli ani šajna), byl jsem celkem klidnej a na setkání s Moldánkem jsem se docela těšil. Neviděli jsme se už nějakej čas a bylo docela možný, že mi za rozvíření stojatejch vod kolem toho pomníku starýho dvanáct let ještě poděkuje. Jak jsem přišel na to, že je to pomník? To je přece logický. Jestli ji našli čtyřicet kilometrů od Pozorky, jak říkal Rob, a na Vinohradech kdekdo věděl, že Nádvorníková dala dceru v tichosti pohřbít na Vinohradským hřbitově (jak mi říkal Džúzepe), nejspíš by se vědělo i to, že ji měl na svědomí ten a ten, ať už to byl ten prasák Durych, nebo někdo jinej. Jenomže tam se o ničem takovým nemluvilo, Džúzepe by mi to bejval řek, na to bych dal krk.
Věděla by to i sousedka Kratochvílová.
Když auto ujíždělo po Ruský směrem na Vinohrady, ještě pořád jsem věřil, že mě vezou na pražskou kriminálku, nebo dokonce na Jiřák, kde Moldánek bydlí.
Bohužel jsme zahnuli na třídu Wilhelma Piecka a zastavili před barákem číslo 38, kde už dva nebo tři podobný auťáky stály; taky tu postávalo dost podomácku oblečenejch lidí, se kterejma diskutoval jeden mladší a jeden starší esenbák; ten druhej vypadal na okrskáře.
Když jsem vylez z auta, vzal mě ten, co mě přivez, za loket. "Nedělejte potíže," zasyčel mi do ucha. "Jdem."
Civilisti sestrkovali hlavy dohromady a dívali se na mě, jako by říkali: HELEJTESE, UŽ HO VEDOU. Nebyl jsem v tý chvíli moc pevnej v kramflekách. Ten zatracenej esenbák mě ved fakt jako na popravu a mně přitom běžel hlavou divnej strašidelnej film.
Naštěstí jsme za domovníma vratama potkali mýho kámoše Honzáka.
"V pořádku, soudruhu staršino," řekl. "Já si ho přebírám. S autem ještě počkejte, kdyby vás soudruh náčelník potřeboval."
Staršina srazil kufry. "Provedu."
Udělal čelem vzad a nebyl od nás ani metr, když mi Honzák zasyčel do ucha: "Kamaráde, ty seš tak neuvěřitelnej blbec…"
"Třeba jo. Ale proč mi to říkáš zrovna tady?"
"Ty nevíš, kde seš, co?"
"Někde na Vinohradech," řekl jsem.
"Dělal jsi ze mě vola," na to Honzák. "Víš dobře, kde seš. Jdem támhle, jo? Čeká tam na tebe starej a nejspíš tě roztrhne jak hada."
"Mě?!" podivil jsem se.
"Koho jinýho? Mě už roztrh."
"Dej mi radši do držky," řekl jsem, "ale, probůh, nenechávej mě tonout v temnotách nevědomosti."
"Do držky jsem ti měl dát už v neděli U Slavie," odpověděl. "Místo toho plácání much."

Byly to zbytečný kecy, ale trošku mě vzpružily.
Došli jsme ke dveřím paní Nádvorníkový, před kterejma stál další esenbák. Honzák je otevřel a strčil mě do předsíně, kde někdo vyměnil pětadvacítku žárovku za dvoustovku. Protože se do koule nevešla, sundali ji, a holá žárovka nemilosrdně odhalovala všechnu špínu, pavučiny, hrbolatý popraskaný lino na podlaze, oprejskanou litinovou výlevku vodovodu a vyblitej váleček na ušmudlaný zdi.
Major Moldánek stál na prahu mně dobře známýho pokoje otocenej zádama do předsíně, a jak za ním pálila svejch dvě stě wattů ta pichlavá žárovka, vrhal dovnitř mohutnej stín.
"Soudruhu majore -," začal Honzák a hned přestal, když Moldánek natáh ruku za sebe, lusknul prstama a povídá: "Sem, Otakare."
Udělal jsem krok a Moldánek si mě přidržel. "Nic mi teď neříkej, jenom se tu pořádně rozhlídni," řekl.
Stáli jsme na ošlapaným prahu dveří jako táta se ztraceným synem, kterej se nečekaně našel a ještě k tomu s kufrem prachů, o který se chvátá rozdělit.
Co bych povídal, hotová idyla.
Jenom ten panák, nakreslenej křídou na podlaze kousek od špiček našich bot, to kazil.

20
"Tak co?" zeptal se Moldánek, když už mě brněla levá noha a od usilovnýho vymejšlení, jak z toho ven, mi málem upadla hlava.
"Já nevím," řekl jsem. "Někoho tu zabili?"
"Nevidíš žádný změny od svý poslední návštěvy?"
Říkat mu, že jsem tady v životě nebyl, se rovnalo sebevraždě. Protože mrtvolu už odvezli a nikde jsem neviděl žádný fotografy ani daktyloskopy, bylo mi jasný, že o mně nejdřív dost dlouho nevěděli, jinak by pro mě bejval major poslal hned. Jistě tady čarovali už nejmíň pár hodin, a jak sháněli svědky, museli padnout buď na Baštu, nebo bábu Kratochvílovou odvedle. Podle toho, co se dověděli, mě samozřejmě identifikovali, a tvrdit, že to byl nějakej jinej Vodsloň, jsem nemoh, protože by mě s nima okamžitě konfrontovali.
"Žádný změny," řekl jsem. "Minule tu byl úplně stejnej bordel, soudruhu majore."
"Nic nechybí?"
"Já se tu nezdržel tak dlouho, abych si všecko zapamatoval, soudruhu majore."
"Dobrá." Obrátil se k Honzákovi. "Nadporučíku, pokračujte. Chci tady mít toho Baštu."
"V hospodě Na Růžku nebyl?" řekl jsem.
"Ne," na to major Moldánek a kapánek ironicky dodal: "U Sládečků taky ne."
Honzák se někam ztratil.
"Pojď do kuchyně, Otakare," řekl Moldánek. "Sice to tam taky není nejvhodnější pro večerní besedu starejch přátel, ale na nějaký cestování není čas."
Popisovat kuchyň nemá žádnej smysl; za zmínku stojí akorát piksla s husíma játrama, otevřená, poloprázdná a poprášená práškem na snímání otisků. Tyhle konzervy se prodávaj leda v Domě potravin a na jednu abych makal půl šichty. V uhláku u sporáku jsem taky zahlídnul nízký mističky z voskovanýho papíru, v jakejch se prodávaj ruský vejce, a jednu plechovku od mandarinkovýho kompotu.
"Sedni si," řekl Moldánek a odtáh od stolu židli. Sám si odtáh druhou, ale neposadil se. Jen se opřel rukama o opěradlo a zeptal se: "Byl jsi do Lucie Nádvorníkový hodně zamilovanej?"
"Nejspíš byl," řekl jsem a klesnul na židli. "Ono už je to sice dávno…"
"To já vím, že je to dávno," na to Moldánek. "Ono je to dokonce už tak dávno, že bych od tebe rád slyšel vysvětlení. Proč jsi do toho začal šťourat až teď, Oto?"
Místo odpovědi jsem se zeptal: "Koho zabili?"
"Nevíš, kdo tu bydlí?"
"Paní Nádvorníková. Lucie máma."
"Tak tu," řekl Moldánek.
"Ten její má papíry na hlavu. Třeba mu ruplo -"
"Možná. Zatím není k dispozici."
"Jak se to stalo, soudruhu majore?"
"Vím já? Nějakej obušek, pytlík s pískem, nebo tak něco. Ty jsi ji nepraštil, že ne?"
"Já… Proč bych ji měl praštit zrovna já?!"
"Byl jsi tady. Jak víš, že má Bašta papíry na hlavu?"
"Řek mi to, soudruhu majore."
"Tak spusť, jak ses do toho zaplet. Proč jsi tu vystupoval v roli nějakýho… sociálního pracovníka?"
"Já to nevymyslel. Ta paní Kratochvílová se mě zeptala, jestli nejsem od sociálky…"
"A ty jsi kejvnul."
"No jo. Kejvnul. Zdálo se mi to jednodušší, než jí vysvětlovat, proč hledám Nádvorníkový."
Moldánek se na mě chvíli ponuře díval; pak mu začaly cukat koutky a nakonec se skoro zasmál. "Chudák Vodsloň," řekl. "Ty mu dáváš zabrat."
Na to jsem neřek nic a k jeho zřejmýmu veselí jsem se taky nepřidal, jelikož u esenbáka člověk nikdy neví. Začne se na vás culit, vy mu chcete udělat radost, uculíte se taky a on najednou zařve: "Co je vám tady sakra k smíchu? Snad já?!"
Pomohlo mi, že do smíchu mi nebylo ani trochu.
"Řekni mi to od začátku."

Zatímco jsem vyprávěl, major Moldánek chvilkama pootevřel dveře do předsíně, někomu nastavil ucho a na něco kejvnul, případně zavrtěl hlavou. Vždycky jsem se přitom odmlčel a Moldánek řekl: "Jen pokračuj, poslouchám." Když jsem to měl konečně za sebou, zeptal se, proč jsem za ním nepřišel rovnou. "A proč ta habaďůra na Honzáka?" dodal.
"O co ti vlastně šlo? Vždyť to byl starej případ."
"Uzavřenej?" já na to.
"Myslíš, že nosím v hlavě případy starý dvanáct let? Spis jsem zatím neviděl, Honzák mě jen zběžně informoval, když z okrsku hlásili, že nějaká Nádvorníková tady tohle… a dal si to dohromady s tím, cos mu povídal ty. Mňo - tak ty ses do toho pustil hlavně proto, žes o tom celou tu dobu nevěděl…?"
"Kdybych se bej val náhodou neocit na tý Pozorce…"
"A ten, co ti o tom řek -?"
"Nějakej Robert Žabka. Tenkrát jezdil s traktorem… Teď tam dělá správce."
"Uhm," na to Moldánek a pootevřel dveře do předsíně. "Soudruhu Formánku…"
Čuměl jsem na ty husí játra a v duchu se tázal svýho druhýho já, proč jsem vlastně při svým vyprávění vynechal Taussigův automobil.
A ten blbec odpověděl: Třikrát sedm dvacet jedna.
Moldánek se ke mně obrátil: "Co říkáš těm husím játrům, že si je tak prohlížíš?"
"To samý, co tomu televizoru v obejváku," řekl jsem.
Moldánek kejvnul, udělal dva kroky a otevřel dvířka hnědý almárky, která stála přímo naproti mně. "Podívej se na tohle," řekl. "Dokonce kaviár a francouzskej sterilovanej chřest… a originál zaječí paštiky."
"Z Domu potravin."
"Něco z toho tam ani nemaj. To se kupuje v Tuzexu."
"Prej brala penzi po svým italským manželovi, kterej padnul za habešský války."
"Cože? O tom nevím."
"Třeba to nenajdete ani ve spisu. Řek mi to Bašta."
"Ale ona se přece jmenovala Nádvorníková."
"Jo, ale nejspíš za svobodna."
"Tak… Třeba se ten její Ital jmenoval nějak divně… Ostatně v pětačtyřicátým roce bylo lepší říkat si počesku. Zvlášť jestli její manžel byl fašista."
"Dostala po něm vyznamenání."
"Žádný jsme nenašli. Ale to taky není nic zvláštního. Nechtěla to mít doma, sousedi o tom jejím věděli, celej ten květen po osvobození byl takovej - rozjitřenej. Lidi se chtěli mstít za všecko… Kdo by se divil. Jenomže holt za čas jí přišly ty italský peníze vhod, a tomu se taky není co divit. Jak je vidět, na chudou stravu si stěžovat nemohla. Jestlipak jsi někdy jed husí játra, Oto?"
"Já husu nerad. A co nějaký pohledy z ciziny? Ty jste nenašli?"
"Pokud vím, ne. Měly tu bejt?"
"Říkala mi, že jí Lucie psala. Z Paříže, z Vídně…"
"To že ti říkala?"
"Fakt jo. Taky mi to bylo divný. Tady v okolí všichni vědí, že Lucii nechala někdy v devětačtyřicátým nebo padesátým roce pohřbít na Vinohradským hřbitově. Ale mně povídala o těch pohlednicích."
"Nebylo tu nic. Dokonce vůbec žádný papíry."
"Ona říkala, že je spálila, protože se bála. Byl to důkaz, že má dceru na Západě, a s tím jejím manželem, co padnul zrovna na tý blbý straně, dohromady… Víte, co myslím, soudruhu majore."
"Snad jo. Tak proč ses mě na ty pohledy ptal?"
"Jenom tak… Protože říkala něco jinýho než Kratochvílová. Jenže - no, byla pěkně zhulákaná."
Chvíli se na mě díval a pak řekl: "To jsou věci."
"Ještě něco bych vám chtěl říct, soudruhu majore."
"To je chvályhodný. Co je to?"
"Něco, co mi v hospodě povídal Bašta o Lucii - teda o tom, co se s ní podle něj stalo."
"Jak dlouho se Bašta znal s Nádvorníkovou?"
"To nevím."
"Konečně ji moh znát už tenkrát. Tak co teda?"
"Když ten italskej manžel Nádvorníkcvý padnul, žili v Itálii… Ona se pak vrátila s dcerou sem… a pozdějc se seznámila s nějakým Durychem. Za nějakej čas kápla na to, že Lucii to - zneužívá, a práskla ho. Lucii přej tenkrát bylo asi dvanáct a něco."
"Práskla ho… Chmmm. Co tím chceš říct?"
"Udala ho. Přej vyfásnul pět let a slíbil, že se pomstí. A zrovna v tý době, kdy jsme byli na tý brigádě, ho prej pustili z kriminálu."
"Bašta ho viděl?"
"Nic takovýho neříkal. Ale asi ho znal. Taky říkal, jaký má Nádvorníková štěstí, že je naživu."
"Už není," zabručel Moldánek.
"Já vím, měl jsem vám to říct hned. Jenže mně to připadalo jako opilecký kecy. Navíc jsem si myslel, že to všechno stejně víte."
"Kdopak ví, co víme. Jdi domů, já mám ještě hromadu práce. Ráno se podívám na ten spis, a jestli to bude zapotřebí, zavolám tě."

Bylo čtvrt na jedenáct.
"Mám noční," řekl jsem. "Už takhle přijdu o hodinu pozdě."
"Aha. Tak řekni Honzákovi, oni tě tam chlapci hoděj. Zastav se zejtra u mě, třeba v deset… Aspoň tě nebudu muset shánět. Na tu hodinu ti napíšu omluvenku."
"Že tě nesežral?" divil se Honzák, když jsem mu vyřizoval Moldánkův vzkaz.
"Přispěl jsem klíčovejma informacema," řekl jsem.
"Těma, cos mi neřek?"
"Hele, Vildo," řekl jsem, "já tě do toho prostě nechtěl tahat. Říkal jsem si, že máš svejch starostí dost."
"Dík," na to Honzák. "Tak jdem."
Když jsem před domem nastupoval do auta, lidi tam pořád stáli. Zas na mě zírali a sestrkovali hlavy dohromady. TAK TO ASI NEBYL VON, PANI…
"Hyjény jedny zasraný," řekl šofér. "Kam to bude?"
Nebylo to auto, který mě přivezlo; nejspíš bylo vinohradskýho okrsku a nikdo jinej s náma nejel. Honzák za mnou jenom zabouch dvířka, ani nepozdravil a vrátil se k Moldánkovi.
"Strašnickej Pragokov. U konečný desítky."
Šofér kejvnul a nastartoval.
Chvíli na to řekl: "Furt stejný případy. Osamělý báby, o kterejch se kecá, že maj ve strožoku majlant, přitom maj ve dveřích obyčejnej zámek… Vy jste nějakej specialista?"
"Jo, zámečník," já na to. "S majorem spolupracuju už kolik let. Řemen, ale jinak zlatej člověk. S tím obyčejným zámkem jste se strefil, ale šlo o něco jinýho."
"Měla tam kasu?"
"Tak docela ne, i když… Ale nechte si to pro sebe."
"Jasně, spolehněte se."
Nevíte, proč si pořád takhle vymejšlím? Najednou mi přišlo blbý, že tomu dobrýmu izvoščikovi věším bulíky na nos.
"Měla tam almaru narvanou konzervárna z Tuzexu," řekl jsem. "Jed jste někdy husí játra?"
"Ne. Vy jo?"
"Dneska prvně," já na to.
Na to už neřek nic, dovez mě před fabriku a počkal, až vystoupím. Klapnutí dvířek zaznělo v tichu ulice jako výstřel.
"Tak dobrou…," zabručel a odjel.
Stál jsem před vrátnicí; ve žlutý záři výbojek veřejnýho osvětlení nebylo vidět vůbec žádnou oblohu. I ten zaprášenej asfalt opuštěný silnice byl žlutej. Esenbácký auto spolknul temnej viadukt, motor dozněl v dálce, ticho se vrátilo a já se vydal do světa, do kterýho jsem patřil, i když mi občas dával facky.
Nejspíš věděl proč.

21
Celá noční šichta nestála za moc; pořád jsem myslel na paní Nádvorníkovou, která chodila do práce, jelikož se to musí, přitom si žila nad poměry, ládovala se husíma játrama a zaječíma paštikama, živila invalidního Džúzepa, po večerech se u televize uchlastávala tuzemským rumem a jinak byla na světě natolik zbytečná, že byla naprostá záhada, jak mohla někomu stát za to, aby ji praštil přes hlavu a riskoval krk. Ať jsem to obracel tak nebo onak, pořád mi vycházelo, že to má na triku Džúzepe, kterýmu prdlo v bedně.
Takový řešení se mi ale vůbec nezamlouvalo, protože zrovna Džuzepe byl jedinej, pro koho zbytečná nebyla; načež jsem nějak kolem čtvrtý ráno přetočil nónius o celou jednu otočku, ohnul výkovek, ulomil plátek na zapichováku, šel vyfasovat novej a brousil jsem a šteloval až do rána.
Jít spát mi ani nestálo za to, tak jsem doma něco pojed, tátovi jsem řek, že musím za Moldánkem, protože si mě objednal na desátou, táta se zeptal, kam že mě to včera vezli, povídala máma, že pro mě přijeli mlíkaři, já na to, že šlo o speciální soustružnickej problém, táta zase na to KDYBYS NEKECAL, a kdy že ráčím přijít domů, a jestli vůbec hodlám přijít - prostě jako obvykle.
"Celkem nic novýho," řekl mi major Moldánek, když jsem se u něj v deset hlásil. "Snad jen to, že Nádvorníková nebrala žádnou vdovskou penzi od Italů. Takže ti buď Bašta lhal, nebo Nádvorníková lhala jemu - a peníze na zaječí paštiky, televizory, husí játra a francouzskej špargl musela mít odjinud."
"Bašta vám to nejspíš řekne," já na to. "Co když třeba společně kradou na tom nákladovým nádraží?"
"Možný je všechno. Jenomže Baštu zatím nemáme a nikdo o něm neví."
"Mám se po něm -"
"Opovaž se. Tady máš papír na ten včerejšek… A tím to pro tebe končí."
"A co ten - Durych, soudruhu majore?"
Podíval se na mě a ušklíb se. "Jo, Otakare, ten Durych… To by pro nás byl opravdu nejvhodnější pachatel, i když mezi těma dvěma případama máme deset let, a to je dost dlouho. Jenže Durycha zavřeli za války; jelikož nebyl politickej, udělal v base kariéru jako kápo, a když potom strážný utekli před Američanama, spoluvězňové s ním udělali krátkej proces."
"Je mrtvej?"
"Vypadá to tak."
"Vypadá - takže to není jistý?"
"U těchhle případů z konce dubna a začátku května pětačtyřicet není nikdy nic jistý. Třeba to nebyl on, ten právej se moh dostat na Západ… Žádnej záznam o jeho propuštění neexistuje. Povedeme to v patrnosti, samozřejmě; ale moc si

od toho neslibuju. A teď vypadni. Za to, co jsi v tomhle případu udělal, bych tě moh i pochválit, ale to by v tom nesměl bejt ten tvůj Vodsloň a habaďůra na Honzáka. Jasný?!"
"Jasný, soudruhu majore."
"Nic ti není jasný. Napamatuješ si, co jsem ti řek posledně? Že bych byl rád, kdybych se s tebou už nepotkal jinak, než jako se vzorným soustružníkem?"
"Jo," řekl jsem. "A co ten spis, už jste ho čet?"
"Ne. Neslyšel jsi, co jsem ti povídal?"
"Slyšel, soudruhu majore."
"Tak se věnuj svý práci a nás nech dělat tu naši."
Můžu říct, že jsem se vynasnažil. Jel jsem se domů vyspat, ale furt mě něco budilo, dvě sousedky se hodinu vykecávaly zrovna před našima dveřma, na plácku předváděl klukům leteckej modelář Vašek Šlapák benzinovej motorek Super-atom a máma přišla dřív z práce; přestože se snažila o bezhlučnej a ohleduplnej způsob uklízení, stejně jsem slyšel každej její krok a ťuk. Takže jsem nakonec vstal, sbalil si deku a jel na kole do Hostivaře, jak to občas v létě dělávám; mám tam svý místečko ve voňavý trávě, kam nikdo nechodí, jen já.
Probudil jsem se, když zapadalo slunce; doma mě čekaly nudle s mákem, ačkoli jsem nic neproved (nejspíš to byl trest boží), nasoukal jsem je do sebe, abych mámu nezarmoutil, vyčistil jsem si zuby od máku a vyrazil za svejma vačkovejma hřídelema.
Protože jsem měl o čem přemejšlet, práci jsem moc nevnímal, zapomněl jsem šetřit normy a do rána jsem toho nadělal jak parta brusiče Karhana. Mistr Mrákota ze svýho budníku spokojeně pokukoval, jak to kácím (jako by se těšil, jak hned zejtra zavolá na vačky úkoláře), a když jsem za ním chvíli před šestou přišel, že se potřebuju podívat do telefonního seznamu, jen kejvnul hlavou.
Jasně, moh jsem se podívat do seznamu doma; jenže mě to napadlo až u mašiny a taky se mi nechtělo, až přijdu domů, čelit tátovejm rafinovanejm otázkám: Copak tam hledáš, číslo ňáký ženský? Že ne? Kdybys nelhal!
Samozřejmě jsem nevěřil, že ten nápad vůbec k něčemu je. V celým tom divným případu zely obrovský časový díry, a co možná někdy bejvalo, už dávno nemusí existovat. Z minulosti zbejvaj jenom střepy jako z hliněnejch popelnic únětický nebo jaký kultury, případně pomačkanej a rezavej plech jako z toho napucovanýho fára, který mi zkazilo první opravdický rande v životě a připravilo mě o Lucii…
Nalistoval jsem písmeno T.
Taussigové tam byli čtyři. Arnošt na Smíchově, Beno ve Střešovicích, Jakub zase na Smíchově a Mořic až někde v Chuchli. Na Barrandově žádnej.
"Pane Mrákota," povídám, "vemu si tady u paní Homolový kousek papíru, jo?"
"Jenom jí tam neudělej bordel."
"Kdepak, stačí mi tuhle z koše…"
Mrákota jenom něco zabručel.
Vzal jsem si z koše půlku přetrženýho úkoláku, vytáh z kapsičky inkoustovku a opsal si čtyři adresy Taussigů, z nichž ani jeden nemusel bejt ten můj; zato každej z nich moh vědět, co se stalo s jeho bohatým jmenovcem nebo snad dokonce příbuzným, kterej jezdil závod Zbraslav-Jíloviště a míval automobil podobnej eroplánu kříženýmu s ponorkou.

22

"Arnošt Taussig, to byl manžel," řekla paní Taussigová, stařenka jak z minulýho století. "Byl soudní odhadce… Ale už tři roky… tu není. Infarkt, víte… Přišlo to nečekaně, ale tak to chodí. On totiž nebyl valného zdraví ani před válkou a ten Terezín mu dodal. A co že jste to… Aha, už vím. Hledáte příbuzné pana Taussiga z Barrandova. Je mi líto, toho jsme snad ani neznali. Nevím, jestli manžel…, ale já docela jistě ne."
Tím jsem si moh vyškrtnout smíchovskýho Arnošta.
Bylo příjemný vlahý odpoledne; dopoledne jsem prospal, abych po těch adresách nelítal s krhavejma očima a nevypadal podezřele.
Výpad jsem z pětipatrovýho činžáku na náměstíčko u Jiráskova mostu a šel jsem k tanku a ještě kousek dál směrem k Andělu.
Podle přetrženýho úkoláku jsem našel další omšelej činžák a v mezipatře Jakuba Taussiga, kterej ani trochu nevypadal jako z minulýho století a nebyl o moc starší než já; pozval mě dál do světlýho pokoje se spoustou knížek na policích a s nějakým rozepsaným románem v psacím stroji značky Continental. Vedle stroje stál plnej popelník a vysoká prázdná sklenice od čaje; na dně ho ještě trochu zbylo.
"Tak vy hledáte mýho jmenovce, kterej měl zvláštní automobil a bydlel na Barrandově," řekl, když jsem se posadil na nabídnutou židli a vysoukal ze sebe, proč ho vytrhuju z práce. "Ale proč jste s tím přišel za mnou, pane Fink?"
Jak vidíte, Vodsloňovi jsem zase dal pohov.
"Já totiž," povídám, "neznám přesnou adresu; hledal jsem v telefonním seznamu, ale žádný číslo tam nebylo barrandovský. Tak mě napadlo, že byste ho třeba moh znát."
"To spíš někdo starší," na to Jakub Taussig. "Možná paní Taussigová… Bydlí někde u Jiráskova mostu."
"Tam jsem byl."
"Aha… Samozřejmě. Našel jste si v seznamu všechny Taussigy. Mohlo mě to napadnout. Kolik jich je?"
"Jen čtyři. Paní Taussigová toho mýho z Barrandova nezná a její manžel před třema rokama umřel."
"Umřel… Všichni, co jsme tam byli, jsme si přinesli poukaz do krematoria. Taky jsem v invalidním důchodu. Tuhleto," ukázal na papír ve stroji a hromádku popsanejch vedle, "to je, jak se říká, melouch. Přepisuju vědeckou práci pro jednoho… No, to vás asi nezajímá. Přitom si představte, jakej já jsem vlastně Žid; mám jen to jméno po nějakým

prapradědečkovi z Haliče."
"Můj pradědeček z Prostějova byl poloviční Němec," řekl jsem. "Takže holt jsme Finkovi."
"Kdo vám ještě zbejvá?"
"Nějakej Mořic ve Střešovicích a Beno v Chuchli."
"Neznám. Můžu se ptát, proč hledáte toho -?"
"Já spíš hledám, kdo měl to auto po něm. Spolupracuju s automobilním muzeem v Mladý Boleslavi. Mají tam to auto nabouraný, restaurujou ho a taky by chtěli dát dohromady celou jeho historii."
"To byla škodovka?"
"Jo. Vývojovej prototyp. Ten pan Taujsig byl akcionář a nechal si jeden postavit pro sebe."
"Víte, pane Fink," na to Jakub Taussig, "jestli byl ten váš hledanej Žid, tak by vám ho možná vyhledali v archivu židovský obce." Viděl, jak se tvářím, zasmál se a dodal: "Vám to možná připadá trochu nezvyklý; představujete si nějakou strašidelnou synagogu, kde na vás poštvou golema…"
"Tak blbej nejsem," já na to. "Měl jsem kamaráda a vůbec jsem nepřemejšlel o tom, že je Žid. Zrovna tak byl Žid dětskej doktor, kterej mi předepisoval kalciový tablety. Prej se mu povedlo zdrhnout do Anglie."
"A - ten váš kamarád?"
Pokrčil jsem ramenama.
"Neměl štěstí jako já," kejvnul Jakub Taussig.
Nechtělo se mi v tom pokračovat. Vrátila se mi zasutá vzpomínka na spolužačku Eimovou z Nový školy, nosila černý copánky a měla uhrančivej pohled, myslel jsem na ni v sladkobolným rozpoložení celý prázdniny v jednačtyřicátým roce, jenže po prázdninách nám třídní učitelka jen stroze oznámila, že Eimová už s náma do školy chodit nebude… Nechápal jsem proč, až po válce mi všechno došlo, ale to už z ní zbyla jenom vzpomínka - v mý hlavě, možná jediný na světě.
Napadlo mě, že jí Lucie byla podobná.
"Vy tady bydlíte sám?" zeptal jsem se.
"Ale kdepak…," odpověděl. "Manželka šla pro dceru do školky. Ale já vám ani nenabíd… Čaj, nechcete?"
Poděkoval jsem. "Musím ještě oběhnout ty dvě adresy. A dík za tip na ten archiv."
"Možná bych se vám tam moh zeptat sám. Vzhledem ke svýmu příjmení tam přece jen mám větší šanci něco zjistit. A snad si tam na mě i vzpomenou… Svýho času jsem se tam poptával po našich, víte."
Bylo na něm znát, jak by byl rád užitečnej, stejně jako tomu chlápkovi, kterýmu přepisoval ten tlustopis. A mně bejt užitečnej opravdu moh, jelikož jsem si opravdu nedoved představit, jak se šnuptychlem na hlavě a s nějakým rabínem za zadkem šmejdím v zaprášenejch synagogálních papyrusech.
"Kdybych se nic nedověděl u těch dalších dvou," řekl jsem, "tak vám zavolám."
"Výborně. Zavolejte, kdy se vám to bude hodit. Vaše pátrání mě docela zajímá. Zvláštní; nikdy mě nenapadlo, že i automobily mají životopisy."
"Možná maj i kádrový materiály," řekl jsem.
Vyprovodil mě ke dveřím, potřásli jsme si rukama a já vyrazil po další stopě.
Ve Střešovicích bydleli Taussigovi v malý vilce, ale od sousedky jsem se dověděl, že jsou na dovolený.
Takže mi zbejvala Chuchle, kam se mi moc nechtělo, ale protože podle zákona schválnosti vždycky to pravý bejvá na konci, vlez jsem u Smíchovskýho nádraží do autobusu a vystoupil ve Velký Chuchli, která sice moc velká není, ale na to, abych tam našel Taussigovic domeček, byla velká až dost. Asi třikrát nebo osmnáctkrát jsem se musel zeptat, než jsem konečně stanul u plotu zahrádky, kde se nějaká starší paní v předklonu nimrala v záhonku.
"Dobrý den," povídám, "hledám paní Taussigovou."
"Jo," odpověděla a s hekáním se narovnala, "to jsem já. Copak byste chtěl?"
"Ale…," já na to, "vlastně nehledám vás, ale jednoho vašeho jmenovce, kterej snad před válkou bydlel někde na Barrandově."
"Tak to jdete pozdě," na to paní Taussigová. "Co já vím, umřel někdy v devětačtyřicátým nebo padesátým. Rodiče mýho muže ho znávali před válkou; ale nebyli příbuzný, to ne. Ačkoli zase - no, možná mohli bejt jeho příbuzný spíš, než ta banda hladová." A protože jí můj výraz nejspíš nepřipadal dost chápavej, pokračovala: "Tenkrát na začátku okupace, když starej Taussig pochopil, že se z toho žádnej z nás ani penězma nevykoupí, prej všecko, co měl cennýho, vyměnil za zlato - a to zlato někam ulil. Myslel, že až se vrátí, bude mít bejvalej majeteček zase k dispozici… Jenomže se holt vrátil jako mrzák, na obě nohy ochrnutej. Potřeboval, aby se o něj někdo staral -, a tak si nastěhoval do vily nějaký dvě rodiny, příbuzný to nebyli, snad jen nějaká přízeň a možná ani to ne; manžel si myslel, že je sehnal na inzerát, víte, takovej ten: Byt ve vile zdarma za běžnou údržbu domu a péči o nemocnýho, nebo tak nějak. Všichni si samozřejmě mysleli, že jim starej Taussig jednou odkáže ten poklad…"
"Jestli tam přišli na inzerát, jak by o něm věděli?"
"Chodili přece nakupovat, na poštu a tak. Tam o tom pokladu věděla kdejaká sousedka."
"Myslíte, že opravdu existoval?"
"Kdopak ví. Jenže oni by ho stejně nedostali."
"Tak proč si mysleli, že -"
"Jo, pane… Nejspíš spoléhali na dobrý srdce tý jeho Rútičky."
Paní Taussigová byla k nezaplacení, informacema nešetřila; akorát je podávala drobátko nesouvisle. "Který Rútičky?!" zeptal jsem se.
"Rútička… To byla opravdu jeho příbuzná. Vzdálená neteř, sirotek. Rodiče jí taky zůstali tam… Starej Taussig ji objevil kdovíjak, možná se přihlásila sama, ale to už měl ty lidi nastěhovaný v baráku… O strejce se prej starala. Tamti - no,

starali se spíš o barák, aby nespad, než bude jejich. Jenže Taussig je převez, protože všecko nakonec odkázal Rútičce."
"I s pokladem?"
"Já vám nevím. Třeba žádnej poklad nebyl. Nebo starej Taussig nestačil říct, kam to zlato zašantročil, když ho to kleplo. Bylo to ajncvaj, prej mrtvice. Já to stejně vím jenom od manžela, často o tom mluvíval, protože si myslel, že zrovna tak jako ty dvě cizí rodiny jsme ve vile mohli bydlet my… Možná mu i Taussig říkal; jenomže já chtěla vlastní baráček se zahrádkou."
"Hlavně že jste spokojená," řekl jsem. "Je to pěknej domeček a zahrádka taky. A váš manžel není doma?"
"Manžel předloni umřel."
Adoprčic, takovej trapas. "To je mi líto, paní Taussigová," řekl jsem. "Odpusťte, že -"
"Nic se nestalo. No jo… Beník se kvůli mně na tom našem baráku udřel. Vidíte; třeba by tu ještě byl, kdybych neměla svou hlavu a bydleli jsme na Barrandově místo těch vyžírků. Oni měli náramný štěstí, že má Rútička tak dobrý srdce… Když to po starým Taussigovi zdědila, přece je mohla z baráku vyrazit. No vidíte, a neudělala to. I když to taky nemuselo bejt kvůli dobrýmu srdci… Třeba je tam nechala bydlet, aby o barák nakonec nepřišla. Jenomže co já vím; třeba jí ho nakonec stejně sebrali… Však i my se o baráček báli, když byly ty soudy s těma sionistama."
"Copak vy jste byli sionisti, paní Taussigová?!"
"Jak bysme mohli, prosím vás! Vždyť já ani pořádně nevím, co to je."
Nevěděl jsem to taky, ačkoli to do nás tenkrát nalejvali na dílenskejch politickejch desítiminutovkách. Nebyl jsem sám, komu nešlo do hlavy, kde se najednou vzalo nějaký spiknutí mezinárodního židovstva zrovna proti nám, když jsme přece byli s nima proti Hitlerovi.
Abych to zamluvil, zeptal jsem se, kde je vlastně ten barák, kterej zdědila Rútička.
Paní Taussigová si najednou uvědomila, že se vykecává s neznámým chlápkem. "Proč se ptáte, kde je? A na co vlastně sháníte starýho Taussiga, když už je dávno po smrti?"
Vyklopil jsem svou automobilovou historku.
"No teda," zasmála se, "no teda… Takovýhle blbosti že někoho zajímaj? Co se stalo s Taussigovým autem? Manžel říkal, že měl tři nebo čtyři, milej pane. A co se s nima dělo za války, kdopak vám to dneska řekne…? Ukradli je Němci, ne? Spíš byste je měl hledat ve starým železe někde u Stalingradu, a ne na Barrandově."
"Já bych to přece jenom zkusil na Barrandově," řekl jsem. "Jestli má ta Rútička tak dobrý srdce… Třeba se od ní přece jenom něco dovím."
"Ona se prej vdala za nějakýho stavitele."
"Ale neodstěhovala se?"
"Jo, to nevím. Já tam byla naposled někdy před pěti rokama, s manželem na vejletě, a to mi ten barák ukazoval. Adresu nevím, ale najdete to. Od silnice jde nahoru do kopce ulice a barák prej Taussigovi postavil nějakej Kočár… Velký zvíře, dělal prej i pro prezidenta Masaryka. Jsou to takový jako dvě škatule zařízntutý jedna do druhý, se všelijakejma zakulacenejma oknama a divnejma mřížema… Mně se to nelíbí a manželovi se to taky moc nelíbilo, ale starej Taussig přej holt zamlada byl takovej blázen."
Byl bych se k tomu divnýmu baráku s radostí vypravil hned; jenže moje spolehlivý pobědy pravily, že mám tak akorát čas dojet domů na večeři. Máma dělala škubánky, který na rozdíl od nudlí k smrti rád, a že se nedaj ohřejvat, je snad každýmu jasný. Někdo je sice rád opečený, ale já místopřísežně prohlašuju, že čerstvejm, vykrajovanejm z hrnce lžící namočenou v horkým sádle, posypanejm mákem a moučkovým cukrem, ze kterýho udělá sádlo průhlednej led, se málokterý jídlo vyrovná.

23

"Dobrý den…," zavolal jsem přes plot z bronzovejch zprohýbanejch čtyřhranů na chlápka ve slamáku, kterej na svažitý zahradě přerejval nějakej záhon pod vysokým stromem s červenejma listárna, "tady dřív bydlel pan Taussig, že jo?"
I když jsem byl děsně nedočkávej, nevypravil jsem se na Barrandov hned ze šichty; lidi, co v tý divný vile od Kočára bydleli, přece taky museli chodit do práce, takže jestli jsem tam chtěl někoho zastihnout a ne jenom čumět na ty dvě škatule zapasovaný jedna do druhý, musel jsem tam jet odpoledne.
Co jsem se tam vlastně chtěl dovědět, ví bůh. Vypátrat, kdo měl tu proudnicovou škodovku po Taussigovi, mi připadalo stejně obtížný jako dojít pěšky na Měsíc; ale protože mi major Moldánek dal jasně na srozuměnou, že s mejma dalšíma aktivitama ve věci vraždy paní Nádvorníkový nepočítá, nic jinýho mi nezbejvalo. Za tohle mi hlavu utrhnout nemoh; vždycky jsem moh říct, že to dělám pro pana Hošťálka z AZNP v Mladý Boleslavi, na kterýho mi dal tip Pepík Vrba. Původně jsem se po tom auťáku sháněl, protože mi jeho majitel někdy v raným středověku přebral holku, a já si náhodou vzpomněl na jeho číslo, a u pana Hošťálka jsem se dověděl, jaký vzácný auto to je.
Jako bych Moldánka slyšel. A kteroupak holku, Otakare? Snad ne Lucii, tu chudinku zamordovanou?
Musel jsem doufat, že tak daleko to nedojde. Ve vile mi řeknou, že o auťáku nic nevědí, já poděkuju a budu zase tam, kde jsem byl. Ani neříkám kde.
Dopoledne ke mně bylo milosrdný; vypukly hice jako tenkrát v sedmačtyřicátým, takže se venku žádnej kraválista neukázal, mouchy zalezly, máma byla v práci a táta pospával ve svým křesle; když jsem ráno přišel, sotva otevřel jedno oko. Oběd přinesla máma v půl třetí ze závodky a nebyl nejhorší, i když to byla obvyklá UHO (univerzální hnědá omáčka) s hovězím a knedlíkama. Pak jsem jako obvykle slíbil, že budu na večeři doma, oblík si čistou košili, šel jsem na tramvaj a po delším kodrcání na druhej konec Prahy, kousek autobusem a vyptávání se domorodců jsem se ocit v příkrý ulici před tím šíleným barákem s bronzovým plotem, ze kterýho trčely kovaný bodce jako hroty oštěpů.
Ten zemědělec, na kterýho jsem zavolal, zapích rejč do hlíny, otočil se ke mně a povídá: "Jo."
Teda jako že v baráku opravdu bydlíval pan Taussig.

"Já mám jenom takovej dotaz," pokračoval jsem.
"Jo?!" na to chlápek a pošoup si slamák z čela.
"Pan Taussig míval před válkou tři nebo čtyři auta."
"Éh…?!"
Vypadalo to, že si na svý podrobný otázky podrobně odpovím, vysvětlím si co a jak, poděkuju si za informace a vypadnu.
"Měl hispano-suizu," řekl jsem. "Taky rollse a sportovního bavoráka."
Chlápek pokrčil ramenama a neřek nic. Jen se jednou rukou opřel o násadu rejče a druhou si šoupal klobouk po hlavě se a tam.
"Jenže," pokračoval jsem, "mně jde o ten proudnicovej speciál, co si nechal dělat ve Škodovce."
"No a co?"
"Dělám průzkum pro mladoboleslavskou fabriku; bylo to totiž dost unikátní auto a existovaly jenom tři."
"O tom já nic nevím."
"Nevěděla by o tom něco třeba paní -, no, myslím tu, co si vzala toho stavitele. Bydlej tady přece, že jo?"
"Vrátěj se zejtra."
"Kde jsou? Na dovolený?"
"Ne. Na chatě."
"Aha, v těch Jevanech, že jo."
"Já nevím, kde maj chatu."
"A co někdo jinej, kdo tady bydlí od konce války?"
Vytáh rejč ze záhonu, popad ho jako na prsa zbraň a sešel ke plotu, aby se na mě podíval zblízka. Pro mě za mě tam ten rejč moh nechat. "Kdo jinej?" zeptal se.
"No… Někdo tady snad bydlí, ne?"
"Jo. My tady bydlíme."
Byl to svalnatej hubeňour s šedivým unaveným obličejem a ouzkejma očima, ze kterejch by mně možná taky bylo ouzko - bejt sousedovic kočka, případně jeho devítiletej synáček, kterej zrovna nese domů čerstvý vysvědčení s dvojkou z mravů.
Usmál jsem se na něj. "No jo, vy tady bydlíte, jasně."
"Co chcete?" zeptal se.
"Sháním informace o tom autu."
"Už jsem vám řek, že o něm nic nevím."
"A co někdo jinej z domu? Přece tu nebydlíte sám?"
Zapíchnul nebezpečnej nástroj vedle svý pravý boty, oběma rukama naráz se chytil těch oštěpů na plotě, až jsem ucuk, a povídá: "Tak helejte, milej pane… Když se podíváte támhle, je tam v plotě branka, co? Jsou na ní tři zvonky. Moh jste si tam přečíst, kdo tu bydlí. Jelikož jste asi negramotnej, řeknu vám to sám, abyste měl navždycky pokoj a my s váma. Tak za prvé: Dole v přízemí bydlej Šeborovi. Barák jim patří a nesebrali jim ho, protože jim neplatíme žádnou činži. Nahoře bydlej dvě rodiny. Já s manželkou a synem, jmenujem se Lánskejch, to je prostřední zvonek. A ten horní je Churavejch, to je švagr, vzal si mý manželky sestru. Maj dvě děti. Bydlíme tu od července pětačtyřicet a o autech bejvalýho domácího nikdo z nás nic neví; támhle v garáži stává akorát Šeborovic nová škodovka. Spokojenej?"
"Vy jste příbuzný těch - Šeborovejch?"
"Proč bysme měli bejt příbuzný Šeborovejch?"
"Protože jim neplatíte činži."
"A co je vám po tom?"
"Vlastně nic. Prostě mě napadlo, že -"
"Ptal jste se na auto?"
Kejvnul jsem, že jo.
"Odpověděl jsem vám, že o něm nic nevíme?"
Kejvnul jsem ještě jednou.
"Vyšel jsem vám všemožně vstříc?"
Kejvnul jsem potřetí.
"Tak si dejte odchod," dokončil to ten pošuk. "Vyčerpal jste nejen všecky informace, který jsem vám byl ochotnej poskytnout, ale i mou trpělivost. Sbohem."
Co jsem mu na to měl říct? Kejvnul jsem počtvrtý a šel pryč. Byl to tak mizernej výsledek, že jsem koukal po nejbližší hospodě, abych toho protivu spláchnul, ale našel jsem jenom cukrárnu se stolečkama před vchodem na dolním konci ulice, hned u stanice autobusu.
Nikdo tam neseděl, vevnitř taky nebyla ani noha, jen za pultem odháněla mouchy slušně oplácaná třicátnice s krajkovým náznakem čepečku na mahagonový trvalý a s obrovskejma modrejma očima.

24

"Dobrý den," povídám. "Co takhle zmrzlinu?"
"No jasně," řekla se sladkým cukrářským úsměvem. "Vanilkovou, jahodovou, citrónovou?"
"Vanilkovou."
"Za dvě koruny, za tři? S sebou nebo tady?"
"Za pět," já na to. "Tady. A k tomu nějakej zákusek. Třeba kremroli."

"Máme výborný větrníky."
"Jak to vypadá?"
"Tuhleto. Odpalovaný těsto, cukrová poleva a vevnitř šlehačkovej krém."
Tak jednu kremroli a jeden větrník."
Vzala zmrzlinový kleště, zvedla kulatý víko a naskládala kopečky zmrzliny do nerezovýho poháru. Přidala lžičku a popadla jiný kleště, aby mi nacdala na talířek objednaný dortíky. "Je to ale vedro, že jo?"
‚To jo." Postavil jsem zmrzlinu na chladnou mramorovou desku stolečku a obrátil se, abych převzal přílohu. "Málem jsem dostal v tramvaji úpal."
"Není divu. Dneska bejt v tramvaji dýl, to je o život, když to není ta poctivá stará otevřená."
"Hodinu ve čtyřce," řekl jsem. "Na tý už ty starý vozy vůbec nejezděj. A ještě v autobusu."
"A chudáčku, to jste si teda užil."
Viditelně ji těšilo, že někdo přišel; a jestli si všimla, že je podobnej jistýmu francouzskýmu herci (jmenovat netřeba, ten obdivuhodnej mladík je tím notoricky známej), těšilo ji to dvojnásobně.
"To jste přijel až ze Zahradního Města?" Tramvajový linky měla zřejmě zmáknutý. "To je lán světa."
"To jo. A nakonec jsem jel zbytečně."
Zachichotala se. "No, úplně zbytečně jnad ne?!"
"Pardon," já na to, "samozřejmě, úplně zbytečně to nebylo. Ta vaše zmrzlina je hotová báseň."
"A to jste ještě neochutnal větrník."
Honem jsem to napravil. "Hmmm," udělal jsem. "To je fakt úžasný. Vaše práce, mladá pani?"
"Ne-e. Provozovna patří óesesdé Praha-Jih. Ředitelství máme v Černošicích a zboží mi vozej z Radotína." Mrkla na pidihodinky zařízntý nitkovitým řemínkem do baculatýho zápěstí. "No vida, ono už je pět pryč. To to ale utíká."
"V kolik zavíráte?"
Usmála se. "Přece v pět."
"Takže jste tady kvůli mně přes čas?!"
"Ale jenom trošinku."
"Hlavně aby vám kvůli mně něco neujelo."
"Nemělo by co. Bydlím nahoře nad krámem."
"To teda máte šikovný."
"Bejval to krám mýho tatínka. Domek byl taky náš."
"Teď patří taky těm -"
"Taky."
"Co to vůbec je, to óesesdé?"
"Okresní svaz spotřebních družstev. Všecky ty menší provozovny jim patřej. Mně je to teda jedno, já bych se o údržbu stejně sama starat nemohla. Tatínek, ten si to bral, co prej mu to dalo dřiny, než se zmoh na vlastní živnost, a pak mu to združstevněj. Možná že ze samýho stejskání po živnosti dostal tu rakovinu."
"To je smutný, mladápani, to jo."
Povzdychla si. "Kdepak mladá paní. Já jsem ještě pořád slečna, víte?"
"Nepovídejte. Ale nějakýho to… snad máte?"
"Lecjakej by se našel, jak by ne."
"A vy jako - nic?"
"No ne, vy jste zvědavej."
"Kdepak zvědavej, to je spíš tím vedrem. Nechce se mi z chládku, tak si vymejšlím důvody. Už vás nebudu zdržovat… Zaplatím."
"Pospícháte, že jo."
"Vůbec ne."
"Kdybyste mi pomoh sklidit ty židle a stolečky a slunečníky zvenku… Třeba byste si dal ještě jednu porci zmrzliny? Nebo něco míň studenýho? Kafíčko…?"
"To myslíte jako honorář?"
"No… Proč ne?"
"Fajn. Tak jdem na to, slečno."
"Já jsem Jitka."
"A já Břetislav. To je dobrý, co?"
Sjela po mně kapánek divným pohledem; nato vytáhla odněkud ze šuplete za pultem svazek klíčů.
"Tak jo," řekla. "Jestli mi teda chcete pomoct…"
Neřek jsem nic, jenom jsem se šťastně tlemil. No řekněte, kdypak se jednomu povede získat porci zmrzliny nebo něco míň studenýho skoro zadara a ještě se přitom skamarádit se svobodnou cukrářkou?
Vyšli jsme ven; napřed stáhla roletu a zamkla. Potom jsme začali stěhovat. Za barákem stála na zahradě kůlna, kam to všechno přišlo včetně těch dvou paraplat.
Když kůlnu zamkla, kejvla prstem a vedla mě k zadním dveřím; než jsme těch deset kroků ušli, ohlídla se nejmíň třikrát, jako by se chtěla ujistit, že jsem se nedal na útěk. Pak jsme vešli do chladný chodby vyzdobený jenom zarámovaným seznamem inventáře a další zámek cvaknul, tentokrát za náma.
"Vy máte zmrzlinu i nahoře?" zeptal jsem se, když se pustila po ouzkým schodišti, kam padalo světlo malým okýnkem.
Zasmála se jak hrdlička a zase udělala baculatým prstíkem poďpoďpoď.
Tak jsem šel.

A co bych taky nešel; celkem vzato bydlela pár kroků od Taussigovy vily a jejího majitele musela pamatovat. A protože vypadala na třicet, mohla si pamatovat i jiný věci - takže mi stálo za to risknout nějakej trapas.
Vlastně to bylo náramný štěstí, že bylo takový vedro, protože jinak bych byl do cukrárny nevlez a široko daleko nebyla ani noha, ze který bych moh tahat rozumy.
Byteček jako klícka, kuchyňka dámy, která ráda vaří i jenom tak pro sebe, záclonkama na okně dovnitř svítilo slunce a růžově natřenej kuchyňskej nábytek voněl jak fondánový cukrátka. "Tak se u nás posaďte," řekla. "Já nevím, jak bych vám měla říkat. Břetislave, to mi připadá takový moc oficiální, a Bříťo je zas takový moc to… Víte, jak to myslím. Přitom bych vám nejradši říkala - ale vy se mi budete smát."
"Jo," řekl jsem ponuře. "Žéráre nebo Fanfáne. Co je na tom k smíchu…?! Jako kdybych já vám -"
"Takže vy to o sobě víte. To jsem si mohla myslet."
"Jako kdybych já vám začal říkat Henrietto," dokončil jsem větu, kterou mi přetrhla.
"Henrietto… Ale to přece byla ta princezna, ne? Jak tam hrála na piáno, on tam vlez oknem a -"
"No jo, co mám dělat, jste jí podobná a já k vám taky málem vlez oknem. Ale žádný piáno tu nemáte."
"Mám tady jahodovou roládu. Piáno ne. Ale já bych na něj zaručeně nehrála, kdyby -"
"Kdyby co?"
"Kdybyste si klek a začal mi vyznávat lásku."
"Po tý jahodový roládě možná začnu."
Zahihňala se. "Ale jděte -"
"Bříťo," řekl jsem. "Jestli vám můžu říkat Jituš."
"Kdepak. To bysme si museli tykat."
"No, já nevím. Myslíte?"
Chvíli na mě zírala svejma velikejma modrejma očima, pak se otočila ke kredenci a otevřela horní dvířka. "Na to si ale musíme připít," řekla. "Mám tady griotku a šartrésku. Co máte radši?"
"Tak šartrésku, když jsme v tý Francii."
"Myslíte, že tam jsme?"
"Praha, Dobříš, Paříž. Je to kousek."
Já to tak nemyslel, ale ona si to zřejmě vyložila jednoznačně. Vytáhla flašku a dvě skleničky. "Tak na to tykání - a na Francii," řekla s nezbytným hihňáním.
Nalila, ťukli jsme si a spolkli to. "Ještě jednu, Bříťo," řekla. "A taky se musíme políbit, ne?"
"To se snad nemusí."
"Ale jo. Musí. Aspoň ve Francii určitě."
Bejval bych tam hodil zpátečku, ale už to nešlo. Zase jednou jsem to přepísk. Takový ženský jsem samozřejmě znal, ve fabrice jich dělala hromada, a bylo to jedno, svobodný, vdaný; co tam jenom bylo věčnejch průserů třeba na nočních šichtách, pořád se něco řešilo na závodním výboru, facky lítaly a rozvázačky padaly a stejně se to dělo zas. Jak někde na zaoceánskym parníku, kterej je na pár dní svět sám pro sebe a běžný společenský pravidla na něm neplatěj…
Mělo mě napadnout, že podobný dámy se můžou vyskytovat i jinde, například v cukrárnách. Ani jsem se nenadál a přilepila se na mě růžově namalovanejma rtíkama. Ani jsem se nenadal a byli jsme z růžový kuhyně venku… Ani jsem se nenadal a byli jsme v ložnici, ještě růžovější než kuchyň, a okolo lítalo růžový prádýlko.
Ani jsem se nenadal a byli jsme ve Francii.
Možná jsem měl i růžový brejle, ale Jituš i přes svou baculatost (případně i jistou pitomost) byla stejně fajnová jako její zmrzlina a větrníky a všecko na ní bylo tuhý a pevný jako cukrová poleva. A jelikož jsme byli oba svobodný a bez závazků (a měli v sobě ty dvě šartrésky), jinak to ani dopadnout nemohlo.
"Bříťo," přála si chvíli nato, "teď takhle, jo…?"
"Jituš, ty seš teda fakt numero…"
"Nápodobně. Přijde si to kdoví odkud a hned to…"
Spousta řečí a chichotání, vedro jak v sauně a tak dále. Dospělej si to umí představit. Slunce pomalu zapadalo a já začal mít vážný obavy, že zase přijdu pozdě na šichtu a omluvenka z cukrárny mi bude houby platná, i kdyby na ní byl štempl Okresního svazu spotřebních družstev Praha-Jih. Načež jsem si uvědomil, že je sobota, a že jdu až v pondělí na odpolední.
Tudíž vzhledem k přebytku Jituščiný energie…
Dámy a pánové, no nazdar.

25

"Říkej mi, že mě miluješ."
Vždycky tak okolo druhý ráno, když si bigbend dával voraz a hrály se tanga s harmonikou, lajsnul si Fanouš Kelner jeden z míň sledovanejch imperialistickejch jazyků. Parlé muá damúrrr…, ždímal do davu a paňury nyvě vzdychaly.
"Parlé muá damúrrr," řekl jsem.
"Ta sladká Francie, viď," vzdychla. "Ach, Bříťo."
Leželi jsme naznak, byli jsme přísně líný a červánky za oknem z nás dělaly dva nahatý Indiány. Na stropě našeho wigwamu byl kruh ružovejch poupátek okolo růžovýho lustru. "Hele, Bříťo," řekla najednou, "a za kým jsi sem vlastně přijel až z druhýho konce Prahy?"
"Spíš by ses musela ptát za čím."
‚Ale no tak… Za tímhle přece ne."
"Kdybych o tom bejval věděl, uháněl bych sem třeba z Košic," řekl jsem. "Ale já opravdu nepřijel za nějakou konkrétní

osobou."
"Ještě že jsi tu konkrétní osobu našel, viď?"
"Jasně. Jenže já hledám jeden starej auťák."
"Cože?"
"Auťák. Automobil. Vrrr, vrrr, tydýt."
"A proč, prosím tě?"
"Kvůli automobilovýmu muzeu v Mladý Boleslavi."
Takový věci ji nejspíš moc nezajímaly. "A co bys řek jahodovýmu závinu?"
"Co bych mu tak asi řek? Ke mně, kamaráde."
"A co k němu, kafe nebo čaj?"
"Kafe, slečno. Tři cukry."
"Tak si ještě chviličku polež, jo? Já musím napřed do koupelny. Nebo tam chceš jít se mnou?"
"Já bych chtěl hlavně ten závin."
Mrskla sebou a obkročmo se na mě posadila. "Ty jeden," řekla, "že já tě -" Bylo zajímavý, jak sebou i při svý baculatosti dokázala mrsknout, když jí o něco šlo.
"Uáá," udělal jsem. "Závin, závin, závin. Takhle mi úplně popleteš chuťový buňky."
Její hihňání už se mi zdálo docela přirozený. "Tak já jdu," řekla. "Deset minut… a všechno bude. Neboj se, myslím ten závin a kafe s třema cukrárna. Tamto až zase potom."
Když jsem vylez z koupelny já, bylo prostřeno a hostitelka na sobě měla růžový (jakýpak jiný) pyžámko. Nějak se jí nezdálo, že jsem se oblík, takže mi nezbylo, než si vymyslet noční službu v nemocnici.
"Ty ses doktor?"
"Vypadám na to, Jituš? Dělám ve Vinohradský náčelníka špitální strážní služby. Ale to nemá nic společnýho s tím autem, co hledám."
"Pro muzeum v Mladý Boleslavi?"
"Jo." Hmátnul jsem po prvním kousku závinu. "Slíbil jsem to jednomu známýmu, co tam dělá řiditele. Oni na to nemaj lidi a ještě k tomu nejsou v Praze…"
"A to auto jsi nenašel?"
"Zatím ne. Má to bejt takový dost divný auto, vypadá jako tatraplán, ale je to škodovka. Míval ji prej nějakej Taussig z Barrandova, ale tady nikde žádnej takovej nebydlí."
"Taussig? Jéžiš… Ten přece bydlel kousek odsuď."
"Vážně? A kde, prosím tě?"
"Nevšim sis toho bílýho moderního baráku s plochou střechou kousek vejš v ulici? Tak tam bydlel. A to auto určitě měl. Jenže on někdy v padesátým roce umřel."
"To je skvělý… Teda ne to, že umřel, to se ví. A jezdil s tím autem ještě po válce?"
"To teda ne. On byl Žid a vrátil se z koncentráku jako mrzák. Nemoh na nohy a vozili ho na vozejčku."
"No jo… A za války ten barák určitě měl kdovíjakej německej šturmbanfýrer. Tak to už je s autem amen."
Koukal jsem přitom smutně do kafe a žmoulal závin.
"Ty, hele, Břeťo," na to Jituš, to sladký dítě, "v kolik máš bejt v tom špitále?"
"V půl desátý."
"A jak to chceš stihnout, když je čtvrt na devět?"
"No jo, musím se zvednout."
"Jenže je sobota. Poslední autobus jel v půl sedmý."
"Tak to je průser," řekl jsem a taky jsem si to myslel.
"Já tě svezu," řekla.
"Cože? A čím?"
"Minorkem po tátovi. Řidičák už mám dávno, tady je lepší bejt pojízdnej, než spoléhat na autobusy. Dojez si tu roládu… Něco na sebe hodím a dojdu pro něj. Mám ho o kousek dál, u jedněch, co si tu koupili rodinnej domek s garáží a na auto už jim nezbylo."
Dvacet minut nato už jsme si to metelili Smíchovem podle Vltavy.
"Hele, Jituš," povídám, "kdo teď bydlí v tom baráku po Taussigovi?"
"Zdědila to nějaká jeho neteř, nebo co… Prostě příbuzná, taky Židovka. Po válce se k němu nastěhovala a dělala mu chůvu. Tenkrát jí bylo asi dvacet, říkalo se jí Rútička. Vozila ho vozejčkem na procházky, obstarávala mu domácnost, chodila na nákupy… Občas se tu zastavila pro nějaký sladkosti, někdy dokonce zaparkovala vozejk se starým Taussigem před cukrárnou a dali si spolu zmrzlinu. On byl docela srandovní dědek, měl na mě všelijaký řeči a ona ho napomínala - ale nijak vážně. Myslím, že si náramně rozuměli; udělala mu ten zbytek života aspoň snesitelnej. Taussig to taky doved ocenit, když jí nakonec odkázal celej barák… A kdopak ví, co ještě."
"To jako co?"
"Povídalo se ledacos. Že prej když Taussigovi museli s transportem, tak prej všecko, co měli, vyměnil Taussig za zlato a to někde v baráku zazdil, aby si to zase vyzvedli, až to Němci projedou a oni se vrátěj. Nejspíš ho nenapadlo, že půjdou do plynu, ostatně koho z těch chudáků to mohlo napadnout, že jo - jenže Taussig holt měl štěstí. Však ta jeho neteř ho měla zrovna tak, i když její rodiče tam prej zůstali, stejně jako Taussigova manželka a dcera. Já myslím, že právě tu dceru mu Rútička připomínala, že ji měl tak rád."
"Takže ona tam pořád bydlí?"
"Jo… Vzala si nějakýho stavitele Šebora. Barák jim uznali jako rodinnej domek."

"To mohli tvýmu tátovi taky, ne?"
"Já jsem radši, že ho má óesesdé. Kvůli údržbě."
"Aha… A ten Šeborovic dům je velkej?"
"No jéje. Kromě Šeborů v něm bydlej ještě dvě rodiny. Asi to byli taky nějaký příbuzný Taussiga, nastěhovali se tam brzy po osvobození a dělali na domě opravy. Okapy, sem tam něco na střeše… a tak. Churavejch a Lánskejch… Ty dvě jsou sestry. Taky u mě sem tam nakupuj ou, většinou na neděli. Šeborovic ne, ti jezděj autem do Prahy."
Odmlčela se, jak zahýbala z Vodičkový na Václavák. Minuli jsme Muzeum a jeli dál po Vinohradský. Žádnej velkej provoz nebyl, minorek pelášil okolo budovy rozhlasu, kindrhauzu a tržnice, přes Jiřák, Floru, kolem Olšanskejch hřbitovů… Myslel jsem na všecko možný najednou, tu a tam mi kmitnul hlavou šílenej nápad a sladká cukrářka šlapala na plyn, abych nepřišel pozdě do práce a nedostal sprďáka od primáře.
"Ta garáž," řekla najednou, "musí bejt děsně velká. Před válkou tam měl Taussig tři nebo čtyři auta. Němci je pak odvezli. Do baráku se nastěhovali nějaký Milerovi, spíš kolaboranti než Němci; jemu se říkalo pane rado. Vlastní auto neměli, jezdil pro ně takovej velkej černej bourák s německou a protektorátní vlaječkou na blatníkách. Garáž byla docela jistě celou válku zamčená, vrata jsou do ulice a já kolem nich chodila kolikrát za den. Byl na nich zrezivělej visací zámek. Ale to auto, co hledáš, muselo celou válku stát vevnitř. Po válce jsem ho kolikrát viděla… Jestli to bylo ono. To víš, mně bylo sedmnáct a koukala jsem spíš po tom hezounovi, co ho řídil… Takovej frája jako ty to možná nebyl, ale něco do sebe tenkrát měl. Ulízanej opálenej blonďák s havlem a kotletama, krásný zuby… Jenomže to bylo v pětačtyřicátým. Po čtrnácti letech už to dávno není, co to bejvalo."
Zrovna jsme zatáčeli k vrátnici Vinohradský nemocnice, takže mi tam hned mohli poskytnout první pomoc proti šoku.
"Ty ho znáš?!" zeptal jsem se.
"No jasně, že toho mizeru falešnýho znám," řekla a zastavila před vrátnicí. "Dneska dokonce líp než tenkrát. Přebrala mi ho Rútička… Už devátej rok s ní bydlí v bejvalým Taussigově baráku."
"Ten stavitel Šebor?!"
"Bodejť, kdo jinej."
26
Moh jsem z ní začít tahat přesnej popis Šebora, jak vypadal před dvanácti lety; jenomže já si z toho chlapa zapamatoval leda zuby a blond vlasy, stejně jako z auta jen číslo a mřížky větrání; kdybych ho byl příkladně dneska viděl, jak reje zahradu místo Lánskýho, nepoznal bych ho. Asi bych ho bejval nepoznal, ani kdybych ho tam viděl rejt zahradu před dvanácti lety, pokud by přitom neseděl v tý proudnicový škodovce.
"Co je s tebou, Břéťo?" řekla Jituš, když jsem chvíli mlčel, tupě zíral kdovíkam, a jestli jsem vůbec něco viděl, tak starej černobílej film pro pamětníky.
"No, víš," řekl jsem, abych něco řek, "zrovna přemejšlím, jestli ti to nebude blbý, když zejtra zase přijdu… Nemáš už na neděli něco jinýho?"
"Co bych mohla mít jinýho? Leda nedělní prodej. Lidi choděj nahoru na terasy a zase zpátky… Když jsou takovýhle hice, je kšeft."
"Aha. Tak to je blbý."
Pustila volant a popadla mě. "Proč blbý?" řekla. "Na mý soukromí nemá óesesdé nárok. Klidně přijeď třeba hned ráno. Vyspíš se jako francouzskej hrabě a v pět tě probudím mandlovejma košíčkama. Máš rád mandlový košíčky s kandovanejma třešněma?"
"Jo, ale už musím letět."
"Tak jo, leť si. Jo - a hele, co takhle nějaký příjmení, to nemáš? Já ti ho sice taky neřekla -"
Otvíral jsem dvířka. "Odpovědná vedoucí Jitka Hynková," řekl jsem. "Mrknul jsem na cedulku ve výloze, když jsi stahovala roletu."
"Tyyy! Nic ti neujde, co?"
"Jasně. A taky nic nezapomenu. Například -"
"Tak to nezamlouvej! Nebo si budu myslet, že se mi nechceš představit, abych tě nenašla, kdyby něco."
"Kdyby co?"
"Co?" Zahihňala se. "Kdybych to nemohla vydržet." Načež se na mě podívala s účastí a řekla hlasem milosrdný sestry nad ložem malomocnýho: "Hele, Břéťo… Ty asi máš nějaký ošklivý příjmení, viď?"
"Jo," já na to. "Jmenuju se Drhla. Už na obecný škole na mě pokřikovali: Drhla, kára se mu zvrhla."
"Proč kára?!"
"Takovej ten vozejk, co jsme na něm vozili sběr."
"Chudáčku. Takhle se trápit kvůli příjmení."
"Na měšťance," já na to, "už to bylo lepší. Tam mi říkali doktor Hla."
"Já bych se klidně jmenovala Drhlová," řekla. "Fakt, mně by takový příjmení nevadilo."
Auto, který zaparkovalo před vjezdem do nemocnice, už dobrou čtvrthodinu tam stálo a žádnej úraz z něj nevylejzal, začalo bejt vrátnýmu podezřelý. Vyšoural se ze svý boudy, opřel se o šraňk a zapálil si.
"Hele, Jituš," povídám, "kolega už mě vyhlíží. Tak já zejtra přijedu… Nejspíš hned ráno."
Byl jsem oběma nohama z auta venku, když po mně hmátla, takže jsem se skácel na záda hlavou do jejího klína. "A co takhle pusu na dobrou noc, pane Břetislave Drhlo…?!" řekla výhružně.
"Málem bych byl zapomněl, slečno Jitko Hynková."
"Tyyy… Mmm."
Když jsem se konečně vyprostil a zabouch ji v autě, mávla, nastartovala a rozjela se. Taky jsem mával, dokud nezmizela za rohem. Potom jsem pod nejbližší lucernou naslinil cíp kapesníku a utřel si růžovou rtěnku,

Načež jsem se dal do klusu, starou známou zkratkou jsem seběh z kopečka za zdí nemocnice dolů do Ruský, dorazil indiánským krokem až do Olšin ke Klánově lékárně a na stanici jsem se štěstím chytil čtyřku.
Ty tři stanice jsem přemejšlel o různejch věcech, taky například o tom, jak jsem zavrh Pavla Vodsloně, abych vzápětí spojil svazáckýho brigadýra s udatným českým Achillem (jestli si ho nepletu s Bořivojem) v Břetislava Drhlu. Někdo by si třeba myslel, jak to s těma holkama válím a co jich mám. Jo, mám. Jenže jedna je sto kilometrů daleko a jen občas napíše, druhá je s rodičema v Hanoji a nepíše vůbec. Třetí je kamarádka z práce, a i když by si s radostí dala říct, kdykoli bych si vzpomněl, je mi to prostě blbý - teda aspoň skoro vždycky.
Byl jsem doma v půl jedenáctý; naši už spali a gauč jsem měl rozestlanej.
Ošplíchnul jsem se, zhasnul a taky zalez pod deku.

27
Usnul jsem, jako když mě do vody hodí, vůbec nic se mi nezdálo a probudil mě ten zatracenej telefon; ó, jak to bylo krásný, když jsme žádnej neměli! Ajá musím ložírovat zrovna v kuchyni, kde ho mám hned vedle gauče na kredenci…
Ještě že nám v noci nikdo nevolá, to bych se moc nevyspal. Cože, jak to, že nevolá? Volá.
Rozsvítil jsem lampičku, kterou mám přišroubovanou na dosah ruky, a skočil jsem po sluchátku, aby to příšerný vyzvánění neprobudilo mámu s tátou vedle v televizní ložnici. "Fink," zaševelil jsem a podíval se na budíka. Bylo čtvrt na dvě v noci.
"Moldánek," ozvalo se ve sluchátku. "Radši ti volám, abych zase nevyděsil tvou maminku. Posílám pro tebe auto, bude tam za dvacet minut. Oblíkni se a počkej na něj před domem."
"Jak jste moh vědět, že to zvednu já?"
"Přece u toho spíš, ne?" na to Moldánek. "Tenkrát jsi mi to říkal, když -"
"Soudruhu majore, jenže tentokrát jsem nic neproved a vaší rady se držím. Tak proč -"
"Telefonem ne. Nic jsi neproved a mý rady se držíš. Souhlas. Jenže já tě tady potřebuju, Otakare."
Zeptal jsem se kde, ale Moldánek už zavěsil.
Tak jsem si holt nacákal vodu do ksichtu, podíval se do zrcadla na svý kruhy pod očima, přičísnul se a rychle se oblík.
Pak jsem ještě napsal na druhou stranu nějakýho receptu na mramorovou třenou bábovku, kterej ležel na kredenci, že mě volal major Moldánek, že nevím, kdy se vrátím, a že je to jedno, protože je neděle.
Pak jsem se tiše vytratil.
Akorát jsem vyšel z branky před barák, když shora od Kralovický přiševelil esenbáckej sedan.
Tentokrát v něm seděl jen šofér, ale řek mi toho ještě míň než ti dva minule. Zase jsme jeli někam na Vinohrady a já měl v hlavě tak vymetýno, že jsem se na nic neptal. Zastavili jsme někde mezi hospodou Na růžku a číslem třicet osm.
Marně jsem si lámal hlavu, co tu ode mě můžou ještě chtít.
Esenbák, kterýho jsem v životě neviděl, si mě převzal jako minule Honzák a odved mě nějakejma domovníma dveřma na špinavej dvůr, kterej v ostrý bílý záři reflektoru vypadal ještě špinavější. Okna ve čtyřech poschodích nahoře byly temný, ale tu a tam se pohnula záclona, zatímco dole po dvoře se motaly stíny v brigadýrkách i bez brigadýrek. Někdo mě popad za rameno, byl to major Moldánek, a nasměroval mě k nějakýmu dřevníku v koutě dvora, vedle kterýho stála popelnice a příšerně smrděla. "Je mi líto, že ti v poslední době poskytuji! jen takovouhle podívanou," řekl, "ale za si to můžeš sám."
To je divný, jak je člověk mrňavej, když je mrtvej.
"Poznáváš ho?" zeptal se major.
"Jo," já na to.
Podle rádiovky a tvídovýho utíkáčku to byl Džúzepe. Seděl v koutě nacpanej mezi dřevník a domovní zeď, se špičatejma kolenama pod bradou, hlavu skloněnou a nice někde pod skrčenejma nohama.
"A kdo to teda je?"
"Bašta, soudruhu majore."
"Počkej na mě před domem."
"Provedu, soudruhu majore."
"To není sranda."
"Já vím, že ne, soudruhu majore."
Mávnul rukou a já šel. Šel jsem docela rád, protože v bodavým světle reflektoru se sice neprobudil Džúzepe Bašta, ale zato modrozelený masařky. Ten smrad nešel z popelnice, jak jsem si původně myslel.
Stál jsem před barákem opřenej o vrata.
Byla mrtvá pozdní vinohradská noc ze soboty na neděli. Byl mrtvej Bašta. Byla mrtvá Nádvorníková.
S každým z nich jsem předtím mluvil. Přišlo mi to až trochu strašidelný. Potom jsem si uvědomil, s kolika jinejma lidma jsem mluvil taky, a pokud jsem věděl, byli pořád naživu. Ale moc mě to nevzpružilo.
Nikde ani noha, jenom jeden unuděnej esenbák, kterej tu hlídal čtyři auta s bílým štrafem a jednu dodávku bez štrafu.
Funebráci s rakví byli nejspíš na dvoře, ale nevšimnul jsem si jich; vlastně jsem si nevšimnul ničeho kromě mrtvýho Bašty. Jak tam seděl se špičatejma kolenama pod bradou, smrděl a lezly po něm masařky, připomněl mi skrčence z pravěkýho hrobu, nebo rovnou Sáhira, kterýho utratili a zahodili do popelnice.
"Na co čekáte?" zeptal se mě asi po půlhodině esenbák, co hlídal auta. "Tady už nic neuvidíte."
"Ale jo," řekl jsem. "Rakev a soudruha náčelníka."
"Uhm," udělal a vytáh cigarety. "Nechcete?"
"Já jsem nekuřák."
"Aha." Zapálil si. "Nekuřáci, ti maj takovýhle čekání horší, co? Soudruh náčelník vám řek, abyste čekal?"

"Jasně. Já toho mrtvýho znal."
"Jo? A kdo to byl?"
"Ále… Takovej šmrksa, no. Alkoholik."
"Někde se namet a udusil se zvratkama?"
"To je klidně možný."
"Však oni na to přijdou, až ho rozkuchaj."
"No jasně."
Ještě chvíli jsme se takhle vykecávali. Potom najednou vykráčel z baráku Moldánek s nějakým chlápkem v županu, pod kterým čouhaly nohavice od štráfatýho pyžama. "To je bordel, pane Loužecký," hudroval major. "Jak to, že máte barák odemčenej celou noc?"
"Celou noc, to ne, pěkně prosím," na to ten pyžamoň. "Zamyká se v deset, ale to víte, každou chvíli se tady muckají nějaký mladý, odemknou a pak nezamknou… To bych to musel chodit kontrolovat celou noc."
"Ten mrtvej tam sedí nejmíň tejden. Jak to, že na něj někdo nepřišel dřív?"
"Protože byl za popelnicí, pěkně prosím."
"Kdy jezděj popeláři?"
"Většinou v úterý, ale někdy taky vynechaj."
"Ta popelnice tam takhle stojí vždycky?"
"Jo, vždycky, pěkně prosím. Ty další tři jsou vedle u zdi. On ten - člověk byl hodně skrčenej, že jo… Přes tu popelnici nebyl vidět."
"Ale cejtit byl, člověče!"
"No jo, soudruhu," na to ustaranej Loužecký, "jenže když popeláři vynechaj, popelnice smrděj tak jako tak. A takhle v létě smrděj, i když nevynechaj."
"To minulý úterý - byli tady nebo ne?"
"Minulý úterý… To tu zrovna nebyli, soudruhu. Viděl jste sám, popelnice jsou plný a nájemníci už to pomalu nemaj kam dávat. Už můžu… Ona se do mě dává zima a mám revma."
"Tak se jděte oblíct. Oni vám řeknou, až skončej. Potom zamkněte."
"Jistě, pěkně prosím. Zamknu." Moldánek ho nechal stát a obrátil se ke mně. "Pojď, Otakare. Hodím tě domů."
"Moh jsem jít pěšky," řekl jsem. "Už bych tam byl."
"Ale no tak," na to major. "Támhle mám svý auto. Potřebuju si s tebou někde popovídat a tady jsou hospody dávno zavřený."

28
Ocitli jsme se v nějakým baru na Starým Městě, kde se sice taky pomalu ale jistě chystali zavírat, ale jelikož tu Moldánka nejspíš znali včetně povolání a hodnosti, usadili nás do boxu kousek od slovácký kapely, která docimbálovávala pár posledních verbuňků pro tři okotletovaný šuhaje s povolenejma kravatama a jejich sajdky s propocenejma podpažíma. První bylá v červeným, druhá v bílým a třetí v modrým, jak okolo Hradce v malý zahrádce, a zrcadlová koule na stropě na ně vrhala chumelenici různobarevnejch prasátek. Dvě z těch ženskejch vypadaly na štětky, zatímco třetí v modrým byla pětačtyřicátnice s trochu objemnějšíma lejtkama a špekama nad páskem šatů. V okolních boxech se tu a tam povalovaly párečky a v jinejch zas o něco početnější partičky středně ztřískanejch soudružek a soudruhů oslavovaly splnění plánu, narození mimina soudruha Pišvejce, či svátek soudruha náměstka, pokud se nepřišly ožrat jen tak.
"Co to bude, pane majore? Jako vždycky?"
"Když jsem tu byl naposled," řekl vrchnímu Moldánek, "byl jsem ještě kapitán."
Týpek, se kterým bych si nelajsnul ani partii zamrzlíka, se zacenil pozlaceným chrupem. "Ale pane majore, to se přece v naší branži hned roznese. Můžu vám pogratulovat -"
"Gratulujte si sám," na to Moldánek, "třeba k tomu, že se nejdu zeptat tý obstarožní tanečnice támhletoho vošousta, co má uši jak netopejr a v klopě chryzantemu, jestli jí náhodou nenabíd manželství."
"Ale to se přece našeho podniku netýká!"
"Týká se vás, že ho znáte, pane Havrda. Neměl byste nám náhodou dát hlášku, když tady zkouší ty svý figle na ubohý vdovy a rozvedený paničky?"
"Co vás to napadá, pane majore!" Zvěd obě ruce dlaněma dopředu. "Toho pána samozřejmě neznám!"
"Lhát se nemá," řekl Moldánek. "Přineste nám modrej portugal, jestli máte pořád ten -"
"Pan major myslí ten, co vozíme v sudech přímo -"
"Přímo z Vršovic. Džbánek, pane Havrda."
Vrchní se decentně pousmál vtípku váženýho a nebezpečnýho hosta. "Z Pavlovic, pane majore. Zavíráme ve tři, jako obvykle."
Moldánek na to, že ho to nezajímá, a pingl zmizel.
"Nenapadá tě, proč někdo zabil ty dva?"
Byla to otázka natolik zčista jasná, že jsem sebou málem viditelně cuknul. "Zabil… ty dva?"
"No tak, Otakare."
"Jenomže já… Teda vlastně ten příslušník venku jako něco… Že se snad Bašta udusil to - když zvracel."
"Ten příslušník mrtvolu neviděl. Ostatně i kdyby ji byl viděl, věděl by pendrek. Vrah vzal Baštu přes hlavu a pak mu na ni narazil jeho vlastní rádiovku. Nacpal ho do toho kouta za kůlničkou a postavil před něj popelnici, aby se nevykoulel ven. Jistě ho samotnýho nenapadlo, že se na to přijde až po takový době. Jistej nájemník z přízemí, kam to smrdělo

nejvíc, se šel podívat, jestli v tom koutě není zalezlá chcíplá kočka. On by tam bejval nejspíš takhle v noci nelez, ale že holt měl v kapse baterku a šel z hospody, tak měl taky kuráž. Odšoupnul tu popelnici… a bylo po kuráži. Když jsme tam přijeli, ještě se klepal."
"Kdy myslíte, že se to stalo?"
"Přibližně to budu vědět po pitvě. Teď si myslím, že k tomu došlo možná ten samej den, co jsi s ním mluvil, v úterý minulej tejden. Vrah nejdřív zabil Nádvorníkovou a pak si počkal na Baštu, až půjde z hospody. Ten barák, kde jsme ho našli, je na cestě, a Na růžku zavíraj v jedenáct. Chlap si vyčíhnul, že ten barák bejvá odemčenej, zatáh ho tam… Možná ho praštil až na dvoře."
"To už je skoro čtrnáct dní."
"Dvanáct," řekl Moldánek. "Myslím, že to odpovídá. Nádvorníkovou jsme taky našli na upozornění sousedů, že to u jejích dveří divně páchne, a že ji už tejden nikdo neviděl. No, já ji vidět musel… a ty můžeš bejt rád, že jsi tam zastih už jenom ten křídovej nákres."
"To se po ní nesháněli v práci?"
"Prosím tě… Na nádraží jenom uklízela. Ty báby se tam střídaj, že to na osobním pomalu ani neregistrujou. Jo, je to bordel; ale po tom kriminálce nic není."
Vrchní Havrda přibaletil se skleněným džbánkem a dvěma baňatejma skleničkama. Taky přines misku solenejch mandlí.
"Já to nejím, leze mi to do zubů," řekl Moldánek, "ale nechte to tady. Tuhle kolega to má rád. Co říkáte, nadporučíku?"
Něco jsem zamumlal.
"To je nadporučík Vodsloň," řekl Moldánek. "Zapamatujte si ho, protože přebírá mravnostní."
"Rádi vás uvítáme v našem podniku," vymrsk mi poklonku Havrda. "I když tu pro vás žádná práce nebude, pane nadporučíku."
Moldánek ho odehnal jako mouchu.
"Tak, Oto," řekl a nalejval přitom do sklenic, "možná ti dneska připadám divnej, samá legrace a tak dále. Jenomže, kamaráde, jak se říká na Žižkově v těch lepších hospodách: vocaď pocaď. Máme tady dvě vraždy lidí, kteří prokazatelně nebyli k ničemu a přece někomu stáli za zavraždění. A nejde o vraždy v afektu."
"No jo, to asi ne."
"Jaký asi? Na zdraví."
"Na vaše, soudruhu majore. Máte pravdu, určitě ne."
Napili jsme se. "Byly plánovaný," řekl Moldánek. "A jestli ne ta první, ta druhá docela jistě. Dejme tomu, že ten zatím neznámej pachatel přišel za Nádvorníkovou, protože od ní něco chtěl. Ona odmítla… Pro toho jistýho bylo míň nebezpečný ji zabít, než odejít a smířit se s tím, že za a: mu to nedá, nebo za b: že neudělá, co chtěl. A Baštu pak musel vyřadit ze hry, protože kdyby Bašta bejval našel svou družku mrtvou, hned by věděl, proč se to stalo."
"A kdo to udělal," řekl jsem.
"Pravděpodobně i to."
Hráb jsem do mandlí a začal chroustat.
"Jenomže," řekl Moldánek, "jedna věc je mi nejasná. Proč k tyhle krizi nedošlo už někdy dřív?"
"Třeba ten vrah nevěděl, kde bydlí."
"A dověděl se to krátce po tvý návštěvě u ní? Není ti to divný, Otakare?"
Musel jsem přiznat, že to divný je. Doplnil jsem lícní torby mandlema a řekl: "A co když jde o peníze?"
"Záleží na tom, jaký peníze myslíš."
"No, víte, soudruhu majore… Přece jste tam objevili ty drahý konzervy. Taky tam byl skoro novej televizor, kterej stojí přes pět tisíc. Já se na to Bašty ptal, a on mi nakecal, že Nádvorníková bere penzi od Italů. Jenže vy jste zjistili, že žádnou nebrala…"
"Tudíž?" řekl Moldánek a díval se přitom proti světlu na svou sklenici, ve který vířily pablesky z parketu.
"Od někoho ty prachy přece musela mít."
"A jestli Bašta věděl od koho," řekl Moldánek, "byla ta vdovská penze od Italů jen legenda, kdyby se někdo ptal. Pokud to nevěděl a řek ti prostě to, o čem si sám myslel, že je to pravda, musel mít důvod, aby to Nádvorníkový věřil. Ten důvod tě nenapadá, Otakare?"
"Ne." Mandle už jsem měl až někde na mandlích.
"Ten důvod, Otakare," na to Moldánek, "nejspíš bude v určitý pravidelnosti toho příjmu. Jestli Nádvorníková v pravidelnejch termínech někam chodila pro peníze, mohla Baštoví klidně napovídat, že si chodí pro vdovskou penzi na italský vyslanectví. Zároveň se můžeme tázat: Pročpak mu asi neřekla pravdu?"
"Nebyly to poctivý peníze?"
"Přinejmenším měly podezřelej původ. Nádvorníková Baštoví neřekla, odkud jsou, protože dobře věděla, že je schopnej vyslepičit to v hospodě a s husíma játrama by měli v tu ránu utrum - což je jedna z verzí, po kterých se teď bude vyšetřování ubírat. Tak na zdraví, Otakare. Jsem rád, že v tom tentokrát nelítáš."
"Na zdraví, soudruhu majore."
Cimbálník přikrejval tu svou drátěnku vikslajvantem a na pódiu už hrály jen dvoje housle a basa. Těžkotonážní blondýna, která do slovácký kapely zapadla jak handgranát do salaše, se vynořila z neznáma a prohlásila tuberkulózním chraplákem, že je aj, taká dzivočka, a šmidlalové sborově zahulákali: "Cingylingy bom!"
"A ten spis, soudruhu majore, o tom, jak našli tu -"
"Dopij, Otakare," řekl Moldánek. "Budou pomalu tři a já nechci zneužívat svýho postavení. Hodím tě domů. Pane Havrda… Zaplatím."
Shrábnul jsem zbylý mandle a zapil je portugalem.

Na ten zatracenej spis už jsem se radši neptal.
Před čtvrtou jsem znova zaleh, ale napřed jsem chvíli sháněl gumu, abych vygumoval ten bábovkovej vzkaz; máma ho nejspíš nečetla, protože ležel přesně tam, kde jsem ho nechal.
Pak jsem nařídil budíka na osmou a usnul s představou mandlovejch košíčků s kandovanejma třešněma.

29
Teprv ráno, když už jsem seděl v tramvaji, se mi ta diskuse s Moldánkem rozležela a v hlavě mi začaly vrzat rozhašený převody. Začalo to tím, že můj znavenej zrak padnul na nápis RŮŽA v průčelí vily kousek od stanice, kterej mi vždycky připomene… No nic, to není důležitý. Mimo jedný sličný cyklistky, o který jsem věděl jen to, že se jmenuje Jarča (a která chodila s někým jiným), bydlela ve vile jistá Růžena Hodboďová, podle který kdysi vilu pojmenovali. Údajně měla ve svým bytě plný almary kožichů, rób a krokodýlích lodiček a přitom chodila v zimě v létě v rozkabátovaným trháku, na nohou nosila sešmajdaný pracovní bagančata a rozježený pačesy jí trčely do všech světovejch stran včetně jihojihozápadu. Připomnělo mi to naši domácí Skuhrovskou, ježibabu obrovskou…
Případně Nádvorníkovou.
Nádvorníková mi zase připomněla Lucii.
A tu už ne pro ten sladkobolnej románek ze zlatejch klukovskejch časů, ale kvůli úplně jinejm souvislostem.
Dejme tomu, že Lucie něco věděla; něco, co neměla vědět a co neměl vědět ani nikdo jinej. Zřejmě to nevěděla dlouho, musela na to přijít krátce před odjezdem na brigádu… Kde na to přišla? Někde v baráku?
Mezi známejma svý mámy?
Nebo - ve Svazu mládeže?!
Nebylo to dlouho po válce a kdopak ví, jestli se kdovíjakej kolaborant neskrejval pod maskou svazáckýho funkcionáře. Co když to byl někdo, kdo se na Lucii nějak podepsal, třeba zavinil, že se za války nedostala na gymnázium… Mohlo se přece stát, že ho někde docela náhodou potkala, byl jí povědomej, a když zjistila, zeje funkcionářem Svazu mládeže v Praze dvě, přihlásila se tam, aby se přesvědčila, že je to opravdu on. A to taky moh bejt právej důvod jejího členství v SČM.
Co když ale, stejně jako Lucie poznala jeho, poznal taky on ji? A jestli mu dala najevo, že si ho pamatuje, a že s ním má nevyřízenej účet? Znamenala pro něj stálý nebezpečí, musel se jí zbavit - a nejlepší příležitost měl samozřejmě v těch pustinách na Pozorce
Dejme tomu, že Lucie o tom někde doma nechala nějakej záznam - pro jistotu, protože ten člověk jel taky na Pozorku. Ten záznam později objevila její máma, to už se po Lucii slehla zem, a Nádvorníkovou napadlo, že pro ni bude lepší toho chlapa vydírat, než zveřejnit jeho podezřelou minulost; to by byly ty pravidelný peníze, o kterejch si naivka Džúzepe myslel, že je Nádvorníková dostává na italským vyslanectví, případně že jí je nosí kurýr. Proč jsem se ho sakra nezeptal, jak vypadal?!
Držela se Lucie přes den pořád u mě a večer zas randila s Robem, protože se nechtěla někde ocitnout sama? Tušila, že je v nebezpečí…? A nebylo to, s čím se mi v ten černej pátek chtěla svěřit, právě tohle, abych jí pomoh, kdyby šlo do tuhýho…?
Jenomže my odjížděli o den dřív, takže i kdyby mi to bejvala řekla, nepomohlo by jí to; chlápek to udělal ze soboty na neděli, když brigadýři pařili a nikdo nehlídal, vylákal ji kdovíjak z noclehárny, praštil ji, doplížil se pro její bagáž a pak ji odvez někam tam, kde se za dva roky našla.
Jenže do toho vůbec nezapadal ten krasavec v Taussigově auťáku. Proč na mně Lucie vymáhala slib, že o něm pomlčím? Když u nás zastavil, vypadalo to, že by se znali? Těžko říct. Slečno, můžete na moment, povídá, neznáme se odněkud?
A Lucie pustila mou ruku a šla k němu…
Proč, když se chlapů spíš měla bát?
Ze svýho současnýho hlediska jsem musel připustit, že na ni zapůsobil kterýmkoli běžným švindlem, o jakejch jsem coby patnáctiletej milovník neměl šajna, a Lucie možná do tý doby taky ne. Její představy o chlapech byly zkreslený otřesným zážitkem z dětství, a jestli se kalodont náhodou strefil přesně tam, kde byly zamčený vrátka k zarůbaný cestičce…
Kdopak ví, co se mezi nima stalo, že Lucie nechtěla, aby o tom někdo věděl.
Třeba se do něj zamilovala…
Ten auťák je slepá ulička, povídám si. Spíš bych měl s bejvalým brigadýrem Drhlou zajít na to smluvený pivo a zkusit z něj vytáhnout, co si ještě pamatuje o lidech na brigádě.
"Myslíkova…," hlásal řidič do mikrofonu.
Vypad jsem z tramvaje a vzal to poklusem do Vodičkový, přes Václavák do Jindřišský a dvakrát za roh.

30
"Hele, to jsou k nám hosti."
"Já myslel, že neděle dopoledne je nejsprávnější čas zajít na to domluvený pivo."
"Jasně… Zrovna jsem… No jo, tak moment, jo?"
"Jen si jdi," říkala paní Drhlová někde v předsíni, zatímco jsem čekal před přivřenejma dveřma na chodbě.
"Stejně by ses mi tu jenom plet. Brambory mi oškrábe Zuzanka."
"Mamýýý," ozval se otrávej hlas. Načež ze dveří vyjuklo děvče v bohatě naplněným tričku. "Jééé… Dobrý den." Ta fotografie s kohoutem v obejváku musela bejt stará nejmíň šest let.
"Dobrý den," řekl jsem. "Já myslel, že Drhlovic Zuzanka ještě chodí do školy a nosí kohouta."

Vyprskla. "Kohouta…! Ale do školy chodím. Gympl, víte. Křemencárna. Šílený."
"Padej," ozval se za ní Drhla a odšoup ji svou brigadýrskou prackou někam do temnot předsíně, odkud se z dáli neslo Čudlovo vřeštění. "Přijdu v poledne a chci tě vidět prostírat k obědu. Taky koukej vynést ten koš - a ne aby ses přitom vykecávala před barákem s nějakejma klukama."
"Nemám čas, musím šprtat děják."
"Prdlajs. Známky už jsou dávno napsaný."
Zuzanka se tam někde příšerně zasmála; Drhla mávnul rukou a vzal mě za loket. "Jdem, Oto. Všecky ženský jsou vlastně hysterky. A víš proč? Protože se nedokážou v pravou chvíli sebrat a jít na pivo."
"Stejně máš hezkou dceru," řekl jsem.
"Ruky preč dajtě od Kóreje," na to Drhla.
"Jo, to byl flák. A co teprv Kak u Volgy u rjeky."
Zasmáli jsme se a vlezli do hospody, kterou měl Drhla jen o dva baráky dál, takže se moh bránit hysterii, kdykoli ho to napadlo. Byla to správná pražská putyka včetně kapalnejch syrečků pod šturcem a zakouřenejch hodin zdobenejch vyřezávaným dubovým listím, který bylo tu a tam ulomený. Místní obsluha měl trošku staromódního havla, oblejskaný rukávy u číšnickýho fráčku a tlustou prkenici v zadní kapse kalhot, takže vypadal jako herec z divadla Menton, kterej hraje pingla.
"Hele," povídám Drhlovi, když před nás ten vzornej číšník bez řečí postavil dva půllitry, "jak ty se člověče vůbec jmenuješ, abych ti furt neříkal soudruhu Drhlo? Dole na schránce a nahoře na dveřích máte jenom Drhlovi."
"No jo, to si vytrucovala žena a Zuzka to namalovala. Jak bych se jmenoval? Rudolf."
"Tak ahoj."
"Stejně je to sranda, že jsme se takhle po letech potkali, co? I když vzhledem k tý Lucce -"
"Ty si teda fakt myslíš, že je někde na Slovensku?"
"Proč by tam nemohla bejt? Že by se taková mladá holka dostala sama za čáru, tomu nevěřím. Nalepila se na některýho z těch zkrachovalejch zlatokopů, co se tam flákali s kosama." Hmátnul po sklenici.
"Hele, Rudlo," řekl jsem, "já se poptával tam, co bydlela. Jejich sousedi mi řekli, že prej Lucii našli někdy v devětačtyřicátým asi čtyřicet kiláků od Pozorky a je pochovaná na Vinohradským hřbitově."
Drhla na to nic, jen půllitr v jeho ruce zadrkotal o tácek. "Nepovídej, žes o tom nevěděl," řekl jsem. "S tím Slovenskem jsi to přece nemoh myslet vážně. Už by ji bejvali dávno vypátrali."
Konečně zved půllitr, loknul si, utřel si pysky zápěstím a vyvalil na mě krhavý oči. "Čestný slovo," prohlásil, "nevěděl jsem to. Já vypad z výboru v létě v osmačtyřicátým, protože jsem neprošel prověrkama… Jako nespolehlivej. Potom jsem měl jiný starosti, a jestli se o tom rok nato dověděli na výboru, mně to prostě neměl kdo říct. Ale třeba to tam taky nevěděli."
"To by teda bylo dost divný, kdyby esenbáci neobnovili vyšetřování," já na to.
"Divný, divný," bručel Drhla ponuře, "přece už měli protokoly z výslechů, který dělali hned po tom, co ta holka zmizela. Takže už holt věděli, že s tím Svaz nemá nic společnýho."
V tomhle případě to vědět nemohli. Co když to udělal někdo z vaší brigády?"
"Neblbni, kdo? Ti tři kluci, co po ní jeli -"
"Nemyslím ty tři kluky. Myslím někoho dospělejšího. Vaše brigáda byla o dost větší než naše a nešéfoval jsi tam sám. Ty louky, to přece byly kilometry, Rudlo."
"Že by někdo z těch… Kdepak, člověče. Všichni pracovali s mládeží od začátku Svazu. Kdyby bejval někdo z nich měl takovýhle sklony, dávno by se na to přišlo. Tyyy - a víš to jistě, že je po smrti?!"
"Jo. Kolik jsi jich tam měl?"
"Dva. Ne -, tři. Mydlocha, Širokýho a Fajta. Mydlochovi bylo tenkrát dvacet, Širokýmu taky tak nějak…"
"Kterej z nich jezdil na tý německý motorce?"
"Ta byla Širokýho. Takovej dobrodruh, jel tam na ní až z Prahy a pak se v ní každej večer musel hrabat."
"Někdo tam taky jezdil s kaďourem."
"Mydloch. Půjčili nám ho jézeďáci, když ta motorka stávkovala. Jezdilo se s ním s poštou a na všelijaký nákupy. Myslíš, že ji tam někdo odvez - teda tam, co -"
"Co ten Fajt? Taky dvacetiletej?"
"Ten byl starší než já, asi sedmadvacet. Ve Svazu dosluhoval a hned nějak po brigádě toho nechal."
"Když vás vyslýchali, mluvili s nima se všema?"
"Jasně že jo… A nejen s nima. Vlastně s celou brigádou, a to bylo nějakejch šedesát sedmdesát lidí, kluci i holky. Proto jsme taky měli čtyři brigadýry; dovedeš si představit, jak se takovej spolek musí hlídat… Svazáci nejsou žádný skauti. Hele - a o co ti jde? Ty si fakticky myslíš, že některej -"
V tyhle chvíli jsem si řek, že udělám nejlíp, když mu řeknu aspoň částečnou pravdu. "Jo, Rudlo, myslím si to. Jenomže ten člověk vůbec nemusel mít žádný násilnicky sklony; moh to udělat proto, aby se jí zbavil."
"Ale proč, člověče?!"
"Třeba na něj něco věděla."
"Co by na něj musela vědět, aby takhle riskoval?"
"Nevím. Možná něco z minulosti. Tak třeba ten Fajt; co o něm víš, kromě toho, že už pomalu přesluhoval?"
"To byl ten radikál. Ale jinak dobrej kádr."
"Povídal jsi, že tehdejší Svaz byl masová organizace, kam vzali každýho, kdo se přihlásil."
"Tenkrát jo… Ale Fajt byl funkcionář."
"Co teda myslíš tím, že byl dobrej kádr?"

"No - obětavej, na spoustu věcí pedant… Na brigádě péroval lidi i kvůli špatně složenejm košilím, odhozenejm papírkům… a tak. Možná to trochu přeháněl, ale taky ved politický školení a na všecko se hlásil první."
"Prostě takovej šplhoun."
"Proč šplhoun? Nic z toho neměl, jenom práci."
"Tím je to divnější."
"Hele, ty seš hotovej Dzeržinskej," ušklíb se Drhla a zkusil zvednout obrácenej tácek. "Vlastně ještě horší. Ty bys to heslo předělal na nedůvěřuj a prověřuj."
"Já Fajta neznal. Zato pozdějc jsem poznal hromadu jinejch podobnejch vzornejch svazáků - a těch poctivejch mezi nima bylo tak deset procent."
Tácek už měl málem zvednutej, když mu vyklouz a křápnul o stůl.
"Ještě jedno?" ozvalo se odněkud.
"Jo, ještě jedno," Drhla na to. "Ty taky, že jo?"
"Ne, dík. Kde je ten Fajt teď, to nevíš?"
"Oto, ty si fakt myslíš, že by moh mít v minulosti nějakej škraloup, na kterej by se nepřišlo?"
Povídám, že nevím, ale že je to jediný, čeho se můžu chytit, jestli chci přijít na to, co se s Lucií stalo.
"Já nevím, kde Fajt je," na to Drhla.
"Věděl by to Školaud?"
"Třeba jo. Jenže co mu chceš říct?"
"Něco si vymyslím."
"Zase nějaký chcangle. Hele, Oto - já ti teda přeju, aby sis při tom pátrání nenabil čumák. Uvědom si, že budeš v tu ránu podezřelej, že Školaud okamžitě upozorní Bezpečnost… a že Fajt, jestli byl pořád takovej kádr, sedí po deseti letech mnohem vejš."
"Uvědomuju si to," řekl jsem. "Jenže já holt už jsem takovej, Rudlo. Toho bohdá nebude… a tak dále."
"Víš, kdo to řek?"
"Chodil jsem do školy. Jan Lucemburskej."
"A jak dopad po tom, co to řek?"
"Jenže já nejsem slepej," řekl jsem. "Tak se měj, brigadýre. Díky za informace, já se zase někdy stavím."
"Skoro celej červenec mám rekreaci od eróhá."
Podal jsem mu ruku. "Tak ať ti tam neprší."
"A tebe ať tady nezavřou."
Protože byla neděle, na obvodním výboru ČSM Prahy II neúřadovali; ale já neměl v pácu jenom Fajta.
Našel jsem telefonní budku a zavolal do fabriky.
"Fink… Pane Folprecht, nevíte náhodou, jestli dělaj ouřadové brigádu?"
"Jo, jo… Jsou tam. Prej do dvou."
"Benda je tam taky?"
"No jo, taky."
Poděkoval jsem a letěl na tramvaj.
Honzu Bendu jsem nasel, jak upichuje táhla.
"Hele," povídám mu, "máte tady ještě ten vojenskej kukr, jak jste s ním šmírovali z okna ty holky?"
"My nikdy žádný holky nešmírovali," na to Honza.
"Já myslím ty, co se opalovaly nahý na střeše."
"Na střeše?!" podivil se Honza. "A na jaký střeše?"
"Ty, Honzo… Já ten kukr nutně potřebuji!. Vrátím ho zejtra a ručím za něj."
Honza se zatvářil smrtelně vážně, zastavil mašinu a začal si utírat ruce do kusu pucvole. "Ten triedr," řekl, "nám slouží jedině k pozorování vlaků na Benešov, a to kvůli celostátní statistice horizontálního prohybu listovejch pružin z Pérovny Hostivař, kterejžto národní podnik, jak bys měl vědět, spolupracuje s naším závodem na několika zakázkách pro lidovou Čínu. Když ti ho půjčím do zejtřka, riskuju, že statistika bude neúplná. Ale pokud mi odpřísáhneš na moje logaritmický pravítko, že jsi nikdy neslyšel o šmírování nějakejch. nahatejch holek na plochý střeše sousedního národního podniku Chirana, nechám tu statistiku plavat. Pojď si pro něj, ty dobrodruhu."
Bejval bych mu řek, že je vůl, ale jako k plánovači a kapelníkovi bigbendu Pragokov jsem k němu přece jen měl větší úctu než třeba k Oldovi Nývltovi. Takže jsem s ním zašel nahoru do kanceláře, složil přísahu na logáro, poděkoval, strčil kukr do tašky a vypad.
Bylo půl dvanáctý; chudinka Jituš si už ve svým krámě jistě zoufala a její slaný slzy dírkovaly šlehačku.

31

"No ne… Já už myslela, že - jistě, mladápani, ty řezy jsou čerstvý, v sezóně rozvážej zboží i v neděli ráno… Tak tři? Tři. Chlapečku, nestrkej se, hned na tebe dojde… Chceš kafe, Bříťo? Sedni si támhle do rohu, ten stolek je rezervovanej…"
"Pro koho, Jituš?"
"Tak, mladej, co to bude? Za dvě citrónovou…? Pro koho by asi byl rezervovanej, Bříťo? Co k tomu kafi - dáš si k tomu kafi něco?"
"Třeba jeden mandlovej košíček."
"Ty mám nahoře…" Přimhouřila oko.
Přimhouřil jsem ho taky.
Zahihňala se. Fronta u pultu od začátku ubejvala a od konce zase přibejvala a venku před krámem seděli pod

paraplatama vejletníci nad limonádama, zákuskama a zmrzlinou. Sem tam po mně nějaká dáma hodila okem, asi místní drbna; Jituš to sledovala s hrdým majetnickým úsměvem, kterej mě děsil. "To víte, mladápani, že jsem na vás nezapomněla s tou ořechovou roládou, jak bych mohla? Moment, jenom tadyhle kafíčko… Břéťo, vemeš si to? A kousek závinu, abys to nepil jen tak…"
Zved jsem se ze židličky a šel si pro růžovéj hrníček se stejně růžovým talířkem s kouskem závinu, nádobí bylo ze servisu nahoře, asi speciálně pro mě připravený. "Tak ta roláda, paní Lánská; bude to sedm dvacet - a dvě osmdesát je deset, děkuju, příjemnou neděli…"
A kruci - ta vyzuna s odbarvenou trvalicí je nejspíš manželka toho chlápka s rejčem z Taussigovy vily, čumí na mě a já na ni, honem jsem hodil masku NO JO, PANI, ZAPLAŤ PÁNBU, ŽE TADY TA CUKRÁRNA JE, ŽE JO, a věnoval jsem se svýmu kafi. Mohlo ji napadnout, že jsem ten otrava, o kterým jí včera odpoledne referoval manžel? Ten podezřelej chlápek, co se tak divně vyptával na Taussigovo starý auto?
Kdopak ví, co všechno ji mohlo napadnout.
Sladil jsem si kafe, míchal jsem kafe, srkal jsem kafe, ukusoval závin a koukal na nekonečnej štrůdl zákazníků Jituščiny cukrárny.
Ta baba s roládou se ještě ve dveřích ohlídla. Pro mý zatím neotřesitelný postavení ve zdejší cukrárně by asi nebylo zrovna nejlepší, kdyby řekla: "Nejste vy náhodou ten mládenec, co u nás včera po čtvrtý hodině tahal z mýho muže rozumy?"
Naštěstí neřekla nic; proč by si taky sakra měla myslet, že zrovna já jsem ten mládenec; třeba jí o tom její manžílek ani neřek. Jo - ale mohla mě vidět z okna.
Kolem druhý se fronta konečně přetrhla; jen venku se dvě šetrný rodinky marně pokoušely rovně zaříznutejma cukrářskejma lžičkama vyškrábat loužičky roztálý zmrzliny z polokoulí alpakovejch pohárů.
"Ty, Břéťo…," řekla mi Jituš, "copak ty nejseš po tý noční ospalej?"
Taky že jsem ospalej byl, i když má noční šichta vypadala docela jinak, než si ji představovala. "Měli jste v noci nějaký úrazy?" zeptala se.
"To víš, něco je vždycky," řekl jsem. "Ale žádná větší havárka nebo tak - to ne."
"A co tě zdrželo?"
"Měli jsme schůzi kvůli přesčasům."
"V neděli?!"
"No jo… Po šichtě. Když člověk dělá i o nedělích, ani mu to nepřijde."
"Mně to povídej… Hele, jdi nahoru. Máš rozestláno. Do pěti se můžeš vyspat až až."
"To seš hodná, Jituš."
"Já jsem přece vždycky hodná. Ty mandlový košíčky jsou v ledničce. Takovej tác s poklopem."
Další rodinka vešla do krámu. "Co to bude?!"
Uculil jsem se na Jituš, vypad do už známý předsíně a vyklusal do schodů.
Nejdřív jsem zalez do koupelny a pustil si studenou, abych se probudil; se spánkem jsem totiž nepočítal, i když bych ho byl potřeboval. Už včera, zatímco sladká Jituš byla duchem v prostopášný Francii (nebo prostopášná Jituš ve sladký Francii, ostatně je to jedno), jsem si všimnul, že z okna ložnice je vidět na vchod Taussigovy vily. Zatímco mě Jituš štemplovala růžovou rtěnkou na všech možnejch (ba i nemožnejch) místech, já myslel na lidi, co ve vile bydleli už v době, kdy mi nebylo ani šestnáct; zatímco jsem tu pofrancouzsku kňoural PARLÉ MUÁ DAMÚRRR a za oknem zapadalo oranžový slunce, viděl jsem, jak vychází strašidelnej měsíc nad zalesněnejma kopcema za Pozorkou…
Vylez jsem ze sprchy, utřel se, oblík si trenýrky, trochu pomuchlal rozesílanou postel s čerstvým povlečením, postavil židli k háčkovaný zácloně, vytáh z tašky vypůjčenej kukr a lehce vložil oko na plot Taussigovy vily. Jelikož bylo teprv půl třetí, připravil jsem se na dlouhý úmorný čekání, ze kterýho mě vysvobodí Jituš, až zavře krám. Jestli Šeborovi do tý doby z tý svý chaty nepřijedou, bude to navíc čekání dočista marný. Jenže člověk nikdy neví a žádná stopa se nemá opouštět, dokud není jasně prokázáno, že je falešná. Ukvapený závěry můžou bejt zhouba nejen pro kriminalistu.
Od okna Jituščiny ložnice to bylo k Taussigově vile dobrejch tři sta metrů, možná víc, ale díky optice jsem moh pozorovat ledacos. Například pana Lánskýho, jak bloumá s rejčem po zahradě a tu a onde zareje do drnu, nebo dvě dětičky s kyblíčkama, lopatičkama a dřevěným nákladákem u hromady písku, chlapečka, jak do toho písku čůrá, a podobně.
Jenomže mi to všechno mohlo bejt ukradený.
Po čtvrtý hodině už jsem měl za sebou pár výprav do ledničky (mandlový košíčky byly fakt úžasný), dokonce jsem si jednou uvařil kafe. Uši jsem přitom špicoval jako speciálně cvičenej vlčák, aby mě při tom Jituš nenachytala. Jak bych jí asi vysvětlil, že se místo spaní zabejvám úplně jinejma věcma?!
Pomalu ale jistě mi začala padat hlava, když kolem cukrárny přesvištěl blankytně modrej spartak, vystoupal do kopce a zastavil před Taussigovou vilou.
Neviděl jsem z okna jenom auto; viděl jsem taky vysokýho chlápka ve žlutý košili a blondýnku ve světle modrejch letních šatech, bejvalou Rútičku, dneska majitelku toho škatulovitýho baráku. Vyndali z kufru auta něco, co snad mohly bejt nějaký sazeničky na dřevěný placatý lísce, a dva košíky. Potom to ještě s nějakejma taškama, který vzali z vozu, odnesli do baráku. Rútička se už nevrátila, jen Šebor; otevřel garáž a opatrně tam zacouval. Potom garáž zavřel a odešel za manželkou do vily. Na zahradě zůstaly jenom ty dvě děti, co tam skotačily už předtím, nějaká ženská, nejspíš paní Churavá, na ně něco volala z terasy, rozběhly se a zmizely za domem… Zatímco jsem tu němohru pozoroval, oblíkal jsem se, ale jelikož mi to s dalekohledem v ruce moc nešlo, uklidil jsem ho do tašky. Pak jsem si zavázal tkaničky a připravenej na všechno jsem seběh ze schodů.
"Jéje, ty jsi vstal?" uvítala mě dole v krámě Jituš. "Já myslela, že tě přijdu probudit polibkem."

V krámě nikdo nebyl, jenom venku kluk s holkou nad kelímkama s limonádou.
"Vzbudilo mě to auto," řekl jsem.
"Který auto… Aha, Šeborovi. Přijeli z chaty."
"Viděl jsem je z okna."
‚A co je nám po nich?"
"Tobě nic. Skočím se zeptat na ten auťák pro mladoboleslavský muzeum. Hned jsem zpátky."
"Tak dobře… Ale nebuď tam dlouho. Ohřejvaná večeře ti nevadí? Ráno jsem udělala španělský ptáčky."
"Ježišku - to jsi musela vstávat ve čtyři."
"Ale ne… V půl šestý. Budou s rejží."
"Slintám," řekl jsem. "Jsem tady hned."

32
Když jsem stanul před mřížovím vchodu Taussigovy vily, nebyl už na zahradě nikdo. Na zvonkách (odshora) stálo: KAREL CHURAVÝ, LÁNSKÝCH a ŠEBOR.
Lánský už jsem znal a neviděl jsem žádnej důvod, proč bych měl v tý známosti pokračovat.
Churavý jsem neznal vůbec.
Přesto jsem chvilku váhal, než jsem zazvonil na Šebora, kterej měl mnohem skromnější manželku než brigadýr Drhla. To jediný slovo ŠEBOR, dokonce bez iniciály křestního jména, svědčilo buď o nebetyčný nafrněnosti dotyčnýho, kterej byl přesvědčenej, že z toho musí každej poznat, jakej génius tu bydlí, či naopak o jeho skromnosti; moh si tam přece napsat VÍTĚZSLAV ŠEBOR, STAVITEL. Proč zrovna Vítězslav? No - nějaký křestní neboli rodný jméno mít musel a jméno Vítězslav je v tomhle případě stejně dobrý jako každý jiný; ostatně na tom nesejde.
Zazvonil jsem.
Na širokým okně na terasu se pohnula záclona. Potom se vedle okna otevřely dveře prosklený odshora až k podlaze a vynořil se z nich pan stavitel; už neměl tu žlutou košili, ale něco jako tričko s krátkejma rakávama a límečkem. Sešel po pár schodech z terasy a svižným krokem se pustil po cestičce vydlážděný žulovejma placákama. V jednom místě křepče přeskočil díru, kde se nejspíš ty šutry rozlezly a najatej dlaždič je vytrhal, aby vylepšil podloží. Jenomže s tím začal koncem tejdne a nestačil to dodělat. Namaloval jsem Šeborovi červenej puntík, protože každej průměrně slušnej obyvatel takovýhle vily by z terasy zahulákal CO CHCETE nebo v lepším případě CO SI RAČTE PŘÁT, a neobtěžoval by se chodit osobně naproti kdejakýmu neznámýmu obejdovi. DOBRÝ DEN. Upřel na mě tázavej pohled.
Taky jsem slušně pozdravil a hodil do placu škodovácký automobilní muzeum, prototyp s motorem vzadu, proudnicovou kastli, Taussiga a tak dále.
"Tak vás zajímá ta stará škodovka…"
"Spíš sháním informace o její historii."
Jestli čekáte nějaký senzační odhalení, čekáte marně. Moh to bejt on a taky to nemusel bejt on. V sedmačtyřicátým roce to moh bejt frája, na kterýho ženský letěly; na jeho zlatýho havla s kotletkama, na ty jeho čtverácký modrý oči a na úsměv filmovýho herce. Teď byl ten havel mírně prořídlej, kolem modrejch očí byla síť drobnejch vrásek a v úsměvu chyběla pětka vpravo nahoře. Baštila ho Jituš a přebrala jí ho Rútička; nejspíš ho žrala ještě další hromada holek - ale jestli mezi nima byla Lucie, jsem říct nemoh.
"Nebudeme tady přece takhle stát," povídá. "Pojďte dál… Víte - automobily jsou tak trochu můj koníček a rád si popovídám s odborníkem."
"Břetislav Drhla."
"Šebor… Jaromír."
Takže žádnej Vítězslav. Docela rád bych se byl představil Otakar Fink; jenže co kdyby se to doneslo Jituš? Buď by si myslela, že hraju levou na Šebora, někdejšího muže jejích snů, nebo že hraju levou na ni, případně že hraju levou vůbec.
I když, pomineme-li zhrzenou cukrářku, by to nebylo tak velký neštěstí. Jak jsem za Šeborem pochodoval po tý žulový cestičce, byl jsem čím dál přesvědčenější, že on to tenkrát nebyl.
"Pozor, pane Drhlo."
"Jo, já to vidím. Předěláváte chodník?"
"Podklad byl poddimenzovaný. Časem to sedlo…"
Mluvil spisovně jako vzdělanec. I když stavitel - aspoň podle mejch zkušeností ze sídliště v Bernarticích - měl spíš říct: Dali tam málo makadamu, blbouni!
Jak jsem se rozhlížel po zahradě, viděl jsem tu a tam další rozdělaný úpravy; nějaký keře schly na hromadě u plotu, o kus dál byla rozebraná zídka a o čtvercový díře v trávníku jsem si moh myslet, že tam zakládaj pařeniště. Zeptal jsem se na to a Šebor mi to potvrdil.
"Víte, pane Drhlo," řekl, "ono se tu toho dost zanedbalo; celou válku se na to nesáhlo, po válce se jenom provizorně opravily žlaby a svody, plochá střecha taky chtěla svoje… A dělalo se to dost neodborně. O zahradě ani nemluvím."
"Já myslel, že je to docela zánovní barák."
Zasmál se. "Jak se to vezme… Je z roku třicet, to máte víc než čtvrt století. Ale vás přece zajímají automobily, nikoli architektura."
"Mě zajímá všecko."
"To je chvályhodné."
Kdyby to byl opravdu on a měl na svědomí, co na svědomí mít moh, měl by v tyhle chvíli zavětřit. Nebyl jsem si jistej, jestli jeho chvála mejch širokejch zájmů nezazněla kapánek ironicky, ale ani v tom případě nemusel mít na svědomí nic;

prostě si jenom moh myslet, že jsem blbec. Ale možná to vůbec ironie nebyla, jen už jsem holt viděl strašidla za každým rohem.
"Posadíme se na terase…"
Byl tam proutěnej zahradní nábytek.
"Kávu, čaj, koňak…?"
"No… Kafe bych si dal, pane Šebor."
"Tak moment, pane… Drhlo. Hned to bude."
Zmizel za prosklenejma dveřma; zevnitř na nich visela záclona, takže jsem do baráku neviděl. Kafe nebylo za moment, takže jsem si prohlíd novou dlažbu terasy.
Jestli se to tady taky začalo propadat, tak to ten Kočár, nebo jak se jmenoval, ve třicátým roce pěkně odflink.
V dálce před cukrárnou už pod paraplatama nikdo neseděl a Jituš mě možná vyhlížela. V tom případě viděla, jak se tu rozvaluju.
Předpokládal jsem, že kafe přinese Rútička, ale přines ho pan stavitel. Jen v okně se zase pohnula záclona. No jasně, kterápak ženská by nebyla zvědavá.
Jenže nebyla dost zvědavá; jiná by přinesla kafe, jako ze slušnosti by pár minut poseděla, načež by řekla něco jako tak pánové, musím se věnovat kuchyni, příjemnou zábavu a tak dále. Škoda že nebyla dost zvědavá; já na ni zvědavej byl, po tom všem, co jsem o ní slyšel.
"Prosím, cukr…"
Nejspíš si myslela, že jí nějakej magor z muzea automobilů v Mladý Boleslavi může bejt ukradenej, a kdo by se jí taky divil.
"Díky. Máte hezkej servis."
"Není kompletní. Zbyl tady po bývalém majiteli."
"Po panu Taussigovi?"
"Kdepak… Tohle tady zůstalo po Milerovi, bydlel tu za války. Ale vy se zajímáte o tu škodovku, aspoň podle toho, co mi řekl soused. Byl jste tu prý včera."
Lánský na něj musel čekat na prahu, aby mu to stačil říct. "Ale nic jsem se nedověděl," řekl jsem.
Šebor se ke mně naklonil a skoro zašeptal: "Mezi námi, pane Drhlo, on si na to auto samozřejmě pamatuje; jenom neměl zájem dolovat to z paměti. Divíte se? Je to svým způsobem podivín, značně citově závislý tady na tom všem…" Udělal náramně elegantní gesto, abych pochopil, že tím myslí všechno, co tady po Taussigovi zbylo. "Víte," dodal s pozdechem, "oni ten dům považují jaksi - za svůj."
"Mně říkal, že je váš."
"Ne tak docela, spíš jsem ho vyženil. Pan Taussig ho odkázal mé ženě za to, že se mu věnovala. Byla tehdy ještě svobodná, sirotek… Terezín, chápete."
"Ona je taky -"
"Židovka, ano. Ale vraťme se k tomu autu."
"Proč považujou ten barák za svůj, když -"
"Protože tu bydleli dřív než Rútička."
"Vaše manželka?"
"Ano… Jmenuje se Rút. Ale to jsou záležitosti, které se toho automobilu ani v nejmenším netýkají." Podíval se na mě přes okraj šálku a já tam hodil zpátečku.
"No jo," řekl jsem, "nemyslete si, že mě to zajímá."
"Zdálo se mi, že ano."
"Leda že by to mělo něco společnýho s tím auťákem. Co všechno asi pamatuje, že jo?"
"Především automobilistickou vášeň pana Taussiga," na to Šebor. "Potom stál celou válku tady v garáži. Někdo ho snad chtěl zabavit pro říši jako součást židovského majetku, jenomže vůz byl zřejmě už nějaký čas nepojízdný pro potíže s karburátorem. Nakonec kdosi rozebral motor a nechal to tak. Snad ho někam odveleli… Když se sem někdy ve dvaačtyřicátém roce nastěhovali Milerovi - on byl nějaký úředník protektorátní vlády -, zůstala garáž zamčená až do konce války. Miler ji nepotřeboval, používal služební mercedesku. To všechno mám ovšem jen z druhé ruky, já tady pochopitelně tehdy nebydlel - a to ostatní jsou jen moje dohady podle stavu, v jakém jsem vůz po válce našel."
"Odkud jste o něm věděl?"
"Z jednoho čísla předválečné Motor-Revue… Adresu mi dali v Autoklubu, tenkrát ho právě obnovovali a archiv naštěstí zachránili… Samozřejmě jsem si nedělal moc velké naděje, že pana Taussiga zastihnu naživu - ale on měl štěstí a já tímpádem taky. Zeptal jsem se ho na osud vozu, ve kterém se nechal fotografovat pro ten časopis. Jistě chápete, jak mě nadchlo, když mi řekl, že vůz stojí v garáži, že je nepojízdný, a že si ho můžu prohlédnout; když jsem mu pak řekl, že bych se rád pokusil ten jeho škodovácký unikát zpojízdnit, navrhl mi sázku: když vůz do týdne vyjede z garáže a absolvuje jistý okruh kolem Prahy - ten okruh že sám určí a vyznačí na automapě -, že mi vůz daruje. Sám už jezdit nemohl, byl na invalidním vozíku."
"Vy jste tu sázku vyhrál?"
"Ano. Ono tomu vlastně skoro nic nebylo… A s technickými průkazy to po válce nebylo zdaleka tak horké jako dneska. Asi to víte líp než já; všechna auta, která jezdila, byla stará, dokud se znova nerozjela výroba ve Škodovce… Vlastně nejen ve Škodovce."
"Po tom bombardování to nebylo nejlehčí. A kdybyste viděl, jak chlapi nad těma vrakama brečeli…"
"Vy jste to viděl, pane Drhlo?"
"Ale ne, to ne…" (Kruci, proč pořád tak pitomě kecám?) "Vyprávěl mi to jeden pracovník muzea."

"A tak. Myslím, že jste tehdy byl dost mladý."
"Bylo mi osmnáct."
"Vypadáte mladší."
"Jo, to mi říkaj často. Jak jste panu Taussigovi dokázal, že jste ujel ten jeho určenej okruh? Poslal s várna svou opatrovnici?"
"Proč myslíte, že zrovna -"
"Jenom tak. Třeba proto, že jí důvěřoval."
"Jenže ona tady tenkrát ještě nebyla, pane Drhlo."
"Já myslel, že s ním přišla -"
"Z koncentráku? Ale kdepak. Taussig o ní vůbec nevěděl. To až mnohem později, když pátral po nějakých příbuzných. Objevil ji docela náhodou, inzerátem, napřed jí napsal… Byla úplně sama, proto se s ním brzy domluvila. Její rodina žila před válkou v Mariánských Lázních, po záboru pohraničí odešli někam ke Praze, ale nezachránilo je to, stejně nakonec museli s transportem do Terezína… a pak dál. Ona se po válce vrátila do Mariánek sama, nikdo z její rodiny nepřežil. Takže není divu, že přijala nabídku vzdáleného příbuzného, aby se přestěhovala do Prahy. Bývala by zůstala sama mezi cizími lidmi. Ostatně to nebylo žádné velké stěhování, přivezla si prý jen dva kufry. Ale já vás obtěžuju věcmi, které vás nezajímají… Vraťme se k tomu automobilu."
"Jasně, vždyť jsem tady kvůli němu. Já si jenom myslel, že pan Taussig chtěl mít kontrolu -"
"Důvěřoval mi, stačil mu tachometr."
"Jak dlouho jste s tím vozem potom jezdil?"
"Asi dva roky… A ne sám."
"Jak to, že ne sám?"
"Občas si ho někdo vypůjčil. Tenkrát jsem ještě měl dost různých kolegů i kamarádů, kteří se rádi ukázali v originálním automobilu, třeba před dívkou. Ale taky třeba jen potřebovali vůz. Víte, po válce…"
"Jo, byl jich nedostatek. A potom?"
"Začaly se projevovat drobné poruchy… Únava materiálu, nějaké ty konstrukční vady, samozřejmě taky to půjčování… Přece jen to byl prototyp. Tenkrát jsem si koupil novou jedenáctsetdvojku a Taussigovi jsem vůz vrátil. Když o něj projevil zájem nějaký jeho známý, Taussig mu vůz dal, nebo snad prodal za symbolickou cenu."
"Jméno toho Taussigova známýho si nepamatujete?"
"To opravdu ne."
"A - vaše paní by si nevzpomněla?"
"Můžeme to zkusit."
Myslel jsem, že ji zavolá; ani ho to nenapadlo. Jenom sebral šálky od vypitýho kafe, omluvně se pousmál, že mě nechává čekat osamělýho na terase, a zmizel. Rozhodoval jsem se, jestli mám předstírat dlouhý vedení a jít za ním, ale než jsem se stačil zvednout z křesla, byl zpátky. "Je mi líto," řekl a podíval se na mě pohledem člověka, kterýmu je najednou líto i mě. "Bohužel… Manželka toho člověka vůbec neznala."
"Nevadí, zjistím si to jinde. On s ním totiž poslední majitel někdy v jednapadesátým roce boural, auto šlo ke zrušení…"
Udělal jsem mírnej náznak, že odcházím, neboť jsem slušně vychovanej. "A vy," povídá Šebor, "zabýváte se touhle prací dlouho? Myslím ty vaše rešerše pro ázetenpé. Musí to být zajímavé, dokonce bych řekl - dobrodružné. Nebo se mýlím?"
Věděl jsem prdlajs, co jsou rešerše. "Myslíte ty prověrky?" povídám, "ale jo, zajímavý to je. Navíc mi to sem tam hodí nějakou tu kačku…"
"Myslel jsem, že to děláte profesionálně."
"Tak napůl."
"A vaše skutečné povolání?"
"Jsem vyučenej automontér."
"Což se k vašemu koníčku samozřejmě hodí. Povězte mi, jaké auto jste měl v práci v poslední době."
"V poslední době? Tak třeba toho superba… Krásnej, z poválečný výběhový série. To samozřejmě nebylo pro muzeum; dělal jsem to pro jednoho chlápka."
"Superb, superb…," na to Šebor přemítavě, "dva tisíce óhávé…"
"Tři tisíce."
"Eh, co to povídám, tři tisíce, samozřejmě. A pro koho že jste to dělal? Možná ho znám."
"Nějakej inženýr Vodsloň."
"Tak to ne… Toho neznám. A kde máte dílnu?"
"Proč? Chcete mi tam něco -"
"Možná časem… Hraju si občas - nejsem žádný profesionál, chápete - s nějakým starým autem; a pokud je třeba něco vysoustružit, na to si přece jen netroufnu."
Moh jsem se s panem Šeborem skamarádit natolik, že by se možná časem přidala i paní Rútička včetně celý party z Taussigovy vily. Trošku to komplikovalo to falešný jméno, teď jsem se moh těžko přiznat, že se jmenuju Fink a ne Drhla. "Takový věci mi většinou dělá kamarád ve Škodovce," řekl jsem. "Řemeslem se neživím a vlastní dílnu nemám. Víte, jak to dneska chodí."
"No ovšem, soukromé podnikání…"
"Právě. Ještě abych někomu vysvětloval, že tam nedělám melouchy."
"A čím se živíte?"
Mávnul jsem rukou. "Nic úžasnýho. Dělám strážnýho v jedny nemocnici. Žádný vznešený zaměstnání to není, ale má

svý výhody."
"Prosím vás… Jaké výhody?"
"Dlouhý volna. Za těma starejma autama jezdím po celý republice; to bych při normálních fabričních směnách nemoh. A taky mám zbrojní pas."
Zasmál se. "Zbrojní pas? Prosím vás… A co s tím? Snad s sebou nenosíte revolver?"
"Kdepak, ten je zavřenej v trezoru na vrátnici."
Pokyvoval, jako když ho to nesmírně zajímá. "Takže s vámi žádný kšeft neudělám," řekl s úsměvem.
"Třeba takovej výbrus válců dělat nemůžu," já na to. "Ale sem tam nějakej ten čudlík by nebyl problém."
"Dáte mi adresu?"
"Kdybyste něco potřeboval, stačí mi nechat vzkaz u slečny Hynkovy z cukrárny."
Málem zastříhal ušima. "Vy se znáte s Jitunkou?!"
Bodře jsem se zatlemil. "No jo, to víte; člověk se nemůže zabejvat jenom autama."
"To je svatá pravda… Ale přece jenom bych si poznamenal, kde vás najdu. Poslyšte…," najednou šeptal a ohlížel se, jako by se bál špiónů nejmíň ze síajsí, "já bych u Jitunky nerad nechával nějaké vzkazy. Po válce jsem k ní měl trochu bližší vztah - vlastně až do té doby, než jsem poznal Rútičku. Obávám se, že mi to má dodnes za zlé; ale neříkejte jí to, prosím vás."
"Co bych z toho měl, kdybych jí to řek? Vypadalo by to, jako kdybych poslouchal drby."
"Díky. Tak já si skočím pro papír a pero."
Osaměl jsem na terase potřetí. Záclona se zase zahejbala, tak jsem na ni udělal ksichtík. Záclona se začala tvářit, jako by se hejbala z docela jinejch důvodů, například průvanem. Což mohla bejt pravda, protože jejího nepatmýho pohybu jsem si všimnul vždycky, když Šebor otevřel ty dveře na terasu.
Vrátil se za půl minuty s blokem a plníčkem, odšrouboval kryt, nasadil iridiovou špičku zlatýho pera do levýho horního rohu první stránky trhacího bloku a hodil tázavej pohled. Uvedlo mě to do rozpaků; neměl jsem přijatemej důvod, abych mu adresu neřek; jenomže na tý pravý nenajde žádnýho Drhlu, a když si nějakou vymyslím, nenajde ho tam taky. Lámal jsem si tím hlavu asi vteřinu; načež jsem využil toho, že Šebor sedí zády k zábradlí terasy, vyskočil jsem jako raněná laň a nyvě zaševelil: "Ježíšmarjá… Jituš mě čekala za dvacet minut na večeři, já na to zapomněl, teď na mě mává… Na shledanou, pane Šebor; já se ještě zastavím."
Načež jsem přeskočil klandr odbočkou vlevo, zdárně překonal taxis na cestičce, vystřelil z branky na ulici a tryskem pokračoval k cukrárně. Skoro bych se byl vsadil, že zatímco jsem usedal k porci španělskejch ptáčků, pan stavitel ještě seděl se špičkou pera nasazenou v levým horním rohu trhacího bloku.

33
"Že ti to ale trvalo," řekla Jituš.
"No jo… Lezlo to z něj jak z chlupatý deky."
"Co ti všecko řek?"
"Taussig mu to auto dal, on s ním jezdil asi dva roky a půjčoval ho kámošům, pak si koupil tudora, starej auťák dosluhoval a dostal ho prej nějakej Taussigův známej. Na jeho jméno si Šebor nevzpomněl, ale nejspíš to byl ten, co to v jednapadesátým naboural."
"A tohle ti Šebor vyprávěl přes půl hodiny?"
"Musel jsem to z něj tahat."
"A co Šeborová?"
"Tu jsem vůbec neviděl. Proč?"
"Jen tak."
"Snad bys na ni nežárlila, Jituš."
"Proč bych na ni měla žárlit?"
"Copak se ti Šebor za svobodna nelíbil?"
Zasmála se, ale dost divadelně. "Prosím tě… Na tom přece nic není, když se mladý holce líbí hezkej chlap."
"V pětačtyřicátým ti bylo -"
"No právě. Osmnáct, Břéťo."
"A když přijela Taussigovic Rútička?"
"Dvacet. Jí snad taky tak nějak."
"Docela mě mrzí, že jsem ji neviděl."
"Proč?"
"Přece nemůže bejt hezčí než ty."
"Jak se to vezme, Břéťo. Ona je taková jako náměsíčná. Klidně by mohla bejt i čarodějnice." Zahihňala se. "Hele, jasně. Ve středověku by ji určitě zakopali do země hlavou dolů, nebo by ji upálili."
"Jituš," řekl jsem, "ve středověku se Židovky upalovaly preventivně. A ne jenom ve středověku."
"Já vím, asi jsem zlá. Tenkrát byla taková zakřiknutá, nejspíš taky z toho, co musela prožít v tom koncentráku. Zdála se skromná a vděčná za všecko… Jenomže si brzy starýho Taussiga omotala okolo prstu, jako kdyby dobře věděla, o co kráčí."
"A o co kráčelo?"
"Přece o to dědictví po Taussigovi."
"Ale pro to si přece nevzala Šebora."
"Toho si vzala, až když Taussig umřel. Ale on ji uháněl od sedmačtyřicátýho."

"Hned, jak přijela?"
"No právě. Začalo to hned ten samej den. Možná že se sčuchli už po cestě. Když takhle dva seděj kolik hodin vedle sebe v auťáku…"
"Cože? Šebor ji přivez autem?"
"A čím jiným?"
Šebor mi to zapřel, protože ještě nevěděl, že se znám a Jitkou Hynkovou. Když jsem mu to potom řek, musel si uvědomit, že udělal botu. Ale třeba to plácnul jenom proto, že mi do toho nic nebylo.
"Jituš, proč myslíš, že to začalo hned ten den, co ji přivez? Třeba se do ní zamiloval až někdy pozdějc?"
Protože jsme mezitím dojedli, vstala, popadla talíře a třískla s nima do dřezu. "Proč si to myslím…? Neříkala jsem ti, že mi Šebora přebrala? Tady sice nikdo nevěděl, že s ním chodím, taky jsme se nevídali často; ale chodili jsme spolu. Teda aspoň já si myslela, že když se mnou… to, jo, tak že spolu chodíme. Ani ne tejden před tím jsme spolu byli u něj doma… On mi sice nikdy neřek, že mě miluje, ale já tomu věřila. Jo, Břéťo, byla jsem blbá a on se zachoval jako pěknej hajzl. Tenkrát, když ji přivez, nejdřív zastavil tady; Jitunko, povídá, musím tě seznámit tadyhle s Rútičkou. Mně bylo hned jasný, odkud vítr fouká, ty její chudinkovský oči a jak on se kolem ní šmrdolil… A přej Rútičko, tohle je moje moc dobrá kamarádka Jitka, budeš u ní nakupovat sladkosti, tak si jí považuj… Ona po něm hodila cukrblik a po mně druhej, podala mi ruku a špitla, jak prej ji těší, Že poznává nejlepší kamarádku tuhle pana Šebora; já jen koukala, abych se před ní neshodila, a když vypadli, ořvala jsem to. Od tý doby byl s milováním konec a Šebor se mi vyhýbal. Zato jí ne."
Tohle všechno říkala tomu dřezu a dvěma špinavejm talířům od španělskejch ptáčků s rejží. Připadal jsem si taky jako pěknej hajzl, když jsem ji zezadu objal a utěšoval. Byl to zatracenej případ, zamotal jsem se do něčeho, co se mě vůbec netýkalo - a to tak, že na to těžko budu vzpomínat jako na něco, na co bych moh bejt hrdej. O mně si přece taky myslela, že ji miluju, když se mnou to… Sakrapráce.
"No tak, Jituš," řekl jsem, "už na to nemysli."
"Copak na to myslím?!" řekla a obrátila se. "To já jen že to byla první láska a první opravdický milování, víš? Ty, hele, Břéťo," málem zamňoukala, "co kdybysme už radši vypadli do Francie?"
Kdybych odmít, ublížil bych jí. Kdybych neodmít, asi bych jí ublížil taky. Byl jsem v pasti a házet si korunou nebylo žádný řešení.
Zase to vypadalo na Praha-Dobříš-Paříž.
Nějak kolem devátý, když už jsme se z Paříže poněkolikátý vrátili, řekla: "Břéťo, a kde ty vlastně bydlíš?"
Řekl jsem, že ve Strašnicích, abych nelhal úplně.
"Hele…," pokračovala, "a co kdybys bydlel tady?"
"Ty drby okolo by ti nevadily?" já na to.
Trochu se zarazila a pak vyhrkla: "No jo, máš pravdu a já se zase chovám jako blbec. To bysme se asi museli vzít, Břéťo, a ne bejt spolu na hromádce."
Co jsem na to měl říct? Udělal jsem jenom: "Uhm."
"Plácám nesmysly, že jo?"
"Ale ne… Jenom si myslím, že se zase tak dobře neznáme. Vždyť jsme se včera viděli poprvně."
"Mně to úplně stačí. Čím bys mě asi tak moh překvapit? Leda tím, že jsi někdo jinej, než říkáš."
V tý chvíli jsem se pevně rozhod, že už hajzl nebudu, kdyby mě to mělo stát ještě větší průser, než v jakým už jsem byl.
"Jituš," řekl jsem, "teď dobře poslouchej. Já totiž opravdu nejsem žádnej Břetislav Drhla."
"Třeba seš, třeba nejseš," řekla. "Ale docela jistě neděláš ve Vinohradský nemocnici."
"Cože? Jak jsi na to přišla?"
"Když jsi ráno nepřijel, sháněla jsem tě tam telefonem. Žádnej Drhla tam strážnýho nedělá a nikdo tam o něm nikdy neslyšel. A když jsem tě popsala, taky o nikom podobným nevěděli. Dělaj tam samí dědkové. Já už byla přesvědčená, že jsem zase naletěla, a že už tě nikdy neuvidím… Ale ty jsi přece jenom přijel…"
Jak to řekla, přehodila mi přes břicho nohu a třikrát nebo čtyřikrát se ke mně přilepila a zase se odlepila.
"Počkej," řekl jsem. "Přece ti není jedno, jak se jmenuju? Co když jsem ti řek to falešný jméno, aby mě nenašli, až ti vybílím barák?"
Udělala ten svůj strmej výkrut, posadila se na mě a rukama se mi opřela o ramena. "Hele," řekla, "nejsem zase tak blbá, aby mě nenapadlo, že ty naše vejlety do Francie nejsou to hlavní, proč jsi sem přijel. Zajímáš se o starej Taussigův auťák, co s ním jezdil Šebor. Ale docela jistě ne kvůli nějakýmu muzeu. Protože o nějakým Drhlovi nikdy neslyšeli ani v Mladý Boleslavi a žádnýho externistu v tom muzeu nemaj."
"Ježíšmarjá… Tam jsi taky volala?"
"No jasně."
"A proč jsi mi to neřekla hned?"
Odpověděla mi tak, že jsem se musel zasmát. "Copak na to byl čas? Nejdřív jsem měla v krámě fofr, pak jsi mi utek k Šeborovejm a potom zase - to."
"Já už jsem holt takovej pitomec," řekl jsem. "Ty seš Jitka a mě napad ten Břetislav. Takovej holt fór… Copak jsem moh vědět, že mě zatáhneš až do Paříže?"
"Aha. Tak já tě tam zatáhla, jo?"
"No dobře. Kdybych bejval nechtěl -"
"Ale chtěl jsi, co?" Stiskla mě stehnama. "Co kdybysme těch řečí na chvilku nechali -"
Popad jsem ji záruce. "Jituš… Tobě fakt nezáleží na tom, kdo jsem a jak se jmenuju?"
"Chceš mi to říct? Jestli nechceš, nemusíš."
"Nejsi blázen, Jituš?"

"Koukej, ty…," řekla, "kdybys byl třeba nějakej detektiv nebo tajnej agent, stejně bys mi to říct nemoh."
"Detektiv nebo tajnej agent? Co tě to napadlo?"
"Na mým místě by tě to muselo napadnout taky. Říkáš, že tě zajímá Taussigovo auto, ale to může bejt jenom jako. Doopravdy pátráš po tom pokladu, co tam někde Taussig zakopal nebo zazdil, ne?"
"Nečti takový pitomosti," řekl jsem. "Jsem obyčejnej soustružník. Nějakej chlápek v tom Taussigově auťáku mi v sedmačtyřicátým přebral holku; bylo to na brigádě v pohraničí."
"A ty ji pořád miluješ!" vykřikla.
"Ale, houby. Kvůli tomu bych toho chlapa nehledal. Ta holka se totiž hned druhej den ztratila."
"Ztratila? Kam?"
"Někam. To se dodneška neví."
"Už ji hledáš dvanáctej rok," fňukla. "Tyyy…"
"Kdepak. Dověděl jsem se o tom nedávno. My jsme tenkrát odjeli z brigády o den dřív, já už ji pak neviděl, ani jsem o ní neslyšel… A když jsem se teď náhodou dověděl, že hned den po tom, co jsme odjeli, zmizela, vzpomněl jsem si na to auto."
"Kde se vzalo v pohraničí?"
"Copak já vím? Prostě jsem viděl, jak se ta holka baví okýnkem se šoférem."
"A proč myslíš, že bylo Taussigovo?!"
"Pamatoval jsem si číslo."
"Týýý… Já bych si ho nepamatovala ani tejden."
"Třeba jo, kdyby bylo něčím zvláštní. To číslo totiž byla jednadvacítka a k ní tři sedmičky. A já si ho zapamatoval jako třikrát sedm dvacet jedna podle jednoho takovýho neslušnýho popěvku."
"Ty sprosťáku jeden," řekla a překulila se vedle mě.
"Hele, Jituš, já tím přece nemyslel, že máš -"
Přimhouřila oko a řekla: "Ale když už se stalo…?!"
Přátelé, to mý pátrání je někdy vskutku náročný.

34

Když jsem se v pondělí ráno probudil doma na svým gauči, měl jsem to v hlavě všecko napřeskáčku. Včera jsme s Jituš ještě chvíli diskutovali o tom, jestli můj tajemnej automobilista byl Šebor, a došli jsme k tomu, že to spíš byl někdo z těch jeho kámošů, kterejm auto půjčoval. Odpovídalo by to i tomu, co o tom říkal: že třeba chtěli zapůsobit na ženský. Jak ze Šebora vytáhnout, co to bylo za lidi, jsme nevymysleli.
Taky jsem jí řek svoje skutečný jméno.
Potom mě zase odvezla, dokonce bez přemlouvání.
Nechal jsem se vysadit u Nový školy, protože jsem se přece jenom bál, aby se Jituška třeba neobjevila u nás. Máma by z ní určitě byla celá vedle. Sličný cukrářce kupodivu nevadilo, že jsem jí neřek přesnou adresu, a já se tím utěšoval jen do chvíle, kdy jsem si uvědomil existenci telefonních seznamů a Jitčinu zručnost v telefonních rešerších, jak by řek stavitel Šebor.
Snídal jsem v ponurý náladě a čekal, kdy telefon zazvoní. Otíčku, ozve se medovej hlásek, dneska mám zavříno a tak mě napadlo, že za tebou zajedu, napekla jsem rakvičky, třeba by se ti jich pár hodilo…
No jo, jak by ne. Potřeboval bych tři; jednu pro Nádvorníkovou, druhou pro Džúzepa a třetí pro sebe.
Když telefon opravdu zazvonil, upustil jsem namazanej chleba na ubrus; naštěstí mi krajíce zásadně padaj máslem nahoru, takovej jsem já výjimečnej typ.
"Oto, zvedneš to?" zeptal se táta odvedle.
"Jo, tati… Už to beru," odpověděl jsem a hmátnul po sluchátku. "Tady Fink."
Nebyla to Jituš s rakvičkama; byl to Moldánek.
"Myslel jsem si, že máš odpolední," řekl. "Dobře. Seber se a přijeď, jestli máš čas."
"A kdybych ho neměl, soudruhu majore?"
"Kdybys ho neměl," na to Moldánek, "utrápil by ses samou zvědavostí. Jsem u sebe v kanceláři, asi tak do oběda. Potom už jsem pryč. Ale jestli nemůžeš -"
"Ale jo, soudruhu majore."
"Tak tě čekám."
Táta se zeptal, co mně zase Moldánek chce. "Nevím, neřek mi to," odpověděl jsem. "Asi to nebude nic důležitýho, říkal, že nemusím, jestli nemám čas."
"Ale jedeš tam, ne?"
"Jo. Možná se ještě stavím doma."
Táta jenom něco zabručel.
U Moldánka jsem se ocit nějak kolem desátý hodiny. Napadlo mě, kolikrát už jsem v tý kanceláři byl, někdy jako hrdina, jindy jako zatracovanej zlosyn, kterej by zasluhoval zavřít. A když mě nakonec opravdu zavřeli, nezasloužil jsem si to. Podle vlastního názoru jsem byl naprosto nevinnej zrovna jako ten nesmrtelnej filodendron v Moldánkově kanceláři.
"Posaď se, Otakare. Kafe?"
"Ne, děkuju. Měl jsem doma."
"Dobře. Rád bych tě seznámil s novýma skutečnostma, abys měl pokoj a my od tebe taky."
"Soudruhu majore…," já na to, "když mně se tak blbě říká soudruhu majore."
"Cože?!"

"Kapitán se mi líbil víc."
"Tak mě prostě neoslovuj, jako civil nejsi povinen… Ostatně kvůli nějakejm legráckám jsem tě nepozval."
"Neříkejte mi, že zase někde někoho zabili."
"Někoho jo," na to Moldánek. "Jenomže ne zase. Taky nevím, jestli šlo o vraždu nebo o neštěstí."
Mlčel jsem a čekal, co na mě vybalí.
"Kdybys bejval nevrtal do toho starýho případu," začal se svou obvyklou rozvláčností, "už by to nikoho nezajímalo. Bylo to dávno odložený. Ty dvě vraždy to popohnaly. Myslím Nádvorníkovou a Baštu."
Jako kdyby se staly ještě nějaký jiný dvě vraždy.
"Ten spis," pokračoval Moldánek, "co jsi na něj tak zvědavej, jsem marně hledal. V sedmačtyřicátým, kdy se ta tvoje Lucie ztratila, byla napjatá politická situace, katastrofální sucho, na Slovensku banderovci, ve vládě se to jen hádalo, bejvalí partyzáni si mysleli, že snad je ještě pořád válka… Ve Sboru taky nebylo zrovna jasno jak a s kým. Takže se mohlo stát, že se ledacos zanedbalo, tu a tam nějakej spis se i ztratil, někdy nedbalostí, jindy možná úmyslně; o rok pozdějc to bylo ještě horší, jak se měnily kádry. Musel jsem se poohlídnout po všelijakejch nevysvětlenejch úmrtích od roku čtyřicet sedm. No, nebudu tě napínat… Objevil jsem kopii spisu Krajský správy z Karlovejch Varů; a z tý vyplývá, že v březnu čtyřicet devět se našla poblíž Tachova v jedny lesní strži kostra. Podle srovnání jistejch detailů a po ohledání patologa tady byla jistá možnost, že se jedná o nezvěstnou Lucii Nádvorníkovou. Pak její matka identifikovala zbytky nějakýho toho textilu a ještě pár drobností, který se zachovaly. Jako důkaz totožnosti to stačilo."
"Já myslel, že jste to tady vedli jako pomník. Pachatele přece nemáte."
Pokrčil ramenama a povzdychnul. "Kdepak pomník, kamaráde. Pachatel žádnej nebyl. To naivní děvče chtělo přejít hranice, samozřejmě v noci, a do tý strže spadlo. Byla tam nějaká ta fraktura lebky, pravděpodobně o jeden z kamenů, co tam trčely, tělo leželo na takřka nepřístupným místě, sesula se tam hlína a listí… Takže se prostě při tom prvním hledání nenašlo; snad i proto, že na nějaký důsledný pátrání nebyli lidi - už kvůli těm banderovcům a jiným problémům. Vyřízenej spis se založil, lidi, co o tom věděli, odešli… A dál už to nikoho nezajímalo."
"Jenže tím se nic nevysvětluje," řekl jsem. "Jestli její mámu vzali k identifikaci a ona potvrdila, že je to Lucie, proč mi potom tvrdila, že od ní dostává poštu ze zahraničí? Proč popírala, že je dcera mrtvá, když kdekdo okolo věděl, že ji v devětačtyřicátým pochovala?"
"Víš, čemu se divím, Otakare?"
Zavrtěl jsem hlavou.
"Že ses ještě nebyl podívat na Vinohradským hřbitově," řekl Moldánek.
"Nenapadlo mě to," řekl jsem. "Aspoň vidíte, že nejsem takovej génius, za jakýho mě máte."
"Už tam nemusíš. Lucie Nádvorníková je tam skutečně pochovaná. Takovej chudej hrobeček je to, zarostlej plevelem, bez nápisu… Jenom s číslem. Chudák máma asi na pořádnej kámen s nápisem neměla."
"Tak proč mi teda říkala -"
"Nemyslíš, že byla trošku blázen?"
"Já nevím… Možná z toho pití."
"To totiž není nijak zvláštní případ, Otakare. Tak si lidi dokážou vytvořit iluzi, že jejich milovanej nebožtík žije. Vždyť ono je to vlastně jedno. Jestli tě někdo opustí navždycky, nebo umře, tak či onak se s ním už v životě nesetkáš. Možná je to trochu i tvůj případ, ne? Kdybys tu svou Lucii nezačal hledat, vzpomínal bys na ni jako na někoho, s kým ses prostě rozešel. Takhle sis to jenom udělal těžší."
"Já nepředpokládal, že je naživu. Proto jsem se vás taky ptal, jestli jste našli ty pohlednice ze Západu. Byl jsem přesvědčenej, že mi Nádvorníková lže, ale chtěl jsem vědět proč. Kdyby se ty pohledy bejvaly našly, to by bylo něco jinýho."
"Jenomže se nenašly. Vymyslela si je. Mluvil jsem o tom s naším psychologem… Taková utkvělá představa není nic výjimečnýho, Otakare."
"To místo, kde ji našli…, je daleko od Pozorky?"
"Díval jsem se na mapu. Asi čtyřicet kilometrů."
"Vede tam někde poblíž silnice?"
"Pár set metrů odtamtud… Taková uzoučká okreska, jen štěrkovaná. Myslíš, že ji tam někdo odvez? Hm… Od Pozorky až tam se dá jít skoro pořád lesem. Takže ta verze, že šla v noci, je docela pravděpodobná; a čtyřicet kilometrů se dá ujít i za krátkou letní noc, když je člověk mladej."
"Potmě a v neznámým lese?"
"Já vím. Ale neměla ona trochu dobrodružnou povahu a zřejmě pro strach uděláno? A taky není nikde psáno, že musela jít tím lesem celou cestu."
"Snad jo. Ale proč šla čtyřicet kilometrů daleko, když od Pozorky je na hranice sotva deset?"
"Možná proto, že to tam neznala. Zabloudila…"
"A co ty dvě vraždy, soudruhu majore?"
"Ty dvě vraždy… Vypadá to na dost obvyklej případ s nacvaknutou punčochou. To jsou mordy, kterejm říkám primitivní a první se stal už někde u neandrtálců. Někdo uvěří drbům, že jistá bába má doma punčochu nacpanou rýnskejma. Chce jí od nich pomoct, bába se nečekaně brání, zloděj zpanikaří a praští ji přes hlavu. V našem případě ještě dostal strach, že až Bašta zabitou najde, samozřejmě ho hned napadne, že to udělal ten jistej Vopršálek, co z něj tahal u piva rozumy, jak jsou na tom s penězma, jestli je dávaj do kampeličky a tak podobně. A tak holt náš milej Vopršálek pro jistotu sejme i Baštu, aby to měl sichr. Jestli tam opravdu něco našel a ukrad, to zatím nevíme, ale sledujeme, jestli někdo ze štamgastů v hospodě Na růžku najednou nezačne nezvykle utrácet."
"Kam si chodila pro peníze, zatím nevíte?"

"Nějaký verze sledujeme."
"Jaký, soudruhu majore?"
"Ale no tak, Otakare… Nezneužívej starý známosti a pomni, že jsem náčelník jednoho oddělení kriminálky. Nemůžu se ti svěřovat s věcma, na kterejch se momentálně pracuje. Ostatně ty to taky neděláš."
"Já na ničem nepracuju."
"Ne? To bych se divil. Hlavně buď opatrnej a nevěř nikomu, kdo ti stojí za zádama."
"Nějakej Vopršálek mě nerozhází," řekl jsem.
"Kéž by to byl jenom Vopršálek," povzdychl si Moldánek. "Tak už běž, Otakare. Ještě musím něco dodělat a pak mám poradu."
Tak jsem šel.

35
"Jak je rok dlouhej, nikdo si na ten hrob nevzpomene," povídá ouřada. "Ani na Dušičky ne. A teď najednou hned dva za tejden. A oba mládenci."
"Moh byste mi říct, kde to je?"
"Jistě, od toho jsem tady. Promiňte, jestli jsem se vás nějak dotknul."
"To je dobrý."
Zabrejlil do tlustý knihy. "Oddělení šest á. Musíte jít až dolů, pak doprava… Takhle vzadu u zdi, třetí ulička. Je to číslo sedmdesát osm."
"Děkuju."
Ne že bych snad chodil rád na hřbitovy. Dokonce tam chodím nerad. V tomhle případě jsem si říkal, že jsem povinen sem zajít s kytičkou, kterou jsem koupil před bránou. Už proto, že sem nechodil nikdo jinej.
Mládenec přede mnou byl jistě esenbák, kterýho poslal Moldánek; ten sem kytku zaručeně nepřines. Nádvorníková se zcvokla a ke hrobu nechodila, protože si ho ze svý pomatený a v rumu namočený mysli načisto vygumovala.
Minul jsem hrobku, na který ležela černá sfinga velikosti živýho lva. Ve zlatě vyvedenej nápis hlásal, že je tam pochovanej nějakej Dr. Ladislav Landa-bej. Vzpomněl jsem si na Kara ben Nemsiho v divokým Kurdistánu a chvilku jsem u tý sfingy postál kapku udivenej, co všecko se na takovým hřbitově dá objevit.
Potom jsem trošku bloudil a bylo mi přitom divně po těle i na duchu, jak na mě z některejch pomníků koukaly tváře sveřepý, nafrněný, smutný i rozesmátý a mezi nima taky krásný slečny, o kterejch se mi nechtělo věřit, že už z nich dávno zbejvá jenom prach.
ANIČKA STEHLÍKOVÁ, 1903-1921, tý bylo osmnáct; na co asi umřela, když je tam napsáno ODEŠLA JSI BEZ ROZLOUČENÍ?
Tak jsem se táhnul tím davem nebožtíků, až jsem konečně našel tu třetí uličku a v uličce travnatej hrbolek, před kterým byla trochu nakřivo zapíchnutá kulatá tabulka s číslem sedmdesát osm.
Neřek jsem nic; jenom tak v duchu mi zazněly všelijaký pitomosti, jako třeba jak se to spolu shledáváme a podobně. Třeba to ani nebyla taková pitomost, ale říkat to nahlas, to by pitomost byla docela určitě.
Tráva na hrobečku byla zažloutlá a sem tam z ní vykukovalo pár dočista vybledlejch pomněnek. Napadlo mě, že slovensky se ta kytička jmenuje nezabudka…
Nezapomněnka.
Jenomže to nebylo všecko; buď ten esenbák, co tu byl přede mnou, byl dost divnej esenbák, nebo musel existovat ještě někdo, komu nebylo jméno Lucie Nádvorníková ani po dvanácti letech lhostejný.
Uprostřed toho smutnýho, drnem porostlýho kopečku totiž ležely tři mírně povadlý žlutý narcisky.
Podíval jsem se znova na tu nahnutou tabulku, jestli jsem to číslo přečet správně, ale pořád tam bylo stejný postříbřený číslo sedmdesát osm.
Honem jsem počítal, jestli sem ty narcisy mohla dát Nádvorníková, ale že by tu ležely pomalu čtrnáct dní, to asi ne… Určitě ne.
V těch vedrech už by z nich zbylo pramálo.
Takže je sem snad přece jen položil ten Moldánkův chlápek, kterej prostě věděl, co se patří, když jde člověk na hřbitov k určitýmu hrobu.
Napadlo mě, jestli to snad nebyl major osobně, ale to by snad ten funebrák u brány nemluvil o mládencích.
Moh to bejt Honzák, i když na mě byl právem naštvanej. Nebo to ale taky mohla bejt nějaká babka, která chodí ošetřovat některej hrob vedle a toho osamělýho jí přišlo líto.
Položil jsem svůj skromnej pugétek mezi ty modravý nezabudky a přece jenom jsem tu pitomost udělal.
"Já nezapomenu, Lucie," řekl jsem.

36
Nemůžu říct, že by mi bylo zrovna veselo, když jsem stál na chodníku a čekal na tramvaj. Lucie byla neodvolatelně pryč; vlastně ani to ne. Nebyla nikde a zbyla z ní jen vzpomínka, jako ta na spolužačku Eimovou - a i ta bude časem blednout, až se rozplyne docela…
Jenomže k tomu, aby udělala to, co udělala, ji muselo něco donutit. V našem nekonečným povídání na lukách kolem Pozorky se nikdy neobjevil jedinej náznak, že by měla podobnej úmysl. Chtěla se se mnou po brigádě sejít, řekla mi svou adresu… Možná jsem pro ni byl jenom kluk, ale taky jsem pro ni byl jistý útočiště; a tehdy, když mě vzala za ruku a vedla mě vstříc vycházejícímu měsíci, mě jistě chtěla zasvětit do věcí, o kterejch jsem měl jen mlhavej pojem - a snad i do svýho ponurýho tajemství.

Nevstoupila do SČM kvůli partě; vždyť tam s nikým nekamarádila a zájem o ni měli jenom chlapi - a ještě jen z jedinýho dost jednoznačnýho důvodu. A protože tam nevstoupila ani proto, aby se nenápadně dostala ke hranicím, musela pro to mít jedinej důvod: dostat se do blízkosti člověka, kterej jí ublížil, a kterýmu to chtěla vrátit.
Jenže on ji zřejmě poznal a předešel…
Přešel jsem na protější stanici, vlez do jedenáctky, jel na Václavák a odtamtud Jindřišskou na Gorkýho náměstí; chvilku jsem postával před prosklenejma dveřma, dokud jsem nezahlíd, kdo sedí ve vrátnici. A když jsem se přesvědčil, že to není vrátná, která si mě jistě pamatovala z minulý návštěvy, vlez jsem dovnitř a povídám hubenýmu čtyřicátníkovi, kterej vypadal na invalidního důchodce, že sháním soudruha Fajta.
"Soudruha Fajta?!" podivil se. "Ale ten už tady dávno není, soudruhu."
"Já se s ním znával, když tu ještě byl."
"To už je ale hezky dávno."
"Jo. Možná deset let."
"A víš, že asi jo, soudruhu? To jsem tady byl pár měsíců… No jo, soudruh Fajt…" Pokejval hlavou.
"A kde teda je?!" vybaf jsem na něj. "Tenkrát jsem někomu půjčil první vydání Komunistickýho manifestu a zapomněl jsem komu. Byl jsem blbej kluk. Teď bych to nutně potřeboval a jedinej, kdo mi z těch podezřelejch zbyl, je právě soudruh Fajt."
"No to je teda historie," na to vrátnej. "Takový první vydání může mít dost velkou cenu, co?"
"Hodně velkou. Já tu knížku tenkrát zdědil po strejci, byl to předválečnej komunista. U nás doma nikoho nenapadlo, jaká vzácnost to je; k tomu to bylo německy, ještě k tomu švabachem, a po válce byla němčina každýmu protivná. A soudruh Fajt německy uměl."
"Jo, soudruhu… Jestli za ním teda chceš jít, tak musíš k Prašný bráně. Ten rohák vedle, ale to asi víš."
"On teď sedí na -"
"Jasně. Ale tam se asi budeš muset objednat."
"Tak dík, soudruhu."
"Není zač, rádo se stalo."
Drhla měl pravdu. Fajt seděl vejš.
Dokonce tak vysoko, že jsem si moh zlámat vaz, až odtamtud poletím.
Jestli jsem ale chtěl přemoct strašidlo minulosti, neměl jsem jinou volbu, než to risknout.
"Soudruh Fajt?" zeptal se řimbaba na vrátnici Ústředního výboru, snad abych ani nejmenoval čeho. "Jo, ten tu dneska je. Co mu chceš, soudruhu?"
"Máme spolu nějaký jednání."
"Jaký jednání?"
Usmál jsem se. "Snad nechceš, abych ti to vyprávěl, soudruhu? Bdělost a ostražitost je na místě, ale zvědavost už míň."
"Tak občanskej průkaz."
"Nemám ho s sebou."
"Ty nevíš, že jsi povinen ho nosit u sebe?"
"Soudruhu, nevyptávej se, co vím a co nevím. Snad mě nechceš poučovat o mejch povinnostech."
"Co nějakej jinej průkaz?"
"Nemám čas," řekl jsem. "Za dvě hodiny mi letí letadlo do Moskvy. Všechny svý doklady mám v zamčený aktovce a aktovku v kufru. Kufr je v tom druhým autě, co jelo napřed. Kdybys zvednul telefon a Fajtovi zavolal, celá tahleta pitomá buzerace by odpadla. Tak co? On tě neukousne."
"Ale nějakej důvod mu přece musím říct."
"Jo? Tak mu řekni třeba Pozorka."
"Pozorka? A co to má bejt, ta Pozorka?"
"Prostě Pozorka, soudruhu. Netvař se, jako bys nikdy neslyšel o heslech. No tak… Nemám čas."
Nedá se říct, že by se samou ochotou přetrh. Navíc se dle zákona schválnosti přikolíbal druhej řimbaba, toho prvního kolega. Sestrčili hlavy dohromady, házeli po mně tvrdý pohledy neúplatnejch strážců a vypadalo to dost nalevačku. Jenomže ten druhej byl naštěstí přístupnější a náchylnější sežrat ty špeky, co jsem naházel prvnímu. "Tak hele, soudruhu," povídá, "my soudruhovi zavoláme."
"Aha, tady musej bejt na telefonování dva," já na to. "No tak, přestaňte machrovat. Dělnická třída vás živí a ne špatně. Nemám na srandičky čas."
Strážnej chvíli uvážlivě pokyvoval, jako že chápe lidi, co nemaj čas na srandičky, jelikož on čas na srandičky taky nemá; potom sjel prstem po seznamu, kterej měl na stole pod sklem, zved sluchátko a vytočil číslo.
Druhej mě přitom bedlivě střežil, takže jsem pochopil, proč musej bejt dva, když jeden telefonuje. Kdyby totiž přišel záškodník, má takovej osamělej telefonující strážnej k obraně leda sluchátko.
Netrvalo to ani minutu a byl ze mě váženej host.
"Soudruh Fajt tě přijme, soudruhu… Zatím se támhle posaď, jsou tam čerstvý noviny, taky Tvorba. Přijde si pro tebe za dvacet minut."
"Za dvacet minut?!" řekl jsem. "A proč až za dvacet minut? Co to má sakra za práci, že nemůže přijít hned? Pije čaj s Čajkovským?"
"To my nevíme, soudruhu."
"Vy ani nevíte, kdo je to Čajkovský," řekl jsem a šel si sednout, kam mi ukázali. Popad jsem Tvorbu, schoval se za ní a za četby článku o prohnilé buržoázní literatuře jsem prožil mírně nervózní čtvrthodinku, jelikož jsem si nebyl jistej, kam

vlastně volali. Místo Fajta si pro mě moh přijít někdo jinej a horší.
Někdo jinej skutečně přišel; ale nebyl to policajt, nýbrž krásná dáma, před oplzlejma pohledama a drzostma všech chlapů světa chráněná přísnejma brejlema.
"Ten soudruh Pozorka… To jsi ty?"
Sklonil jsem noviny o tři centimetry, podíval se na ni studeným zrakem a kejvnul jsem, že jo.
"Tak prosím. Soudruh Fajt čeká."
Vyjeli jsme výtahem do pátýho patra. Ve třetím chtěl někdo přistoupit, ale když moje průvodkyně neznatelně zavrtěla hlavou, couvnul s omluvným pousmáním. Vystoupili jsme v pátým, kde mě po rudým koberci zavedla do kanceláře, která neměla na dveřích vůbec nic, zastavila mě nepatrným gestem a pootevřela vypolstrovaný dveře naproti těm, kterejma jsme vešli. Něco do nich zašeptala a ohlídla se. "Prosím, soudruhu."

37
Vzhledem k podezření, který tu padlo, byste si Fajta mohli představovat přinejmenším jako vycmrdlýho esesáka. Ve skutečnosti to byl růžověj špekoun a vypadal docela dobromyslně - asi jako Hermann Göring.
"Mně nějakej průkaz ukážeš, soudruhu?" zeptal se.
"Stejně by ti nic neřek," já na to.
Před ním na stole ležely knihy. Jak jsem si pamatoval z vojenský knihovny v Malackách, byly to Vlajky na věžích od Ostrovskýho, Bílá bříza od Vsjevoloda Buběnnova a Daleko od Moskvy od Valentina Ažajeva. Já osobně mám radši Příběh opravdovýho člověka, jelikož Meresjev je podobnej Bigglesovi.
"Nechápu," řekl Fajt. "To se mám spokojit jen s tím, že se jmenuješ Pozorka?"
"Já taky nechápu," já na to. "Jestli nevíš, co je to Pozorka, proč jsi mě vůbec přijal? Moh jsi klidně pokračovat ve svý přípravě na Fučíkův odznak."
"Pozorka, Pozorka… Něco mi to snad říká…"
"Sedmačtyřicátej rok," napověděl jsem mu. "Brigáda na Pozorce. Copak jsi tam nedělal brigadýra s Mydlochem, Drhlou a Širokým?"
"Jo tohle… Ale kdo vlastně jsi, soudruhu?"
"Byl jsem tam taky," řekl jsem. "Jak to, soudruhu, že svazácká brigáda, na který beze stopy zmizela jistá Lucie Nádvorníková, je pro tebe jenom jo tohle?"
"Ale prosím tě… To už je přece dávno. Takže ty jsi za mnou přišel z tý starý známosti… A s čím bys potřeboval pomoct, soudruhu? Kde teď působíš?"
"Nikde. Jen bych rád věděl, jak to bylo s Lucií."
"Říkáš, žes tam byl, tak snad víš sám, jak to bylo."
"Já tam nebyl s váma. S tou druhou brigádou."
Zalistoval Bílou břízou, jako by čekal, že tam najde do kůry vyrytou radu, jak se mě zbavit. Nenašel ji, pozved ke mně svůj sádelnatej zrak, změřil si mě od hlavy po pás (na paty mi přes stůl neviděl) a řekl: "Poslyš, soudruhu. .. A kolik ti to vlastně tenkrát bylo?! Sedmnáct?"
"Kdepak sedmnáct, soudruhu Fajte," já na to. "Necelejch šestnáct. Byl jsem tam nejmladší."
"Nebyl jsi náhodou ten kluk, co -"
"Jo. Ten kluk, co jste z něj měli srandu a na kterýho přinejmenším tři hovňouskové z vaší brigády žárlili."
"Ty jsi do ní byl… zamilovanej?"
Před slovem zamilovanej zaváhal. Tady se takovýhle slova nejspíš nepoužívaly, pokud se nemluvilo o dělnický třídě, o rodný straně a tak podobně.
"Byl nebo nebyl, na tom nesejde," řekl jsem. "Prostě sháním informace. Už se totiž ví, co se s ní stalo."
"Nepovídej. Po takový době?"
"Vědělo se to už dávno, jenže v tom esenbáci tenkrát měli bordel. Na Slovensku byli banderovci, pak se zas měnily kádry ve Sboru… Ten protokol se ztratil a našel se až teď."
"Jo, byla to pohnutá doba," na to Fajt. "Tvrdý začátky a nelehký boje… A ty jsi teď co? Pracuješ u Bezpečnosti, nebo snad -"
"Trochu tam a trochu jinde."
"Stejně by ses mi měl prokázat."
"Ale no tak, soudruhu Fajte," já na to. "Tady přece nejde ani o státní, ani o stranický věci."
Ošíval se, viditelně zápasil s touhou nechat mě vyvést těma buldokama zdola a zároveň s vlastní zvědavostí, i když neudělal, co by se za normálních okolností dalo předpokládat - nezeptal se, co bylo v tom ztraceným a znova nalezeným protokolu.
"Do jistý míry," vypotil ze sebe, "ono tady skutečně nejde o záležitost, která by podléhala… Eh, asi víš, co myslím. Ostatně jsem tě moh přijmout jako svýho starýho známýho soudruha… Ale to bych aspoň musel vědět, jak se jmenuješ."
"Jmenuju se Otakar Fink."
"Otakar Fink, ano…" Nelíbilo se mi, že si to poznamenal na okraj nějakýho oběžníku. "A jsi ten kluk, co byl pořád okolo ní."
"Správně."
"A jak teda víš, že se našel ten protokol -"
"Tak. Holt už nejsem ten kluk."
"No dobrá, v pořádku. Tak co se s ní teda stalo?"

"V devětačtyřicátým ji našli čtyřicet kilometrů od Pozorky. Zbejvala z ní už jen kostra. Ležela pod hlínou a listím v takový nepřístupný rokli."
"Ale… To je smutný, co?"
"To jo. A já bych teď od tebe rád slyšel, jakej názor jsi na ni měl."
"Názor… Proč bych měl mít nějakej názor?"
Možná neměl názor na nic. Proto tady seděl.
"Něco sis o ní snad myslel, ne?"
"Myslel jsem si, že to dá dost práce udělat z ní platnýho člena socialistický společnosti. Pokud vím, byla z těch dětí, co se za protektorátu nedostaly na střední školu; chodila do měšťanky a po válce se přihlásila na gymnázium znova. Aby nemusela dělat zkoušky, šla ze čtvrtý třídy měšťanky do čtvrtý třídy gymnázia… Jaká byla studentka, to nevím, ale jako svazačka byla - pokud se pamatuju - poněkud rozkladnej živel."
"To teda máš paměť," řekl jsem.
"Musím ji mít. Tenkrát jsem dělal kádrovou politiku. Samozřejmě si nepamatuju každýho… Ale soudružka Nádvorníková byla problémovej případ - navíc to její zmizení… Víš, že to bylo pohraniční pásmo, do kterýho se smělo jen na propustky?"
"Nepamatuju si, že bych bejval nějakou měl."
"Pro brigády byly společný a odpovídali jsme za to my. Nebyly tam povolený žádný delší soukromý výlety, leda hromadně. Takže není divu, že jsme kvůli Nádvorníkový museli podstoupit spoustu nepříjemnejch výslechů, soudruh Drhla dokonce musel odejít z výboru… Vidíš; vypadalo to, že utekla na Západ. Pomýlená, neukázněná, přitom lačná kdovíčeho tam někde… A ona tam ani nedošla…"
Tvářil se jako čtyři spravedliví dohromady. Nejspíš si myslel, že pomýlenou, neukázněnou a lačnou Lucii potrestal nějakej dialektickomaterialistickej pánbu.
"Já myslím, že to bylo jinak," řekl jsem.
"Jinak? Jak - jinak?" V tý chvíli vypadal, že ode mě čeká nějaký nepříjemný odhalení.
"Nechtěla utýct nikam," řekl jsem.
"Ale jak by se dostala do nějaký ztracený rokle čtyřicet kilometrů od Pozorky, kdyby nešlo o útěk? Kam by podle tebe vlastně šla? Na výlet, když to nebylo povolený?!"
"Vůbec nešla. Někdo ji tam dovez a do tý strže ji hodil. Pravděpodobně už mrtvou."
"Ale proč, soudruhu?"
Dal jsem mu to horký. "Byl to někdo, na koho něco věděla. Bál se, že ho shodí, možná by ho to stálo politickou kariéru, možná by dopad ještě hůř… A tak si ji nejspíš po večerce někam pozval, třeba pod záminkou, že jí všechno vysvětlí; načež ji praštil kamenem, aby se zdálo, že si hlavu rozbila při pádu, a odvez ji tam, kde se za dva roky našla."
"Odvez… Čím by ji tam odvez?"
"Měli jste tam přece dvě vozidla."
"Myslíš, Že jsme měli… To si nepamatuju."
"Jasně. Vozidla jsi nekádroval. Měli jste tam k dispozici terénní kádéef a německou saharu s lodičkou. Do tý lodičky by se mrtvola klidně vešla. A do toho kaďoura třeba čtyři."
"Počkej… Vlastně ano. To auto nám půjčilo družstvo - soudruh Mydloch s ním jezdil nakupovat a na poštu. A motocykl - ten snad byl soudruha Širokýho… Ale ty dva přeci nemůžeš podezírat z něčeho takovýho. Jakou ti mohli mít minulost? Vždyť jim bylo sotva tak nějak kolem dvacíti… Drhla sice byl o něco starší, on přece dělal vedoucího celý brigády. Ale stejně mu nebylo víc jak třiadvacet."
"Nejstarší jsi byl ty, ne?"
"To jsem byl. Proto jsem taky dělal tu kádrovku."
"Jenom proto, že jsi byl nejstarší?"
"Jenom pro to ne. Byl jsem agilní, kandidát strany, už tenkrát se mnou počítali jako s kádrovou rezervou na vyšší post."
"Takže kdyby Lucie bejvala něco věděla na tebe -"
Znova sáhnul po Bílý bříze, ale místo aby v ní listoval, praštil s ní do stolu. "To je nehoráznost," zasípal. "To dám vyšetřit, soudruhu…! Taky se podívají, co jsi ty vlastně zač. Dostal ses ke mně uskokem… a teď mě tu dokonce obviňuješ! To ti přece nemůže projít."
Dalo se čekat, že takhle vybouchne. Jenže jsem nevěděl, jestli vybouch proto, že jsem se strefil, nebo proto, že byl nevinnej. Tak či onak jsem s tím musel rychle něco udělat, protože už hmatal po telefonu.
"Soudruhu Fajte, omlouvám se," řekl jsem zkormouceně. "Opravdu jsem byl do Lucie zamilovanej. Chtěl bych očistit její památku… Asi jsem to přehnal."
Chvíli na mě strnule civěl, pak konečně položil sluchátko, odněkud vydoloval kapesník a otřel si zpocený čelo. "To teda máš pravdu, soudruhu, přehnals to. Měl by sis uvědomit, kde jsi a s kým mluvíš."
"Na dveřích to napsaný nemáš."
"To tady není třeba… Pořád dělám něco jako kádrovou politiku. Jenomže přece jen o stupínek vejš."
"Takže vlastně všemocnej muž v pozadí, že jo."
Potěšené se zašklíbil, až se mu očička smrskly ve dva kmíny. "Ale ne, tak bych to neformuloval. Přesto jistej vliv mám, i když nepatřím mezi ty úplně nahoře."
"No, když tak koukám na ten kancl," řekl jsem, "a na tu soudružku, co máš v předsíni… To bych teda neřek, že nepatříš mezi ty nahoře. Možná že má soudruh první tajemník takový soudružky dvě; ale dost pochybuju, že by byly tak pevný a neochvějný."

"Soudružka Kolomazníková má partajní vysokou politickou školu v Moskvě," pochlubil se.
"A ty samozřejmě taky."
"Já… No, já studuju pořád. Učit se, učit se…"
"Učit se," dokončil jsem to za něj. "Musí to bejt náročný, dělat takovouhle práci. To by každej nezvlád."
Ještě chvíli jsem mu mazal med kolem huby. Že by si na mě někde stěžoval, jsem se nebál. S tím telefonem mě jenom strašil, komu by tak asi volal - a co vlastně? Jistě neměl zájem rozvířit starou historii, ať už na ní svůj podíl měl nebo neměl. Drhlu tenkrát vyhodili, zatímco jeho ne. A kdo moh vědět, jak by se na to pohlíželo dneska.
"Možná že si časem na něco vzpomenu," řekl nakonec. "Opravdu bych ti rád pomoh, soudruhu. Ať už byla soudružka Nádvorníková problémová, nekolektivní a ať už třeba neměla kladnej poměr k našemu zřízení, nemělo by na ní lpět podezření, že chtěla emigrovat, pokud to není pravda."
"Kdyby sis na něco vzpomněl," řekl jsem, "můžeš mi zavolat. Napiš si číslo." Radši jsem mu nadiktoval číslo do fabriky, aby něco nevykládal mámě nebo tátovi, kdyby mě nezastih doma. "Jo, soudruhu Fajte," dodal jsem, "a kvůli utajení se radši představ nějak jinak."
"Dobrá… Tak třeba Igor? Jistě zavolám, ta věc mě zaujala… Napiš si moje číslo sem, kdybych zapomněl; to víš, mám toho pořád spoustu a bejvaj to kvaltovky…"
Nevypadal na to, že by něco dokázal zmáknout rychlejc než škeble se zlomenou nohou. Jestli byl tak prudkej i na čtení, jen toho Ažajeva měl nejmíň do Vánoc.
"A ještě něco," řekl, jako kdyby ho to právě napadlo, "kdybys někde moje informace použil, mě z toho vynech. Při postu, na kterým sedím, bude lepší, když zůstanu," zachichotal se, "tím mužem v pozadí."
Slíbil jsem mu to.
Nato se otočil ke knihovně zasklený broušeným sklem a ejhle, z nějakýho šanonu vyčaroval outlou flašku gruzínskýho koňaku a dva frťany.
Odšpuntoval a nalil. "Tak na to, soudruhu."
Nevěděl jsem, co tím myslí, a nezeptal jsem se ho.
Podal mi ruku. Byla zpocená, to se dalo čekat.
Soudružka Brejlatá mě zase vyprovodila.
Dole jsem velebně pokynul strážnejm.
Popřáli mi příjemnej let.
Poděkoval jsem jim a letěl do práce.

38
Jestli je noční šichta úmorná, odpolední je ještě horší. Zatímco jiný lidi zrovna začínaj žít a maj před sebou celý odpoledne a večer, vám den končí. Přicouráte se po jedny hodině do fabriky, v závodce si dáte oběd, samozřejmě jste si minule nechali oštemplovat hovězí na česneku a teď máte chuť na karbanátek, potom byste si s radostí šli na hodinku dáchnout, jenomže místo toho slezete do šatny, otráveně posloucháte pořád ty samý frky chlapů z dopolední, co se už od půl druhý sprchujou, převlíknete se do montérek a po zaolejovanejch schodech vylezete do rozpálený soustružny.
Pokud s váma zrovna není na šichtě nějaká ženská, kterou byste rádi uhnali, nezbejvá vám, než se věnovat výrobě a radši moc nekoukat z okna, jak tam korzujou párečky, pobíhaj pejskové, po náspu uháněj vlaky na Benešov a zpátky a slunce zapadá.
Bylo za deset minut dvě a Olda Nývlt ještě čistil mašinu; povídám CO TY JEŠTĚ TADY a Olda na to: "Od rána se to sere, vole… Nejdřív jsem urval plátek, ve výdejně na mně chtěli od mistra podepsanej odpis, jako kdybych byl vole ňákej učedník, špóna mi spadla do boty, vybouchla mi flaška s pivem… a tchýně měla zase včera blbý řeči, vole."
"Jakápak tchýně?" řekl jsem. "Pro tebe je to furt jenom máma od Anči Dudkovy."
"Co kdybych na tebe vole po šichtě počkal, že bysme šli urazit pár piv ke Dvoum stehnům? Je pondělí, budou tam kamarádi."
Bylo mi ho líto, tak jsem kejvnul. Nechal jsem ho čůrat olejničkou klikyháky na vyblejskaný saně, a protože plánovači, úkoláři a ostatní technici dělaj od sedmi do tří, zaběh jsem o poschodí vejš vrátit Honzovi Bendovi kukr. "Honzo, s díky vracím. Můžu si brnknout?"
"Není zač. Brnknout? Ale jo, co bys nemoh."
"A to - seznam tu máš?"
Otevřel šuple a hodil seznam na stůl. "Já jdu vedle," řekl a ukázal na překližkovou přepážku, za kterou bylo slyšet nesrozumitelnej hlahol. "Řešíme tam odpolední brigády technickýho personálu."
"Neděle už vám nestačej?"
"Směny nejsou plně obsazený."
"Jenom nám kazíte normy, hamťáci."
"To jistě," na to Honza mezi dveřma. "Děláme akorát to, co se pánům soustružníkům nechce. Podložka matičky šroubku čudlíku pouzdra stojánku horní. Operace nula jedna: srazit hranu."
"Jen si nedělej srandu," řekl jsem. "My to nechceme dělat, protože je to šíleně nebezpečná práce. Ty nevíš, kolik takovejch brigádnickejch krkounů bezděky spáchalo šábrem harakiri?"
Asi ho zrovna pálila žáha, protože místo aby se popadal za břicho smíchy, řekl jenom, že každá kačka je dobrá. "Spíš bys měl říct každej halíř," já na to. "Pročpak s tím tady nepraštíš a nejdeš radši foukat džezík třeba k Procházkovi?"
"Mě by muzika za prachy nebavila. Chraň mě pánbu, abych si to ságo nakonec zhnusil."
Odvedle na něj někdo zařval; Honza se na mě zašklebil, řek PŘES NULU, JO, a výpad.

Zalistoval jsem v seznamu a jako obvykle jsem nevěděl, kde mám vlastně hledat. Okresní svaz… Viz Svazy. Okresní svaz spotřebních družstev… Provozovny. Cukrárny… Tady je to. Vytočil jsem nulu s příslušným číslem a ve sluchátku to chvíli dělalo tú, tú, tú…
Jo, kdyby chvíli; pořád to dělalo jenom tú, tú, tú.
No dobře, chtěl jsem se jen zeptat, jestli si náhodou nepamatuje, jak dlouho byl Šebor pryč, když jel pro Rútičku. A kdy přesně to bylo. Mohla si to pamatovat, krátce před tím s ním měla poslední rande.
Stejně bych z toho nic nevykoumal; prostě mě jenom zajímalo, jestli měli dost času, aby se spolu domluvili. O čem? No přece o tom, že Šebor pustí k vodě cukrářku a bude milovat Rútičku, kterážto už mohla mít od strejdy Taussiga písemně, že zdědí barák, jestli na něj bude hodná. Třeba jí to připadalo jako těžkej a poněkud nevděčnej úkol, a proč by takový děvče, notabene s tak krutejma zkušenostma, nemohlo bejt v některejch věcech stejný jako ostatní děvčata bez krutejch zkušeností. Tím chci říct, že mohla s potěšením uvítat, když jí nezištnou pomoc v jejím těžkým a nevděčným úkolu nabíd takovej filmovej milovník. A když už jí tu pomoc nabíd, nemohli si cestou vyrazit třeba na Karlštejn a kdovíkam a skončit v nějakým hotelu, kde měl Šebor známýho vedoucího, kterej přimhouřil oko? Podle toho, jak mi Jituš popisovala jejich chování, to právě na tohle vypadalo. Ze strany dvacetiletý židovský krásky jsem to dokonce chápal, v koncentráku jako by se zastavila ve věku patnácti let, pak nabírala síly a dohánělа to -, takže Šebor s tím svým neodolatelným culením přišel v pravou chvíli. Jenomže abych to pochopil taky z jeho strany, nemoh jsem si myslet nic jinýho, než že mu od začátku šlo o to, aby zchramstnul Taussigův barák, na kterej si dělali zuby Churavejch a Lánskejch.
Samozřejmě mě napadlo i to, že na těch drbech o zazděným pokladu může něco bejt; to poddimenzovaný podloží, nová dlažba na terase, vytrhaný keře a díra pro nový pařeniště uprostřed trávníku -jestlipak to nebyly spíš stopy po hledání Taussigova zlata, než nějaký stavební úpravy?
Telefon na Barrandově pořád zvonil. Měla ho za pultem, teď už by jistě zvedla sluchátko, i kdyby v krámě třeba soudcovala dortovou bitvu. Nemoh jsem tam stát a poslouchat tutání do konce šichty.
Zavěsil jsem, sebral na stole kus papíru a tužku, opsal si číslo, zavřel seznam, vypad, strčil hlavu do vedlejších dveří a houknul na Honzu Bendu, že děkuju, a šel vyrábět ty zatracený vačky. Olda Nývlt už byl pryč a na klice nožový hlavy byl napíchnutej papír s nápisem:
V DESET V HOSPODĚ. O.

39

Holka House, který už je pomalu ale jistě dvacet, vypadá pořád na těch šestnáct. "Ty, Bigglesi," řekla nyvě, sotva jsem klesnul na židli, kterou někomu sebrala pod zadkem, "ty jsi na mě dočista zapomněl, že jo? Už jsem tě neviděla, ani nepamatuju."
Přezdívku Biggles jsem si dal sám, když jsem se někdy před třema nebo čtyřma lety takhle podepsal Houseti do cancáku, což je trampskej památník. Navíc jsem jí tam napsal název jednoho starýho fláku You belong to my heart, jelikož jsem nevěděl, co to je… Jenomže holka House si to od někoho nechala přeložit a tímpádem byla nadále přesvědčená, že patří do mýho srdce, i když jinak respektovala všechny mý skutečný i vymyšlený lásky.
Možná jsem byl celou tu dobu pitomej a neuvědomoval si, že do mýho srdce opravdu patří.
"No jo," řekl jsem, "to víš; furt mám ňáký aktivity."
"Kamaráde," povídá stařešina Džimák z Jukónu, kterej to zaslech, "normálka bys měl říct, že seš zmakanej jak Bulhar. Abys nám z těch svejch funkcí nezblb."
"Hele, Džimáku," zahulákal z druhý strany stolu Olda Nývlt, "Ota už vole nejmíň rok žádný funkce nemá."
"Mně vole neříkej," na to Džimák z Jukónu, na Oldovy voly odjakživa alergickej. "Mně teda ne."
Stará Stehnová přede mě hodila půllitr zdejší speciál kvasnicový dvanáctky a připsala to na utěšeně počmáranou společnou účtenku na stole. "A kolik rumů?" zeptala se preventivně. "Že bych to přinesla najednou."
Mrožák promrsk pár akordů na svý popraskaný historický kytaře s vypálenejma nápisama ALJAŠKA 1938, T. O. KAMARÁD, JEN NEVĚŘ, HOCHU, ŽENÁM a dalšíma připomínkama kamarádskejch setkání u piv i táboráků a spustil: "Přes hořící savanu kůň šíleně pádí…"
Přidal se Sahara s banjem, půlka lokálu přizvukovala a Olda Nývlt do toho zařval na hostinskou: "Dva rumy na mě -, ten druhej támhle Bigglesovi, jo?"
"Jenom dva?" hulákala Stehnová.
Olda si to nejspíš rozmyslel, protože obkroužil rukou celej stůl. "Tak pět… šest," spočítala to Stehnová.
"V řece našli útočiště," pěli Mrožák se Saharou skoro dvojhlasně, "unikli tak smrti jisté…" A celá hospoda do toho freneticky zařvala: "Ach, tolik jisté!"
Holka House se o mě mírně opřela ramínkem, hodila na mě oddanej pohled a pod stolem mi položila horkou dlaň na koleno. LA SEÑORA, S VÁMI CHCI ŽÍT…
Svalouš Bimbo, Housete starší brácha, se po nás podezíravě podíval přes dvoudecku něčeho, co mohla bejt slivovice. Jenže mně bylo do srandy čím dál míň, a nezlepšilo se to ani po Oldově velkým panáku, ba dokonce ani po tom druhým, kterýho mi podstrčila holka House, a po třetím, co jsem objednal sám. Nešel mi z hlavy ten zatracenej telefon, kterej nikdo nezvedal nejen odpoledne, ale ani večer.
Kolem šestý jsem to zkoušel od mistra, kterej to nemá rád, potom ještě z vrátnice, když jsem odcházel. Sloužila paní Rokosová, která sice taky měla řeči, ale dala se ukecat.
"Ty, Bigglesi… Tobě něco je, že jo."
"No jo, House."
"Něco ti vrtá hlavou, viď?"

"Taková ti blbost…"
"A nemůžu pro tebe něco udělat?"
"Ne. Někomu celej den volám. Měl by tam bejt a nezvedá to. Tak si říkám, jestli se mu něco nestalo."
"Mohlo by se mu něco stát?"
"Já nevím. Možná jo."
"Jéžiš, Bigglesi -, ty zase v něčem jedeš, co?"
"Pořád v něčem jedu. Čestný slovo, že bych radši nejel v ničem, jenom si holt nemůžu vybírat."
"Kdy jsi tam volal naposled?"
"Po desátý hodině z vrátnice. Potom jsem šel sem."
"Odsuď můžeš taky volat. Ve vycepuje telefon."
"Stehnová se mnou vyběhne."
"Jdu s tebou, na mě trpí."
Nechal jsem se vytáhnout od stolu. Jak jsme se tlačili kolem Bimba, natáh pracku a popad House za pásek u kalhot.
"Kampak?"
"Hele, brácho, co furt to, hele? Jsem plnoletá."
"Jde mi píchnout u Stehnový," řekl jsem Bimbovi.
"Potřebuje si zatelefonovat," dodala holka House.
"Pět minut," zabručel Bimbo a pustil ji.
Nikdy toho moc nenakecá, ale když někoho praští, vrátí se dotyčnej za tři neděle ucouranej od sněhu.
Ve výčepu visí obraz markytánky, jak leze po ožralým mušketýrovi. Některý srandisti prohlašujou, že to bylo namalovaný před sto padesáti lety podle Stehnový.
Zrovna dotáčela lustr piv.
"Paní Stehnová, mohli bysme…"
Hostinská řekla: "Za koninu všecko, Housátko."
Vysolil jsem korunu, zved ulepený sluchátko na historickým přístroji, kterej měl pod číselníkem zažloutlou cedulku s namalovanýma numerama 55432, vytáh jsem z kapsy papír s napsaným číslem a vytočil ho.
Tú, tú, tu… Snad minutu nebo půl druhý.
"Nic," řekl jsem a zavěsil.
A stará Stehnová řekla: "Tak si tu korunu zase vem, když ses nedovolal."
Šli jsme zpátky do lokálu, odkud nás vyhlížel Bimbo. Těch povolenejch pět minut nejspíš stopoval.
"Proč se tam vlastně nejdeš mrknout?" zeptala se mě holka House. "Jestli je to tak důležitý…"
"Teď už tam nic nejede."
Blesklo mi hlavou, že bych moh za Jituš zajet na kole; ale to bych nejdřív musel pro kolo domů, klíče od kůlny jsem s sebou neměl, naši by se vyptávali… Přijdu si domů o půlnoci, smrdí ze mě pivo a rum a ještě chci někam na kole, no nejsi blázen, Otíku (máma), nikam nepojedeš, ještě pořád tady mý slovo platí (táta) a tak dále, krucipísek, doprdelepráce…
"Hele, Bigglesi - a je to hodně daleko?"
"No, dost. Na Barrandově."
"Brácha tě tam hodí."
"Cože, Bimbo?!"
"No jasně, má tady davida."
Mínila tím Bimbův motycykl Harley Davidson s přívěsem. Teprv teď jsem si uvědomil, že za Bimbem visí na věšáku helma a kožená bunda - ale zároveň jsem viděl tu dvoudecku čirý tekutiny v jeho ruce.
"Vždyť chlastá slivovici nebo vodku," řekl jsem.
"Blbost. Pije sodovku. Hele, hned to zařídím."
Deset minut nato jsme uháněli dožluta vyblitou nocí.

40

Seděl jsem v sajdce a vítr ze mě pomalu ale jistě vyháněl pivně-rumovou euforii (jak tomu říká Letenský, frézař a vzdělanec; Olda Nývlt tomu říká vopice). Nikdy jsem se takhle rychle nezpálkoval, aspoň ne úmyslně. Mohla za to solidarita s Oldou Nývltem, mohly za to bledý studánky a horká dlaň Housete, taky ty černý myšlenky, který jsem měl… Nebo za to mohlo i to, že už mi nebylo šestnáct, dokonce ani dvacet ne - a čím blíž jsem měl k válečný otrlosti Bigglese, tím víc jsem se vzdaloval ideálům Hochů od Bobří řeky.
A vůbec, bál jsem se o Jituš, i když jsem ji nemiloval, ale jenom myloval, jak by řek Fanda Kelner. Cukrářka byla duše i náruč otevřená, bejvala by mě nosila na rukou a tak všelijak podobně, jenomže já holt jsem taková pitomá povaha a pořád chci něco, co je nedosažitelný. A jestli jsem chtěl bejt najednou věrnej svý dávný lásce Lucii, byla to láska z nejnedosažitelnějších; zrovna tak bych teď moh bejt věrnej tý chudince Eimový, která skončila kdovíkde, protože neměla tu kapku štěstí jako Rútička a starej Taussig.
Takový věrnosti se právem říká věrnost až za hrob.
Svět je zlej, krutej a surověj, říkal jsem si, zatímco se kolem kmitaly žlutý světla pouličních lamp jako přízračný majáky. Že mi strašilo ve věži? Nejspíš jo.
Holka House seděla za Bimbem a házela na mě obvyklý psí pohledy; dohája, copak ta holka bude pořád tak pitomá a kvůli mně se od nikoho nedá sbalit, nebo je to prostě tím, že ji brácha nespustí z očí?
"Ty, Bigglesi, a kdo to je, ten -" V rámusu pekelnýho stroje jsem to spíš vytušil, než zaslech, dal jsem si raku k uchu a

pokrčil ramenama, Bimbo se na mě ohlíd, já ukázal doprava, pak zase doleva a ještě jednou doprava, david kličkoval a House se tisklo k bráchovejm zádům… Co najdeme, až dojedeme k cíli?
Stoupali jsme nahoru, světla ubejvaly, další byly před náma, tam už začínala příkrá ulice… "Bimbo," zahulákal jsem, "támhle zaparkuj, jo?" Ukázal jsem na polní cestu lemovanou šípkama, která ze silnice odbočovala doprava. Bimbo tam elegantně zatočil, zastavil a motor nechal bublat na neutrál.
"Proč tady?" zeptal se.
"Abysme nevzbudili celou ulici."
"Aha." Vypnul motor.
Holka House slezla celá pokroucená, předklonila se a masírovala si kolena. "Týýývolebrácho," řekla, "já snad z tý tvý mašiny fakt chytnu regma."
"Máš z čundrů," na to Bimbo a táh motorku pod šípky, kde byl hlubokej stín. "Kožený kalhoty."
"Kožený kalhoty," říkala holka House, "kožený kalhoty, jo? Jako koupit, jo…? To bych u těch posranejch městskejch sadů nesměla brát osm stováků."
Díval jsem se k prvním světlům vzdálenejm snad dvě stě nebo tři sta metrů; zdálo se mi, že tam svítí nějaký okno, ale který a čí okno to vlastně je, se nedalo rozeznat. "Počkejte tady," řekl jsem.
"Jasně," řekl Bimbo.
Houseti se to nelíbilo. "Hele, Bimbo," vybafla na něj, "jaký jasně, copak víš, do čeho Biggles leze?"
"Ne," na to Bimbo. "A ty taky ne, káčo."
"Do ničeho nelezu," řekl jsem. "Prostě se jenom podívám, jestli je dotyčnej doma. Třeba telefon nezvedal, protože má poruchu."
"Tak jdi," řekl Bimbo. "Počkáme."
"Hele, Biggles, buď opatrnej," nabádala mě jeho ségra. "Kdyby něco, tak -"
"Kuš," zarazil ji Bimbo.
Radši jsem šel, aby se nepoprali.
Čím blíž jsem byl Jituščiný cukrárně hned na začátku ulice po levý straně, tím líp se mi rozeznávaly světla. Bohužel mě oslňovaly; první pouliční lampa stála za domem, takže jsem ho viděl jen jako černej obrys proti neurčitýmu žlutavýmu pozadí. Šikmo nahoru stoupala řada dalších světel daleko od sebe a baráky za nima se spíš daly tušit, než vidět. Okno, který jsem viděl zdola, mezitím zhaslo a nad vrcholem kopce světlo města dočista vygumovalo hvězdy; jenom rozmazanej půlměsíc visel v prostoru jako bledej lampión.
Došel jsem před vchod se staženou mřížovou roletou; ve výkladní skříni visela nakřivo vývěska, která tu minule nebyla. Naklonil jsem se k ní a přečet si nápis vyvedenej hůlkovým písmem a olemovanej tenkou červenou linkou: DNES ZAVŘENO. Jenže kdy vlastně bylo dnes? Hodinky mi ukázaly deset minut po půlnoci, takže to mohlo platit včera, kdy jsem se Jituš nedovolal, nebo taky dneska a cedule tam visí už teď, aby si Jituš mohla ráno v klidu přispat. Případně to platilo včera a platí to i dneska…
Ale proč mi o tom nic neřekla?!
Ať byla, jaká byla, do tajnůstkářky měla daleko. Spíš na sebe všecko vykecala.
Vedle dveří byl zvonek s nápisem HYNKOVÁ.
Chvilku jsem váhal a pak jsem ho zmáčknul. Zvonění bylo slyšet až ven, kdyby Jituš byla doma a spala, muselo by ji probudit.
Neprobudilo.
Po zádech mi přeběh mráz. Už se mi přestávalo líbit, jak seznámení se mnou málokdo přežije. Klidně jsem si moh pořídit kosu a místo rafinovanejch otázek rovnou říct: "Tak jsem tady."
Žádnej Pavel Vodsloň, žádnej Břetislav Drhla.
Otakar Smrťoucí, těší mě.
Nádvorníková byla nesympatická ožralá vyzuna a její Džúzepe příživník podobnej Sáhirovi; samozřejmě si taky nezasloužili přijít tak nepěkně o svý mizerný živůtky, ale jestli mi jich bylo líto, tak hlavně proto, že už se nikdy nedovím, co mi neřekli.
Ale Jituš… To ne!
Obešel jsem barák, šel jsem ke kůlně, kam se ukládal zahradní nábytek a slunečníky, byl tam hlubokej černej stín a kůlna byla zamčená.
Otočil jsem se a pustil se k zadním dveřím, kterejma mě Jituš poprvý vtáhla dovnitř. Bylo to k ničemu, samozřejmě byly taky zamčený.
Popošel jsem doprostřed dvora, chvíli jsem tam stál a jen tak přejížděl očima sem a tam. Už jsem se rozkoukal, takže jsem si všim pootevřenýho okna nad ouzkou stříškou, která shora kryla zadní vchod.
Pak jsem zahlíd něco, co ještě před pár vteřinama nestálo u domovní zdi kousek od vchodu do dvora. Celkem pochopitelně mě napadlo, že je to Bimbo, kterýho sem zahnala úzkostlivá holka House.
Udělal jsem krok a chystal se něco říct, když po mně někdo skočil zezadu, popad mě za ruce a strhnul mi je za záda. Zároveň se dal do pohybu ten vpředu a něčím se po mně rozmáchnul.
Vymysleli si to blbě; kdyby mě bejval rovnou praštil ten černej vzadu, neřek bych ani popel, i když jsem se před Moldánkem vytahoval, jak si na mě nějakej Vopršálek nepřijde. Jenomže když se po mně rozmach ten vpředu, viděl jsem to natolik včas, že jsem se uhnul a zároveň se vyškub tomu, co mě držel.
Nemluvili, akorát tiše supěli; a protože byli dva, byla jen otázka času, kdy mě dostanou.
Neviděl jsem, co jsou zač, byli v černým a černý měli i obličeje. Zato jsem moc dobře slyšel, jak jejich klacky, nebo co to bylo, svištěj okolo mě. Sám jsem žádnou zbraň neměl a nikde neviděl, leda že bych vytrh plaňku z plotu, jenže to bych

musel přes ně. A když už bych u plotu byl, bylo by lepší ho přeskočit a prásknout do bot.
To nejmoudřejší, co se udělat dalo, bylo příšerně zařvat; jenomže by mi to bejvalo stejně nepomohlo, kdyby House neukecalo Bimba. Šli celou cestu za mnou a nebyli daleko; ve chvíli, kdy jsem se chystal zahulákat, byli už dokonce ještě blíž a zaslechli podezřelý zvuky. Bimbo se propasíroval plotem, jako kdyby tam žádnej nebyl, a jelikož nebyl rozkoukanej jako já, nejdřív se zeptal: "Kde seš?"
Jeden z těch chlápků se po něm okamžitě ohnal, ale se zlou se potázal. Bimbo mu klacek vyškubnul a přetáh ho s ním přes hrb. "Ta sedla," prohlásil. "Další."
Protože jsem měl toho druhýho tak akorát na distanc, vzal jsem ho hákem, až heknul. Sklapnul jak zavírák a odvrávoral ke plotu, kde koupil další pecku od Bimba.
Vypadalo to s nima špatně a taky jim to nejspíš došlo, protože začali kličkovat jak zajíci, a i když jich přitom ještě pěknejch pár koupili a žádnou nedali, dostali se nakonec dírou na ulici a zmizeli za rohem.
"Za nima?" zeptal se Bimbo.
Nevěděl jsem. Byl jsem z toho kapku vyjevenej. Slyšel jsem dupání a potom bolestivej výkřik.
"Vyvrk si nohu," řekl jsem.
"Hovno," na to Bimbo, "To ségra."
Skoro jsem zapomněl, že holka House je přebornice ve střelbě kaťanem. Koho by taky napadlo, že tu svou smrtelně nebezpečnou zbraň tahá i do hospody?!
Vyběhli jsme na ulici, ale už jsme ani nepoznali, na kterou stranu se útočníci zdejchli.
"Neutíkali dolů?" zeptal se Bimbo. "Mašina."
"Ne," řekla holka House a cvrnkla naprázdno leteckejma gumama praku. "Tam jsem stála já." Chápe vůbec někdo, proč jsem se do ní už dávno nezamiloval?

41
Někde o kus dál se rozsvítilo okno, ale hned zhaslo.
V dálce zaštěkal pes a jinej, ještě vzdálenější, mu odpověděl. Chvíli si vyměňovali zprávy jako africký bubny lokali a zase ztichli.
"Co to bylo za chlapy?" zeptal se Bimbo.
"Nevím," řekl jsem. "Máš ten klacek?"
"Zahodil jsem ho."
"Měli bysme ho najít."
"Otisky?"
"Ále, prdlajs. Jenom ten klacek. Hele, Bimbo, i takovej klacek má svůj charakter."
"Kecáš."
"Brácho, ty seš fakt blbej," řeklo House. "Biggles by poznal, odkud ten klacek je. A odtamtaď by přece musel bejt i ten parchant, co s ním chtěl Bigglese zabít."
"Poznal by prd. Obyčejnej klacek."
Chvíli jsme šmátrali po tmavým dvoře, ale nic jsme nenašli. Nakonec jsme připustili, že útočníci i při nakládačce, co dostali, stačili ten zatracenej obuch sebrat a odnést. "Proč, hele?" řekl Bimbo.
"Možná byl identifikovatelnej," řekl jsem. "To už je jedno. Pojďte mě vysadit."
"Kam?"
"Támhle nad dveřma je pootevřený okno."
"Co tam?"
"Nevím. Musím se tam podívat."
"Kdo tam bydlí?"
"Ňáká Hynková," řekla hrdinně holka House.
"Jo, Hynková," já na to. "Je to vedoucí tady tý cukrárny, taková nenápadná paní ve středních letech."
"A co?" povídá Bimbo.
"Celej den nezvedala telefon, tvrdolíne," řeklo House. "Biggles ví nejlíp, proč tam chce vlízt."
Bimbo nejspíš jenom kejvnul; ve tmě to nebylo vidět. Šli jsme ke dveřím, Bimbo se opřel ramenem o zeď a nastavil mi sepjatý dlaně. Po jeho ramenou jsem vylez na stříšku nad dveřma a opatrně se postavil.
"Dobrý?" zeptal se Bimbo.
"Jo, dobrý," já na to.
Netrvalo mi to ani půl minuty a bylo jasný, že to moc dobrý není. Byla to totiž jen větračka, a i když se mi podařilo strčit tam raku a vyháknout čudlík, co zapadá do dlážky v tom plechovým obloučku po straně, stejně bych okýnkem neprolez. "Je to ouzký," řekl jsem.
"Já to prolezu," řeklo dole House.
"Opovaž se," na to Bimbo.
"Prolezu všude, kam strčím hlavu. Brácho, vysaď mě. Bigglesi… Podej mi ruku, jo?"
Začínal jsem chápat jejich sourozeneckej vztah. Když ji Bimbo tu a tam popad za pásek, zvednul si tím sebevědomí a sestřička si pak stejně udělala, co chtěla.
Podržel jsem se římsy pod oknem, kleknul si a sáhnul dolů. Bimbo svou sestru nahoru skoro vyhodil. Pomoh jsem jí na stříšku. "Ty, House," povídám jí, "kvůli mně tam lízt nemusíš."
Neodpověděla a sápala se na okýnko.
"Hele, není to bezpečný."

Už stála na římse a měla hlavu a ruce vevnitř.
Co jsem měl dělat, popad jsem ji za nohy a nadzved.
"A nikde nerozsvěcej," řekl jsem. "Od lamp z ulice je tam vidět dost. Jenom mi otevři okno a vylez."
"Pusť mě, nebo tam spadnu po hubě," odpověděla.
Pustil jsem ji. Udělala za oknem něco jako hadí žena, přetočila se nohama dolů a s tichým žuchnutím přistála na podlaze.
Pokud jsem si pamatoval, za tímhle oknem byla malá podesta a o pět nebo šest schodů vejš byly dveře do Jitčinýho bytu. Chytil jsem se okenního rámu a řekl do okýnka: "Tak otevři, jo?"
"Ty, Bigglesi," odpověděla tiše, "mezi těma oknama jsou mříže. Nahoru jdou až pod tu větračku."
"Doprdele… Vidíš tam?"
"Trochu jo," odpověděla. "Nahoře jsou nějaký dveře a dolů jdou schody."
"Zkus ty dveře otevřít, ale nelez dovnitř."
"Rozkaz, Bigglesi."
Na chvilku se mi ztratila; pak se vrátila k oknu a zašeptala: "Jsou zamčený."
"Tak se vrať," řekl jsem.
"Nemám se podívat dolů?"
Já na to nic. Kruci, přepadla mě zhoubná váhavost.
"Já se tam kouknu," syčelo House za oknem. "Co se mi může stát?"
"Ne. Podej mi ruku a vylez."
"To bych byla srab."
Hmátnul jsem dovnitř, ale uklouzla mi. "Vrať se, sakra," zavolal jsem do okna. "House…!"
"Co je?" ptal se dole Bimbo. "Já tam vylezu."
"Blbost, probourali bysme střechu. Nechce ven. Já se tou větračkou neprotáhnu a okno je zamřížovaný."
"Tak slez. Mříže, jo? Vyndám."
Zatímco jsme se takhle dohadovali, Bimbova nezdárná ségra House sešla dolů po schodech. Kdoví, co tam dělala, neslyšel jsem nic.
"Co je s ní?" supěl dole Bimbo. "Jestli se jí něco -"
"To by snad ječela."
Nevěděl jsem, co dělat. Muselo uběhnout dobrejch deset minut, než se ta střelená holka vrátila a něco vystrčila z okýnka. "Vem to, jo?" ševelila. "Opatrně…"
"Co je to, sakra?!"
"Dort. Nejspíš punčovej. Čajzla jsem ho z ledničky." Neřek jsem nic a převzal hranatou lepenkovou škatuli převázanou špagátkem. "Pomoz mi ven," řekla.
Popad jsem ji za ruce, potom v pase a vytáh ji. Na nic jsem se neptal a spustil ji Bimbovi rovnou do náruče. Pak jsem mu podal škatuli. S okýnkem jsem se nezdržoval, posadil jsem se na okraj stříšky a skočil dolů.
"Tak co je?" zeptal jsem se, sotva jsem dopad.
Na to House: "Nic."
"Vidělas tam dole něco kromě toho dortu?"
"Jéžiš…! Ale nepobrala bych to."
"Ségra," zavrčel Bimbo, "neser mi."
"Dole pod schodama," řekla, "jsou dvoje dveře. Jedny jsou nejspíš tuhlety zamčený. Druhý jsou prosklený a vedou do krámu. Kromě indiánků a kremrolí tam není nic zajímavýho."
"Dívala ses pořádně?"
"Prošmejdila jsem všecky kouty."
Takový okamžiky vyžadujou bleskový rozhodnutí.
"Jeďte domů," řekl jsem.
"Co?" na to House. "To jako - sami?!"
"Jo, sami. Potřeboval jsem se sem dostat. To ostatní už není vaše věc."
"Kecy," na to Bimbo. "Rvačka, vloupání, hele."
"Bimbo, tohle je můj melouch."
"Ty, Bigglesi," ševelilo House, "tak přece nebuď blbej. Chtěli tě zabít a třeba se tu ještě někde poflakujou. Já vím, že seš dobrej, ale jsou na tebe dva…"
"Už jsou dávno kdovíkde," řekl jsem. "Nejspíš to tady chtěli vykrást a já je překvapil. Zpanikařili… Proto se začali rvát."
"Jo," řekl Bimbo. "Chmatáci. Mohli to obejít."
"A co?" na to House.
"Mašina. Padáme." Načež vyrobil neuvěřitelně složitou větu: "Jestli chmátnou davida, jsme v prdeli."
"Ježíšku," řekla jeho sestřička House. "Brácho, přece tu Bigglese nenecháme!"
"Chce to, ty jelito."
"A jak se dostane domů?" zakvílela.
Vzhledem k tomu, co jsem chtěl udělat, jsem se domů vůbec dostat nemusel. Spíš rovnou do basy.
Sebral jsem Bimbovi punčovej dort a vrazil jí ho do náruče. "House," řekl jsem, "poslechni bráchu. Já tady musím vyřídit něco dost důležitýho. Kdybych teď odjel s váma, bylo by to všecko v háji."
Chtěla vědět, co důležitýho můžu vyřizovat tak pozdě v opuštěný ulici u zamčený cukrárny. Naštěstí ji Bimbo popad za pásek a tentokrát měl navrch. "Káčo jedna bláznivá," zabručel, "copak je malej?!"

"Bigglesi!" knikla zoufalým hláskem, protože se kvůli škatuli s dortem v náručí nemohla bránit. "Kdyby něco, zavolej nám ke Stehnový, pětpětštyritřidva!"
"Kuš," zaslech jsem ze tmy kromě Bimbovejch golemovskejch kroků. A pak už z dálky docela slaboučký:
"Dyť já ho miluju, ty blboune!"

42

Povídat něco o tom, že mě přešel veškerej humor, by asi bylo zbytečný. Moc jsem ho neměl už předtím. Přijít tam sám, byli by mě dostali stejně jako Jituš. Možná by mě dokonce položili k ní do postele, ať si s tím esenbáci lámou hlavu až do úplnýho ulámání. Byl jsem si takřka jistej, že za těma zamčenejma dveřma nahoře leží zamordovaná. Nikam se přece nechystala…
Byli to ti samí vrahouni, co měli na svědomí Nádvorníkovou a Džúzepa?
Zřejmě tu na mě čekali, a chudinka Jituš musela bejt po smrti nejmíň od včerejšího rána. Nemohli to přece udělat při otevřeným krámu - a od druhý hodiny odpoledne už nezvedala telefon.
To oni pověsili do výlohy ceduli, kterou tam někde nejspíš našli… Hodila se jim, získali tím čas.
Vraždili proto, že jsme všichni něco věděli?
Co věděla Nádvorníková?
Dostávala peníze, aby mlčela…?
Co věděla Jituš, která nedostávala nic - pokud mi nelhala? A co jsem věděl já, že mou osobou hodlali doplnit svůj seznam nebožtíků?
Byl za tím snad Fajt?
Co když byl do toho baráku u Prašný brány nasazenej stejně jako před dvanácti lety do Svazu mládeže?
Na všelijakejch školeních jsem toho o CIC a podobnejch imperialistickejch tajnejch organizacích, o jejich rezidentech, agentech, žoldnéřích a profesionálních zabijákách přece slyšel spoustu.
Jenže - dali by se dva profesionální zabijáci zahnat na útěk vysloužilým amatérským boxerem welterový váhy, jeho stodvacetikilovým kámošem trénovaným tak leda z hospodskejch rvaček a obyčejnou holkou, byť si třeba byla přebornicí ve střelbě kaťanem…?!
Pravděpodobně nedali, ale jistotu jsem neměl. Jestli mě chtěli jen uzemnit a počítali, že přijdu sám, nemuseli s sebou mít jiný zbraně. Když se ke mně připojil Bimbo, mohli mít dojem, že je nás přesila…
A jestli byli z nějakýho zahraničního komanda, jistě neměli zájem, aby se dostali do drápů bdělejch orgánů naší Bezpečnosti, ať už měli falešný doklady sebedokonalejší.
Jenomže mi to všechno připadalo jako některej z těch pitomejch filmů, který nám pouštěli na vojně, jako třeba DNES VEČER VŠECHNO SKONČÍ, kde hrála jedna moc krásná herečka, do který se příšerně zabouch vojcl základní služby a vykecal jí ty nejhlubší vojenský tajemství, jaký může prezenčák znát, jako třeba polohu vojenskejch letišť, chemický složení difenylarsinchloridu, jména a bydliště všech generálů a jejich pucfleků z ministerstva obrany a tak dále… A ta krásná herečka s tím samozřejmě vzápětí odfárala za imperialistickým agentem, jenže přesně v tu chvíli spadla klec a všichni šli do lochu kromě toho vojcla. Tomu jeho nebetyčnou blbost posléze odpustili, aby moh i nadále sloužit lidu a plnit svou vojenskou povinnost.
Doprdelepráce, povídám si. Straší mi ve věži, protože Jituš vůbec bejt mrtvá nemusí. Udělám, co jsem si vzal do hlavy, buď vyrazím dveře, nebo rozbiju okno a přesvědčím se, že byt nahoře je stejně prázdnej jako krám dole, načež uspořádám pochodový cvičení po ose Barrandov-Smíchov, jelikož jsem House a Bimba nechtěl namočit do skutečnýho vloupání.
Ten punčovej dort snad nikdo hledat nebude.
Zaslech jsem, jak dole zabublal motor a jeho zvuk se pomalu vzdaloval.
Chudinka House, povídám si. Krucifix, pořád je kvůli mně nějaká holka nešťastná, ačkoliv by vlastně každá měla bejt ráda, když vůbec přežije to, že mě zná.
Zrovna jsem se rozhodoval, který okno by bylo nejvhodnější na vyražení, když se odněkud ozval automobilovej motor.

43

Protože se hukot motoru neznámýho auta přibližoval, zůstal jsem ve stínu baráku, odkud jsem viděl na silnici dole. Ještě jsem ve velký dálce viděl kmitat matný světýlko reflektoru Bimbova davida… Pak zmizelo.
Nato se kolem rohu mihnul stín auťáku, a jak projel o kousek dál pod lucernou, stačil jsem zahlídnout, že je to modrej spartak… Uháněl někam ke Smíchovu a já v tu chvíli dostal další z těch šílenejch nápadů, kterejm major Moldánek říká intuice.
Nechal jsem cukrárnu cukrárnou a rozběh se k tý podivný vile od Kočára tichým poklusem, kterej mě k ní dones za půl minuty.
Roztahovala se přede mnou jako strašidelná pevnost.
Zrovna tady nestála žádná pouliční lampa, takže před vchodem byla tma. Ani ve vile se nesvítilo, jen za těma skleněnejma dveřma na terasu bylo vidět slabou záři jako od nějaký stolní lampy. Připadalo mi, že vevnitř se tu a tam mihne stín, jako by tam někdo chodil.
Ani mě nenapadlo zvonit. Pokud ten můj šílenej nápad byl správnej… Musel bejt. Ještě jsem si vzpomněl na Bimba a House, ale s tím jsem teď nemoh nic dělat; musel jsem doufat, že je modrej spartak nedohoní.
Přelez jsem plot a natrh si nohavici o ty pitomý pichláky. Málem jsem přitom přešel do nekontrolovaný vejvrtky a spad rovnou na kokos, ale těsně nad zemí jsem to vybral.
Po cestičce jsem šel pomaloučku a snažil se našlapovat co možná neslyšně. Tu vykopanou jámu jsem radši obešel

velikým obloukem po trávě. Tak jsem se dostal až ke schodům na terasu, kde jsem se na chvilku zastavil, protože jsem najednou měl nedobrej pocit, že lezu někam, kam bych neměl; spartaků v módní modři jezdí po Praze habaděj, tudíž zákonitě i po Barrandově.
Moh jsem se ještě zatraceně zesměšnit. No ne, zamlátím na sklo a objeví se stavitel Šebor. A, pan Drhla, to jsou k nám hosti.
Nato jsem po těch schodech vylez a doplížil se až ke skleněnejm dveřím, za kterejma svítila skrz záclonu ta zacloněná lampa. Záclonou jsem neviděl, jestli tam někdo je, ale chvilku nato mezi ní a světlem někdo přešel. Dotyčnej tam nejspíš byl sám, jinak bych skrz sklo musel slyšet hlasy, třeba slabě, ale přece. Když jsou dva lidi pohromadě, většinou nemlčej, pokud jsou vzhůru.
Chvílema jsem přemejšlel jako génius a chvílema jako úplnej imbecil. Proč by tam nemohli sedět třeba tři nebo čtyři lidi a mlčky čekat, až tam vlezu?
Jenže kdybych přemejšlel takhle, bejval bych tam stál ještě teď. Vzmužil jsem se, potlačil zvýšenej tep, zpomalil dechovou frekvenci a zaklepal na sklo.
Záclona se naráz odhrnula; na neurčitým tmavým pozadí za sklem se objevila tvář olemovaná zlatejma vlasama a lekla se mnohem víc než já.
Jak by taky ne. Pro mě to přece byla Rútička a taky to nebyla Rútička, zatímco já pro ni nemoh bejt nikdo jinej než ten jedinej; Otík Finků, kterej ji i přes všecky překážky našel a poznal.
Otevřela dveře a mlčky ustoupila.

44

Díky svýmu tušení jsem se nemusel křísit ze šoku, že jsem potkal strašidlo. Se slabší náturou by to asi švihlo; a kdo by taky nepad do mdlob, když potká člověka, kterýmu včera položil kytičku na hrob?
Teď jsem ale nevěděl, jestli by nebylo lepší, kdyby to tak bejvalo zůstalo.
Byla to ona a nebyla to ona.
Tenkrát jí bylo skoro osmnáct a teď už pomalu třicet. Neměla ty černý neposlušný pačesy, propletený senem, ale uzel zlatejch vlasů s modernima cancourkama po stranách. Oči měla stejný, jen od vnějších koutků se jí rozbíhaly sotva viditelný vějířky vrásek a obočí měla ukázněnější. Samozřejmě byla nalíčená, jak se to zrovna nosilo, nějakej ten mejkap a řasy obtažený černou lajnou. Rty, pořád stejně nádherně vykrojený, měla jen lehce šmrncnutý světle růžovou rtěnkou.
Neměla na sobě vytahaný růžový tričko a rozdrbaný kraťasy s plátěnkama, ale atlasovej župánek přes hedvábný pyžamo; na nohou měla pantoflíčky, taky atlasový, s bambulkama, jaký jsem viděl leda u Adiny Mandlový v jednom filmu pro pamětníky.
Jak jsem řek - byla to ona a nebyla to ona.
"Ahoj, Lucie," řekl jsem. "Černý vlasy ti slušely líp."
"Prosím tě, pojď dál a sedni si."
"Tak ty jsi teďka Rútička Šeborová," řekl jsem. "Proto jsem musel přísahat, že o tom auťáku ani nehlesnu."
Neřekla nic, jenom přešla k nějaký almárce s broušeným sklem v pozadí a otevřela dvířka; potom se na mě ohlídla a zeptala se, jestli si dám martel.
"Nedám si nic," já na to. "Ale ty ho tam klidně kopni, třeba dvakrát. Řek bych, že to potřebuješ."
"Nerada bych mluvila o těch dávnejch časech," řekla a nalila si půl baňatý skleničky. "Jenže s tebou asi budu muset, že…" Hodila do sebe tu jantarovou kořalku, že by nebožtík Džúzepe Sáhir Bašta zblednul. "Já vlastně nevím, jestli ti můžu tykat. Už přece nejsi -"
Nedořekla a nalila si znova, teď o něco míň.
"Pořád jsem," já na to. "Zato ty ne."
"Jak jsi mě našel, prosím tě?"
"Jednou tě někdo najít musel. Jak ses mohla zapojit do takovýho příšernýho svinstva? Co ti to ten parchant vlastně tenkrát nakecal?!"
S úsměvem nade mnou mírně zavrtěla hlavou. "Tenkrát jsi ale nebyl tak agresivní, Oto."
"Tenkrát jsem byl pitomej. Neodpověděla jsi mi."
"Požádal mě, abych mu pomohla zachránit starýho přítele -, že to ostatně bude jen taková fraus pia -"
A já na to jako za starejch časů: "Hele, ty, Lucie, já teda vím kulový, co je to ňáká frauspyja."
"Zbožná lež," vysvětlila mi to. "Říkal, že to nikomu neublíží a panu Taussigovi to umožní strávit zbytek života v péči milovaný vzdálený neteře, kterou nikdy neviděl… Já jí byla dost podobná, proto tenkrát zastavil. Kdybych byla tušila, kam až to povede, nikdy bych se k něčemu tak šílenýmu nepropůjčila. Byla jsem hloupá holka, myslela jsem, že nemám žádný východisko…"
Hodila do sebe sklenici a už zase šmátrala po flašce.
"S čím ses mi to tenkrát chtěla svěřit?"
"Se vším. Bylo mi moc málo na to, abych si uvědomila, že mě šestnáctiletej kluk nepochopí…"
"Bylo mi sotva patnáct a půl."
"Patnáct a půl, můj bože… Kdyby ti bejvalo bylo jen o půl roku míň, dopustila bych se stejnýho zločinu jako kdysi na mně -"
"Docela stejnýho ne. A k soudu by to určitě nešlo."
"Ty o tom víš? Mluvil jsi s mámou?"
"Jo, mluvil. A taky s tím jejím."

"Ten zbytečnej parazit…," řekla s opovržením.
"Víš, že je po smrti, Lucie?"
"Ne. A co… Na co umřel?"
Měl jsem tisíc chutí jí to říct, ale místo toho jsem se jenom zeptal, jestli Baštu znala.
"Ne," řekla. "Nikdy jsem ho neviděla."
‚A odkud o něm víš?"
"Od manžela. On totiž - občas za mámou chodí s pár stovkama. Přece jenom jsem na ni nedokázala zapomenout, ať byla, jaká byla - a sama za ní nemůžu, někdo by mě moh poznat." Povzdychla si. "Dost často se mi zdá, že jsem zas ta malá italská holka Maria-Maddalena Lucia Baccarani ve Fiorentině; táta byl plukovník v generálním štábu, dost vysoce postavenej, víš? Jenže byl proti Mussolinimu, proti fašistům… Pracoval pro anglickou rozvědku. Něčím se prozradil a popravili ho. Já byla ještě moc malá, abych to pochopila… Máma mi řekla, že padnul v Habeši. A potom, když Hitler obsadil Československo, nás poslali šupem domů - a najednou jsme se nejmenovali po tátovi, ale Nádvorníkovi. A o tátovi jsem nesměla mluvit."
"Tvá máma prej dostala jeho vyznamenání."
"O tom nevím. Nějaký si snad schovávala na památku, ale ty byly z první světový války."
"Odkdy víš, že tvůj táta spolupracoval s Angličanama? A od koho?"
"Když jsem se ve čtyřiačtyřicátým hlásila k přijímačkám na gymnázium, hned u pohovoru mi řek jeden inspektor, že nemám právo na studium, protože můj otec byl zrádce. Byl to pro mě hroznej šok… Máma mi pak řekla, že když jsme se museli vrátit, nejspíš s náma šla i nějaká zpráva pro gestapo. Proto pak nemohla sehnat žádnou pořádnou práci, bydlely jsme ve vlhkým přízemí s dveřma do studený chodby… Moc dobře si pamatuju, jak tam v zimě táhlo od domovních vrat."
"Mně se to tam taky zdálo dost neútulný."
Podívala se na mě nechápavě; do jejího světa jsem už dávno nepatřil, pokud jsem tam vůbec někdy patřil - a s tím vlhkým přízemím jsem neměl nic společnýho.
"Zdálo se ti to… A kdy, prosím tě?"
"Když jsme se vrátili z brigády. No ne, říkal jsem si pokaždý, tady přece nemůže bydlet, když se zná s Cortésem a se Soňou Červenou. Jenže jsem si nikdy nedovolil zaklepat nebo zazvonit… Řekla jsi mi přece, kde bydlíš, pamatuješ?"
"Ty jsi tam za mnou chodil?!"
"Jo. Asi tak půl roku. Myslel jsem, že tě potkám."
"Ale já přece - nebyla jsem tam už."
"Copak jsem to věděl? Odjeli jsme v sobotu a ty ses zdejchla v neděli. Nikdo mi o tom neřek. Nevěděl jsem to celejch dvanáct let."
"Dvanáct let…?!" Zvedla skleničku, už se málem napila, pak ji postavila na něco, co snad mohla bejt krbová římsa, jestli to pod ní byl krb, a řekla: "A kdybys to bejval věděl, taky bys věřil, že jsem mrtvá?"
"Lucie," povídám, "včera dopoledne jsem ti byl dát kytičku na hrob. Na ten ubohej, trávou zarostlej hrobeček označenej akorát číslem sedmdesát osm. Měla by ses na něj někdy jít podívat."
Sáhla po sklenici, lokla si, postavila ji zpátky na římsu a obrátila se ke mně. "Oto," řekla, "byla jsem tam minulou středu. Nemůžu tam chodit moc často… Jen když manžel není doma a nechá mi tu auto."
"Ty narcisy…!" řekl jsem. "To se na to vykašlu."
A co jsem taky měl říct jinýho? Buď jsem musel připustit, že chodila klást kytky na svůj vlastní hrob, nebo že Rútička chodila na hrob Rútičky, případně Rútička na hrob Lucie. Jenomže správná možnost byla ta čtvrtá: Lucie Nádvorníková nosila kytky na hrob Rút Taussigový. "Ty víš, kdo tam je pohřbenej?"
"Já. Podle toho jsem taky ten hrob našla."
"Nejsi blázen, že ne…?" řekl jsem a moc jistej jsem si nebyl. "Uvědomuješ si, kdo tam leží doopravdy."
Chvíli se na mě dívala tak zoufalejma očima, že jsem ji málem začal litovat. Potom bezradně rozhodila rukama a řekla:
"Oto, ty si u nás opravdu nesedneš?!"
Vrátilo mě to do skutečnosti, která byla mnohem horší než tahle rozprávka se strašidlem minulosti.
"Máte tady telefon?"
"Telefon…? Ano, v hale."
"Tak mě k němu doveď."
"Oto… Prosím tě, nevolej na esenbé. Nejdřív bych ti chtěla všecko říct."
"Nechci volat na esenbé. Aspoň ne hned."
"A - co teda -"
Neměl jsem čas. "Kde je ten zatracenej telefon?" řekl jsem kapánek neurvale, jako kdyby na sobě neměla župánek, hedvábný pyžámko a pantoflíčky s bambulkama, ale plátěný ortopedický boty a špinavý montérky.
Neodpověděla, jen otevřela dveře ve tmavým koutě.
Když jsem šel kolem ní, přikrčila se, jako by se bála, že ji praštím. Telefon byl hned za dveřma na přiblblým stolečku, na kterej se nic jinýho nevešlo. Naštěstí jsem nezapomněl pět čísel namalovanejch na předpotopním aparátu starý Stehnový, pět, pět, čtyři, tři, dva… Stejně to bylo beznadějný, už táhlo na jednu hodinu a hospodu zavíraj v půl dvanáctý - jenže House přece říkalo…
"Haló, tady Na zastávce, Stehnová," prodralo se najednou vzdáleným hospodským kraválem až do mýho našponovanýho ucha. "Už mám zavříno a je tady jenom soukromá společnost."
"Paní Stehnová, tady Biggles. Je tam House?"
"House…?! Tak moment."

Položila sluchátko. Z dálky se nesla Mrožákova oblíbená Jen nevěř, hochu, ženám… Už bych si to pomalu měl vzít za svý životní krédo.
Hrk, hrk. "Bigglesi…," vzdychlo mi do ucha.
No jo - jenže holka House je přece taky ženská, jediná na celým světě, která si pro mě kdysi dala prostřelit nohu a kvůli mně by se s kaťanem v ruce postavila i stádu splašenejch africkejch buvolů.
"Jsem celej," řekl jsem. "Ty, House… Neměli jste po cestě nějaký potíže?"
"Ne. Proč?"
"Pozdějc. Teď mě dobře poslouchej: Řekni Bimbovi, ať dává majzla na bledě modrýho Spartaka. Jel za váma a nejspíš v něm seděli. Víš kdo, jo?"
"Jo. Gangsteři. Jdou po nás?"
"Po mně. Myslej, že jsem s váma odjel."
"Týýý… Hned to bráchovi řeknu. Bledě modrej spartak, jasně. Odkuď voláš, hele?"
"To je jedno. Jdi mu to říct."
"A přijdeš? Schovávám ti kus toho punčáku."
"Nevím. Sněz ho za mě. Ahoj."
Lucii jsem našel u krbový římsy ve společnosti flašky martelu, ze který povážlivě ubylo.

45
"Musím ti to dopovědět, Oto."
Konečně jsem si sed na kožený kanape s opěradlem. Přitom mě napadlo, že by si spíš měla sednout ona, než se zřítí po nose do krbu. Jenomže to děvče mělo tvrdej stavitelskej trénink, o jakým se pivnímu soustružníkovi ani nezdá.
"Přestala jsi u těch přijímaček na gympl," řekl jsem.
Vzdychla, trošku nepevným krokem přikráčela ke kanapi a posadila se na druhej konec. "Jenže to, co jsem ti povídala o tom inspektorovi u přijímaček, víš, že mi řek o tátovi - to není všechno."
"Řek ti ještě něco?"
Divně se zasmála. "Něco…? Když jsem tam před ním stála a nezmohla se na slovo, přehraboval se chvíli ve svejch lejstrech, nevím, co v nich bylo, neviděla jsem do nich - a najednou mi povídá, jak prej jsem si mohla myslet, že přijmou na gymnázium holku, která se už ve třinácti spustila s dospělým chlapem, studium na gymnáziu že předpokládá jistou morálku, což nelze v mým případě zaručit… Ale že by se možná dalo zamhouřit oko -, to že záleží jenom na mně."
"Prase jedno," řekl jsem. "A potom -?"
"Byla bych se možná nezachránila, byla jsem ti jako zhypnotizovaná… Dělal si se mnou, co chtěl, začal mě rozepínat… Jenomže já najednou začala příšerně zvracet. Fakt, Oto, strašně. Pozvracela jsem mu stůl se všema těma lejstrama, pozvracela jsem mu sako… Začal mi nadávat a já utekla. Běžela jsem celou cestu až domů, byla jsem jako nepříčetná…"
"Nerozběh se za tebou?"
Křečovitě se zasmála. "Ne," řekla. "Asi měl dost práce s uklízením."
"Řekla jsi to doma?"
"K čemu? Máma měla i tak dost starostí. Ne, neřekla jsem to nikomu… Ale tobě jsem to tenkrát chtěla říct. A ještě něco; jeden z našich brigadýrů totiž -"
Málem jsem vyskočil. "Že to byl Fajt…?!"
Zabodla do mě svoje ohnivý italský oči. "Ty, Otíku," řekla, najednou tak, jak to říkala tenkrát, "jak to víš?!"
"Nevím to, ale byla to jedna z možností."
"Možností? Jakejch - možností?"
"Lucie," řekl jsem, "ty jsi přece tenkrát zmizela. Jenže já se o tom dověděl až před třema nedělema, když se náš zájezdovej autobus kvůli objížďce náhodou zastavil na Pozorce. Je tam teď rekreační zařízení nějaký tamější porcelánky a hospoda… Pamatuješ se ještě na Roba?"
Svraštila obočí. "Nebyl to ten - traktorista?"
Potěšilo mě, že na Roba si pamatuje míň než na mě.
"Jo, ten s tím srandovním kloboukem," řekl jsem, "co tě vozil na blatníku. Teď tam dělá správce tý rekreačky. Teprv od něj jsem se dověděl, že jsi se ztratila."
"A on ti taky řek - o Fajtovi?" zaptala se.
"Rob? On o tom věděl?"
Podívala se na mě nechápavě. "O čem myslíš, že -"
"O tom, že tě Fajt nepustil na gymnázium."
"Ty myslíš že, to byl Fajt? Ten - inspektor?"
"A nebyl?"
"Ne, to nebyl on…, i když nebyl o nic lepší."
"Taky tě chtěl -"
"Taky. Hned ten první večer na Pozorce jsme hráli takovou pitomou hru, schovávali se v kupkách sena, dávaly se fanty… Já se schovala hodně daleko, abych měla pokoj, jenže Fajt mě našel. Nejdřív mě jako soudružsky popleskal - a najednou mi navrhnul… Jako kdybych byla nějaká děvka, rozumíš? Sliboval mi, že mě dostane do československý delegace na Světovej festival mládeže, nebo co jinýho za to budu chtít, už na mně ležel a osahával mě - a víš, co mě zachránilo? Zase se mi udělalo šíleně zle a začala jsem mu zvracet rovnou do obličeje. Začal skučet a nadávat a já utekla. Pak jsem o tom přemejšlela a najednou jsem dostala strach, že to tak bude vždycky, že to, co jsem prožila, když mi ještě nebylo ani třináct, mě takhle poznamenalo… Tak jsem si řekla, že to zkusím s tebou, protože jsi jistě ještě

žádnou holku neměl… A že když to budu já, kdo si o to říká, bude to jinak."
"A co teda Rob, s tím jsi nic - "
"Ne. Jenom jsem mu řekla, že se bojím Fajta."
"A - Rob…?!"
"Fajt se zase bál jeho… A Rob byl neškodnej, stačilo mu, co si o nás všichni mysleli, a dvě nebo tři pusy."
Prsty její ruky položený na opěradle najednou nebyly prsty, ale nožičky, který se ke mně váhavě vydaly. Teď byly ještě krásnější než kdysi, protože na nich nebyly ulámaný nehty, na hřbetu ruky prosvítala tenká modravá žilka na snědým sametovým pozadí opálený kůže…
No, pane Fink, nekupte to, jak to stojí a leží.
Neodolal jsem, abych nezkusil, jestli ve mně náhodou nezazněj stejný signály jako tenkrát, když před náma za těma vrškama vycházel strašidelnej bledej měsíc…
"Pamatuješ na ten měsíc?" řekla Lucie.
"Kam jsi mě vlastně vedla…?"
"Já nevím. Chtěla jsem s tebou najít… Vždyť víš."
Našima rukama znova probíhal elektrickej proud, ale už žádný vysoký napětí; sotva dvanáct voltů. Mně bylo osmadvacet, jí o dva roky víc; ještě v nás sice doutnalo mládí, jenomže už značně otupělý, zkroušený a pořádně otřískaný od všech kopanců a facek, kterejch nás osud za těch dvanáct let ani trochu neušetřil.
"Opravdu jsi se mnou tenkrát chtěla -"
"Chtěla. Ten Durych… Mučil mě kolik měsíců, vyhrožoval, že mě zabije, dokud ho máma nepřistihla. Já si z toho odnesla strašnou nenávist ke všem a ke všemu. Musela jsem svědčit u soudu, nechápala jsem, proč se tam ke mně chovají, jako bych ublížila já jemu a ne on mně; to jsem ještě nevěděla, že táta…, že jsem pro ten protektorátní soud z opovrženíhodný rodiny. Nakonec ho odsoudili na pět let… Ale ne kvůli mně. Přišli mu na nějaký další podobný případy, který nemohli zlehčit jako ten můj… Potom ten inspektor… A ve mně se něco najednou jakoby obrátilo naruby, začala jsem provokovat chlapy a bavila se tím, jak by si s tou předčasně vyspělou holkou dali říct, kdyby o tom nikdo nevěděl. No řekni - není to hrozný?"
"Já nevím," řekl jsem, protože jsem to opravdu nevěděl. Takhle někomu jednu vrazit, to jo.
"Já taky nevím," řekla, "kde se to ve mně vlastně tenkrát vzalo. Nikdy jsem přece s žádným z nich nic neměla a taky nechtěla mít. Potom přišla ta trapná zkušenost s Fajtem a já se začala bát, že nejsem normální. Kdybych se s ním bejvala porvala, kdybych ječela, třeba volala o pomoc… A já - tohle. Proto jsem s tebou šla do toho lesa, myslela jsem si, že to bude jiný, připadal jsi mi hodnej, třeba taky proto, žes o mně nic nevěděl - vlastně jenom to, co jsem ti nalhala." Vzala mi ruku do obou dlaní a řekla zoufale: "Prosím tě, Otíku, proč jsi tenkrát utek? Proč jsi mě tam s ním nechal -?"
"Protože mi bylo, kolik mi bylo. Jakou šanci jsem asi proti tomu frajerovi moh mít?"
Přitáhla si mě blíž. Zdálo se mi, že má horečku.
Srdce se mi zběsile rozbušilo.

46

Líbala mě tak ohleduplně, jako bych ještě pořád byl ten ani ne šestnáctiletej klučík v kraťasech, možná na něco čekala, a mý srdce přitom utichalo.
"Já vím, už je to všecko pryč…," vzdychla.
"Neplač, Lucie."
Kdyby tu místo ní sedělo House, neřek bych neplač, ale nebreč. Pořád na mě působila kdovíčím; snad jenom tím, že pro mě zůstávala Lucií z dávný minulosti, která vstala z mrtvejch…
Ale za jakou cenu? Měl bych se zeptat Vaňase, jestli existujou i špatný zázraky.
"Zbabrala jsem si celej život," řekla a vstala, nejspíš aby si doplnila martelovou tůň v žaludku.
"Nezbabrala sis ho sama," řekl jsem.
Otočila se ke mně s flaškou a skleničkou v ruce a najednou řekla stejně jako tenkrát: "Ále, prdlajs, Otíku. Vždycky jsem byla blbá. Proč jsem ti třeba vyprávěla o svejch úžasnejch známostech a přitom ti řekla adresu, takže bys byl v Praze musel brzy poznat, že jsem si to všecko vymyslela?"
"Proč jsi mi ji teda říkala?"
"Proč? Občas jsem tápala po záchranným pásu. Kdyby se bejvaly nestaly ty - věci, možná bys byl za mnou v Praze přišel. Třeba bysme spolu začali chodit, ty bys mě zbavil toho prokletí…"
"To jsou všecko jen pohádky, Lucie. Nestalo se to."
"Máš pravdu. Proč ti tady vlastně namlouvám, že jsi byl jedinej, kdo mě moh zachránit, když na to stačilo pár medovejch slůvek toho mizery? No řekni, nebyla jsem blbá? Kterápak jiná by hned vlezla do auta docela neznámýho chlapa? Proč jsem to udělala?!"
"Protože to taky byl záchrannej pás."
"Ale jo, byl. Asi mi připadal solidnější než ten tvůj. Možná že to nechápeš…"
"Tak mi to vysvětli, Lucie."
"Já nevím, odkud mám začít."
"Třeba od toho, jak vedle nás zastavil, spustil okýnko, hodil ti ten solidní záchrannej pás a zavolal: Slečno, neznáme se odněkud? Můžete na moment?"
"Ty si to pamatuješ?"
"Bodejť ne. Víš, jakou mi to tenkrát dalo pecku?"
Udělala ke mně dva nepevný kroky a zaklesla svůj pohled do mýho. "Otíku… Můžu to napravit."

"Nemůžeš. Pokračuj."
Povzdychla si. "Udělala bych všechno, abych -"
"Je pozdě. Vlezla jsi k němu do auta. Co dál?"
"Koukala jsem za tebou, jak běžíš lesem."
"Dík aspoň za to. Potom jsem zmizel za stromama."
"Ano. A on povídá: Neměla byste si takhle zahrávat. Ten chlapec si z toho může odnést vážné trauma."
"A tys mě zapřela."
"Ne. Nezapřela. Řekla jsem mu, že jsi můj jedinej kamarád, a že tě mám ráda. Zeptal se proč. Vzbuzoval ve mně důvěru, měl hezký chlapský ruce, krásně se usmíval… Tak jsem mu všecko řekla. O bídě, ve který musím žít, že máma propadla pití, o tom, jak jsem si myslela, že najdu kamarády ve Svazu, ale jak šeredně jsem se spletla, taky o tátovi a o Durychovi, o tom inspektorovi, o Fajtovi… Řinulo se to ze mě, jako když z rány teče krev. A když jsem skončila, jen kejvnul hlavou, a že prej zajedeme kousek dál, že by mi rád něco navrhnul. Zeptala jsem se co, a on mi na to řek, že by to mohlo vyřešit všecky mý problémy současně - a hned…"
Odmlčela se, jako by to viděla před sebou. Snad tomu pomohla i vůně heřmánku a zaprášený trávy, která sem táhla zvenku, příbuzná vůni štěrkový silnice uprostřed letního rozpálenýho lesa.
"Lucie," řekl jsem, "teď si poslechni mě."
"Ještě jsem ti neřekla všecko."
"No právě. Proto tě chci napřed upozornit, že z toho, co mi chceš říct, si máloco budu moct nechat pro sebe. Ale je docela možný, že to zase pomůže vyřešit všecky tvý problémy současně a hned - a nový to nenadělá."
"Nemůžeš mi pomoct, Otíku," řekla. "Taky to nebude zapotřebí. Svý problémy už mám vyřešený."
Ne že bych jí rozuměl; ale protože jsem chtěl slyšet, jak to bylo dál, pobídnul jsem ji, aby pokračovala. Už mně to čtení z knihy se zpřeházenejma listama pomalu ale jistě lezlo na nervy a čas utíkal.
Obrátila se k bratru Martelovi, nejspíš už dávno svýmu nejspolehlivějšímu zpovědníkovi: "Říkal, že bych měla nahradit neteř jeho těžce nemocnýho osamělýho přítele. Jeho skutečná neteř že je bohužel ze hry, ale ten nemocnej ji nikdy neviděl, ona sama nemá žádný další příbuzný stejně jako on, já že jsem jí hodně podobná - a všechny potřebný doklady jsou k dispozici. Ten jeho přítel že mi jistě odkáže celej majetek, kterej není malej, a čekat na to vzhledem k jeho nemoci a vysokýmu věku dlouho nebudu. Dal mi čtyřiadvacet hodin na rozmyšlenou."
"Žbluňk, žbluňk," na to bratr Martel. "Glo glo glo."
Skočil jsem jim do řeči: "To se teda divím, že to riskoval. To, co ti navrhoval, byl podvod… Moh si přece spočítat, že poletíš za nejbližším esenbákem."
"Pozdějc mi řek, že si to uvědomoval, ale že to za riziko stálo - a že stejně neměl jinou možnost."
"Samozřejmě. Vyřešit všechny problémy současně a hned potřeboval hlavně on. A ty ses rozhodla, že mu v tom pomůžeš."
"Jako pitomá holka. Ale nerozhodla jsem se tak lehce, jak myslíš. Ještě když jsem se s tebou šla rozloučit, chtěla jsem ti všecko říct; jenže ty jsi byl uraženej…"
"A kdo mi řek, že jsem obyčejnej blbej kluk?"
"Pak mi to bylo líto."
"Mně taky, Lucie. Ale co s tím dneska? Pokračuj."
"Večer jsem si šla naoko lehnout, potmě jsem si sbalila věci… Čekal na mě na tom samým místě, řek mi, že jsem statečná, a že toho určitě nebudu litovat, protože můj život se úplně změní; pak mě odvez na svou chatu, bylo to někde na Ohři - tu pozdějc prodal. Musela jsem se naučit svou roli, zapomenout svý jméno, zvyknout si na to nový… Pár dní jsme tam zůstali. Mně těch pár dní stačilo - a jemu taky. Umluvil mě a já se nechala."
"To jako - úplně?"
Neodpověděla, jen se ke mně prudce otočila a párkrát kejvla, až se jí ty zlatý cancourky zahoupaly.
"Žádný blinkání se nekonalo?"
"Otíku… Musíš na mě bejt tak zlej…?!"
"Hlavně že na tebe byl hodnej on."
"Byl. Přesvědčil mě něžností, ohleduplností… a taky možná smyslem pro humor. A potom, když se to stalo, ze mě najednou byl docela jinej člověk."
"Rútička Taussigová."
"Tak to nemyslím."
"Já vím, jak to myslíš. Jenomže taky vím, jak to myslel on. Byla jsi přece najednou bohatá dědička, ne? Pro tebe pustil k vodě Jitku Hynkovou. Vědělas o tom?!"
"Jen jsem to tušila. Nemyslela jsem na to. Proč taky? Mě se to přece netýkalo. Měla jsem potom spoustu starostí se starým pánem…"
"Nevadilo ti, že ho vlastně podvádíš?"
"Nevadilo. Byl to hodnej, statečnej a veselej člověk a já ho měla ráda. Někdy jsem dokonce málem věřila, že jsem opravdu jeho neteř. Já vím, je to absurdní; ale co v mým životě nebylo absurdní? Byla jsem na to zvyklá, a bylo mi jedno, kdo jsem. Maria-Maddalena Lucia Baccarani, Lucie Nádvorníková, nebo Rút Taussigová. Já jenom chtěla bejt šťastná. A to jsem taky byla." Zadívala se na bambulky na svejch pantoflíčkách a dodala: "Jenomže jen do chvíle, kdy umřel pan Taussig."
"Zdědila jsi barák."
"To ano. Pak mě Jaromír požádal o ruku."
"Tvý štěstí bylo nezkalený," řekl jsem. "Přesvědčil tě něžností, ohleduplností, smyslem pro humor a taky třeba

spolehlivou informací, že Taussigovo zlato je podle jeho odbornýho průzkumu skutečně ulitý někde v nejbližším okolí. Vykopeme ho spolu, miláčku, budem se topit v penězích, ládovat se kaviárem a husíma játrama a nakupovat jedině v túzu… Tomu říkám světlý zítřky, Lucie. Na to by možná utáh i mě."
"Milovala jsem ho."
"Jenže člověk je holt pořád s něčím nespokojenej. No tak co, dalas mu košem aspoň dvakrát?"
"Ne. Ráda jsem souhlasila, tolik by se tím nezměnilo a moh by se ke mně konečně přistěhovat. Byl náramně šťastnej, pak jsme měli takovou nenápadnou svatbu na Smíchově… A hned v tý první manželský noci mi řek, že mě musí zasvětit - do jistejch věcí."
"Jaký věci to byly?"
"První bylo to, na co jsem se celou tu dobu bála ptát. Co se stalo se skutečnou Rútičkou."
"Umřela v pravou chvíli?"
"Ona totiž, když ji odvážel autem do Prahy, dostala nějakej záchvat… Jaromír tvrdil, že to byla plicní embolie, já nevím, sám přece není doktor, ale já mu tehdy ještě pořád věřila. Prostě se mu v autě udusila, nemoh jí pomoct… Potom si vzpomněl na pana Taussiga, kterýho měl rád a nechtěl ho zklamat, byl z toho celej nešťastnej - a napadlo ho přitom, že pan Taussig vlastně Rútičku nikdy neviděl, že ji nezná - takže by přijal jakoukoli jinou dívku, jen kdyby byla skutečný Rútičce aspoň trochu podobná -, kvůli fotografii v občanským průkazu, víš. Ale nikdy by to byl neuskutečnil, kdyby mě nepotkal."
"Jenže v tý chvíli v autě Rútičku neměl, ať už živou, nebo mrtvou. Zato tam měl její doklady. Přitom se rozhod, až když tě potkal. Není ti to divný, Lucie?"
"Dodneška nevím, co si o tom myslet."
"Musel by to přece jít ohlásit. Podle vlastního tvrzení na tom neměl žádnej podíl, a ať by to byla plicní embólie, nebo ji trefil šlak, prokázalo by se, že se to stalo bez cizího zavinění. Jenomže on si nechal všechny její doklady a jezdil sem a tam, aby našel dvojnici. Nenapadlo tě se zeptat, kde v tý chvíli Rútička byla?"
"Ne… Děsilo mě, co říkal - a ještě víc mě děsilo, že se bojím ptát, protože ho mám ráda. Řekla jsem mu, že už víc nechci slyšet, že víc nepotřebuju vědět…"
"Takže jsi tušila, že ji měl v kufru."
"Já… Já nevím. Proboha… Ale proč by vlastně -"
"Není ti jasný, o co mu šlo především? O dědictví po starým Taussigovi, ne? O to schovaný zlato, nejenom o tenhle ohavnej barák od Kočára."
"Gočára," opravila mě. "Tady ale přece žádný zlato není. Pan Taussig by mi to už tenkrát jistě řek, Oto."
"Lucie, když ještě po tolika letech stojí za to rozebírat dlážděný chodníky a podlahu na terase, vykopávat keře a dloubat se v trávníku? Co kdyby to tam přece jen někde bylo? Jenže Šebor neměl na dědictví ani ten nejmenší nárok a nemoh počítat s tím, že starej pán nezapomene na nějakýho stavebního inžinýra jen proto, že mu zprovoznil starej auťák. Jako neodolatelnýho trhače dívčích srdcí a podprsenek ho samozřejmě napadlo, že k dědictví se dostane přes Rútičku, proto pro ni taky tak ochotně jel. Neumřela mu po cestě; kdyby se to opravdu stalo, uháněl by s ní do nejbližší nemocnice. Sám přece nemoh vědět, jestli to není jen hluboký bezvědomí. Jenže to neudělal…"
‚A jak teda myslíš, že to bylo?"
"Nejspíš na ni zkusil to samý, co pozdějc na tebe, ale narazil. Představ si, že ji taky odvez na tu chatu, že jí začal dělat návrhy, ona ho odmítala… Třeba jí přitom došlo, o co mu jde především, a rovnou mu řekla, že je vedle jak ta jedle, protože ona se s ním o žádný dědictví dělit nehodlá. Kdopak ví, co se tam potom vlastně stalo, pravděpodobně dostal vztek; ale výsledek je jasnej. Najednou měl na krku mrtvolu, a i kdyby z toho vyváznul s neúmyslným zabitím, s dědictvím po Taussigovi by měl stejně utrum."
"To je ale jenom tvůj dohad."
Nebyl to můj dohad; myslel jsem na proraženou lebku ubohý Rútičky, kterou našli před desíti lety čtyřicet kilometrů od Pozorky - možná mnohem blíž k chatě u Ohře, k chatě, který se Šebor pozdějc radši zbavil.
"Víš, kam jel, když nás potkal u Pozorky?" řekl jsem.
"Neptala jsem se ho," na to Lucie.
"Třeba v tý chvíli nevěděl, kudy kam. Za prvý se musel zbavit mrtvoly, a za druhý - bez Taussigovy neteře se nemoh vrátit. Co by starýmu řek? Že mu Rútička po cestě umřela, že ji sám pohřbil, a že mu veze jako suvenýr její občanskej průkaz? Musel z toho bejt celej špatnej a rád bych věděl, jak by asi dopad, kdybys to na mě bejvala zmáčkla trochu rychlejc a zůstali jsme v tom lese nad silnicí. No jasně - on totiž ten nápad se záměnou musel dostat, až když potkal nás a uvědomil si, že jsi jí podobná, a že její doklady naštěstí ještě nestačil zničit. Kdyby je už bejval neměl, nebylo by přece tu obrovskou boudu na Taussiga z čeho postavit."
"To je hrozný, Oto, když to takhle říkáš."
Bang! Někde v koutě odbily hodiny půl druhý. Předtím musely bít jednu, ale já je neslyšel, ani jsem si jich nevšim. Pořádně tu bylo vidět jen okolo toho koženýho kanape, kam padalo světlo ze stojací lampy. Zbytek pokoje tonul v rozplizlým šeru. Nejspíš to tak měla ráda, protože se v tom ztrácely její začínající vrásky.
"Když jste potom byli na tý chatě - nenechal tě tam někdy samotnou a neodjel někam?" zeptal jsem se.
"Jenom jednou. Jel mi pro oblečení."
"A to tvoje starý?"
"Prosím tě… Ty roztrhaný kraťasy a tričko?!"
"Nevzal si to náhodou s sebou?"
Zarazila se a vypadala, že úporně přemejšlí. "Vlastně jo," řekla. "Nechal mě tam jenom v teplákách a všecky mý věci odvez i s ruksáčkem. Dokonce i hřeben a zubní pastu. Říkal, že bude lepší, když to všechno zmizí."

"A víš, kam to zmizelo?"
Neřekla nic a šla si nalejt. Já na jejím místě už bych byl jak motyka.
"Ty, neublížíš si?" řekl jsem.
"Třeba jo," řekla. "Mně už je to jedno. Třeba to mám vrozený… Po mámě. Upít se, to snad ani není zlá smrt. Sny, sny… Svět je jinej, ještě jinší a nakonec žádnej."
"Jak to bylo s tvou mámou?" zeptal jsem se.
"Co? Co s mojí mámou…?!"
"Říkala jsi, že jí občas nosil peníze. Ale to přece bylo dost velký riziko, ne? Proč s tím vlastně souhlasil? Jen proto, žes ho o to poprosila?"
"Musel souhlasit. Jednou… Byla to dost hloupá náhoda, víš? Já zezačátku z Barrandova do města nejezdila, opravdu to bylo riskantní, i když jsem už tenkrát dost změnila vizáž; ale přece jen mi to nedalo, chtěla jsem mámu aspoň z dálky vidět… On byl tehdy celej den pryč. Chodila jsem tam ulicí nahoru a dolů, zabalená do šály, vlasy pod šátkem, pamatuješ, jak se tenkrát chodilo. Mámy jsem se nemohla dočkat, zábly mě nohy, už jsem se potřebovala vrátit… Bylo to v prosinci, před Vánocema - a tak mě napadlo, že mámě aspoň něco koupím a nechám jí to za dveřma… Tak jsem to udělala. Jenže máma zrovna v tu chvíli přišla, přistihla mě - a poznala. Co jsem měla dělat? Vrátit se k ní, zas do tý špíny, navíc k alkoholičce… Už jsem byla zvyklá na jinej život - a taky to nešlo proto, že jsem byla někdo jinej. Co bych řekla, odkud jsem se vrátila? Zároveň by taky zmizela Rút Šeborová - a co potom? Začali by ji hledat, všechno by se prozradilo…"
"Když jsi na ten podvod kejvla, nebyla jsi plnoletá. Tobě by se toho tenkrát tak moc nestalo."
"Zato jemu ano. A já ho tehdy ještě měla ráda."
Spolknul jsem asi sedm sprostejch slov a zeptal se jí, co teda řekla mámě.
"Řekla jsem," odpověděla, "že žiju v cizině, že jsem tady jen na pár dní, vlastně načerno, a že o mně nikdo nesmí vědět… Jenomže jsem se pak musela přiznat i manželovi; bylo zapotřebí nějak pojistit matčino mlčení. Takže za ní za čas zašel s pohádkou o zprostředkování zahraniční finanční podpory od bohatý dcery jedním vyslanectvím… A potom jí čas od času na smluveným místě předával peníze."
"Jenže pak našli tvou mrtvolu čtyřicet kiláků od Pozorky. Proto jsem se tě ptal, jestli někam neodvez tvý starý oblečení. Do tvejch kraťasů a trička totiž převlík mrtvolu Rútičky Taussigový a nechal ji na místě, kde bylo takřka jistý, že se najde až po letech. Našla se sice už za dva roky, ale i tak z ní zbyla jen kostra; měla proraženou lebku, takže je jasný, jak to bylo s tou plicní embólií. Tvoje máma věděla, že to nemůžeš bejt ty, ale identifikovala ty kosti jako tvoje podle zbytků hadříků a nějakýho toho zrcátka nebo hřebínku. Dokonce ti pak zařídila malej chudej hrobeček na Vinohradským hřbitově. Pro ni bylo lepší bejt truchlící matička, než ženská s dcerou za kopečkama. Taky si hned spočítala, že bude lepší tě krejt a chtít za to víc. Vzkázala ti to po tom vlídným pánovi, co jí od tebe nosil peníze; Bašta si myslel, že je to penze po italským manželovi."
"O tom vůbec nic nevím."
"Nepovídej. A co ty narcisky…? Samozřejmě že ti o tom manžel řek. Lucie byla pod drnem a měli jste to na beton. Tak jste si medili celejch deset let, dokud se neobjevil Otík Finků, kterej by tě poznal, kdyby tě viděl.
Já nevím, jestli o tom švindlu věděly i ty dvě rodiny, co tu bydlej. Řek bych, že přinejmenším Lánský jo; nejen skrz to jeho rejpání v zahradě, ale taky proto, že ti chlapi, co včera zavraždili Jitku Hynkovou a před chvílí se pokusili odkrouhnout mě, byli dva."
Zbledla jako papír.
"Už ti to dochází, Lucie?" řekl jsem. "Když jsem se na Pozorce náhodou dověděl od Roba, že jsi zmizela, a že dva roky nato našli v lese tvý pozůstatky, šel jsem za tvou mámou. Byla zrovna naložená v lihu a povídala mi o tobě jako o emigrantce, ačkoli pro sousedy jsi byla dávno mrtvá a pohřbená. Bašta mi tvou smrt taky potvrdil, dokonce myslel, že tě má na svědomí Durych, kterýho pustili z kriminálu… Já myslím, že tvá máma, hned jak vystřízlivěla, o mý návštěvě informovala Šebora a chtěla další peníze, jinak že mi všecko prozradí… Potom jsem se objevil u vás a vyptával se na auto, kterým to všechno začalo. Pamatoval jsem si číslo a podle něj jsem si taky zjistil majitele ze sedmačtyřicátýho roku; do tý doby jsem o nějakým Taussigovi neměl ponětí… A ty jsi mě viděla oknem, poznala jsi mě a řekla to Šeborovi."
"Jenže já nevěděla, že by Jaromír -"
"Lucie… Věděla jsi přece, že se smrtí Rútičky to nebylo v pořádku, a že Šebor je schopnej všeho."
"Oto… Prosím tě, netrap mě. Čeho že -"
Když už jsem se s tím dobabral až sem, nezbylo mi, než to na ni vybalit všechno.
"Zabil Rútičku," řekl jsem, "protože s ním nechtěla nic mít. Zabil tvou mámu, aby nepromluvila. Ze stejnýho důvodu zabil Baštu. Protože mu bylo podezřelý, že navštěvuju Jitku Hynkovou, která mu měla co oplácet, zabil i ji. Věděl, že mi nejde o jeho starý auto, ale že jdu po něm. Proč bych se jinak představoval falešným jménem? Od tebe věděl, že se jmenuju Fink a ne Drhla… Možná mě hledal v telefonním seznamu, jenže tam je Finků víc a žádnej není Otakar. Jednodušší než oblítávat všecky ty adresy bylo počkat, až se ukážu. Byl jsem nejnebezpečnější, stačilo, abych tě jedinkrát zahlíd a všecko bylo ztracený. Nevím, co bych ti k tomu ještě moh říct… Leda to, že jsi pořád stejně krásná, jako jsi bejvala, a že je mi z tebe nanic."
Byl to moc pěknej a působivej projev. Poslední slova už jsem říkal zhroucenýmu ranečku atlasu a hedvábí korunovanýmu uzlem vlasů z falešnýho zlata.
Žádný potěšení jsem z toho neměl, ale taky jsem neviděl důvod, proč bych měl tu ubrečenou hromádku textilu vzít do náruče a hýčkat. Tak jsem jen čekal, až přijde k sobě a řekne mi, jak mě nenávidí.
Jenomže to čekání trvalo tak dlouho, až jsem z toho začal bejt nervózní. Došel jsem k názoru, že bez hýčkání se

nevzpamatuje.
Když jsem ji objal kolem ramen a chvíli ji hladil po vlasech, najednou zvedla uslzenej obličej. "Já tě chápu," řekla. "Myslíš, že jsem mlčky schvalovala všecky ty hrůzy, že jsem nechala zabít vlastní mámu i tu nevinnou chudinku Jitku Hynkovou - a že bych byla nechala zabít i tebe. Není to pravda, nevěděla jsem o tom vůbec nic. Proč jsi za mnou vlastně nepřišel rovnou…? Myslíš, že bych tě prozradila, kdybych věděla… Možná bych ti byla i pomohla."
"V čem? Chtěl jsem jen vědět, co se s tebou stalo."
"Teď už to víš. Ale co na tom záleží, když jsme se po tolika letech nemohli setkat jinak, než právě takhle?"
"To není moje vina, Lucie."
"Ale Oto… Vždyť já tě miluju!"
Mírně mě vykolejilo, když mě přitom hladově omotala vším možným, utírala si tváře zmáčený černejma slzama o můj nos a nakonec mě začala zběsile líbat - a to už vůbec ne tak, jako by mi bylo patnáct.
Najednou jsem byl s řečma v koncích a chvilku nato jsem se přistih, jak ji hýčkám na dost intimních místech a ty polibky jí vracím…
Prostě jako upínej blb.
Ostatně jsem taky blb byl, a to už hezkou chvíli. Najednou jsem cejtil, jak Lucie v mejch rukách ztuhla a přes mý rameno upřela vyděšenej zrak na někoho, kdo přišel tak tiše, že jsme nezaslechli ani vrznutí těch prosklenejch dveří.

47

Pustil jsem ji a otočil se.
Jasně, Šebor, kdo jinej. Byl sám a nebyl sám.
Jeho komplic byl malej, černej a zpředu měl kulatou dírku, která mohla mít průměr tak sedm pětašedesát.
"Tohle vám nemůže projít," řekl jsem. "Obušek není identifikovatelnej, ale bouchačka jo. Třeba to nějakej čas potrvá, ale stejně vás dostanou."
"Vidím to jinak," na to Šebor s kalodontovým úsměvem. "Moje pošetilá žena potkala svou starou lásku… Chtěla se se mnou dát rozvést, já byl samozřejmě proti. Navíc už nějaký čas propadala těžkým depresím, ale k lékaři nechtěla. Nevím, jak se to stalo, pane kapitáne… Přišel jsem pozdě. Myslím, že tady měli schůzku, snad se pohádali, co já vím… Ovšem, na pistoli mám zbrojní pas, jen jsem ji neopatrně nechal v nezamčené zásuvce, do smrti toho budu litovat; snad mu jen chtěla pohrozit a zbraň přitom spustila… Zastřelila ho a potom… Chápete, výčitky svědomí. Odpusťte, že už vám víc nepovím, jsem tím velmi otřesen… Policajt se pak možná zeptá na děti a já mu řeknu: Ne, děti jsme neměli, pane kapitáne; snad je to tak lepší."
"A proč jsme je neměli?" řekla Lucie. "Zpočátku jsi je nechtěl ty; říkal jsi jenom: až zbohatneme, naše dítě musí žít jako princátko… Jednou jsem otěhotněla; doved jsi mě k tomu šarlatánovi, kterej mě toho zbavil… A udělal to tak odborně, že už dítě nikdy mít nebudu."
"Máš pravdu," na to Šebor s úsměvem, "nebudeš. Taky se nikdo nedoví, že první poměr s mužem jsi měla už ve třinácti. Že jsi svého tehdejšího milence přebrala své matce, a když vás odhalila, svědčila jsi proti němu tak, že dostal pět let. Tvoje pověst zůstane takřka bez poskvrny - až na ten melodramatický závěr; sousedky z ulice si nad ním jistě s chutí zapláčou. Já tam budu stát s kloboukem v ruce a přijímat kondolence jako zlomený vdovec, kterému po krásné a milované manželce zbyly jen oči pro pláč a barák, který se nikomu nelíbí."
"To neuděláš, Jaromíre," řekla Lucie. "Za prvé by tomu nikdo nevěřil a za druhé všechno, co vím, jsem napsala a uložila v advokátní poradně. Která to je, vědět nemusíš. V případě mojí smrti - no, snad není zapotřebí to vysvětlovat."
"A co tedy chceš, abych udělal?" na to Šebor.
"Jestli chceš, abych mlčela, nech Otu odejít."
"Rovnou k esenbákům?" zasmál se ten mizera.
Bejval bych k tomu asi měl něco říct. Třeba se zapřísáhnout, že budu mlčet jako hrob Rútičky Taussigový. Jenže to by Šebor musel bejt blázen, aby mi to věřil. A potom - já bych ho o život neprosil, ani kdybych věřil, že mi ho daruje. Takže jsem spíš přemejšlel, jak to narafičit, abych po něm moh skočit, jakmile s tou pistolkou aspoň o kousek uhne.
Jenomže mě místo toho převez. "Tak, kamaráde," povídá, "jak vidíš, je to na plichtu. Když to shodíš policajtům, poveze se do kriminálu i tvoje milovaná Lucie. Zatímco když budeš sekat dobrotu, můžeš si ji půjčit, kdy budeš chtít. Zamhouřím nad tím oko. A teď vypadnem, Rútička si musí všecko pěkně srovnat v hlavě a umýt si z obličeje ty šmouhy. Těší mě, že jsme se rozumně dohodli… Tak jdeme, odvezu tě, kam si budeš přát. Rútička - nebo spíš Lucie - ti zavolá."
Co byste tomu řekli? Ten parchant věděl, co mluví, a Lucie se na mě dívala tak úpěnlivě, že jsem jenom prkenně pozdravil a vypad na terasu.
Byl jsem z toho dočista vygumovanej; když jsem šel zahradou, málem jsem zahučel do tý vykopaný díry a přitom jsem měl stejnej pocit jako před dvanácti lety, když Lucie pustila mou ruku a vydala se vstříc svýmu osudu k tý zatracený prokletý proudnicový škodovce. Už mi zbejvalo akorát to, abych si začal prozpěvovat neslušný říkanky.
Vyšli jsme brankou ven. Kousek vejš nad garáží parkoval čumákem dolů Šeborův bledě modrej spartak.
"Tak nasedat, Otíku," povídá kalodont Šebor a otevřel mi dvířka.
Vpředu seděli dva chlapi. U volantu můj známej zahradník Lánský a vedle takovej dost humpoláckej řimbaba v kožený bundě, kterej vylez ven a úslužně přede mnou sklopil přední sedadlo.
Nastoupil jsem a Šebor za mnou.
Motor zahučel.

48

Překvapilo mě, když se ten tlusťoch vedle Lánského otočil, zašklebil se na mě a řekl: "Zdravíčko. Já jsem Churavý, těší mě. Kam to bude?"
Načež se dal do nepříčetnýho řehotu.
"Karle," řekl Šebor a poklepal mu na rameno. "Klid."
"No jo," na to Churavý, "to se ti řekne, klid… Copak to není povedený? Řek bych, že náramně."
A znova se zařehtal, jako když brzdí šestnáctka.
Zatím jsme tiše dojeli k cukrárně. "Za roh," řekl Šebor. "Do toho stínu…"
Spartak zastavil za barákem.
"Sem jsem nechtěl," řekl jsem.
"Ale já jo," prohlásil Šebor a žďuchnul mi bouchačkou do žeber. "Tak lez, lez…" A Lánskýmu dopředu: "Hoďte sebou, je to ambiciózní mládenec."
"Čtvrthodinka pouhá," zabručel Churavý a vylez.
Vystoupil jsem za ním a Šebor s pistolí mě následoval. Churavý se vrátil do vozu a vzápětí s Lánským odjeli někam dolů. "K zadním dveřím," poroučel si Šebor.
Šel jsem k zadním dveřím pod stříškou. Něco před nima na zemi cinklo. "Seber to," přál si Šebor. "A odemkni. Klíče vytáhni a nech si je v ruce."
Sebral jsem klíče a odemknul.
"Doprava," velel kalodont, "do krámu. Nerozsvěcet."
Zahnul jsem doprava, otevřel dveře do krámu, prošel dovnitř a zastavil se.
"Co máš rád?" zeptal se.
Nevěděl jsem, co tím myslí; třeba chce, abych se přiznal, že miluju jeho ženu.
"Jako co?" řekl jsem.
"Myslím tady z toho," odpověděl. "Indiánky, kremrole, kokosové špičky, větrníky, punčové řezy. Všecko je na skladě, jenom ta zmrzlina se roztekla."
"Já jím všechno."
"Támhle je nádobí. Naber si."
Byl jsem úplně zpitomělej, protože mi pořád nedocházelo, o co mu jde. Vzal jsem z police malej talířek a naložil na něj jeden větrník a kokosovou špičku.
"To je málo," prohlásil. "Vem si támhleten velký tác a nalož na něj dorty pro čtyři lidi."
Představa, že Lánský s Churavým jeli pro pár flašek a bude hostina na usmířenou, se přímo nabízela. Připadalo mi, že se Šebor zbláznil. Nebo já.
Nakládal jsem na tác zákusky a toho chlapa jsem měl pořád za sebou; občas mi to připomněl rejpnutím pistolkou. V krámě bylo vidět od veřejnýho osvětlení, ale zvenku dovnitř nejspíš ne. A i kdyby bylo, ponocnej tu nechodil a esenbák teprv ne.
"Tak, to by bylo," povídá Šebor. "Teď jdi nahoru."
"Kam nahoru?"
"Po schodech. Jako bys to tu neznal."
Tak jsem šel. S hroznou představou, že tam nahoře…
Když jsem došel ke dveřím Jituščinýho bytu, přál si Šebor, abych odemknul.
"Ten tác mi upadne," řekl jsem.
"Však ty si poradíš."
Asi vteřinu jsem uvažoval, jestli se nemám obrátit a mrsknout mu tác do ksichtu. Jenomže pistolka mi znova připomněla, v jaký jsem nevýhodě. Tak jsem si tác opřel o břicho a druhou rukou odemknul.
"Jdi dál. Do ložnice."
Šel jsem do ložnice. Široká růžová postel byla ustlaná a nikdo v ní neležel. Nato si Šebor přál, abych položil tác na noční stolek a stáhnul roletu v okně.
Napadlo mě, že bych snad moh ve tmě něco udělat, ale sotva jsem roletu stáhnul, Šebor rozsvítil růžovou lampičku u postele.
"Sedni si na postel a jez," řekl.
"Ty nebudeš, Jaromíre?"
"Na sladké jsem nikdy moc nebyl."
Posadil se na štokrle před toaletním zrcadlem, ruku s pistolí si opřel o koleno a popřál mi dobrou chuť.
Co jsem měl dělat? Stejně už jsem měl hlad. Jenomže cukroví se dost rychle přejí.
"Copak, copak," staral se Šebor, "už ti nejede?"
"Sněd jsem si svou čtvrtinu," řekl jsem.
Zasmál se. "Ale ne, to není pro nás. Klidně sněz třeba polovičku, jestli ti to chutná. A jak by ne, co? Lahůdky z krámu milované Jitunky… Nebo máš radši masíčko? Neboj se, za chvilku tady bude. Pěkně prorostlé."
Napadla mě šílená věc. A koho by taky nenapadla.
Kam jel Lánský s Churavým a odkud se to měli vrátit za čtvrthodinku? A - s čím?!
Popad jsem další zákusek a pomalu ukusoval.
Najednou jsem zaslech, jak dole zastavilo auto. Musel to bejt Šeborův spartak, tenhle motor poznám.
Chvíli bylo ticho, potom dole nepatrně skříply dveře.
A ještě jednou, jak se zavíraly.
Na schodech se ozvaly tichý kroky…

Když se otevřely dveře do bytu, řekl Šebor: "Sem, do ložnice, hoši."
Ani se neptejte, co jsem si v tu chvíli představoval.
Načež se ve dveřích objevila Jituš, živá a zdravá.

49
Přistih jsem se, jak se šťastně tlemím.
V tý chvíli jsem Šeborovi všecko odpouštěl, ale nedá se říct, že by mi to vydrželo dlouho. Jituš měla zalepenou pusu pruhem růžový náplasti.
"Sundejte jí to," řekl Šebor těm dvěma, co nakráčeli dovnitř za Jituškou. Lánský měl taky v ruce bouchačku, trofejní německý parabelum. Churavý se skoro dusil, jak mu dalo práci, aby se nerozchechtal, když Jituš strhával z pusy náplast.
"Hmmm," udělala a sáhla si tam, jestli jí neutrh horní ret nebo třeba kus brady. Načež namáhavě řekla: "Jaromíre, ty hnusnej hajzle." Potom se obrátila ke mně a mateřsky mě nabádala: "Otíku, nebav se s nima. Jsou to parchanti, nechali mě ležet v zahradnický boudě a já nemohla dva dni na záchod."
Už jsem konečně musel něco říct, tak jsem se obrátil k Šeborovi. "O co vám jde? To má bejt oslava narozenin, nebo co?"
Churavý se rozchechtal a Šebor mi neodpověděl.
"Posaď se ke svýmu miláčkovi, Jituš," řekl. "A spapej si pěkně tu hromádku, co ti nechal."
Jituš pohodila hlavou a šla si ke mně sednout.
Položil jsem jí ruku kolem ramen, načež mi zašeptala: "Moc se ke mně netul, jo…? Smrdím jako dva dni nevylitej nočník." A na Šebora zaječela: "Vy jedny hyeny! Pusťte mě do koupelny!"
"Radši se dej do těch dortíků, milánku," na to Šebor.
"Nejsem žádnej tvůj milánek."
"Dobře, nejseš. Teď už ne." Obrátil se ke mně: "Ona si totiž Jituš některý věci neumí odříct. Tak jsme si k ní tuhle se sousedy chodívali odreagovávat komplexy ze svých manželek. Mělo to své výhody; je to blízko a bylo to zadarmo."
Už jsem říkal, jak sebou uměla mrsknout, když jí o něco šlo. A protože jí momentálně šlo o to vyškrábat Šeborovi obe oči, vyletěla z postele jak z minometu.
Jenže než dopadla na cíl, mávnul Churavý rukou a Jituš mi pozadu upadla k nohám. Přitom porazila noční stolek a tác s dortama spad na podlahu,
"Blbče," řekl Lánský. "Udělal jsi jí monokl."
"Co na tom," řekl Šebor. "Při takovém nejmíň dvoudenním milování se může stát ledacos. Snad by neškodilo to trochu urychlit… Přineste z ledničky v kuchyni ten rum; viděl jsem tam dvě půllitrovky. Myslím, že to bude tak akorát. Jituš… Budeš si muset sesbírat papání z podlahy; ale zavinila sis to sama."
Pomoh jsem Jituš na postel. Pořád bublala jak samovar, ale mlčela.
Churavý odešel a za moment se vrátil se dvěma flaškama rumu tuzemskýho.
Nebylo mi jasný, co vlastně chtějí. Tučnej a mírně šílenej ksicht Churavýho se na mě pořád šklebil, jako by se tady pořádala náramná veselice. Smrťáckej Lánský vypadal jako zřízenec krematoria, když opražuje rakev a narovnává stuhy na věncích; a na oba bedlivě dozíral ten omšelej hezoun Šebor. Něco organizovali, na něco se chystali… Ale na co?
"Sežer ty dorty, krávo," řekl najednou Lánský.
"Vy sprosťáku jeden…!"
"No tak, Jindro," řekl Šebor, "nemusíme být sprostí. Jituška jistě nahlédne, že nemá jinou možnost."
Sehnul jsem se a sebral dva kousky punčovýho dortu, který zůstaly na tácu. Podal jsem je Jituš a sbíral jsem další. "Já teda nevím, k čemu je vám to dobrý," povídám přitom jen tak do prostoru.
"Tak jim to pověz, Járo," na to Churavý a málem se přitom dusil potlačeným chichotáním. "Copak to nebude povedená sranda? Ať z toho přece taky něco maj!"
"Nech toho. No tak, Jituško."
Jituš popadla jeden punčovej řez. "Dva dni mi nedali najíst," řekla. "A teď mi to servírujou z podlahy."
Koukal jsem, jak Lánský otvírá ty flašky tuzemskýho rumu. Klečel jsem na podlaze Jitušce u nohou a šmátral po rozmáznutým větrníku; odpalovaný těsto, cukrová poleva a šlehačkovej krém se mi lepily k ruce.
Do toho se odněkud zdálky ozval zvuk motorů.
"Ticho," řekl Šebor a zvěd ruku.
"No co, někdo jede," povídá Churavý.
"To vím taky, že někdo jede," řekl Šebor. "Ale kdo?"
Ztichli jsme všichni; ti tři grázlové nejspíš ze strachu, já pro změnu s nadějí. Proč ztichla Jituš, jsem se dověděl, až když bylo po všem: napadlo ji totiž, že konečně přichází zázrak, kterej jsem samozřejmě předem zorganizoval já.
Něco pravdy v tom bylo; ve zvuku jednoho z motorů, co se odněkud blížily, jsem spolehlivě poznal vítězný basový bublání Bimbova davida.

50
"Zamkli jste?" zeptal se Šebor.
"Jenom zabouchli," na to Lánský. "Klíče máš ty."
Šebor si hmátnul po kapse. Nenašel nic, protože klíče jsem ještě pořád měl já; když jsem odemknul byt, strčil jsem je do kapsy sám.
Motory ztichly přímo pod oknem.

Kromě Bimbova motocyklu to vypadalo na dvě škodovky. Protože na mě v tu chvíli nedávali pozor, hmát jsem do kapsy, vytáhl klíče a vyhodil je zavřeným oknem na ulici. Sklo se vysypalo, roleta se utrhla, pěkně to řachlo a dole před domem si toho museli všimnout.
Bylo to riziko, jak by ne. Šebora to mohlo rozčílit.
A taky že jo. "Ty hajzle mizerná," zařval na mě, ačkoli nám před chvílí sám nařídil ticho. "Já tě rovnou odprásknu… Už dávno jsem to měl udělat!"
Obličej mu vzteky zvoskovatěl a dvě tři vteřiny jsem se už loučil se životem, když mi namířil pistolí přímo do levýho oka. Zachránil mě Churavý, kterej mu po tý pistoli sáhnul a odklonil ji o kousek vedle. "To jsme si ale nedomluvili, Jaromíre," řekl. "Pistole měly bejt jen donucovací prostředek, aby vypili ten rum, skápli a necejtili plyn."
Než jsem si stačil domyslet, co vlastně s náma chtěli udělat, dole zaduněly dveře, jak bouchly o zeď, a větší množství bagančat zadupalo na schodech.
"Vy ne, člověče," houknul tam někdo. "Držte se sakra vzadu, jsou ozbrojený!" A jinej hlas, mně důvěrně známej, odpověděl: "Vyseru. Kamarád."
Pak už všechno šlo ráz naráz jako ve zrychleným filmu včetně dortový bitvy. Bimbo div nevyrazil dveře i s futrem, jak se vřítil dovnitř. Šebor se k němu otočil s pistolí, ale nejspíš přece jenom nebyl tak pitomej, aby si připsal na účet další mrtvolu, dokud mu nikdo nedokázal ty předešlý. Zaváhal a nevyplatilo se mu to, protože Bimbo mu pistoli vzápětí sebral a vyhodil ji tím rozbitým oknem. Z předsíně vtrhli dovnitř tři esenbáci s bouchačkama v rukou. "Jménem zákona," pokřikoval vyčouhlej podpora, "odhoďte zbraně!"
Lánskýho napadlo, že by moh popadnout Jituš a použít ji jako rukojmí. Snad by se mu to i bejvalo povedlo, kdybych ještě pořád neměl přilepenej k ruce ten šlehačkovej větrník. Plácnul jsem mu ho rovnou mezi oči, Lánský zavrávoral a Jituš ho kopla pod koleno. Pak už si ho vzal na starost Bimbo, na kterýho nějaký parabelum platilo jako péřovej oprašovák na radotínskou cementárnu. Hodil Lánskýho na postel, sednul si na něj a pistoli mu vzal.
V tom šrumci, kdy přinejmenším muži zákona pořádně nevěděli, kdo je kdo, se Šebor dokázal protáhnout podle zdi do předsíně; já samozřejmě nemoh vědět, že na schodech hlídá další esenbák, a protože jsem Šebora nechtěl za žádnou cenu nechat utéct, vyskočil jsem, zašlápnul indiánka, málem sebou znova švihnul, popad rovnováhu a uháněl za ním. Dostih jsem ho ve dveřích; zarazil se, když se ocit na mušce bdělýho strážmistra, a obrátil se zpátky, aby to zkusil třeba přes kuchyň - jenže tam jsem stál já jako nerozborná mírová hráz.
"Šmytec, Jaromíre," řekl jsem. "Dvanáct let jsem na tohle čekal a dočkal jsem se."
Načež jsem zaťal pěst a uštědřil mu pumelici rovnou do těch jeho kalodontovejch řezáků.

51
"Prej tam udělaj školku," řekl Honzák.
"To bude nejlepší," já na to a rozbalil jsem druhýho zavináče. Vyrábí je místní výčepní Čenda, takovej srandovní chlápek v počmáraným plátěným klobouku, na kterej jsem mu kdysi napsal povedenou říkanku:
MÁTE TO TU PRÍMA, PODPORUČÍK ZÍMA.
Kupodivu si toho považoval, i když už dávno věděl, že žádnej Zima nejsem a podporučík teprv ne.
"Ten nešťastnej barák," řekl jsem, "si takovej krásnej osud zaslouží, když už se tam žádný zlato nenašlo."
"On ten Taussig musel bejt náramně fikanej," na to Honzák přes okraj půllitru. "Dobře si spočítal, že ty jeho akcie budou po válce bezcenný. Sedm a půl miliónu v cennejch papírech, který žádnou cenu nemaj, a on si s tím ještě dal takovou práci."
Hospoda U konvice hučela hlaholeni vysočanskejch dělnickejch hrdel a harmonikář do toho preludoval svý kmochárny občas proložený nějakou tou Niagárou.
"Šebor," řekl Honzák, "vyskočil dva metry do vejšky, když mu starej řek, kde jsme to našli."
Jak by taky ne. Představte si, že hledáte osm nebo devět let bedýnku zlatejch cihliček, o který věříte, že musí bejt někde ve vašem baráku, a nedojde vám, že majitel neměl čas takovou transakci provést. Starej Taussig to nestih; a protože těch svejch sedm a půl miliónu nechtěl nechat Němcům, prostě ty cenný papíry použil jako makulaturu pod tapety ve svý ložnici. Jak to povídala Jituš: On to byl docela srandovní dědek…
Jo, byl to srandovní dědek. Vidíte ho, milionáře, jak tu noc před odjezdem s transportem šplhá po štaflích a s poťouchlým pochechtáváním si tapetuje ložnici papírama za sedm a půl miliónu?
"Zrovna takhle to asi nebylo," řekl Honzák, když jsem se mu s tou představou svěřil. "Musel to udělat o pár dní dřív, aby to stačilo uschnout a aby vyvětral zápach lepidla. Na to by jistě nezapomněl, když už byl tak důslednej a použil ošuntělou starou tapetu."
"A jak jste na to přišli vy?"
"Zeptej se na technickým, Oto."
Vycmrdlá vedoucí Tylda nám složila na stůl další dvě piva. "Tak jak vám chutná, kapitáni?" zeptala se.
"Ňéňo ňéňo," na to Honzák. "Skoro bych si dal repete, paní Roubalová."
"Tak dvakrát? Už se to nese…"
"Povídám skoro -"
Ale Tylda už byla v prachu.
"Dva zavináče navíc ještě unesu," řekl jsem. "Od toho příšernýho večera, kdy jsem musel sežrat devadesát indiánků a sto padesát větrníků, mi kyselý rybičky obzvlášť jedou. Kór když si pomyslím, že ty větrníky s indiánkama mohly bejt moje poslední jídlo."
"Dobrej nápad, že jsi telefonoval tomu Vondrovi."
"Cože? Jo - ty myslíš Bimba. No jo… Jenže já ho jenom chtěl upozornit na to Šeborovo auto."

"Stačilo mu to, i když se mi jinak jeví jako imbecil."
"Imbecil? Proč?"
"Měls bejt u jeho svědecký výpovědi: Spartak. Modrej, ne? Vidím. Kamarád, průser, jedu. Tam chlap, revolver. Seberu, jo? A tak pořád. Starej povídal, abych to radši zkusil s tou jeho motorkou."
"A zkusil jsi to?"
"Ne. Jeho sestra se mi jevila jako schůdnější varianta. Je to inteligentní a statečná holka."
Holka House totiž po mým telefonickým varování poslala ven Oldu Nývlta, kterej jí vzápětí dal hlášku, že modrej spartak se třema chlápkama parkuje kousek od hospody. Chvíli nato se jeden z nich dobejval Stehnový pod rolo, že prej shání Otu Finka, a Stehnová mu na radu Housete řekla, že jsem tam dneska vůbec nebyl. Co si z toho hošani mohli vybrat? Jedině to, že jsem je doběh, tím motocyklem jsem vůbec neodjel - a odhalení pravý totožnosti paní Rút Šeborový je nabíledni. Nezbylo jim, než se horempádem rozjet zpátky, což taky udělali, a v tom kvaltu si zpočátku vůbec nevšimli harleye davida s apokalyptickým jezdcem Bimbem a zatraceně nebezpečným Housetem, kteří teď pro změnu sledovali je. Jenže na rovný silnici podle Vltavy už se motocykl nemoh schovávat tak dobře jako v pražskejch ulicích; od sledovanýho vozu se musel držet dál a spartak se nakonec Bimbovi ztratil.
Sourozenci se chvíli zuřivě hádali, kudy to se mnou vlastně posledně jeli, až kolem nich najednou prosvištěly dva esenbácký sedany a uháněly někam do kopce.
Jako bych House slyšel: "Tak sakra, brácho, dupni na to, jeď za nima, blboune!"
A Bimbo na to: "Esenbáci. Dvě piva."
Co mu na to asi řekla přebornice ve střelbě kaťanem? Nejspíš to, že na jeho řidičáku vůbec nezáleží, když její milovanej Biggles je v nebezpečí, a v nebezpečí teda tutově je, protože kam by ty dvě mlíkařský auta uháněly, než někam, kde zrovna vražděj Bigglese? Tak se nakonec sešli s esenbákama před cukrárnou a zrovna si začali vysvětlovat nevysvětlitelný, když jsem prohodil zavřeným oknem svazek Jitčinejch klíčů.
"Snad abych zavolal domů," povídá Honzák nad talířema zavináčů, který nám dones sám mistr Čenda jako váženejm hostům.
"A co?" já na to. "Že dneska večeříš jinde?"
Honzák zakrojil do zavináče. "No, víš," zabručel, "já holt mám občas nějakej náhlej případ…"
"Jasně," řekl jsem. "Třeba paní Honzákový řekni, že seš tady se mnou."
Takovej telefon je věc k nezaplacení. Lucie, když jí došlo, že mě hoši z Šeborovy úderky zaručeně oddělaj, nalistovala potřebný číslo a zatelefonovala někam, odkud zas zatelefonovali jinam, jak už to tak u esenbáků chodí. Důležitý je, že na konci posledního drátu byly dva auťáky s posádkama ke všemu odhodlanejch příslušníků, který v závěru nezanedbatelně posílil svalouš Bimbo. Chudinka House musela čekat před barákem, a když jsme konečně vylezli ven živí, vrhla se mi kolem krku a uslintala mi nos.
Jituš u toho nebyla, zavřela se v koupelně.
"Chýýýtil jsem ji za bradičku, byl to policajt," hulákal místní hudec za svou harmonikou. Půlka hospody se přidala: "Tóóó ste lidi neviděli, jákej to byl rajt!"
A Čenda za nálevním pultem zařval: "Ól rajt!"
Napadlo mě: Na světě je veselo jen tam, kde hudba zní, kdo si zpívá, jen ten mívá radost nevšední…
Takovej starej flák, kterej už nikde nehrajou.
Třeba proto, že není příliš pravdivej.
"Ty, Oto," vyrušil mě z mejch optimistickejch dumek Honzák, "co kdybys mi konečně řek, jak tě mohlo napadnout, že Šeborová není bejvalá Taussigová? Neměl jsi přece jedinej důvod si to myslet, když tě starej informoval o tom karlovarským protokolu a věděl jsi, že je Lucie pochovaná na Vinohradským hřbitově."
"Pamatuj si," já na to, "že ukvapený závěry jsou pro kriminalistu zhouba. Jestli ti to není jasný, podej si žádost o rozvázačku. Ty si fakt myslíš, že mám chuť se o tom furt vykecávat?"

52

Vykecával jsem se o tom už mockrát. Do protokolu u Moldánka, potom u nějakýho prokurátora, nebo co ten psí čumák vlastně byl, vynadáno jsem přitom dostal od kdekoho (tentokrát s výjimkou majora Moldánka) a ten prokurátor, nebo co ten psí čumák vlastně byl, mě se značnou dávkou opovržení oslovoval kliftóne.
Potom jsem to všecko ještě musel opakovat jako svědek u soudu, kde jsem se sešel se všema možnejma zajímavejma lidma včetně pana Hošťálka z automobilovýho muzea v Mladý Boleslavi, Kratochvílovy z Vinohrad a nějakýho plešatýho a bezmála osmdesátiletýho dědy z Mariánskejch Lázní, u kterýho po válce bydlela v podnájmu Rútička Taussigová, než si pro ni přijel ten štramák v tom divným autě - jo, támhle ten to je, slavnej soude, japa bych si ho nepamatoval.
Pozval jsem ho na pivo, aby mi vyprávěl o Rútičce, urazili jsme jich pět, vyprovodil jsem ho na nádraží a pak jsem šel rovnou na noční. Byl jsem pevně rozhodnutej, že nadále se budu po večerech koukat s našima na televizi a každý záhadě se vyhnu na sto honů.
Abych nezapomněl - Šebor s Lánským dostali, co se dalo čekat, Churavý si šel sednout na osm let, protože se žádný vraždy nedopustil; a Lucie…
Lucie z toho nakonec vyvázla s podmínkou. Když se začala vydávat za Rútičku, nebyla ještě plnoletá, a potom už jednala pod nátlakem. Že by věděla o zločinech svýho manžela, se prokázat nepodařilo, a to, že zavolala na Bezpečnost, jí uznali jako polehčující okolnost.
Zabránila tím dalším dvěma vraždám.
U soudu se mi vyhýbala a od tý doby jsem ji neviděl.

Jenom jednou, když jsem šel na Vinohradskej hřbitov ukázat Jituš a Houseti smutnej hrob Rútičky Taussigový, ležely na něm tři čerstvý narcisy.

Libouchec
v červenci a srpnu 2001 a v únoru 2002
2. vydání v listopadu 2007
Jaroslav Velinský
Strašidlo minulosti
V roce 2007 vydalo jako svou sedmadvacátou publikaci
nakladatelství KAPITÁN KID / 403 35 Libouchec 339
Aktuální informace: www.kkkk.cz
Telefon 475 222 327 / e-mail: kkk.velinsky@tiscali.cz
V nakladatelství KAPITÁN KID druhé vydání
Obálka a sazba vlastní
Korektura 2. vydání Leny Böhmová
Technická spolupráce Dobroslav Janko a Jan Kostohryz
Vytiskla Tiskárna F&F Praha

JAROSLAV VELÍNSKY- KAPITÁN KID
narozen 18.12.1932 v Praze
Horník, soustružník, noční hlídač v ZOO, umělecký pracovník Divadla hudby, reklamní grafik a od konce 60. let spisovatel. Ve volném čase tramp, banjista, swingový kytarista, písničkář a jeden ze zakladatelů festivalu Porta. Sám o sobě říká, že s takovými životními zkušenostmi se nemohl stát ničím jiným než spisovatelem.
Do všech jeho příběhů, ať jsou jakéhokoli žánru, se vždy promítá důvěrná znalost prostředí a charakterových typů. Dokáže vás vtáhnout do děje s takovou lehkostí, že se od knihy jen těžko odtrhnete. Jako všichni úspěšní autoři detektivek stvořil typického hrdinu - bezděčného detektiva Otu Finka, obyčejného chlápka, který si nechce nechat věšet bulíky na nos, i kdyby pro to přes něj měl dostat.
Velmi přiléhavě se o něm vyjádřil dlouholetý překladatel americké drsné školy František Jungwirth: "Máme-li vůbec českého Philipa Marlowa, pak je to Ota Fink v knihách Jaroslava Velinského."

OTA FINK
TMAVÁ STUDNICE
LIDOŽROUT
NAŠEPTAVAČ
ČENŽ
SMRT KOMÁRA
ZMIZENÍ PRINCEZNY
DÁMA SE ZELENÝM SLONEM
STRAŠIDLO MINULOSTI
VELICE DLOUHÉ SCHODY
VOLÁNÍ ODNIKUD
CESTA PRO VRAHA
DÍVKA S COPEM
PŘIBLIŽNÉ ŘEŠENÍ
ZAHRÁDKA SMRTI
BOUDA
KapitánKid